

TANTERV

Általános Iskola
2020.

Budapesti Bárczi Gusztáv Óvoda, Általános Iskola
és Készségfejlesztő Iskola

1082 Budapest, Üllői út 76.

Bevezető gondolatok

Iskolánk ismeretátadó, képző, a tanulói kulcskompetenciákat fejlesztő, érték és normaközvetítő, szolgáltató funkciót lát el az értelmileg akadályozott gyermekek oktatásában, nevelésében. Humanista értékrendszer alapján tanítjuk „tudni”, cselekedni, együtt és másokkal élni tanulóinkat, hogy képesek legyenek minél önállóbb életre. Nevelő-oktató tevékenységünkben elsődleges a kommunikációs és szociális képességek, a pszichés és kognitív funkciók fejlesztése és a mozgásállapot javítása. Helyi Tantervünk szerkezetének, tananyagának prioritása az általános ismeretek; a hétköznapi életben való eligazodás, helyzetfelismerés és problémamegoldás, a munkavégzésre hangoltság, tartalmas szabadidő-eltöltés és a közösségi életre való alkalmasság támogatása. Tartalmazza a nevelési-oktatási célokat, feladatokat, tartalmakat, tevékenységeket, követelményeket, a NAT-ban megfogalmazott célokkal összhangban a Kerettanterv adaptálásával. Helyi tantervünk a jó képességű tanulók lehetőségeire való tekintettel íródott. Pedagógusaink tanmeneteikben, óraterveikben alakítják a nevelési-oktatási tartalmakat csoportjukra vagy differenciáltan tanítványaikra, illetve élnek a szabadon tervezhető órakeret adta lehetőségekkel.

A nevelési-oktatási folyamat során előtérbe helyezzük a kulcskompetenciák fejlesztését - a sajátos nevelési igény figyelembe vételével - meghatározott tartalmakkal és módszerekkel. Minden kompetenciaterületen differenciált, egyénileg meghatározott cél elérése érdekében hajtjuk végre a tanítási-tanulási folyamatok feladatait. Kulcskompetenciák:

- A tanulás kompetenciái
- A kommunikációs kompetenciák
- A digitális kompetenciák
- A matematikai, gondolkodási kompetenciák
- A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
- A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái

A tantárgyak struktúrája és a hozzájuk tartozó óraszámok

Műveltségi terület	Tantárgy	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció (Magyar nyelv és irodalom)	4	4	4	4	4	4	5	5
	Olvasás-írás (Magyar nyelv és irodalom)	2	2	3	3	4	4	2	2
Matematika	Számolás-mérés (Matematika)	2	2	2	2	3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	-	-	-	-	1	1	1	1
	Hon- és népismeret	-	-	-	-	-	-	1	-
	Etika	-	-	-	-	-	-	-	1
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret	-	-	-	-	1	1	2	2
Művészetek	Ének-zene	2	2	2	2	2	2	2	2
	Ábrázolás-alakítás (Vizuális kultúra)	3	3	2	2	2	2	2	2
Technológia	Digitális kultúra	-	-	-	-	-	-	1	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés (Testnevelés)	5	5	5	5	5	5	-	-
	Testnevelés	-	-	-	-	-	-	5	5
	Osztályfőnöki (Közösségi nevelés)	-	-	-	-	1	1	1	1
Egyéb	Önkiszolgálás	4	4	-	-	-	-	-	-
	Életvitel és gyakorlat	-	-	4	5	5	5	5	5
	Játékra nevelés	2	2	2	2	-	-	-	-
Szabadon tervezhető órakeret		2	2	2	3	3	3	2	2
Összesen		24	24	24	25	28	28	30	30

A kerettantervek által előírt tartalmakra jelzett javasolt óraszámok az adott tantárgyon belül a tanulók egyéni képességeinek megfelelően átcsoportosíthatók.

1. ÉVFOLYAM

Óraterv 1. évfolyam

Műveltségi terület	Tantárgy	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	4
	Olvasás - írás	2
Matematika	Számolás-mérés	2
Egyéb	Játékra nevelés	2
Egyéb	Önkiszolgálás	4
Művészetek	Ének - zene	2
	Ábrázolás - alakítás	3
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés	5
Összesen		24

Kommunikáció

Évfolyam: 1.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	1.
1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	32
2. Társadalmi érintkezési formák	8
3. Testünk és személyes teendők	22
4. Tájékozódás térben	22
5. Tájékozódás időben	14
6. Élőlények	20
7. Előkészület a felnőtt életre	-
8. Társas kapcsolatok	-
9. Ünnepek	12
10. Médiaismeret	-
Szabadon tervezhető órakeret	14

Évfolyam: 1.

Évfolyam: 1.

1. Tematikai egység: Beszédfejlesztés, anyanyelv.		Előzetes tudás: Szemkontaktus. Egyszerű szintű közlési igény.	Órakeret: 32
Tantárgyi fejlesztési célok: Beszédfunkciók fejlődését, korrekcióját segítő gyakorlatokat végezni, játékos tevékenységek során a hangképző szerveket és az utánzókézséget fejleszteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Légző-, fújó-, szívógyakorlatok. Ajak-, nyelv-, rágógyakorlatok. Hallási figyelem fejlesztése. Hangejtés – magánhangzók ejtése. Hangadásra készítő játékos utánzógyakorlatok, (állathang utánzása), növekvő szótagszámmal ciklizálás. Szókincsbővítés. Tárgyak megnevezése, egyeztetése. Analóg mondatalkotások (főnévhez cselekvések kapcsolása, és fordítva). Azonos főnév, eltérő cselekvések és fordítva. Melléknevek kapcsolása tárgyakhoz. Mondókák játékos utánzómozgásokkal. Versek mondása közösen. Kooperációs képesség kialakítása: testi és szemkontaktus létesítése. Legfontosabb gesztusjelek elsajátítása.	Gyertyaláng, tollpihe, pingponglabda fújása, mozgatása kilégző fúvással. Szívás szívószállal. Ajak érzékelése újjal körülkenése, összehúzás, csücsörítés, tátogás – összehúzás. Nyelv kiöltés – visszahúzás, mozgatás vízszintes irányban. Rágóizmok erősítése utánzógyakorlatokkal. A helyes nyelés technikája. Zörejek, hangok felismerése, megkülönböztetése. Alap zöngé próbálgatása, érzékelése háton, arcon, gégén. Szájállások utánzásával, a hangok felismerése, megkülönböztetése, leolvasása szájról. Állatfigurák, képek kézbevitelével állathangok utánzása. A tanterem tárgyainak (5-6) megérintése, tapintása, ugyanaz képeken is. Rámutatás megnevezés alapján. Válaszadás szófajokhoz tartozó kérdésekre (ki ez? mi ez? mit csinál? milyen?) A mondókák figyelemmel kísérése. Versek hallgatása. A gesztusok szóbeli megnevezése, együttes alkalmazása.	Fúvásban a száját csücsöríteni. Rövid ideig erős levegőfúvást produkálni. <	

Évfolyam: 1.

2. Tematikai egység: Társadalmi érintkezési formák		<i>Előzetes tudás: Egyszerű gesztusok megértése.</i>	Órakeret: 8
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Ismereteket szerezni a szűkebb környezet tárgyaival, személyeivel kapcsolatban.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Társadalmi érintkezés. Udvariassági szokások elsajátítása. Szemkontaktus létesítése. Testkontaktus a félelem oldására. Mozdulatok szabályozása adott jelre. Mozdulatok szabályozása. Kéz gesztusjelei. Fej gesztusjelei. Iskolai környezet. Saját név. Nevelő neve. Társak neve. Saját jel. Társak jele. Hétköznapi teendőkkel kapcsolatos gesztusok kiépítése (étkezés, öltözés, mosakodás.) Érzelmi megnyilvánulások megismerése, felismerése és megjelenítése. A környezet hangjainak felismerése, reakció.</p> <p>Családi kapcsolatok. Anya neve. Apa neve. Testvérek. Nagyszülők.</p> <p>A köszönés formáinak megtanulása és gyakorlása.</p> <p>Egymás megismerése, tulajdonságok felismerése, azonosítás hang, ruha, tapintás útján.</p>	<p>Üdvözlés, belépés kopogással, lábtörés, köszönés, bemutatkozás. Szem irányítása tárgyakra, mozgás követése szemmel. Ütem, intenzitás, időtartam változtatása. Testmozgások, figyelmet felhívó mozgások: taps, simogatás, kézszorítás. Gyere ide, Nem szabad! Pszt! No – no! Nem! Tessék. Gyere az ölembe. Fejrázás, bólogatás. Bemutatkozás gyakorlása. Társak nevének gyakorlása, tanár nevén szólítása. Szituációs játékokban a tanultak alkalmazása, képek és cselekvések alapján, megnevezéssel. Szeretet, öröm, vidámság, szomorúság, harag, sírás, nevetés. Ismerős emberek, állatok, eszközök hangjai, intenzitás, hangerő, ütem változásai.</p> <p>Fényképen megmutatja apját, anyját, testvéreit. Analógiás gyakorlattal képekről az anya-gyerek, apa-gyerek kapcsolat megmutatása. Köszönés különböző formáinak gyakorlása.</p> <p>Bizalom játék.</p>	<p>Eligazodni a verbális és nonverbális (képi és gesztus) utasítások között.</p> <p>Érzelmeket másokon felismerni, azokra reagálni, érzelmi megnyilvánulásokat vállalni.</p> <p>Fényképen szüleit, testvéreit megmutatni. Képes apját, anyját, testvéreit szituációhoz kötni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 1/5, Játékra nevelés: 1/3, 1/4, Ének-zene: 1/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: nevünk, osztálytárs, jel-jelzés, tanár-nevelő, <i>üdvözlés</i> , köszönés, gesztusok és gesztusjelek alkalmazási módjuk, <i>család</i> , apa (férfi), anya (nő), testvér (lány, fiú), nagy (férfi), magas, kisebb, alacsonyabb (nő), felnőtt – gyerek, én, <i>enyém</i> , várj, <i>majd</i> , <i>nemsokára</i> ,			

Évfolyam: 1.

3. Tematikai egység: Testünk és személyes teendőink		<i>Előzetes tudás: Az enyém – nem az enyém fogalmak ismerete.</i>	Órakeret: 22
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A foglalkozások során használt tárgyakat felismerni. Hall, lát, szagol, érint fogalmakat a megfelelő érzékszervhez kapcsolni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Testünk</u> Testrészek megmutatása együttműködéssel (fej, törzs, végtagok). Érzékszervekkel végzett gyakorlatok. Téri tájékozódás. Kézmosás. Zsebkendő és WC használatának gyakorlása.	Mozgásos gyakorlatok keretében a test megtapasztalása. A testrészek érintése, mozgatása, megnevezése, megmutatása. Látás, nézés, hallgatás, tapintás. Tornaórán, térben történő eligazodás. A WC higiénés használata. A kézmosás pontos menete.	Testrészeit megmutatni, megnevezni. Megérteni a sor eleje, sor vége kifejezéseket. Megérteni és követni a le, fel utasítást. A mosdói higiénét betartani.	
<u>Öltözködés</u> Ruhadarabok megismerése, felismerése, megmutatása együttműködéssel. Cipő, váltócipő, tornazsák személyhez rendelése. Rendre szoktatás.	Öltözködés, vetkőzés gyakorlása. Baba öltöztetése. Ruhadarabok megismerése, megmutatása képen is. Saját fogas (jel), kabát, nadrág, tornazsák, cipő helye. Társak jelének megismerése.	Egyre önállóbban kabátot, sapkát fel- és levenni, helyére tenni, egyre önállóbban cipőt húzni, kötést, kapcsolást próbálgatni. Saját holmiját felismerni.	
<u>Étkezés</u> Néhány étel felismerése, megnevezése segítséggel. Alap ízek megismerése, megnevezése. Édes, sós, savanyú. Alap illatok (szagok) érzékelése, megnevezése. Illatos, büdös. Terítési kellékek.	A reggeli ételek megnevezése, azonosítása. Az ebéd fogásainak ismételése, önálló megnevezése. Szívó-rágó gyakorlatok. Képekről is az ételek italok felismerése, megmutatása. Terítéshez használt eszközök.	Illedelmesen kérni, megköszönni, helyet foglalni, az ételeket megnevezni, megmutatni. Az étkezéshez megfelelő evőeszközt kiválasztani. Játék közben babáját etetni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 1/3, 1/4, Önkiszolgálás: 1/1, 1/2, 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: itt-ott, fent-lent, <i>jobbra-balra</i> , fej, törzs, <i>végtagok</i> , lábak, kezek, előre – elöl, hátra-hátul, néz, hall <i>tapint</i> (érint), <i>alaposan</i> (nagyon), <i>ruházat</i> , öltözés, vetkőzés, <i>felrak</i> , levesz, tiszta, piszkos, reggeli, ebéd, <i>uzsonna</i> , <i>folyadék</i> , <i>kérem</i> , <i>köszönöm</i> , kés, kanál, villa,			

Évfolyam: 1.

4. Tematikai egység: Tájékozódás térben		<i>Előzetes tudás: Saját osztály és jel, saját hely a teremben.</i>	Órakeret: 22
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Környezetének ingereiből a számára fontos hallási és vizuális információkat felfedezni. Egyszerű utasításokat végrehajtani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Iskola.</u> Berendezési tárgyak, játékok, eszközök felismerése, megmutatása segítségével. Az iskola helyiségei az ott folyó tevékenységek megismerése.	Az osztály berendezési tárgyainak rámutató megnevezése. Az iskola helyiségeinek többszöri bejárása, funkcióinak megnevezése, az ott folyó cselekvések lejátszása.	Nevére reagál, jelét (ha képes rá) mondja. Személyes tárgyait felismeri. A használt jeleket a tanulótársakhoz rendeli. Tanárát nevén szólítja. A tantermi berendezések között otthonosan mozogni. Megmondani (vagy mutatni) melyik helyiségben mit csinálunk? A fogalmakat ismételni, mondani rámutatással, segítséggel tárgyakat hozni, vinni, igazítani, nyitni, csukni, megnevezni, megmutatni.	
<u>Lakás</u> A konyha, szoba berendezési tárgya. Használati tárgyak felismerése, megnevezése. Tárgyak helye a lakásban. Tárgy – kép egyeztetése.	(Tan)konyhában, szobában ismerkedés a bútorokkal, rámutatás, megtapintás. Terítőt terít. Ajtókat nyitja, csukja. Edények, eszközök rendezése, helyük a lakásban. Képeken megmutatja (megnevezi) az említett bútorokat, eszközöket.	A közlekedési eszközökön az alapvető illetet ismerni.	
<u>Utca, közlekedés</u> Közlekedési eszközök felismerése együttműködéssel. Az utca részei: járda, úttest. A helyes, balesetmentes közlekedés legfontosabb szabályai.	Séta alkalmával megnevezi, megmutatja a villamost, autóbust, autót, kerékpárt. Hangutánzás. Képen felismeri, játéktárgyon megmutatja (megnevezi): repülő, vonat, hajó. A járdán közlekedik, úttestre figyelemmel lép le.	Felismerni, megnevezni a kért tárgyat.	
<u>Vásárlás</u> Kirakatok nézegetése. Piac. Közös vásárlás. A konvencionális beszédformák alkalmazásának kialakítása.	Csoportban történő utcai séta: kirakatok előtti beszélgetés, az árak megnevezése. Piacon: nézelődés, áruk megnevezése, megmutatása. Köszönés, kérés, megköszönés gyakorlása.		
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 1/2, Számolás-mérés: 1/2, Játékra nevelés: 1/4, Önkiszolgálás: 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>helyiség, tanterem, tanulóasztal, szék, szomszéd tanuló, előttem – mögöttem, polc, fogas, iskola – osztály, ebédlő – étkezés, műhely, tornaterem, tornaruha, WC – mosdó, konyha, szoba, bútor, edény, evőeszköz, „Bele” és „rá” fogalmak használatának gyakorlása. járművek, úttest, járda, hangos, gyors, játékjárművek, igazi járművek, kirakat, áru, piac, gyümölcs, zöldség, hús,</i>			

Évfolyam: 1.

5. Tematikai egység: Tájékozódás időben		<i>Előzetes tudás: Kötött idő – szabad idő elkülönítése.</i>	Órakeret: 14
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A várakozás fogalmát és kifejezéseit felismerni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Tanítási nap – munkanap – pihenőnap. Tanóra- óra közti szünet – csendes pihenő.</p> <p>Évszakok. Időjárással kapcsolatos megfigyelések aktív együttműködéssel. Napszakok: reggel, este.</p> <p>Megfigyelési gyakorlatok. Képi szimbólumok használata, a változások tudatosítása,</p>	<p>A nevezett időszakok terjedelmének összehasonlítása, a kapcsolódó jelzések megismerése, figyelembe vétele (tanítás kezdetét jelző hangjelzés, teendők, szokások).</p> <p>Séták alkalmával az évszak tudatosítása (a környezet jellemzői: zöldek a fák, milyen virágok nyílnak, piaci kínálat), összehasonlítása egyéb évszakokkal. Hideg-meleg idő közötti különbség kiemelése, érzékeltetése az öltözködés segítségével. Játékokban a jellemző tulajdonságok kiemelése.</p> <p>Ki van jelen a tanítási órákon? Ki hiányzik? (jelzések felerakása). Milyen az időjárás? Megállapítása napi rendszerességgel (egyszerű szimbólumok ismerete használata).</p>	<p>Figyelembe venni a nap ritmusát jelző kép- és hangjelzéseket.</p> <p>Megkülönböztetni a téli-nyári időjárási elemeket, képről felismerni a két - két ellentétes évszakot. Ruhái közül kiválasztani a télit és nyárit. Segítséggel elmondani, vagy lejátszani téli-nyári éneket, verset.</p> <p>A tanult fogalmakat megérteni, azoknak megfelelő képet felmutatni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 1/2, Számolás-mérés: 1/2, Játékra nevelés: 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Tanóra, szünet, munkanap, pihenőnap, pontosság, késés, naptár, óra, eső, szél, havazás, hideg, meleg, világos, sötét,			

Évfolyam: 1.

6. Tematikai egység: Élőlények		Előzetes tudás: Minket körülvevő élő környezet észlelése.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Virág, növény ültetése, magok elvetése, a növények fejlődésének figyelemmel kísérése, gondozásuk segítségével.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Növények</u> Fű, fa, virág megfigyelése, megismertetése és megnevezése. Mese a növényekről. A témával kapcsolatos énekek, versek tanulása.	Környezetében lévő növények tapintása, megszagolása. Gyümölcsök, zöldségek megnevezése. Maketten, képeken a növények, virágok nevének elsajátítása. Cserepes virág, udvari dísnövények rendszeres figyelemmel kísérése. Élő virágok. Énekek, versek együtt mondása.	Érdeklődéssel fordulni a környezetében lévő élőlények felé. Felismerni, megnevezni, megmutatni néhány növényt, virágot, gyümölcsöt élőben és képről.	
<u>Állatok</u> Háziállatok megfigyelése, felismerése együttműködéssel. Hangutánzó gyakorlatok. Állatmesék. Bábozás – állatfigurákkal. Szituációs játékok. Szerepjátékok.	Élő állatok megfigyelése állatkertben. Háziállatok és vadállatok megfigyelése képen. Felismerésük, megnevezésük, illetve megmutatásuk. Mesében szereplő állatok kiválogatása. Szerepjátékok hangutánzással.	Aktívan részt venni a megfigyelő, válogató, keresgélő munkában. Felismerni élőben és képen (báb) háziállatokat. Képes az állatok hangjának utánzására rövid ciklizálással is.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 1/5, Játékra nevelés: 1/3, 1/4, Ének-zene: 1/1, 1/3, Mozgásnevelés: 1/2, Ábrázolás-alakítás: 1/1, 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: növények, virágok, illat, <i>érzés, élővilág, íz, zamat, szín (alapszín), gondozás, locsolás, ültetés, napfény, élő háziállat, vadállat, élelem, táplálkozás, ól, istálló, búvóhely, gondozó, gondozás,</i>			

Évfolyam: 1.

9. Tematikai egység: <i>Ünnepek</i>		Előzetes tudás: <i>Ünnepnap – hétköznapi elkülönítése.</i>	Órakeret: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Egyszerű, ritmikus mondókákat, dalokat előadni önállóan vagy társaival együtt.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Családi ünnepek</u> : névnap, születésnap. Karácsony. Húsvét. Anyák napja. <u>Nemzeti ünnep</u> : Március 15.	Társait gesztusokkal vagy szóval köszönti, ajándékot ad át segítséggel. Díszek, díszítés dekoráció készítése elemi szinten. Süteménykínálás, italtöltés gyakorlása Köszöntő vers tanulása az adott alkalomra.	Képes társaihoz kedvesen közeledni. Részvétel az osztályszinten rendezett ünnepélyeken. Dallal, verssel hozzájárulni a közös élményhez. Viselkedésével képes az ünnepségek rendjéhez igazodni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 1/3, Önkiszolgálás: 1/1, Ének-zene: 1/2, Mozgásnevelés: 1/1, Ábrázolás-alakítás: 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: névnap <i>születésnap</i> , köszöntés- <i>gratuláció</i> , ajándék, kedvesség, öröm, édesség, köszönet, <i>várakozás</i> , <i>hamarosan</i> , <i>nemsokára</i> ,			

Olvasás – írás

Évfolyam: 1.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	1.
1. Beszédfejlesztés	7
2. Térorientációs gyakorlatok	14
3. Finommozgások fejlesztése	14
4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése	8
5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztése	8
6. Íráselemek tanítása	14
7. Betűtanítás	-
8. Olvasás	-
9. Írás	-
10. Értő olvasás	-
Szabadon tervezhető órakeret	7

1. évfolyam

Évfolyam: 1.

1. Tematikai egység: Beszédfejlesztés		<i>Előzetes tudás: Szemkontaktus felvétele.</i>	Órakeret: 7
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Hangképző szerveket erősíteni. Artikulációt ügyesíteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Beszédtechnika fejlesztése	Légző-gyakorlatok. Hangképző szervek használatának tudatosítása, gyakorlása. Hangok artikulálása, szájról olvasás, állathangok utánzása.	Képes szabályos légzésre, a levegő megfelelő beosztására. Megfelelő utánzókézséget kialakítani.	
Hallásfigyelem fejlesztés	Hangforrások felismerése, differenciálása. Állathangok felismerése, utánzása, ismert dallamok felismerése.	Környezete alapvető hangjait megkülönböztetni, a hangforrások irányát felismerni.	
- Ritmusfejlesztés	- Dalok, mondókák ritmuskíséréssel, nagymozgások két ütemben. - Szavak letapsolása. - Egyenletes ütés két „hangszeren” váltakozva.	Spontán beszéd során megfelelő hangerőt használni. Képes járás közben a megadott ritmust tartani. - Kétütemű gyakorlatot utánzással végezni.	
- Szókincs-bővítés	- Környezet tárgyainak megnevezése, képolvasás, tevékenységek megnevezése, játékos utasítások végrehajtása.	- Környezetének tárgyait, és azok rendeltetését ismerni.	
Kommunikációs készségfejlesztés	Versek, dalok szövegének értelmezése. Köszönés, megszólítás, irányított közös játék társakkal Szerepjátékok.	- - - - Rákérdezésre adekvát válaszokat adni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, Ének-zene: 1/1, 1/3, Mozgásnevelés: 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Fontosabb hangképző szervek nevei, kilégzés, belégzés. <i>Némán, hangosan.</i> A mozgásokban részt vevő testrészek megnevezése, Lassú, gyors, egyenletes, Kérdés, felelet, ki? mi? hol? (miért? mikor?) kérdések értelmezése. Alapvető érintkezési formulák (<i>rokon, barát, idegen</i>) munka, játék,			

Évfolyam: 1.

2. Tematikai egység: <i>Térorientációs gyakorlatok</i>		Előzetes tudás: <i>Nagymozgások normalizálása.</i>		Órakeret: 14
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Eligazodni két dimenzióban.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Téri relációk felismerése, létrehozása.		Tárgyak helyének meghatározása. Egymáshoz viszonyítása. Cselekvések tárgyakkal.		A relációs fogalmakat megérteni és helyesen alkalmazni a cselekvés során. A téri relációkat segítséggel megfogalmazni.

Évfolyam: 1.

3. Tematikai egység: Finommozgások fejlesztése		<i>Előzetes tudás: Megfogás, elengedés.</i>	Órakeret: 14
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Fogás erősségét és gyengeségét tudatosan irányítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ujjak irányított mozgása.	Kéz ujjai (mondókák), ujjak „számlálása”, „zongorázás”.	Képes hüvelyk-, és mutatóujját egyenként, önállóan mozgatni.	
Tevékenység apró tárgyakkal.	Gyöngy felszedése, Pötyi játék használata, papír tépkedése, mozaik ragasztása, baba etetése, öltöztetése.	Tárgyakat két- illetve három ujjal megfogni, edénybe belerakni, puha papírból kis darabokat lecsipkedni.	
Kéz izomzatának fejlesztése.	Gyurma, agyag gyúrása, nyomkodása, lapítása, gömbölyítése, pálcika beleszurkálása, drót hajlítása.	Gyurmát megfelelő nyomatékkal alakítani tenyérrel, ujjal és pálcikával.	
Ceruza fogás elsajátítása, gyakorlása.	Vonalak húzása megfelelő nyomatékkal és ceruza fogással.	A zsírkrétát, krétát, ceruzát helyesen fogni és tudatosan irányítani.	
Megfelelő nyomaték gyakorlása.	Színezés, spontán rajzolgatás.	Tudatosan alkalmazni az író- és rajzeszközök, a ceruza megfelelő nyomatékát.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 1/1, Játékra nevelés: 1/2, Önkiszolgálás: 1/2, 1/4, Ábrázolás-alakítás: 1/1, 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Ujjak nevei, <i>egyenes-, behajlított ujj</i> . Kicsi, nagy, egy darab. Kerek, lapos, egyenes, <i>görbe</i> , erősen, gyengén <i>Álló-, fekvő egyenes kör-, kapu- és csésze-vonal</i> . Sötét, <i>halvány</i> .			

Évfolyam: 1.

4. Tematikai egység: Szem-kéz koordináció fejlesztése.		<i>Előzetes tudás: Egyszerű mozdulatok kitartó ismétlése.</i>	Órakeret: 8
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Képességei szerint betartani a szabályt, megérteni, és kevés segítséggel elvégezni a feladatot.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Célzott gurítás, dobás.	Labda dobása, autó gurítása egymásnak, „kapuba”, célba.	Labdadobást, labdagurítást célirányosan végezni, az elkapást megkísérelni.	
Építés kockával, dominóval	Kockák egymásra rakása, építés párhuzamosan, minta szerint Dominó élére állítása.	Létrehozni viszonylag pontos illesztéssel stabil építményt.	
Fűzés.	Fűzőtábla használata nagy gyöngyök fűzése hurkapálcára, drótra, spárgára, ritmikus sor két színnel.		
Határok betartása.	Mozaik kirakás, nyomdázás meghatározott helyre, rajzolás során keret tisztán hagyása, autó végigvezetése „úton”.	Megfelelő mozdulatokkal néhány percig kitartó munkát végezni.	
Pontok összekötése	Pontok közé ceruza, pálcika beillesztése, pontok összekötése ujjal, ecsettel, ceruzával.		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 1/1, 1/2, Ábrázolás-alakítás: 1/1, 1/2, Mozgásnevelés: 1/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>gurítás-dobás differenciálása, cél, illesztés, igazítás, pontosság, gyöngy-sor, hosszabb, rövidebb, eleje, vége, közepe, betöltés, kihagyás, Kösd össze!</i>			

Évfolyam: 1.

5. Tematikai egység: Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztés		Előzetes tudás: Elűtő tárgyak szétválogatása, néhány tárgy biztos megnevezése.	Órakeret: 8
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű összefüggéseket felismerni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Rövid szavak utánamondása.	Szavak felidézése, és ismételt mondása játékos formában.	Képes rövid szavakat utána mondani, ismételni, néhány percnyi szünet után felidézni. Változásokat észlelni, jelezni.	
Tárgyak megfigyelése, változás észlelése.	Tárgyak sorából „mi tűnt el? Mi változott?”	Egyszerű összefüggéseket felismerni, jelzés szinten megfogalmazni.	
Összefüggések felismerése.	Eseményképek feldolgozása, egyszerű összefüggések felismerése.	Halmazból egy-egy meghatározott tárgyat kiválasztani.	
Csoportosítás.	Környezet tárgyainak, személyeinek csoportosítása (felnőtt-gyerek, fiú lány, „ennivaló- nem ennivaló” szinten). Színek szerinti válogatás.	Versek, mondókák értő elmondásába (együttmondással) bekapcsolódni.	
Mondókák együtt mondással.	Mondókák, versek, kiválasztása tartalom alapján, rákérdezéssel, tartalmuk elmondása.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, 1/6, Számolás-mérés: 1/1, Ének-zene: 1/1, 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ugyanaz, még egyszer, ugyanolyan, hasonló (részben ugyanolyan) Miért? Kérdésre adekvát válasz. Alapfogalmak körének bővítése (étel, ruhanemű, jármű). Versek, mondókák szavainak értelmezése			

Évfolyam: 1.

6. Tematikai egység: Íráselemek tanítása.		Előzetes tudás: Formák biztos egyeztetése, megnevezése.	Órakeret: 14
Tantárgyi fejlesztési célok: Alap-formákat egyeztetni, biztosan differenciálni, felismerni azokat a környezet tárgyait.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Formák differenciálása, egyeztetése.	Tárgyak megfigyelése, összehasonlítása. Tárgyak felismerése tapintás útján.	Megkülönböztetni a környezet tárgyai közül a gömbölyű és szögletes tárgyakat.	
Formák megfigyelése, körüljárása.	Egyenes és görbe vonal követése, kör, négyzet, háromszög körüljárása, körülrajzolása tenyérrel, ujjal.	Segítséggel létre hozni felismerhető formákat különböző eszközökkel.	
Formák kirakása, átrajzolása.	Szögletes és kerek formák kirakása, átrajzolása homokba bottal, papírra ujjal, ecsettel, ceruzával.		
Könyv, füzet használata.	Könyv lapozgatása. Előre - hátra lapozás. Képek keresése, füzet lapozása, sorok teleírása, kihagyása, szóköz.	Tanszereit rendeltetésszerűen, kímélve használni, a vonalközt figyelembe venni.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 1/1, Játékra nevelés: 1/1, 1/4, Ábrázolás-alakítás: 1/1, 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Kerek, szögletes, széles, keskeny, rövid, hosszú, egyszerű formák nevei, ugyanolyan. Az összehasonlítás szavai. A könyvben való tájékozódás szavai, üres sor, tele sor, ujjnyi köz, vastag vonal,			

Számolás-mérés

Évfolyam: 1.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	1.
1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	30
2. Tájékozódás	15
3. Mennyiségek - Műveletek	20
4. Mértékegységek, méretek, pénz	-
5. Összefüggések felismerése	-
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 1.

Évfolyam: 1.

1. Tematikai egység: <i>Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól</i>		Előzetes tudás: <i>Különbségek érzékelése.</i>	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Az érdeklődést felkelteni, a tantárgy elsajátításához szükséges alapkészségeket kialakítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tárgyak kiterjedése	Tárgyak méretének megtapasztalása végigsimítás (szekrény), kézbe vétele (labda) tenyérben tartása (apróbb játéktárgy) segítségével. Tapasztalatok szerzése hosszú és rövid, magas és alacsony tulajdonságokat illetően.	A foglalkozásokon aktívan részt venni.	
Formai tulajdonságaik	Hasonló tárgyak keresése válogatott készletből (könyv, autó, baba), tárgyak felismerése, párosítása tárgyképekkel (kocka, labda, maci). Jellegzetes tárgyak kitapogatása zsákban. Labda gurítása, kocka csúsztatása. Vegyes halmazból minta alapján egy-egy tárgy kiválasztása	Közös tevékenység során az irányítást elfogadni.	
Érzékelési gyakorlatok	Gyors és lassú járás, mozdulatok utánzása. Kemény-puha, meleg-hideg tárgyak kitapintása, azonosítása. Igen – nem jelzése szóval, vagy fejmozdulattal.	Együttműködni a kommunikatív foglalkozásokon.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/4, Játékra nevelés: 1/1, 1/2, 1/4, Ábrázolás-alakítás: 1/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Minden tevékenység beszéddel kísérve, nagy-kicsi, hosszú-rövid, <i>magas-alacsony</i> , könyv, autó, baba, kocka, maci, gurítsd! dobd! kérem! tessék! gyors, lassú, kemény, puha, hideg, meleg,			

Évfolyam: 1.

2. Tematikai egység: Tájékozódás		Előzetes tudás: Időbeli és térbeli változások érzékelése cselekvésekkel.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: A közös munka feltételeit (az irányítás elfogadása, együttműködés tanárral, társakkal) megteremteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Térorientációs gyakorlatok	Tanterem, folyosó, előtér bejárása kézen fogva, beszéddel kísérve (előre megyünk, befordulunk, megkerüljük a...). Járás, futás, mászás meghatározott irányba. Átmászás padon, asztal alatt, asztalok között. Hozd ide! Vidd oda! Tedd bele! Mozdulatok utánzása beszéddel kísérve (felemeljük, előre nyújtjuk, hátrateszük a kezünket). Mondókák, dalok mozdulatokkal kísérve. Labda gurítása, dobása meghatározott irányba. Ritmikus mondókák, dalok tapssal kísérve. Ritmikus dobolás lábbal, kézzel, „hangszerrel”.	Megfelelő irányítással, segítségnyújtással végrehajtani a feladatokat. Társakra figyelemmel aktív részvétel a közös foglalkozásokon.	
Időbeli tájékozódás	Jövő – jelen - múlt érzékeltetése cselekvésekkel (várat fogunk építeni, egymásra fogjuk rakni a kockákat. – várat építünk...- kész a vár, megépítettük . Éjszaka – nappal tevékenységek valóságban és képekkel illusztrálva. Reggeli, ebéd, vacsora,,a baba egy napja” (napirend).	Az elkövetkező eredményre képes várni, és felhívásra észrevenni folyamatot.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/4, 1/5, Olvasás-írás: 1/2, Játékra nevelés: 1/4, 1/5, 1/7, Mozgásnevelés: 1/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: erre, arra, Ide, oda, előre, hátra, <i>oldalra</i> , felfelé, lefelé, lépés, ütés, taps, éjszaka, nappal, reggeli, ebéd, vacsora, Várj! Most! Majd! Kész!			

Évfolyam: 1.

3. Tematikai egység: Mennyiségek - Műveletek		<i>Előzetes tudás: Figyelmének terjedelme elfogadható.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A számolás-méréshez szükséges alapképességeket (érzékelés, észlelés, figyelem, gondolkodás) fejleszteni. Bemutatás, közös kezdés után a feladatot önállóan elvégezni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Cselekvések mennyiségekkel	Sok elemet tartalmazó halmazok érzékelése dobozban, ládában, kosárban, kiborítása, sok a földön, semmi a kosárban. Visszarakása után semmi a földön, sok a kosárban. Egyforma edényekben „sok”, „kevés” és „semmi” létrehozása, hangoztatás, együtt mondás, ismétlés, kiválasztás, átrakás, újra kiválasztás, hangoztatás, sok, kevés, és semmi halmazok létrehozása különböző tárgyakkal, pohárban szörppel, telefirkált, majdnem üres és üres lappal.	Képes közös, egyirányú cselekvést végrehajtani tanárral, társakkal. Firkálás (saját szintjén) a táblán, papíron. Megérteni, betartani az egyszerű utasításokat.	
Halmazok létrehozása, megváltoztatása	Sok-kevés-semmi halmazok létrehozása segítséggel, majd önállóan: „Tegyél bele sokat!, keveset!, Ne legyen benne semmi!” Egyenként csökkentve a halmazt sokból kevés lesz, majd semmi és fordítva negyedik edény beállításával a „nagyon sok”, a „legtöbb” halmaz létrehozása. Különböző halmazok létrehozása táblai firkával, papíron rajzzal, ujjfestéssel, nyomdázással.	Képes figyelmét néhány percig a feladatra irányítani.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 1/4, Játékra nevelés: 1/4, Ábrázolás-alakítás: 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Sok, kevés, semmi, <i>üres, teli</i> , nagyon sok, <i>legtöbb</i> Tegyél bele! Vegyél ki! Önts ki mindet! <i>Még, több Elég!</i> Válaszd ki!			

Játékra nevelés

Évfolyam: 1.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	1.
1. Gyakorló játék	8
2. Konstruktív játék	10
3. Szerepjáték	8
4. Didaktikus játék	6
5. Szabályjáték	10
6. Spontán játék	10
7. Szabadban játszható játék	13
Szabadon tervezhető órakeret	7

1. évfolyam

Évfolyam: 1.

1. Tematikai egység: Gyakorló játék		Előzetes tudás: Testmozgások megfigyelése és utánzása.	Órakeret: 8
Tantárgyi fejlesztési célok: Játékeszközöket adekvátan használni társaival és ismerős felnőttekkel együttműködve.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Hallásfejlesztés.	Hang forrásának megfigyelése. Hangok gyakorlása pl. állathangok, harang, stb. utánzása, játékokkal való ismerkedéskor, autó hangjának utánzása tologatás közben.	Felismerni különböző tárgyak hangját, majd a hangot adó tárgyat megmutatni.	
Beszédfejlesztés. Artikulációs gyakorlatok.	Ajak, arc, nyelv játékok. Integetés gyakorlása mondókával.	Bekapcsolódni a játékos utánzó gyakorlatokba.	
Játékos utánzási gyakorlatok. Énekes, játékos mondókák megismerése utánzó mozgással. Kéz és ujj játékok. Játékos mozgásgyakorlatok. Húzások, labdagyakorlatok. Kúszás, mászás, ugrálás. Forgások, forgatások. Egyensúly gyakorlatok. Feltérdelés, felülés. Fel- lemászás. Lejtőn mászás. Páros lábon ugrálás játék közben.	Hintáztatás eleinte felnőtt térdén. (Csip-csip csóka, Ez elment vadászni). Tárgyak rakosgatása. Kockák egymás mellé, egymásra rakása. Húzogatások, tologatások gördeszkán. Összefonódhat a szabadban játszható játékokkal, homok töltése egyik vödörből a másikba, kavicsok rakosgatása.	Együttműködés, odafigyelés különböző járások közben a társakra. Labdát guríttatni, eldobni.	
Fogások – látás- fogás koordináció kialakítása.	Gyöngyfüzés szabadon, nagyobb méretű gyönggyel.	Nagyobb gyöngyöt felfűzni bőrszalagra, damilra (hüvelyk- és mutatóujj együttes mozgásának differenciáltsága).	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, Ének-zene: 1/1, 1/3, Mozgásnevelés: 1/2, 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Kiabálás, suttogás, hangos, halk, ének, beszéd, tolás, gurítás, húzás, gurulás, kúszás, mászás, ugrás, térdelés, kocka, homok, kavics, gyöngy, fűzés, golyó			

Évfolyam: 1.

2. Tematikai egység: Konstruktív játék		<i>Előzetes tudás: Tárgyak megfogása, eleresztése, összeillesztése.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Különböző építőjátékokkal elmélyülten elfoglalni magát.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Építőközből egyszerű konstrukció készítése.	Fakocka rakosgatása, építkezés vízszintes irányban, – egyenes vonal végigrakása kockával a szőnyegen.	Elfoglalni magát fakockával rövidebb ideig, eleinte vízszintes irányban elmélyülten rakosgatni.	
Összeilleszthető síkidomok használata.	Összeilleszthető síkidomokból térbeli konstrukció építése 2-3 elem felhasználásával (repülő, mozdony).	Összeilleszthető síkidomokból 2-3 elemet használva kisebb építményeket készíteni.	
Golyók, pálcák használata.	Golyók, és pálcák összeillesztése – pálca 2 végére golyóillesztés.	Észrevenni, hogy a golyó és a pálca összeilleszthető, próbálkozás az összeillesztésükre (1 pálca, 2 golyó).	
Előre gyártott elemek használata.	Előre gyártott elemekből könnyebb építmények készítése (híd, ház).		
Játékszerszámok használata.	Játékszerszámok próbálgatása (kalapács, seprű, orvosi táskai eszközei, játéktelefon).	Próbálgatni a játékszerszámokat, néhányról tudja mire való.	
Ismerkedés Lego-val, Duplo-val.	Lego, Duplo játékokból egyszerű összeillesztések	Lego, Duplo játékot összeilleszteni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/7 Olvasás-írás: 1/3, 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: kocka, golyó, ház, vonat, <i>híd</i> , kalapács, seprű			

Évfolyam: 1.

3. Tematikai egység: Szerepjáték		<i>Előzetes tudás: Egyszerű metakommunikációs jelzések észlelése, értése és használata.</i>	Órakeret: 8
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Néhány percig spontán játszani a rendelkezésre álló eszközökkel.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Természeti és társadalmi környezet hatásainak eljátszása. Családi élet eseményei Családtagok egymáshoz való viszonya Családtagok munkája. Gyerekhez közel álló felnőttek munkája, tevékenységei (környezethez kapcsolódik!). Váratlan események a környezetében (esküvő, családi esemény volt a családban), erre utaló szerepjáték eljátszása. Spontán bábozás.	Napi tevékenységek eljátszása (készülődés az iskolába, ebéd). „papás-mamás” játék kezdetleges formájának eljátszása. Szülők munkájának, (orvos, szerelő, konyhás néni), otthoni tevékenységének (játék, szerelés, főzőcske, házi munkák) eljátszása. Különböző szakmák eljátszása: eladó, fodrász, sofőr, postás. Kirakott, illetve barkácsolt bábokkal bábozás.	A környezetében zajló eseményeket kezdetleges szinten eljátszani. Meglévő, illetve a készített bábokkal játszani.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/7, Önkiszolgálás: 1/1, 1/2, 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: otthon, iskola, reggeli, ebéd, vacsora, anya, apa, 2-3 <i>foglalkozás</i> megnevezése (orvos, tanító), kanál, pohár, fésű, autó, baba, telefon			

Évfolyam: 1.

4. Tematikai egység: Didaktikus játék		<i>Előzetes tudás: Válogatások egy szempont szerint.</i>	Órakeret: 6
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Fogalom – tárgy – tárgykép asszociációt gyakorolni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>A megismerő tevékenység fejlesztését szolgáló didaktikai játékok.</p> <p>ÉRZÉKELÉST fejlesztő játékok: Tapintás fejlesztése. Hallási figyelem, diszkrimináció fejlesztése. Ízlelés, szaglás fejlesztése. FIGYELEM, EMLÉKEZET fejlesztése: Figyelem tartósságának, terjedelmének fejlesztése. Tanulás tartósságának biztosítása. A gondolkodás fejlesztését szolgáló didaktikai játékok. ANALIZÁLÓ-SZINTETIZÁLÓ képesség. LOGIKAI MŰVELETEK játékos formái. IDŐFOGALOM fejlesztése. Beszédfejlesztő didaktikai játékok. BESZÉDMEGÉRTÉST fejlesztő játékok. Játékos ARTIKULÁCIÓS gyakorlatok. SZÓKINCS fejlesztés. Kultúrtechnikák tanításával kapcsolatos didaktikai játékok. SZÁMOLÁS-MÉRÉS elemei foglalkozáson alkalmazható didaktikai játékok. OLVASÁS-ÍRÁS elemei foglalkozáson alkalmazható didaktikai játékok.</p>	<p>Tapintás-párosítások tapintással, lekötött szemmel ízlelése, szaglása, majd megmutatása, melyik volt, amit értékelték. Saját hang felismerése magnóról. Zörgetéssel egyforma dobozokban lévő tárgyak hangjainak differenciálása.</p> <p>Funkcionálisan összefüggő képek egyeztetése, hiányok pótlása. Rövid mesék képeinek sorba rendezése. Egy információt tartalmazó kérések végrehajtására utaló játékok játszása. Pár mondatos mese lejátszása instrukciók alapján. Kirakott tárgyakból egy adott tárgy kiválasztása /szókincsbővítés/. Barkóba játék játszása. Játékos színegyeztetések. Párosítások, válogatások. Ritmikus sorok alkotása 2 elemből. Játékos összehasonlítások. Különböző vonalak, minták kilépegetése, kirakása játékokkal.</p>	<p>Bekapcsolódni a didaktikai játékokba, követni azok szabályait. Differenciálni 2-3 eltérő hangot a hang-differenciáló játék során. 2-3 formát egyeztetni, feltűnőbb azonosságokat és különbségeket észrevenni.</p> <p>2 részből álló képet szétszedni, később összerakni.</p> <p>Sorba rendezni pár mondatos mese képeit. Végrehajtani egy információt tartalmazó kérést, (több információt tartalmazó kérést).</p> <p>Kiválasztani több tárgyból, képből a megnevezettet. Színeket egyeztetni.</p> <p>2 elemből ritmikus sort alkotni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, 1/3, Olvasás-írás: 1/2, 1/3, 1/4, Számolás-mérés: 1/1, 1/2, Ének-zene: 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ízek, szagok, <i>hangok</i> megnevezése, formák megnevezése (kocka, tojás, tégl), foglalkozások			

Évfolyam: 1.

5. Tematikai egység: Szabályjáték		<i>Előzetes tudás: A szabályok betartása segítséggel.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Bekapcsolódni a páros, (csoportos) mozgásos játékba, követni a szabályokat, társaira figyelni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mozgásos szabályjáték.	Gyakorló és szerepjátékok játssza, amelyekben a műveletek mozzanatai megadott sorrendben követik egymást. Páros játékok játssza először felnőttel, majd egy társsal (Csip-csip csóka, Zsipp-zsupp..). Egyszerűbb csoportos mozdulatjátékok – körjátékok, párválasztók játssza (Nyuszi ül a fűben, Bújj-bújj zöld ág).	Bekapcsolódni az egyszerűbb szabályjátékokba és együttműködés társaival. Ismerni 3-4 körjátékot, párválasztót.	
Értelemfejlesztő szabályjátékok	Érzékelést fejlesztő játékok játssza (Szembekötös válogató versenyek 2-3 kitalálendő tárggyal). Megfigyelést fejlesztő játékok játssza (Mi változott meg? – játék 3 tárggyal). Figyelmet fejlesztő szabályjátékok 3 tárggyal - a figyelem tartósságának, terjedelmének növelése különböző játékok játsszával.	Szabályt betartani egyszerűbb értelemfejlesztő szabályjátékokban (5-10 percig leköthető legyen a játékkal).	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, Olvasás-írás: 1/5, Ének-zene: 1/1, 1/3, Mozdásnevelés: 1/2, 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: sor, kör, vonal, pár,			

Évfolyam: 1.

6. Tematikai egység: <i>Spontán játék</i>	<i>Előzetes tudás: Közlésvágy kialakulása.</i>		Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Szabadidőt aktívan eltölteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Spontán játék szabadon választott játéktárgyakkal és szabadon választott társakkal, segítségnyújtás mellett.	Szabad játék bármilyen önállóan választott játéktárggyal és társsal. A felkínált lehetőségek (a már megismert játéktárgyak szabadpolcos elhelyezésével) közül választás segítségével.	Választani (segítséggel) a felkínált játéklehetőségek közül, és adekvátan játszani a játéktárgyakkal.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, Olvasás-írás: 1/2, 1/3, 1/4, 1/5, Mozgásnevelés: 1/1, 1/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Elérhető játéktárgyak nevei.			

Évfolyam: 1.

7. Tematikai egység: Szabadban játszható játékok		Előzetes tudás: Tájékozódás kisebb szabad térben.	Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: A játékeszközök használatát megismerni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A szabadtéri foglalkozási eszközök kipróbálása. Minden említett játékforma, ami a szabadban is játszható.	Hintázás segítséggel. Mászókázás segítséggel. Homokozóban építkezés, egyszerűbb, nagyobb formák megtöltése, kiborítása. Kavicsok rakosgatása. Csúszdázás segítséggel.	Elfoglalni magát az udvaron. Segítségnyújtás mellett ismerkedni a szabadtéri játékokkal.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/4, Mozgásnevelés: 1/1, 1/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: hinta, mászóka, homok, „torta”, „süti”, „vár”, kő			

Önkiszolgálás

Évfolyam: 1.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	1.
1. Öltözködés	40
2. Testápolás/ Személyi higiénia /	40
3. Étkezés	40
4. Környezetrendezés, környezetmegóvás	10
Szabadon tervezhető órakeret	14

Évfolyam: 1.

Évfolyam: 1.

1. Tematikai egység: Öltözködés		Előzetes tudás: Adott ruhadarab felismerése, kiválasztása.	Órakeret: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Ujjakat ügyesíteni (fogás, elengedés).			
Fejlesztési feladat – Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tájékozódás.	Saját polc megtalálása, teremből saját polchoz eljutás egyre önállóbban.	Különféle szituációkban megtalálja saját polcát (udvarról feljövet, tanteremből kijövet)	
Folyamatábrák értelmezése.	Egyszerű folyamatábrák megismerése.	Egyszerű folyamatábrákra figyel, azokat követni kezdi segítségével.	
Vetkőzés.	Felsőruházat és alsóruházat levétele együttműködéssel. (cipő, csizma, sapka, sál, kesztyű, kabát, pulóver, nadrág).	Képes felismerni saját ruhadarabjait. Van róla sejtése, mit hova kell húzni.	
Szókincsfejlesztés.	Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés öltözés témakörében.	Egyeztetés, megkülönböztetés, csoportosítás.	
Felöltözés.	Alsó-és felsőruházat felvétele együttműködéssel.	Képes együttműködésre a vetkőzés és az öltözködés során.	
Feladatmegértés.	Egyszerű utasítások végrehajtása.	Egyszerű utasítást megért, követ.	
Ruházarak kezelése.	Gombolás, húzózár, patent csat - használata segítséggel.	Próbálkozás a ruházarak kíméletes és szabályos használatára.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/3 Olvasás-írás: 1/3, 1/4, Játékra nevelés: 1/1, 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Ruhadarabok neveinek megtanulása. Ruhadarabok csoportosítása:- alsó ruházat- felsőruházat- ruházarak (elnevezések tanulása, egyeztetés)			
AAK: Segítség, öltözés gesztusjel, jel tanulása. Szituációba ágyazottan segítség, öltözés gesztusjel, jel használata, használatának elvárása a gyermektől. Szimbólumszint fejlesztése öltözködés témakörében (Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés)			

Évfolyam: 1.

2. Tematikai egység: Testápolás / személyi higiénia/		<i>Előzetes tudás: Tiszta – piszkos eldöntése.</i>	Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A kézmosás helyét, módját és szükségességét ismerni.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Tájékozódás.</p> <p>Folyamatábrák értelmezése.</p> <p>Segítséggel kézmosás, arcmosás.</p> <p>Mosakodás.</p> <p>WC használata. Szobatisztaságra nevelés, pelenkacsere jelzése.</p> <p>Fogápolás.</p> <p>Zsebkendő használata.</p> <p>Szókincsfejlesztés.</p> <p>Feladatmegértés.</p>	<p>Tantermi csap, zsibongói mosdó helyének megtanulása. Higiéniai kellékek helyének megtanulása.</p> <p>Egyszerű folyamatábrák megismerése.</p> <p>Kéz - és arcmosás megtanulása.</p> <p>Mosakodás begyakorlása kis segítséggel.</p> <p>Szükséglet jelzése, vetkőzés, öltözés, WC lehúzása, kézmosás (segítséggel). Igény jelzése.</p> <p>Széklet, vizelet jelzése a pelusban.</p> <p>A helyes fogmosás technikai begyakorlása tükör előtt.</p> <p>Öblítés gyakorlása.</p> <p>Orrfújás helyesen. Igény jelzése.</p> <p>Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés tisztálkodás témakörében.</p> <p>Egyszerű utasítások végrehajtása.</p>	<p>Találja meg a helyszíneket különféle szituációkban, más személyek felügyelete alatt is.</p> <p>Figyeljen, próbálja meg követni a folyamatábrákat.</p> <p>Kis segítséggel helyesen alkalmazni a tisztálkodó eszközöket.</p> <p>Képes szükségletét idejében jelezni, segítséggel WC-t használni.</p> <p>Képes segítséggel szabályosan fogat mosni.</p> <p>Képes felismerni az orrfújás és orrtörölés szükségességét.</p> <p>Egyeztetés, megkülönböztetés, csoportosítás.</p> <p>Egyszerű utasítást megért, követ.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/3, Játékra nevelés: 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Tiszta – piszkos fogalmak. Tisztálkodással, fogmosással és WC használatával kapcsolatos fogalmak, a használt eszközök elnevezései, zsebkendő és a használatával kapcsolatos elnevezések és fogalmak			
AAK: Segítség, fogmosás, wc, kézmosás, orrfújás gesztusjelének, jelének tanulása, ezek szituációba ágyazott használata, gyermekektől használat elvárása, kiprovokálása. Szimbólumszint fejlesztése.			

Évfolyam: 1.

3. Tematikai egység: Étkezés		Előzetes tudás: Megfelelő eszközök kiválasztása az adott étkezéshez.	Órakeret: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Az evőeszközöket megfelelően használni.			
Fejlesztési feladat – Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tájékozódás.	Étkező megtalálása felnőtt kíséretében.	Különféle szituációkban (teremből, udvarról, másik teremből) különféle személyeket képes az étkező megtalálására.	
Teendők étkezés előtt.	Étkezések előtt- és után kézmosás, ha szükséges arcmosás (ruházat védelme, előke használata).	Képes segítséggel, a személyi higiéniával kapcsolatos teendőket elvégezni étkezések előtt és után.	
Evőeszközök	Kanál, tányér, pohár, szalvéta használatának megtanulása.	Képes a megfelelő evőeszközzel (de legalább kanállal) enni, pohárból inni.	
használata. A terítés	Terítési sorrend alkalmazása: abrosz, tányér, pohár, kanál, szalvéta (terítési gyakorlatok: tízóraihoz, uzsonnához). Mit hova teszünk? (evőeszközöket, poharat stb.).	Teríteni egyre nagyobb önállósággal adott ételek előtt.	
Felelősi rendszer kiépítése (önkéntesen, majd beosztás alapján). Felelősi teendők ellátása.	Feladatok végzése vállalás, majd beosztás alapján: terítés, kínálás, étkezés utáni rendrakás (hulladék, használt eszközök megfelelő elhelyezése).	Egyeztetés, megkülönböztetés, csoportosítás.	
Szókincsfejlesztés.	Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés tisztálkodás témakörében.	Egyszerű utasítást megért, követ.	
Feladatmegértés.	Egyszerű utasítások végrehajtása.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/3, Játékra nevelés: 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A kulturált étkezéshez használatos kifejezések ismerete és használata (Jó étvágyat kívánok! Köszönöm. Kérem. Kedves egészségedre.)			
AAK: kérek, nem kérek, elég volt- vége, enni, inni gesztusjel, jel tanítása, alkalmazása szituációba ágyazottan. Szimbólumszint fejlesztés.			

Évfolyam: 1.

4. Tematikai egység: Környezetrendezés - Környezetmegóvás		<i>Előzetes tudás: A használt tárgyak és eszközök helyének ismerete.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A játék- és taneszközöket kíméletesen, rendeltetésszerűen használni.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Rendrakás- szokásrendszer kialakítása. Játékok elővétele, elrakása.	Szünet, szabad játék után rendet rak. Eszközök, játékok rendeltetésszerű használata.	Tudja, hogy játék után a pakolás következik. Játékteret rendberakni, használat utáni az eszközöket eltenni. Igényesség.	
Taneszközök használata Igény felkeltése.	Taneszközök épségének, tisztaságának megőrzése.		
Rendrakás.			
Szemét- nem szemét elkülönítése.	Rendrakás a foglalkozások végén, hulladék helyének megtalálása.	A szemetet a megfelelő helyre tenni.	
Seprés.		Tudja, mire való a seprű, használatra irányuló próbálkozások vannak.	
Viráglocsolás. (Csoportösszetétel függvényében)	Virágok locsolása segítséggel, csak felnőtt felügyelettel.	Locsoláshoz szükséges eszközök ismerete, együttműködés.	
Szókincsfejlesztés.			
Feladatmegértés.	Tanteremben kézi seprű használata, udvaron pl. levelek játékos seprése segítséggel.		
Folyamatábrák megismerése.	Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés Folyamatábrák értelmezése.	Egyeztetés, megkülönböztetés, csoportosítás.	
	Egyszerű utasítások végrehajtása.	Egyszerű utasítást megért, követ.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, 1/3, Játéka nevelés: 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: hulladék, szemetgyűjtő, takarító eszközök elnevezése.			
AAK: vége, pakolás jelének tanulása, használata szituációba ágyazottan. Szimbólumszint fejlesztése.			

Ének - zene

Évfolyam: 1.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt órakeret

Tematikai egység / Évfolyam	1.
1. Gyermekdalok - Népdalok	20
2. Ünnepekörök dalai	15
3. Ritmus és hallásfejlesztés	20
4. Zenehallgatás	10
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 1.

Évfolyam: 1.

1. Tematikai egység: Gyermekdalok - Népdalok		<i>Előzetes tudás: Testi kontaktus, vestibuláris ingerek eltűrése.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A félénkséget, a gátlást, a szorongást leküzdeni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Altatók.	Dallam dúdolásával, éneklésével baba ringatása.	Dallamot dúdolni, mozgást leutánozni.	
Tenyérvjátékok.	Mondóka, dal ütemére tapsolás, tenyér körkörös simogatása, csiklandozása.	Képes együttműködni.	
Simogatók.	Mondókák ritmusára testrészek, tárgyak megérintése, simogatása.	Főbb testrészeit képes megmutatni.	
Ujj- játékok.	Egyszerűbb ujj-kiszámoló, mondókákra tenyér ökölbe szorítása, majd az ujjak egyenkénti, nyitása, csukása, rázása.		
Hintáztatók.	Ritmusra test, törzs, láb hintáztatása jobbra, balra (Hinta, palinta).		
Lovagoltatók.	Rövid mondókákra lovaglás ritmusának érzékeltetése térden ülve.		
Sétáltatók.	Énekek, mondókák ütemére léptetés, egyenes vonalon, körben (Dombon törik a diót).		
Dalok.	Néhány soros egyszerű dal, mozgással kísért előadása.	Együttműködéssel egyenes vonalon, körben iránytartással lépegetni.	
Körjátékok.	Körjátékok játszása egyszerű szabályok betartásával (Ég a gyertya, ég, Lánc, lánc Eszter lánc).	Örömmel részt venni a közös éneklésben, bekapcsolódni a közös játékba.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, 1/2, 1/3, Játékra nevelés: 1/1, 1/5, Mozdásnevelés: 1/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: alszik, ébren van, kar, kéz, tenyér, taps, tenyér, simogatás, csiklandozás, fej, nyak, törzs, kéz, láb, ujjak, ököl, jobb, bal, előre, hátra, ló, lovaglás, ugrik, szalad, vágat, egyenes vonal, kör, guggolás, megáll, elindul, kör, guggolás, <i>kapu, híd</i> , kézfogás, átbújás,			

Évfolyam: 1.

2. Tematikai egység: Ünnepekörök dalai	<i>Előzetes tudás: Dallam dúdolása, éneklése.</i>		Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A hallást fejleszteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Családi ünnepek dalai.	Születésnapra, karácsonyra, húsvétra, anyák napjára rövid dalok, versek tanulása.	A közös éneklésbe bekapcsolódni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, 1/2, 1/9, Játékra nevelés: 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: születésnap, karácsony, húsvét, Anyák napja,			

Évfolyam: 1.

3. Tematikai egység: <i>Ritmus- és hallásfejlesztés</i>		Előzetes tudás: <i>Ritmust mozgással követ.</i>	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Mozgással kísért néhány soros egyszerű dalokat közösen előadni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ritmikai és dinamikai gyakorlatok.	Mozgás közben ritmus tapsolása, hangok ritmizálása.	Ritmust tapsolni.	
Fékező és ingerlő gyakorlatok.	Dallamok, mondókák kíséretével gyorsító-lassító mozgások érzékelése.		
Tempóérezkeltető gyakorlatok.	Gyors és lassú mozgás közötti különbség érzékelése.	Gyors és lassú mozgásokat felismerni, utánozni.	
Hang- és hallásfejlesztés.	Állathangok megkülönböztetése egymástól. Jól elkülöníthető zörejek, hangok felismertetése. Ritmushangszerek felismerése.	Együttműködni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 1/1, Játékra nevelés 2/1, 2/5, Mozgásnevelés 1/1, 1/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ritmus, taps, kopogás, dobbantás, dalok, mondókák, gyors, lassú, halk, hangos, dob, <i>triangulum</i> , cintányér,			

Évfolyam: 1.

4. Tematikai egység: Zenehallgatás	Előzetes tudás: Énekhang és beszédhang elválása.		Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Jól elkülöníthető zörejeket, hangokat felismerni, néhány hangszer hangját megkülönböztetni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Élőzene hallgatása (dallamok furulyán, gitáron, szintetizátoron). Egyszerűbb szövegű és dallamú gyermekdalok többszöri eléneklése, Zenehallgatás hanghordozóról (rádió, magnetofon, DVD)	Egyszerű dallam hangszeres előadásának többszöri meghallgatása, közös dúdolása. Rövid dalok meghallgatása, közös dúdolgatása, éneklése. Tanult, ismert gyermekdalok meghallgatása. Kedvencek kívánság szerinti meghallgatása.	Néhány percig a zenére figyelni. Bekapcsolódni a közös éneklésbe.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 1/1, 2/9,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A dalokban előforduló kifejezések, fogalmak.			

Ábrázolás – alakítás

Évfolyam: 1.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	3
Éves órakeret	108
Ebből kötött	97
Szabadon tervezhető órakeret	11

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	1.
1. Formázás különböző anyagokból	33
2. Építés	20
3. Papír formálása, alakítása	20
4. Vizuális ábrázolás	24
5. Komplex alakító tevékenység	-
6. Népünk művészete	-
7. Elemi ismeretek művészeti alkotásokról	-
Szabadon tervezhető órakeret	11

1. évfolyam

Évfolyam: 1.

1. Tematikai egység: Formázások különböző anyagokból		Előzetes tudás: Kézmosás.	Órakeret: 33
Tantárgyi fejlesztési célok: Közvetlen tapasztalatot szerezni eltérő tulajdonságokról.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Anyagvizsgálat	A tanuló környezetében található tárgyak megfigyeltetése manipulációval.	Különböző tárgyakat, jellegzetességeiket megfigyelni, együttműködéssel manipulálni.	
Homok formázása.	Vízhordás, sárkészítés. Edények (formák) megtöltése, kiöntése. Dombkészítés, gödörásás. Taposás, nyomhagyás.	A tevékenységeket együttműködéssel végrehajtani.	
Hó formázása.	Hógolyó, hóbucka készítése.	A különböző formák kialakításához szükséges mozgásokat együttműködéssel végrehajtani.	
Gyurmázás (plasztilin, só-liszt gyurma, agyag).	Gyúrás, puhítás. Gömbölyítés, lapítás, hengerítés, mélyítés, kicsípés. Új formák képzése a felsorolt módon, különböző nagyságban.		
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 1/3, 1/4, Önkiszolgálás: 1/2, 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A tárgyak felületének és szilárdságának tapintással megfigyelhető tulajdonságaira vonatkoztatva (kemény-puha, sima <i>érdes</i>). Eszközök megnevezése (vödör, lapát). Cselekvés, <i>tevékenység</i> megnevezése (beletesz, kiönt). Hó megnevezése. Tulajdonságai (hideg, vizes.) Elkészült tárgyak megnevezése (alma, palacsinta, hurka).			

Évfolyam: 1.

2. Tematikai egység: <i>Építés</i>		Előzetes tudás: <i>Megfogás, elengedés.</i>		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Segítséggel tárgyakat csoportosítani.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Kirakás		Különböző tárgyak egymás mellé helyezésével új formák létrehozása. Előrajzolt formák kirakása pálcikával, terményekkel. Toronyépítés kockából.		Végrehajtani a szükséges tevékenységet (segítséggel).
Fűzés		Nagyméretű gyöngyök felfűzése pálcikára rendszer nélkül.		
Nyomótechnikák		Nyomhagyás agyagban, gyurmában különböző tárgyak segítségével. Nyomdázás.		
Szűrőjátékok		Gyöngymozaik rendszer nélküli kirakása.		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 1/1, 1/2, Olvasás-írás: 1/3, 1/4, Számolás-mérés: 1/1, 1/2,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: A kirakáshoz felhasznált tárgyak, eszközök megnevezése (gyöngy, pálcika, használt termények). Cselekvés megnevezése (fűzés, belenyom, tesz, nyom, szűr). <i>alá, fölé, mellé, közé,</i>				

Évfolyam: 1.

3. Tematikai egység: <i>Papír formálása, alakítása</i>		Előzetes tudás: <i>Megfelelő körülmények a munkavégzéshez (tiszt, száraz kéz).</i>		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Egy kézzel markolni, csippentő fogást gyakorolni.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Gyűrész-simítás		Különböző papírfélékből labda gyűrése. Az összegyűrt papír kisimítása		Végrehajtani az aktuális feladatokat segítséggel.
Tépés		Szabálytalan formák tépése, csíktépés.		
Hajtogatás		Egyszerű ráhajítás élképzéssel (könyv, újság lapozás, pillangószárny hajítás).		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 1/1, 1/6, Olvasás-írás: 1/3, Számolás-mérés: 1/1, Önkiszolgálás: 1/2, 1/4,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: Anyag, tevékenység és elkészített tárgy megnevezése (papír, könyv, füzet, hajt, gyűr, labda). A tépett papírdarabkák formájának utólagos megnevezése hasonlóság alapján.				

Évfolyam: 1.

4. Tematikai egység: Vizuális ábrázolás		Előzetes tudás: Adott eszköz kiválasztása.	Órakeret: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: „Nyomhagyás” kézzel.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Festés	Festékes kéz-, és ujjnyom hagyás. Nagy, sima felületek vízfestékekkel történő betöltése szivaccsal, vastag ecsettel.	Segítséggel képes végrehajtani a kívánt mozgást.	
Rajzolás	Álló, fekvő egyenesek, egyszerű formák, kör, hullámvonal rajzolása pálcikával homokba krétával aszfalton és táblán. Zsírkrétával csomagolópapírra, vastag ceruzával rajzlapra. Szabad firka, átrajzolás, rárajzolás, körülrajzolás. Egyszerű formák színezése	Papírhátart, vonalhatárt betartani. Megfelelően használni a rajzolás és festés eszközeit. Differenciálni a színeket.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 1/2, 1/3, 1/4, Számolás-mérés: 1/2, Önkiszolgálás: 1/2, 1/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eszközök (szivacs, ecset), tevékenység megnevezése (törlés, kenés, festés). vonal, egyenes, kör, főbb színek			

Mozgásnevelés

Évfolyam: 1.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	1.
1. Rendgyakorlatok téri tájékozódás	40
2. Alapmozgások	40
3. Alapvető testhelyzetek, szabad és kéziszer gyakorlatok	25
4. Légző gyakorlatok	12
5. Dobások, labdás gyakorlatok	25
6. Játékos versenyek	20
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 1

Évfolyam: 1.

1. Tematikai egység: Rendgyakorlatok, téri tájékozódás		<i>Előzetes tudás: Járás, megállás tudatos szabályozása.</i>	Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Egyenes testtartású önálló járás.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Alakzatok.	Kör, <i>oszlop</i> , vonal fogalmának tisztázása, adott alakzat kialakítása. Segítséggel álljanak körbe, oszlopba, vonalba sík talajon.	Segítséggel körbe állni, járni és oszlopba, vonalba sorakozni.	
Térbeli tájékozódás.	Az előtte, mellette, mögötte utasítások alkalmazása.	Bekapcsolódni egyszerű, mozgásos tevékenységekbe.	
Helyzetgyakorlatok.	Futás, járás, kúszás, mászás, csúszás, gurulás megfelelő kivitelezése (segítséggel).		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/4, Számolás-mérés: 1/2, Olvasás-írás: 1/2, Játékra nevelés: 1/1, 1/6, 1/7, Ének-zene: 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: futás, járás, kúszás, csúszás, gurulás, sor, oszlop, kör, vonal, előtte, mögötte, mellette,			

Évfolyam: 1.

2. Tematikai egység: Alapmozgások		<i>Előzetes tudás: Lábak tudatos irányítása.</i>	Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az egymásmellettség, szomszédság fogalmát ismerni, alkalmazni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Lépcsőn járás.	Lépcsőn járás utánlépéssel (fel, le) segítséggel.	Lépcsőn járni segítséggel, kapaszkodással.	
Járások.	Talpon, sarkon, lábujjhegyen járás ütemtartás nélkül.		
Szökdelés.	Szökdelés páros lábon.		
Függeszkedés.	Függeszkedés bordásfalon.		
Futás.	Irányítással: futkározás.	Futkározni irányítással.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 1/1, Ének-zene: 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: fent, lent, láb, talp, <i>sarok</i> ,			

Évfolyam: 1.

3. Tematikai egység: Alapvető testhelyzetek, szabad és kéziszer gyakorlatok	Előzetes tudás: Testrészek.		Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Tájékozódni saját testen és a tükörképen.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mozgások kísérése dalokkal, mondókákkal.	Adott mozgások végzése utánzással.	Részt venni különféle mozgásszituációkban. Utánzással különböző gyakorlatokat végezni.	
Statikus helyzetek.	Segítséggel statikus helyzetek felvétele utánzás alapján, ülés, állás, fekvés, guggolás.		
Testrészek.	Testkép: fej, törzs, végtagok. Testrészek mozgatása utánzás alapján.		
Páros gyakorlatok.	Harangozás, fűrészelés.		
Lépcsőn járás	Egyre önállóbban (kapaszkodás nélkül).		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1, 1/3, Játékra nevelés: 1/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ülni, állni, feküdni hanyatt, hason, mondókák: húzz, koma,			

Évfolyam: 1.

4. Tematikai egység: Légző gyakorlatok	<i>Előzetes tudás: Száj nyitása, zárása a légzéstől függetlenül.</i>	Órakeret: 12 (folyamatosan)
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A légzést tudatosan szabályozni.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Álló helyzetben ki-be légzés.	Utánzással ki-be légzéskor karok fel-leengedése. Játékos légzőgyakorlatok.	Gyakorlatokat utánzással végezni.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 1/1,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: ki, <i>-befújni, szívni</i> , száj nyitva, csukva,		

Évfolyam: 1.

5. Tematikai egység: Dobások, labdás gyakorlatok	<i>Előzetes tudás: Biztos labdafogás.</i>	Órakeret: 25
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Dobni – elkapni, fogni – elengedni.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Labdagyakorlatok.	Segítséggel labda elkapása, dobása, forgatása. Ülő helyzetben gurítás, dobás megadott irányban.	A labdát segítséggel dobni, elkapni, gurítani.
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 1/1,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: gömbölyű, gurul,		

Évfolyam: 1.

6. Tematikai egység: <i>Játékos versenyek</i>		Előzetes tudás: <i>Aktivitás.</i>	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Ügyességet fejleszteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Gyakorló játékok.	Ugrálás kötélén. Hintázás (mondóka kísérettel).	Irányítással egyszerű szabályjátékokat játszani.	
Szabályjátékok.	Akadályversenyek, székfoglaló.		
Versenyek.	Sorversenyek: kötélhúzás.		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 1/1, 1/5, Ének-zene: 1/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>verseny</i> , ki a <i>győztes</i> ?			

2. ÉVFOLYAM

Óraterv 2. évfolyam

Műveltségi terület	Tantárgy	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	4
	Olvasás - írás	2
Matematika	Számolás-mérés	2
Egyéb	Játékra nevelés	2
Egyéb	Önkiszolgálás	4
Művészetek	Ének - zene	2
	Ábrázolás - alakítás	3
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés	5
Összesen		24

Kommunikáció

Évfolyam: 2.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	2.
1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	22
2. Társadalmi érintkezési formák	8
3. Testünk és személyes teendők	22
4. Tájékozódás térben	22
5. Tájékozódás időben	14
6. Élőlények	15
7. Előkészület a felnőtt életre	15
8. Társas kapcsolatok	-
9. Ünnepek	12
10. Médiaismeret	-
Szabadon tervezhető órakeret	14

Évfolyam: 2.

Évfolyam: 2.

1. Tematikai egység: Beszédfejlesztés, anyanyelv		Előzetes tudás: Az artikulációs mozgások akaratlagos utánzása.	Órakeret: 22
Tantárgyi fejlesztési célok: Passzív és aktív szókincset bővíteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Légző, fújó, szívó, ajak- és nyelvgyakorlatok végzése segítséggel.	Előmutatás alapján artikulációs mozgások lekövetése. Orron belégzés, levegő tudatos visszatartása, szájon át kilégzés. Hasi légzés gyakorlása. Írányított fújás, hangadással kísért fújás. Papírdarabok felszívása, megtartása.	Követni a mozgásokat, fújni-szívni, nyelvét emelni, magánhangzókat tisztán ejteni, hangokat eszközökhöz rendelni.	
Hallási figyelem fejlesztése. Hanglejtés. Szájállások utánzása. Állathangok utánzása, hangdifferencia.	Zörejek, hangszerek hangjának felismerése, hangkeltés. Egymástól jól megkülönböztethető hangok differenciálása (p-m, v-l, f-h, c-f) hangok időtartama. Hívóképek alapján hangutánzások.	Képes figyelmét 5-10 percig a tanár mozgásaira összpontosítani.	
Szókincsfejlesztés, alapszókincs növelése (aktív, passzív). Főnevek többes száma. Tőmondatok, egyszerű bővített mondatok alkotása. Tárgyak megnevezése után mondással.	Cselekvés+tárgy (analóg mondatok). Egyeztetés, válogatás, csoportosítás tárgyakkal, képekkel.		
Mondókák versek együttmondással.	Mondókák ritmizálása, tapsolása.		
Vizuális emlékezetfejlesztő gyakorlatok képekkel, képsorokkal. Egyszerű képolvasás. Az olvasás haladási irányának követése (megtanulása).	Mi hiányzik? Mi változott? Memória játék. Tárgyak, képek kirakása a szabályos haladási iránynak megfelelően.	Feladatvégzés egyre hosszabb ideig.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 2/1, 2/5, Játékra nevelés: 2/1, Ének-zene: 2/1, Mozgásnevelés: 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szájtér, fent, lent, kívül, belül, kerekítés, résesítés, zöngé, hangos, halk, szó, mondat,			

Évfolyam: 2.

2. Tematikai egység: Társadalmi érintkezési formák		<i>Előzetes tudás: Egyszerű szimbólumok megértése, használata.</i>	Órakeret: 8
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Elsajátítani és betartani a csoport közösen használt gesztusait, szokásainak rendjét.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Az egymás közötti viselkedés legyen konfliktuskerülő. A megköszönés gyakorlása. Étkezések alkalmával használatos szabályok gyakorlása.</p> <p>Az utcai közlekedés során tartsák be a közösen elfogadott szabályokat. Kerüljék a lökdösődést, bámészkodást.</p> <p>Teljes név, évfolyam, társak, tanárok neve.</p> <p>A környezet kommunikatív és metakommunikációs jeleinek jobb megértése.</p> <p>Az érzelmek hangjainak felismerése, irányítása hangmagasság, hangszín szerint. Irányítás elfogadása, cselekvések követése szemkontaktussal.</p> <p>Vizuális jelzések, utasítások, képek. Kép, mint jelzés, kép és idő. Kép, mint információs eszköz.</p> <p>Kép, mint szimbólum.</p>	<p>Beszélje meg ki melyik játékot választja, várjon a sorára türelmesen. Gyakorolja az udvarias viselkedést. Köszönje meg, ha valamit kap.</p> <p>Sétákon alkalmazza a tanultakat.</p> <p>Bemutatkozás (teljes név), teljes nevére történő reagálás. Társak, tanárok nevét használja. A kéz gesztusjeleinek bővítése. Gesztusok felismerése képekről (öröm, fájdalom, sírás, ijedtség). Az érzelmek felismerése arcminikáról, gyakorlás tükör előtt. Hangforrás keresése bekötött szemmel, hangforrás felismerése. A konvencionális viselkedés elemeinek gyakorlása a tanult gesztusok, mimika és kézjel alkalmazásával. Képolvasás, képkirakás balról jobbra: név, jel, nap, napos jele. Napirend, fontosabb állandó események jelzése. A tanulás során használatos képek alkalmazása, használatának módja. (válogatás, rendszerezés). Szimbólumok keresése és megfejtése utcán, buszon, épületeken, épületekben.</p>	<p>Az erőszakot kerülni. Felszólítás nélkül köszönni. Fegyelmezetten viselkedni az iskolán kívüli programokon is.</p> <p>Tudni, érteni teljes nevét, tanárát, társait nevén nevezni, velük elemi szinten kommunikálni.</p> <p>Használat során kímélni a képeket. Elsajátítani a képekkel végzendő tevékenységeket.</p> <p>Néhány egyszerű szimbólumot ismerni (buszmegálló, átkelő, lift, bejárat, lépcső).</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 2/3, 2/4, Játékra nevelés: 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: választás, sorra kerül, tessék, kérem, bemutatkozás. A használt gesztusok megnevezése. Az érzelmek megnevezése (Ne toladodj! Pakolj el magad után! Sorakozó!) A használt jelzések.			

Évfolyam: 2.

3. Tematikai egység: Testünk és személyes teendők		<i>Előzetes tudás: Lateralitás</i>	Órakeret: 22
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerni az alapvető higiénés étkezési szokásokat.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Testünk</u> Érzékszervekkel végzett gyakorlatok. Tisztálkodás, fésülködés segítséggel. A test részei. A fej részei.	Testét tükörben szemlélve mutasson rá fejére, törzsére, végtagjaira. Testrészek megnevezése utánmondással. Kezeit, lábait mozgásos gyakorlatok során érintse. Jobb-bal oldalát differenciálja segítséggel. A test tisztítása, kézmosás arcmosás gyakorlása. Fésülködés (saját fésűvel). Fürdőmozgások játékos utánzása. Babán a tisztálkodási mozgások bemutatása.	Testén a megfelelő testrészt megmutatni. Tisztálkodási szokásait konzekvensen végrehajtani. Kezét, fogát megmosni, haját megigazítani. Babán a tisztálkodás mozdulatait bemutatni.	
<u>Öltözködés</u> Saját ruhadarab felismerése segítséggel. Társak ruháinak megkülönböztetése, személyhez rendelése. Alapruházat megnevezése. Ruhadarabokon gomb, cipzár, gallér felismerése.	Nap, mint nap elmondja mit vett fel reggel, mit vesz le, mire cseréli. Kabát, sapka, sál önálló felvétele. Gombolás gyakorlása. Fogasát és saját ruháit rendezi, megnevezi. Mások ruháit kiválogatja. Macit, babát öltöztet segítséggel.	Saját kabátját, sapkáját, sálját megismerni, helyére tenni. Társai kabátját személyhez rendeli. Felsőruháit önállóan fel-, levenni. Megnevezni, (megmutatni) felszólításra 8-10 ruhadarabot. Segítséggel eligazodni a jelek és fogások között.	
<u>Étkezés</u> Edények, evőeszközök megismerése, csoportosítása. Tányér, pohár, bögre, csésze megkülönböztetése. Étel-evőeszköz egymáshoz rendelése. Szokásos ételeink. Kulturált étkezés. Ünnepi ételeink. Alkalmi terítés.	Napi étkezések alkalmával a megfelelő étkezési szokások gyakorlása (egymás kínálása, a „kérem szépen” kérés gyakori ismétlése, mosson kezet, terítsen szalvétát, tudja kirakni tányérokat, poharakat). Ételek csoportosítása játékos formában (édességek, levesek, főzelékek megnevezése, húsok válogatása).	Az ételeket képek alapján főfogalom alá rendelni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 2/3, Önkiszolgálás: 2/1, 2/2, 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: test, törzs, <i>végtagok</i> , <i>tisztálkodás</i> , <i>arcápolás</i> , (arcmosás), <i>fogápolás</i> , (fogmosás), <i>felsőtest</i> , <i>alsó test</i> , has, hát, karok, lábak, <i>ruhanemű</i> , <i>felsőruházat</i> , <i>alsóruházat</i> , meleg, könnyű, belebújni, levetni, enyém, <i>másé (nem az enyém)</i> , helyére, kivinni, behozni, begombolni, kigombolni, tessék, kérem, edények, <i>evőeszközök</i> , italok, ételek, főzelékek, levesek, meleg étel, hideg étel, <i>tálalás</i> , terítés, <i>kínálás</i> ,			

Évfolyam: 2.

4. Tematikai egység: Tájékozódás térben		<i>Előzetes tudás: Közel – távol használata (térben).</i>	Órakeret: 22
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Aktív szókincsét fejleszteni és használni szűkebb környezetében.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p><u>Tájékozódás saját test körül (két oldalon)</u></p> <p><u>Iskola</u> Berendezési és használati tárgyak, játékok, eszközök megnevezése, egyeztetése. Az iskola helyiségei, az ott dolgozók és az általuk végzett tevékenységek megnevezése, megértése.</p> <p><u>Lakás</u> Szoba, konyha, fürdőszoba, berendezési tárgyai, hozzájuk kapcsolódó cselekvések megnevezése, vagy gesztusokkal történő megmutatása. A lakás egyéb helyiségei és tartozékai. Ház – lakás.</p> <p><u>Utca - Közlekedés</u> Megfigyelések az utcán. Közlekedési eszközök felismerése együttműködéssel. Gyalogátkelő, jelzőlámpák felismerése, alapvető gyalogos közlekedési szabályok gyakorlása, utazás járművel. Az utazás közbeni alapvető viselkedési szabályok kialakítása.</p>	<p>Tárgyak téri helyzetei viszonyítva egymáshoz.</p> <p>Környezetének bejárása, a tárgyak nevének használata, a megnevezés alapján annak megmutatása. A konyhai dolgozók nevét és munkáját ismerje. A karbantartót, az adminisztrátorokat köszöntse.</p> <p>Maketten egy ház, illetve lakás helyiségeinek tárgyainak megmutatása, megnevezése, megfigyelése. A helyiségek berendezési tárgyainak főfogalom alá rendezése. Cselekvések helyiségekhez rendelése. Cselekvések személyekhez történő rendelése eseményképek alapján. Saját vagy tanulótárs, tanár lakásának megtekintése kis vendéglátással.</p> <p>Mutassák meg és nevezzék meg a közlekedési eszközöket. Gyakorolják a zebrán történő áthaladást. Lámpánál a jelzésnek megfelelően viselkedjenek. Utazáskor játékos formában tanulják a járművek nevét, hangutánzó gyakorlatokkal és hallás után is azonosítsák azokat. Udvaron játékos formában gyakorolja a közlekedési szabályok betartását (indulás, megállás, várakozás).</p>	<p>Köszönni. Az iskola helyiségei között tájékozódni. Az iskolában történő eseményeket, cselekvéseket a megfelelő személyhez kötni.</p> <p>Tájékozódni otthonában a helyiségek között, azok megnevezését következetesen használni, megnevezésekor azonosítani.</p> <p>Az utcán megfelelő magatartást tanúsítani. Szabálytisztelő gyalogos és járművön történő utazás alkalmával. Ismerni a lámpa jelzéseit.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 2/2, Számolás-mérés: 2/2, Önkiszolgálás: 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Jobb – bal, tanterem, <i>műhely</i> , konyha, iroda, szerelés, javítás, főzés, <i>melegítés</i> , <i>családi ház</i> , lakás, szoba, konyha, kamra, <i>pihenés</i> , munka, takarítás, nagy, kicsi, mosás, mosogatás, kerti munkák, udvar, kapu, séta, utazás, <i>közlekedés</i> , zebra, jelzőlámpa, gyors, lassú, hangos, csendes, <i>udvariasság</i> , nagy-kicsi, <i>tömeg</i> , <i>zsúfoltság</i> , <i>várakozás</i> , indulás, megállás,			

Évfolyam: 2.

5. Tematikai egység: Tájékozódás időben		<i>Előzetes tudás: Várakozás fogalma és kifejezései (majd, hamarosan, soká).</i>	Órakeret: 14
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Összefüggést találni az évszakok és jellemző jegyeik között.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Időtartam megismerése, (sokáig tart, rövidebb) differenciálása. Végzett cselekvések időtartama.	Tanóra, tanórák közötti szünet. Hosszan fújok, röviden mondom. Időtartam észlelése mozgással illetve finommimikai jelekkel.	Nagyobb különbségeket észrevenni. A tanult fogalmakat megérteni, azoknak megfelelő képet felmutatni.	
Időjárási jelenségek felismerése segítséggel. Évszakok, napszakok (reggel – dél - este) jellegzetességeinek és a hozzájuk kapcsolódó cselekvések megfigyeltetése.	Nap, mint nap az időjárási viszonyok ismételése. A hideget, meleget jelzi. Az esőt jelzi. Képekről az időjárási elemeket felismeri. Az időjárás és az öltözködés összefüggéseit megfogalmazza, megmutatja. Baba öltöztetése (lefekvéshez, kiránduláshoz, ünnepélyre) évszaknak, napszaknak, alkalomnak megfelelően.	Megfelelő ruhákat párosítani a jelzett időjáráshoz.	
Szituációs játékokban a tanultak gyakorlására.	Időjárásnak, napszaknak, tevékenységnek (naposnak kötény) megfelelő saját ruha kiválasztása, megnevezése.	Tájékozódni a napszakokról.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 2/2, Számolás-mérés: 2/2, Önkiszolgálás: 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: tanóra, szünet, majd, hamarosan, soká, időjárás, szél, eső, napsütés, borús ég, hideg, meleg, szeles, tavasz, nyár, ősz, tél, <i>napszak</i> , reggel – este, nappal – éjszaka,			

Évfolyam: 2.

6. Tematikai egység: Élőlények		Előzetes tudás: Az állatokkal szembeni félelem leküzdése.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: A megfigyelések alatt érdeklődést tanúsítani és felidézni a tanultakat.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Növények</u> Környezetünkben lévő virágok, növények megfigyeltetése, felismertetése. Legjellemzőbb gyümölcsök, zöldségek bemutatása megnevezési gyakorlatok segítségével. Mesék növényekről.	Virágokat, növényeket tanárával, társaival megfigyel, gondoz. Évszaknak megfelelő gyümölcsöket, zöldségeket megnevez. A virágok növények tulajdonságait érzékeli, tapintja, szagolja, megnevezi. Képekkel, játékkal növényeket, gyümölcsöket csoportosít, rendez. Játékos kertészkedés, szituációs gyakorlatok.	Szívesen és aktívan részt venni a foglalkozásokon. Felismerni és csoportosítani a tanult növényeket, gyümölcsöket, zöldségeket.	
<u>Állatok</u> Háziállatok jellemző jegyeinek felismerése, hangutánzási gyakorlatok. Háziállatok felismerése, megnevezése (lehetőség szerint élő állatokat, de képeskönyvből is). Élő állatok megfigyelése. Ló, disznó, nyúl, kacska látható tulajdonságai. Állatok tápláléka. Állatok „lakóhelye”	Ismerkedés lehetőség szerint élő háziállatokkal. Simogatás (állatkert). Képek, makettek, állatfigurák csoportosítása, egyeztetése változó szempontok alapján. Háziállatok tápláléka, gondozása.	A tanult háziállatokat megnevezni és megmutatni, a táplálékokat a megfelelő állatokhoz rendelni.	
Hangutánzás. Állatmesék.	Hangutánzás gyakorlása. Játékos helyzetben bábokkal vagy szerepjáttékkal gondozás, etetés. Képeken, mesékben állatfigurák kikeresése, sorba rendezése.	Hangutánzással az állathangot utánozni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 2/5, Játékra nevelés: 2/3, 2/4, Ének-zene: 2/1, 2/3, Mozgásnevelés: 2/2, Ábrázolás-alakítás: 2/1, 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: virágok, növények, gyümölcsök, gondozás, ültetés, növekedés, elszárad, elpusztul, kibújik, édes, savanyú, finom, íz, háziállat, vadállat, mező, baromfiudvar, ól, istálló, alom, széna, kukorica, szőr, toll, szelíd,			

Évfolyam: 2.

7. Tematikai egység: Előkészület a felnőtt életre		<i>Előzetes tudás: Szerepjátékot játszik.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Vásárlás, beszélgetés során a várakozás képességét kialakítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Üzletek - Vásárlás</u> Élelmiszerbolt látogatása, vásárlás együttműködéssel. Az ott dolgozók munkájának megfigyelése. Vásárlási szokások, vásárlási kellékek. (pénz, szatyor stb.). Viselkedésformák megfigyeltetése.	Élelmiszerbolt pultjainál a különböző árucikkek megfigyelése. Szaglás, tapintás, ízlelés. Eladó köszöntése, kérdeztetés, kérés, megköszönés gyakorlása. Pultok, polcok, árak, csomagolóanyagok megfigyeltetése. Pénztáros, pénztárgép, pénz megfigyeltetése. Vásárlás (szerepjáték).	Illedelmesen köszönni, ha üzletbe lép. Kívánságait elmondani, vagy gesztusaival jelezni. Képen megmutatni az eladót, pénztárost, árut és a vásárlót, a mindennapos bevásárlás kellékeit, kosarat, pénztárcát.	
<u>Munkahelyek – foglalkozások</u> A tanuló szűkebb környezetében előforduló foglalkozások szereplői, munkájuk, eszközeik bemutatása, megfigyelése. Szerepjátékokkal a szakmák foglalkozások megjelenítése.	Tanulmányi séta: ismerkedés a zöldségessel, hentessel, cukrásszal, asztalossal, gépkocsivezetővel, rendőrrel, stb. Köszönés-elköszönés gyakorlása. Szerepjátékokkal a megismert foglalkozások megjelenítése az eszközök, tárgyak megfelelő szakmához rendelésével. Élethelyzetekben is és képekről is ismerje fel a mesterségeket és a hozzájuk tartozó eszközöket.	Kapcsolatot teremteni a környezetében dolgozó szakemberekkel. Bátran, barátságosan kérdezni, kérni, segítséggel kipróbálni a munkaeszközöket.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 2/3, 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>élelmiszer, édesség, konzerváru, húсарu, eladó, pultos, pénztáros, vásárló, fizetés, kiszolgálás, udvariasság, kérés, megköszönés, eladó, édesség, jelzés, gyalulás, fűrés, ismerkedés, köszöntés, búcsúzás, kérem, tessék, nem kérem, bocsánatkérés a társaktól,</i>			

Évfolyam: 2.

9. Tematikai egység: Ünnepek		<i>Előzetes tudás: Készülődés</i>	Órakeret: 12
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Eligazodni közvetlen családi viszonyaiban.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Hagyományos ünnepek. Mikulás. Karácsony. Farsang. Húsvét.	Karácsonyi díszeket készítsen segítséggel. A tárgyakat megnevezi, megmutatja. Húsvéti tojás készítése segítséggel.	Szívesen és érdeklődéssel részt venni az ünnepi készülődésben, megfelelő magatartással alkalmazkodni az eseményekhez.	
Anyák napja. Az ünnepekhez kapcsolódó események életszerű és játékos tanulása, megismerése.	Versek, dalok tanulása és előadása anyák napjára. Szívecske, ajándék készítése.	Néhány mondókát, verset ismerni, amivel részt tud vállalni az ünnepek műsoraiban.	
Családi ünnepek. Ünnepi készülődés - zenehallgatás - versek - mondókák együttmondással.	Ünnepi készülődés: ajándékkészítés, színezés, ragasztás, vágás segítséggel. Versek, dalok tanulása. Társak, szülők köszöntése megfelelő gesztusokkal, szavakkal. Ünnepi asztal terítése. Ünnepi díszítés gyakorlása.		
Iskolai ünnepek. Az ünnepeken megfelelő viselkedéssel vegyen részt. Nemzeti ünnep. A zászló színei.	Az ünnep játékos megjelenítése. Történetek, rövid mesék elmondása képek segítségével különböző ünnepekről. Készüljön (segítséggel) valamilyen jelképpel (készítsen zászlót, kokárdát).	Képekről felismerni, megnevezni és megmutatni az említett ünnepeket.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 2/3, Ének-zene: 2/2, Ábrázolás-alakítás: 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>ünnep, zászló, hangulat, felvonulás, ünnepi öltözet, ajándékozás, öröm, gyertya, díszek, locsolás, köszöntés, szép, kellemes, díszes, ritmus, öröm, születésnap, névnap,</i>			

Olvasás – írás**Évfolyam: 2.**

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	2.
1. Beszédfejlesztés	6
2. Térorientációs gyakorlatok	12
3. Finommozgások fejlesztése	12
4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése	10
5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztése	8
6. Íráselemek tanítása	17
7. Betűtanítás	-
8. Olvasás	-
9. Írás	-
10. Értő olvasás	-
Szabadon tervezhető órakeret	7

2. évfolyam

Évfolyam: 2.

1. Tematikai egység: <i>Beszédfejlesztés</i>		Előzetes tudás: Szemkontaktus tartása.	Órakeret: 6
Tantárgyi fejlesztési célok: Ritmust megfigyelni és pontosan visszaadni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Beszédtechnika fejlesztése.	Légzéstechnika fejlesztése. Artikulációs gyakorlatok. Ajak- és nyelvgyakorlatok. Szavak ejtése, szótagolás.	Képes a környezetre vonatkozó önálló megállapításokat megtenni, interaktív kapcsolat kialakítani.	
Hallásfigyelem fejlesztése.	Hangok, hangforrások és azok irányának felismerése, differenciálása.	Környezete hangjait felismerni, differenciálni.	
Ritmusfejlesztés	Szavak letapsolása, versek, dalok ritmus- és mozgással kísérve.	3-4 hangból álló ritmust utánnézéssel letapsolni.	
Szókincs-bővítés.	Új szavak ismétlése, alkalmazása párbeszédben.	Szót tárggyal, képpel egyeztetni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1, Ének-zene 2/1, 2/3, Mozgásnevelés: 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>kedélyállapot</i> kifejezésére szolgáló szavak versek, dalok szövegének értelmezése, <i>térirány</i> -meghatározások, kérdés, válasz,			

Évfolyam: 2.

2. Tematikai egység: Térorientációs gyakorlatok		<i>Előzetes tudás: Megfelelő eligazodás szűkebb környezetében.</i>	Órakeret: 12
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Testsémát kialakítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Eligazodás nagyobb térben (tanterem).	Eldugott tárgyak keresése, helymeghatározások	<i>Nagyobb ismert térben eligazodni.</i> Segítséggel hely-meghatározásokat végezni.	
Bal-jobb differenciálása.	Menetelés, utánzó tevékenységek bal, ill. jobb kézzel	Jelölés segítségével differenciálni a bal-jobb oldalt, irányt.	
Relációs fogalmak.	Helyszínek bejárása, meghatározása. Soralkotás (állj mellé, mögé stb.)		
Eligazodás 2 dimenzióban (könyv, feladatlap).	Relációs fogalmak megállapítása képen	Képes a könyv kíméletes használatára, előre, hátra egyesével lapozni.	
Írányjelző nyilak ismerete és használata.	Nyilak elhelyezése, megfigyelése padokon, táblán, feladatlapon	Rákérdezésre egy-szavas adekvát választ adni („hol...?, mi van a...?”).	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/4, 2/5, Számolás-mérés: 2/2, Mozgásnevelés: 2/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>irány-határozók</i> (bele, fölé, mögé), bal, jobb, <i>középső</i> , <i>szemben</i> , <i>háttal</i> , könnyen érzékelhető <i>ellentét-párok</i> (hideg-meleg, sötét-világos), felnőtt, gyerek, öreg, fiatal, férfi, nő (képen és valóságban), Ki? Mi? kérdőszó értelmezése, tárgyak, személyek megkülönböztetése,			

Évfolyam: 2.

3. Tematikai egység: <i>Finommozgások fejlesztése</i>		<i>Előzetes tudás: Tapintással ismert tárgyak felismerése.</i>	Órakeret: 12
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Ujjakat ügyesíteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Érzékelési gyakorlatok tapintással.	Tárgyak felismerése, kiválasztása tapintással.		
Ujjak mozgatásának finomítása.	Játékos gyakorlatok „zongorázás”, kopogás, integetés.	Képes ujjai egyenkénti, akaratlagos mozgatására.	
Kéz, ujjak erősítése.	Gyúrás, nyomkodás agyaggal, drót hajlítása.	Keményebb agyagot (vastagabb, drót) megmunkálni.	
Eszközök, szerszámok fogása.	„Szerelés” fogóval, anyacsavarral stb.	A szerszámokat utánzással rendeltetésszerűen használni.	
Mozdulatok utánzása.	Mozdulatok alapján mindennapi tevékenység felismerése, utánzása.	Megfigyelés után felidézni, utánozni kételemes mozdulatsort.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 2/1, 2/2, 2/3, Ábrázolás-alakítás: 2/2, 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: sima, <i>érdes</i> , puha, kemény, gömbölyű, lapos, hosszú, rövid, vastag, vékony, Kopogás alul, felül, kívül, belül, elől, hátul. Dolgozik, játszik. Szerszámok nevei, baleset óvatosság.			

Évfolyam: 2.

4. Tematikai egység: Szem-kéz koordinációjának fejlesztése		<i>Előzetes tudás: Adott mozdulat kitartó gyakorlása.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Különböző tárgyakon feltűnő hasonlóságot felfedezni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Szemtorna.	Mozgó tárgy követése szemmel, tájékozódás egy szemmel.	Képes tekintetét tudatosan irányítani, fixálni.	
Formák összehasonlítása.	Logikai játék, hasonló formák keresése, egyeztetés feladatlapon.	Különböző eszközökkel viszonylag pontos illesztéssel, hiba észlelésével, javításával építeni.	
Formák illesztése.	Építés kockából, dominózás, puzzle.		
Gombolás.	Baba- és saját ruha gombolása.	Kitartóan gyakorolni a nagyobb gombok begombolását, a próbálkozások során a sikertelenséget elviselni.	
Célba dobás, gurítás.	Célzás táblára, szék alá, kapuba, egymásnak.	A cél irányába indítani a labdát, a becsült távolság befolyásolja a dobás erejét.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 2/1, Játékra nevelés: 2/1, 2/2, 2/3, 2/4, Önkiszolgálás: 2/1, Ábrázolás-alakítás: 2/2, 2/3, Mozgásnevelés: 2/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A helyválttatás szinonimái. Méret, szín, forma, ugyanolyan, hasonló. Hosszában, <i>keresztben, fordítva</i> . Ruhadarabok neve. Bele, mellé, <i>találat, alapszínek, sötét, világos</i> , hosszabb rövidebb.			

Évfolyam: 2.

5. Tematikai egység: Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztés	Előzetes tudás: Verbális emlékezet.	Órakeret: 8
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismert tárgyakat ismert fogalmak alá rendelni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Szavak utánamondása.	Egyes szavak, képről alkotott mondatok azonnali és késleltetett utánamondása.	Részt venni közös éneklésben, versmondásban Érzékelni, jelezni egy-egy ismert tárgy hiányát, feltűnő változását.
Versek, dalok mondókák tanulása.	Közösen mondott memoriterek csökkenő segítséggel.	
Figyelemfejlesztő játékok.	Mi tűnt el? Mi változott a tárgyhalmazban? Lefordított képek megtalálása, képes lottó, puzzle-k.	
Tapasztalatszerzés az utcán.	Meghatározott szempontok szerinti megfigyelések. Összefüggések felismerése.	
Képolvasás.	Tematikus kép szereplői, tevékenységük felidézése emlékezetből, kérdések segítségével.	Kérdések segítségével felidézni, elmondani egy eseménykép tartalmát.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1, 2/3, 2/4, Játékra nevelés: 2/4, Ének-zene: 2/1, 2/3,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Képen látható cselekvések megnevezése. Szöveg értelmezése, új szavak ismertetése, rögzítése. Játékok, bútorok, edények. Közlekedéssel kapcsolatos kifejezések, fogalmak. Járművek, funkciójuk.		

Évfolyam: 2.

6. Tematikai egység: Íráselemek tanítása		Előzetes tudás: Biztos ceruza fogás.	Órakeret: 17
Tantárgyi fejlesztési célok: Tudatosan alkalmazni egyenes és görbe vonalakat.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Irányok követése.	Vonal rajzolása le, fel, jobbra, balra.	Instrukciókat pontosan követni. Feladatot megérteni, akár többszörös próbálkozással törekedni a helyes megoldásra.	
Irányított vonal húzása.	Ábrák, pontok összekötése homokban, táblán, feladatlapon. Egyenes, kör, csigavonal, egyszerű szögletes formák szabályos átírása, másolása áttetsző papírra.	Megszokni, és igényelni az íráshoz szükséges körülményeket, a megfelelő feltételeket.	
Átírás.	A folyamatos munka idejének fokozatos növelése.	Észrevenni a hibákat, törekvés azok elkerülésére, javítására.	
Helyes testtartás, ceruza fogás gyakorlása. Határok betartásának gyakorlása.	Ábrák kiegészítése, egyszerű formák rajzolása meghatározott helyre, széles vonalközbe.		
Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: 2/4, Mozgásnevelés: 2/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ugyanúgy, ugyanarra, ugyanoda... egyenes-, görbe testtartás, közel, távol, kör- és csigavonal, Kösd össze! Kerüld ki! Helymeghatározások.			

Számolás-mérés

Évfolyam: 2.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	2.
1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	10
2. Tájékozódás	25
3. Mennyiségek - Műveletek	30
4. Mértékegységek, méretek, pénz	-
5. Összefüggések felismerése	-
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 2.

Évfolyam: 2.

1. Tematikai egység: <i>Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól</i>		Előzetes tudás: <i>Azonosságok (egyezőségek) érzékelése.</i>	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A tárgyak alapvető méretbeli és formai tulajdonságait bemutatni, megismertetni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kicsi, kisebb, nagy, nagyobb, ugyanakkora	Azonos jellegű tárgyakból sor kirakása kicsi- nagyobb-legnagyobb; nagy-kisebb-legkisebb sor kirakása önállóan, kifejezések hangoztatásával. Ugyanakkora keresése, összehasonlítása. „Add oda x-nek a legkisebbet, a legnagyobbat!” Táblai rajzon, képen legkisebb, legnagyobb kiválasztása. Sok kockából nagy várat építünk, kevésből kicsit.	Segítséggel differenciálni 3 méret között.	
Kerek, szögletes	Kerek- és szögletes tárgyak szétválogatása, megfigyelése, kézbe véve, a különbség érzékelése (gurul, mert kerek, nem gurul, mert szögletes).	Irányítással szétválogatni kerek és szögletes tárgyakat.	
Piros-kék-sárga zöld-fehér-fekete	Színek megnevezése egyenként, hasonló színű tárgyak keresése, külön padokon gyűjtése: „tedd a pirosak közé!, hozz ide egy kék ceruzát!” „Kin van piros póló, kék zokni?” Naponta más-más színnel firkálás, rajzolás, színezés.	Három színt megkülönböztetni.	
Érzékelési gyakorlatok	Zsákból kicsi, nagy, szögletes, kerek tárgyak kiválasztása. Énekek, mondókák gyorsan és lassan, hangosan és halkán, piros jelzésre fölállni!, zöldre leülni! Nagymozgások utánzása egyidejűleg, utólag.	Aktívan részt venni közös énekben, játékban.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás - írás: 2/5, Játékra nevelés: 2/2, 2/4, Ábrázolás-alakítás: 2/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: kicsi-nagy, kisebb-nagyobb, legkisebb-legnagyobb, ugyanakkora, kerek, szögletes, színek nevei, gyors, lassú, hangos, halk			

Évfolyam: 2.

2. Tematikai egység: Tájékozódás		<i>Előzetes tudás: Utasítás megértése, betartása.</i>	Órakeret: 25
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az igeidőket helyesen használni (egyszerű, konkrét kérdésekre adott válaszokban).</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Térorientációs gyakorlatok: mellett, előtt, mögött, rá, alá	Soralkotás egymás mellett, egymás előtt (mögött). Add tovább a macit! „Cseréljen helyet x y-nal!. Tedd a macit az asztal alá, a székre!” „Utánozd a képet!”(maci az asztal alatt,) táblára rajzolt, asztalnál a mágneses maci elhelyezése. Ugyanaz feladatlapon, önállóan is elvégezni. Rajzolás csak a papírra rajzolt asztal alá!	Megérteni és elvégezni (segítséggel) a sorbaállási- helycserés- és helyváltóztatásos feladatokat.	
Időbeli tájékozódás	Tapsolás, kopogás lassan, gyorsan. Mondókák, dalok ritmuskísérettel. Ritmusra lépés. Mozgásos feladatok késleltetett indulással (feladat bemutatása, majd: várj! vigyázz, kész, rajt! -ra indulás). Igeidők gyakorlása; reggeliztünk, átöltöztünk, most játszunk, majd ebédelünk, hazamegyünk. Iskolai napirend vázlatos összeállítása: reggeli után játék, utána ebéd, utána pihenés, utána játék, utána indulás haza.	Megérteni, és alkalmazkodni a „várj! majd!, most!” vezényszavakhoz.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/4, 2/5, Olvasás-írás: 2/2, Játékra nevelés: 2/3, 2/4, Mozgásfejlesztés: 2/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: sorban, mellett, előtt, mögött, alatt, alá, lassan, gyorsan, egyszerre, most, majd utána, előtte,			

Évfolyam: 2.

3. Tematikai egység: <i>Mennyiségek - Műveletek</i>		Előzetes tudás: <i>A feladattudat csíráinak megléte tevékenységei során.</i>	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Relációs jeleket ismerni, alkalmazni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Cselekvések mennyiségekkel	Halmazok létrehozása különböző szempontok szerint (fajta, szín, méret) nagyon különböző elemszámú halmazok összehasonlítása: sok- kevés. A „sok” csökkentése részletekben, „már kevesebb...már csak kevés...elfogyott, már nincs”. Táblán 2 almafára sok alma rajzolása, egyikről az almák letörlése egyenként (egyre kevesebb) „melyik almafán van több?...melyiken kevesebb?” Ismerkedés a relációs jellel (a kiskacsa jobbra - balra fordul, mindig a több felé) 3-3-nál leállunk, merre forduljon?” almák párosítása (minden tevékenységet magyarázat kísérje!)	Célirányos tevékenységet önállóan végezni egyszerű feladatvégzés során.	
Mennyiségek összehasonlítása	Ugyanannyi megállapítása, hangoztatása: Tapsolj ugyanennyit (max.3-at) különálló két lapon almafára sok, illetve kevés alma rajzolása, a kettő összehasonlítása, 2-2 számkép-kártyán több-kevesebb megállapítása, hangoztatása „emeld fel, amelyiken több van, tedd a padba, amelyiken kevesebb van, tedd a hátad mögé, amelyiken több van!”	Képes a többet, kevesebbet önállóan, ugyanannyit segítséggel felismerni, jelezni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 2/2, 2/4, 2/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: sok, kevés, több, kevesebb, elfogyott, ugyanannyi,			

Játékra nevelés

Évfolyam: 2.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	2.
1. Gyakorló játék	8
2. Konstruktív játék	10
3. Szerepjáték	8
4. Didaktikus játék	6
5. Szabályjáték	10
6. Spontán játék	10
7. Szabadban játszható játék	13
Szabadon tervezhető órakeret	7

2. évfolyam

Évfolyam: 2.

1. Tematikai egység: Gyakorló játék		Előzetes tudás: Különböző testrészek tudatos használata utánzással.	Órakeret: 8
Tantárgyi fejlesztési célok: Különböző tárgyak hangját bekötött szemmel felismerni, megmutatni, illetve megnevezni azokat.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Hang és beszéd játékos gyakorlása: hangforrások megfigyelése.	Hangfelismerés, hallásfejlesztés kockákkal, csörgőkkel, haranggal a gyerek kelt hangot.	Bekapcsolódni a játékos beszédgyakorlatokba.	
Énekes, játékos mondókák mozgással kísérvé, a szöveget egyéni szintnek megfelelően együtt mondja a pedagógussal.	Szappanbuborék fújás, pingpong-labda fújása. Játékos utánzási gyakorlatok mondókák mutogatással kísérése képek alapján arckifejezések utánzása, az arckifejezés megnevezése (szomorú, vidám, sír).	Mozgással kísérvé a tanult mondókákat. Arckifejezéseket utánozni, megnevezni 3-4 arckifejezést.	
Mozgást gyakorló játékok (nagymozgás fejlesztése).	Hintázás játszótéren, udvaron. Különböző járások előre felrajzolt vonalon, kirakott tárgyak mentén. Közös játékok labdával. Egymásnak gurítás, átadás.	Önállóan végigjárni felrajzolt, illetve kirakott vonalon. Együttműködni, társaira figyelni a labdajátékokban.	
Manipulációs, explorációs játékok. Kéz- és ujj játékok bővítése, mondóka együttmondása a pedagógussal.	Kúszások, mászások padon, vonalon. Meredekebb lejtőn négykézláb mászás, alacsonyabb lejtőn járás. Különböző egyensúlyozó gyakorlatok habzsákokon járás, vékony vonalon járás, stb.	Padon kúszni, mászni. Lejtőn mászásnál, járásnál, egyensúlyozni.	
	Tárgyak rakosgatása kockákból: felfele építkezés, kezdetleges terv megvalósítása.	A két kéz rendezett együttműködése.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1, Mozgásnevelés: 2/2, 2/4, 2/5, Ének-zene: 2/1, 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: kocka, csörgő, üveg, doboz, labda, fújás, szívás, mosolyog, sír, nevet, szomorú, hinta, dobás, gurítás, elkapás, torony			

Évfolyam: 2.

2. Tematikai egység: Konstruktív játék		Előzetes tudás: Húzó-, dugó-, csavaró-, toló mozdulatok tudatos alkalmazása.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Kisebb elgondolásokat létrehozni, illetve a véletlenszerűen épített konstrukciókat utólag megnevezni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Építőkockából konstrukció készítése.	Fakockából építés függőleges irányban is, előre megtervezett egyszerűbb konstrukció létrehozása (torony).	Fakockával elmélyülten építkezni 5-10 percig, létrehozni előre megtervezett, könnyebben elkészíthető építményeket.	
Összeilleszthető síkidomok használata.	Építés összeilleszthető síkidomokból, majd a kialakult konstrukció megnevezése (utólag), pl.: golya.	Különböző építőjátékokkal elmélyülten elfoglalni magát.	
Golyók, pálcikák használata. Előre gyártott elemekből konstruálás. Lego, Duplo használata.	Kisebb térszerkezet építése golyókból, pálcikákból. Könnyebb elgondolások megvalósítása („Tüsi”, „Babilon”) az építmény utólagos megnevezése. Egyszerűbb konstrukciók létrehozása Lego-ból, Duplo-ból .	Az ismert eszközöket adekvát módon használni.	
Játékszerszámok használata.	Tevékenykedés játékszerszámokkal a teremben és az udvaron.	3-4 játékszerszámot ismerni, rendeltetéseinak megfelelően használni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/7, Olvasás-írás: 2/3, 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: kocka, torony, vár, híd, vonat, golyó			

Évfolyam: 2.

3. Tematikai egység: Szerepjáték	Előzetes tudás: Azonosulás a választott szereppel.	Órakeret: 8
Tantárgyi fejlesztési célok: Kezdetleges szinten eljátszani a környezetében zajló eseményeket.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Természeti és társadalmi környezet hatásainak eljátszása – ennek folyamatos bővítése.	Napi programok eljátszása, a sorrendiség bizonyos fokú betartásával (reggelizés, fogmosás).	Kialakítani közös szerepjátékot legalább 2 gyerek között.
Családi élet eseményei. Családtagok egymáshoz való viszonya. Családtagok munkája. Gyerekekhez közel álló felnőttek tevékenységei, munkái. Váratlan események a környezetében (reggel ellenőrrel találkoztak a metrón), ennek eljátszása.	Játék baba gondozása (etetés, fürdetés). Szülőktől látott tevékenységek eljátszása (telefonálás, főzőcske, takarítás). Bábokkal rövidebb eseménysorok eljátszása (macik erdőben sétálnak, málnát szednek).	Eljátszani a környezetében zajló eseményeket. Figyelembe venni, hogy van, aki más tevékenységet folytat, az – őt ne zavarja. Bekapcsolódni kisebb dramatizálásokba.
Bábozás. Mese-dramatizálása.	Mese feldolgozása, 1-2 szereplős mesék dramatizálása.	Adekvát módon használni a bábokat, játék bábokkal.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/7, 2/5, Számolás-mérés: 2/2, Önkiszolgálás: 2/1, 2/2,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: reggel, dél, este, reggeli, ebéd, vacsora, szappan, törülköző, telefon, 2-3 gyümölcs, illetve zöldség neve, tanult mesék szereplői		

Évfolyam: 2.

4. Tematikai egység: Didaktikus játék		Előzetes tudás: Közlés megértése, követése.	Órakeret: 6
Tantárgyi fejlesztési célok: Bekapcsolódni didaktikai játékokba, a szabályokat követni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A megismerő tevékenység fejlesztését szolgáló didaktikai játékok. ÉRZÉKELÉST fejlesztő játékok. Tapintás fejlesztése. Hallási figyelem, hallási diszkrimináció fejlesztése. Ízlelés, szaglás fejlesztése. FIGYELEM, EMLÉKEZET fejlesztése.– Akaratlagos, szelektív figyelmi funkciók játékos fejlesztése. Időbeli tájékozódás fejlesztése. A gondolkodás fejlesztését szolgáló didaktikai játékok. ANALIZÁLÓ-SZINTETIZÁLÓ képesség fejlesztése. LOGIKAI MŰVELETEK játékos formái. IDŐFOGALOM fejlesztése. BESZÉDFEJLESZTŐ didaktikai játékok. BESZÉDMEGÉRTÉST fejlesztő játékok. Játékos ARTIKULÁCIÓS gyakorlatok. SZÓKINCS bővítés. Kulturtechnikák elsajátítása didaktikai játékokkal is. SZÁMOLÁS-MÉRÉS elemei foglalkozáson alkalmazható didaktikai játékok. OLVASÁS-ÍRÁS elemei foglalkozáson alkalmazható didaktikai játékok.	Zsákbamacska” játék játszása, a kitapintott tárgy utólagos megmutatása. Az akaratlagos figyelem, illetve szelektív figyelem fejlesztése: különböző szempontok szerint képek, tárgyak válogatása. Játékos instrukciók követése analógiás sorok kirakása – több dologból több egyforma kiválasztása, kép-tárgy szín, forma egyeztetése. „Mi tűnt el?” játék játszása. Különböző hiányok pótlása (testrészek, autó kereke). Egyszerűbb szimmetriák felfedezése. Napirendi pontok eljátszása. Eseményképek sorba rendezése a képeken, pl.: lufit elkezd fűjni egy gyerek, nő a lufi, kidurran. 2 információt tartalmazó játékos kérések végrehajtása. Mennyiségek játékos összehasonlítása, összemérése. Olvasás-írás elemeinek játékos egyeztetése.	3-5 eltérő hangot differenciálni a játékok során. Egyeztetni 3-5 formát, néhányat megnevezni. Összerakni 3-4 részből álló képet. Pótolni különböző hiányokat (arcon az érzékszerveket). Ismerni a főbb napirendi pontokat, 3-4 képből álló esemény sort összerakni. Felismerni és megnevezni 2-3 színt. 2-3 elemből ritmikus sort alkotni. Formákat egyeztetni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1, 2/3, Számolás-mérés: 2/1, 2/2, Olvasás-írás: 2/2, 2/3, 2/4, Ének-zene: 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ízek, szagok, hangok, testrészek, néhány szín megnevezése, reggel, dél, este, sok-kevés, kicsi- nagy,			

Évfolyam: 2.

5. Tematikai egység: Szabályjáték		Előzetes tudás: Egyszerű szabályok felismerése és betartása.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Körjátékokat, párválasztókat ismerni és játszani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mozgásos szabályjátékok.	Páros játékok játssza egymással, irányítás mellett. Csoportos mozdulatjátékok játssza – mozgásnevelés tárgy, illetve énekóra keretében is. Különböző körjátékok, párválasztók játssza. Egyszerűbb labdajátékok játssza – célba dobások, adogatások.	Bekapcsolódni a páros, illetve csoportos mozgásos játékba, társaira figyelni, a szabályjátékokat követni. Követni a szabályokat labdajátékokban is. Képes 10-20 percig labdával kapcsolatos játékokban részt venni.	
Értelemfejlesztő szabályjátékok.	Érzékelést fejlesztő játékok játssza – hallást, látást, tapintást, szaglást, ízlelést fejlesztő játékok. Megfigyelést fejlesztő játékok játssza (mi változott meg? 5-6 tárggyal). Figyelmet fejlesztő szabályjátékok játssza, az akaratlagos, figyelmi funkciók kialakítása, fejlesztése.	Követni a szabályokat értelemfejlesztő szabályjátékokban, 10-20 percet eltölteni egy játékkal.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1, Olvasás-írás: 2/5, Mozgásnevelés: 2/2, 2/3, Ének-zene: 2/1, 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: pár, kör, sor, vonal, labda			

Évfolyam: 2.

6. Tematikai egység: <i>Spontán játék</i>		Előzetes tudás: <i>Játékeszközök kíméletes használata.</i>		Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Társat keresni és elfogadni a játék során.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Spontán játék szabadon választott játéktárgyakkal és szabadon választott társakkal, segítségnyújtás mellett.		Szabad játék bármilyen önállóan választott játéktárggyal és társsal. A felkínált lehetőségek (a már megismert játéktárgyak szabadpolcos elhelyezésével) közül válasszon segítséggel.		Képes választani (segítséggel) a felkínált játéklehetőségek közül, és adekvátnan játszani a játéktárgyakkal.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1 Olvasás-írás: 2/2, 2/3, 2/4, 2/5 Mozgásnevelés: 2/1, 2/2				
Kulcsfogalmak, fogalmak: A használt játéktárgyak nevei.				

Évfolyam: 2.

7. Tematikai egység: Szabadban játszható játékok		Előzetes tudás: Figyelmes eszközhasználat, testi épség megőrzése.	Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: A szabadban elfoglalni magát, játékot találni magának.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Játék a szabadtéri foglalkozási eszközökkel. Minden említett játékforma, ami a szabadban is játszható.	Hintázás. Mászókázás. Homokozóban „főzés”, illetve építkezés – forma megtöltése, kiborítása. Vár, gödör építése. Csúszdázás. Segítség mellett futó, és fogójátékok játszsza.	Figyelni játék közben társaira (homokozóban ne szórja a homokot). Futó és fogójátékokba bekapcsolódni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/4, Mozgásnevelés: 2/1, 2/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: hinta, mászóka, homok, sár, vár, gödör, csúszda, fogó, futás,			

Önkiszolgálás

Évfolyam: 2.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	2.
1. Öltözködés	20
2. Testápolás/ Személyi higiénia /	40
3. Étkezés	20
4. Környezetrendezés, környezetmegóvás	50
Szabadon tervezhető órakeret	14

Évfolyam: 2.

Évfolyam: 2.

1. Tematikai egység: Öltözködés	Előzetes tudás: Saját ruhadarab felismerése.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A rendezett külső megjelenés igényét kialakítani.		
Fejlesztési feladat – Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Alsó- és felsőruházat fel- és levétele. Gombolás, húzózár felhúzása. Évszaknak megfelelő öltözködés. Ruhák hajtogatása, fogas, vállfa használata. Láb belik használata (tépőzár, cipőfűző), ápolása. Folyamatábrák értelmezése. Szókincsfejlesztés. Feladatmegértés.	Kis segítséggel az öltözködés begyakorlása, megtanulása. Nagy gombok gombolása cipzár, csat, patent használata. Az évszaknak megfelelő ruhaneműk kiválasztása, csoportosítás, válogatás (képek, babaruha, ruhadarabok). Helyes, helytelen eldöntése, indoklás segítséggel. Ruhák gondos elhelyezése fogason, vállfán, polcon. Lábbelik váltása (váltócipő, tornacipő). Cipő fűzése, törlése, tisztítása, lábtörlő használata. Folyamatábrák sorbarendezeése, követése, használata. Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés. Egyszerű és összetett utasítások követése.	Képes egyre nagyobb önállósággal vetkőzni, öltözni, a ruházarakat segítséggel használni. Képes jelezni, ha fázik, vagy melege van. Segítséggel gondozási munkákat végezni. Cipőt irányítással fűzni. Lábtörlőt használni (felszólítás nélkül) a szükséges esetekben.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/3, 2/4, 2/5, Olvasás-írás: 2/2, 2/3, Játékra nevelés: 2/1, 2/3,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Ruhadarabok fogalmi körének, szókincsének bővítése, fogas, vállfa, ruhaakasztó, Cipőápolással, cipőtisztítással kapcsolatos szókincs bővítése		
AAK: Segítség, öltözés gesztusjel, jel tanulása. Szituációba ágyazottan használata, használatának elvárása a gyermektől. Szimbólumszint fejlesztése öltözködés témakörében. Jelek bővítése.		

Évfolyam: 2.

2. Tematikai egység: Testápolás / személyi higiénia/		<i>Előzetes tudás: Tisztálkodási szokások átvétele, és spontán alkalmazása.</i>	Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A tisztálkodás és az egészségmegőrzés közötti összefüggéseket tudatosítani.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mosakodás.	A ruha ujjának felhajtása, az arc, kéz megmosása, megtörlése, szappan (folyékony szappan), körömkefe használata.	Képes irányítással önállóan tisztálkodni, megtanulni a szárazra törölközést.	
Fogmosás.	Fogkefe, fogkrém használata, vízcsap használata.	Képes irányítással fogat mosni a szükséges eszközök kiválasztásával.	
WC használata.Szobatisztaságra nevelés.	WC helyes használata, WC papír rendeltetésszerű használata. Igény biztosjelzése más helyszínen is.	Egyre önállóbb a WC használata során.	
Zsebkendő használat.	Orrfújás, orrtörlés zsebkendőbe, a használt zsebkendő elhelyezése az utasításnak megfelelően.	Zsebkendőhasználat idejét felismerni (orrtörlés, orrfújás zsebkendőbe).	
Folyamatábrák követése.	Folyamatábrák sorbarendezeése, követése, használata.		
Szókinszbővítés.	Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés.		
Feladatmegértés.	Egyszerű és összetett utasítások követése.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/3, Játékra nevelés: 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: hideg víz, meleg víz, orrfújással kapcsolatos tevékenységek,			
AAK: Segítség, fogmosás, wc, kézmosás, öltözés, orrfújás gesztusjelének, jelének tanulása, ezek szituációba ágyazott használata,gyermekektől használat elvárása, kiprovokálása. Szimbólumszint fejlesztése.			

Évfolyam: 2.

3. Tematikai egység: <i>Étkezés</i>		Előzetes tudás: <i>Az étkezések idejének és a hozzá kapcsolódó étkezések ismerete.</i>		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Mértéktartás étkezések során (a habzsolás és mohóság kerülése).</i>				
Fejlesztési feladat – Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Étkezés kanállal, villával.		Kézmosás az étkezés előtt, ha szükséges utána is. Kulturált étkezés evőeszközökkel.		Étkezése kulturált, tiszta. Képes az étkezéshez kapcsolódó udvariassági kifejezések spontán használatára.
Merőkanál		Segítséggel leves szedése.		
használata. Terítés.		Terítés tízóraihoz, ebédhez, uzsonnához (a szükséges eszközök kiválasztása, szabályos terítés, asztal leszedése).		Segítséggel képes kancsóból tölni, szalvétát rendeltetés szerint használni.
Víz töltése kancsóból (kevés vízzel).				
Felelősi teendők ellátása (az osztály kialakult szokásainak megfelelően). Folyamatábrák értelmezése. Szókincsbővítés. Feladatértés. Étkezési szabályok.		Folyamatábrák követése, sorbarendezése pl. terítés. Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés. Egyszerű és összetett utasítások követése. Kulturált étkezés szabályainak gyakorlása.		Feladatokat vállalni és megfelelően teljesíteni.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/2, 2/3, Olvasás-írás: 2/3, 2/4, Játékra nevelés: 2/3,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: A kulturált étkezéshez kapcsolódó fogalmak, szófordulatok, a megismert eszközök és tevékenységek elnevezései.				
AAK: kérek, nem kérek, elég volt- vége, enni, inni, halkan, köszönöm, még gesztusjel, jel tanítása, alkalmazása szituációba ágyazottan. Szimbólumszint fejlesztés.				

Évfolyam: 2.

4. Tematikai egység: Környezetrendezés - Környezetmegóvás		<i>Előzetes tudás: A kialakult szokások és a teremrend megtartása.</i>	Órakeret: 50
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A hulladékot önállóan összeszedni és elhelyezni a hulladékgyűjtőben.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Taneszközök, játékok elővétele, elrakása. Polcok, szekrények használata.</p> <p>Közös játékeszköz, saját tulajdon elkülönítése, használata.</p> <p>Rendrakás.</p> <p>Virágápolás.</p> <p>Seprés, porszívózás, asztaltörlés.</p> <p>Folyamatábrák értelmezése.</p> <p>Szókincsbővítés.</p> <p>Feladatértés.</p>	<p>Játéktér rendberakása, a játékok eltevése.</p> <p>A személyes tárgyak kezelése (ki játszhat vele? Kölcsön – visszaadás, számontartás kié?)</p> <p>Foglalkozások után taneszközök elrakása</p> <p>Étkezések, foglalkozások befejezése után rendrakás, hulladék összegyűjtése.</p> <p>Virágöntözés (a felelősi rendszerbe építve).</p> <p>Ismerkedés seprűvel, porszívóval (pl. félelem leküzdése).</p> <p>Folyamatábrák követése, sorbarendezeése pl. terítés.</p> <p>Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés.</p> <p>Egyszerű és összetett utasítások követése.</p>	<p>Ismerni az eszközök funkcióját (melyik eszközt mire használjuk).</p> <p>Képes saját tárgyait számon tartani, elkülönítve kezelni, másét tulajdonosának átadni.</p> <p>Irányítással a hulladékot a kijelölt helyre tenni.</p> <p>Rendeltetésszerű használatra törekvés.</p> <p>Használati szituációk fel.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/4, Játékra nevelés: 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: hulladék, szemétygyűjtő, takarító eszközök elnevezése, virágápolással kapcsolatos szókincs,			
AAK: vége, pakolás, seprés, locsolás jelének tanulása, használata szituációba ágyazottan. Szimbólumszint fejlesztése.			

Ének - zene

Évfolyam: 2.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt órakeret

Tematikai egység / Évfolyam	2.
1. Gyermekdalok - Népdalok	20
2. Ünnepekörök dalai	15
3. Ritmus és hallásfejlesztés	20
4. Zenehallgatás	10
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 2.

Évfolyam: 2.

1. Tematikai egység: Gyermekdalok - Népdalok		Előzetes tudás: Társak testi közelségének elfogadása.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A zenei élmény segítségével az emlékezetet, a megfigyelő képességet fejleszteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A tanult dalok, mondókák ismétlése, egyre bátrabb előadása.	Mondóka, dal ritmusára test, törzs, láb hintáztatása jobbra-balra, előre-hátra.	Ritmust, mozgást, dalt összehangolni segítséggel.	
Sétáltatók.	Dalok, mondókák ritmusára léptetés sorban egyenes vonalon, körben, csigavonalon.	Sorban, egyenes vonalon, körben haladni, guggolni.	
Dalok.	Rövid dalok mozgással kísért előadása. (taps, kopogás)		
Felelgetős játékok.	Néhány rövid párbeszédű felelgetős játék megtanulása. „Volt nekem egy kecském”.	Segítséggel rövid felelgetős játékot előadni.	
Körjátékok.	Körjátékok egyszerű szabályok betartásával (Körben áll egy kislányka, Nyuszi ül a fűben.).	Segítséggel elénekelni 5-6 dalt, rövid párbeszédet előadni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1, Játékra nevelés: 2/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: egyenes vonal, kör, guggolás, megáll, elindul, kérdez, válaszol, kör, guggolás, kapu, híd, kézfogás, átbújás,			

Évfolyam: 2.

2. Tematikai egység: <i>Ünnepkörök dalai</i>		Előzetes tudás: <i>Egyszerű dallam felismerése.</i>		Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Érzelmi életét gazdagítani.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Dalok tanulása, közös előadásuk iskolai ünnepélyeken.		Születésnapra, karácsonyra, húsvétra, anyák napjára, pünkösdre rövid dalok tanulása. Dalok előadása közösen közönség előtt.		Közös éneklésbe bekapcsolódni.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1, 2/2, 2/9, Játékra nevelés: 2/3,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: születésnap, karácsony, húsvét, anyák napja, pünkösd értelmezése				

Évfolyam: 2.

3. Tematikai egység: <i>Ritmus- és hallásfejlesztés</i>		Előzetes tudás: <i>Az egyenletes löktetés érzékelése.</i>		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A nagymozgásokat fejleszteni, a ritmusérzékenységet javítani.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Ritmikai és dinamikai gyakorlatok.		Járás közben dobantás, tapsolás.		Mozgást utánozni.
Fékező és ingerlő gyakorlatok.		Dallamok, mondókák előadása közben gyorsító-lassító mozgások érzékelése.		
Tempóérzékeltető gyakorlatok.		Játék közben mozgás gyorsaságának, lassúságának érzékelés.		Játékot eljátszani önálló tempótartással.
Hang- és hallásfejlesztés.		Magasabb és mélyebb hangok közötti különbség érzékelése hangszerjátékok bemutatásával.		Hangokat felismerni és utánozni.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 1/1, Játékra nevelés 2/1, 2/5, Mozgásnevelés 1/1, 1/2,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: tapsolás, kopogás, dobantás, karlendítés, ujjmozgatás, tempó, ritmus, gyors, lassú, magas, mély, dob, cintányér, triangulum,				

Ábrázolás – alakítás

Évfolyam: 2.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	3
Éves órakeret	108
Ebből kötött	97
Szabadon tervezhető órakeret	11

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	2.
1. Formázás különböző anyagokból	27
2. Építés	20
3. Papír formálása, alakítása	24
4. Vizuális ábrázolás	26
5. Komplex alakító tevékenység	-
6. Népünk művészete	-
7. Elemi ismeretek művészeti alkotásokról	-
Szabadon tervezhető órakeret	11

2. évfolyam

Évfolyam: 2.

1. Tematikai egység: Formázások különböző anyagokból		<i>Előzetes tudás: Közvetlen tapasztalat az anyagok tulajdonságairól.</i>	Órakeret: 27
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A tantárgyhoz, tananyaghoz kapcsolódó eszközök használatát megismerni.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Anyagvizsgálat	A tanuló környezetében található tárgyak tulajdonságainak megfigyeltetése manipulációval.	Együttműködéssel manipulálni különböző tárgyakkal, tulajdonságaikat megfigyelni.	
Homok formázása	Dombkészítés, gödörásás kézzel, lapáttal. Formázás nedves homokból (labda, gombóc...) Homokozó-formák használata.	Együttműködéssel végrehajtani a tevékenységhez szükséges cselekvéssort. Eszközöket kiválasztani, és megfelelően használni.	
Hó formázása	Hógolyó, hóbucka, hóemberkészítés.		
Gyurmázás	Gyúrás, puhítás, gömbölyítés, lapítás, hengerítés, mélyítés. Új formák képzése különböző méretben (golyó, hurka, tányér, csiga).	Kialakítani különböző formákat együttműködéssel.	
Gipszmunka	Benyomkodott agyagba, öntőformába folyékony gipsz öntése. Száradás után kiborítása.		
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás 2/3, 2/4, Számolás-mérés: 2/1, Játékra nevelés: 2/1, 2/2, Önkiszolgálás: 2/2, 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A megfigyelt tárgyak, tevékenységek, a használt eszközök megnevezése. Felületi jellemzők, térbeli tulajdonság szilárdság, hőmérséklet, szín, forma, anyag tulajdonságai alapján (puha, kemény, sima, szúrós, hideg, meleg, gombóc, kocka, domb, gödör, folyik, <i>folyékony</i> , <i>száraz</i> , keverés, öntés, kiborítás). Hóember részei (feje, orra, szája, szeme, keze, kalapja). <i>Formák megnevezése</i> hasonlóság alapján (labda, alma, kígyó, hurka, tányér). Kicsi-nagy megkülönböztetése.			

Évfolyam: 2.

2. Tematikai egység: Építés		<i>Előzetes tudás: Formafelismerés, formaillesztés.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Vizuális és taktilis ingerek alapján tapasztalatot gyűjteni.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kirakás	Válogatás: forma, szín, nagyság szerint. Építőkockák egymásra és egymás mellé helyezésével különböző térbeli alakzatok létrehozása (torony, kapu, alagút, híd). Tagoltabb forma kirakása előrajzolás után. Forma kitöltése különböző anyagokkal.	Képes megadott tulajdonságok alapján (szín, forma, nagyság) tárgyakat csoportosítani segítséggel.	
Fűzés	Gyöngyfűzés kicsi-nagy váltogatással, 2 szín váltogatásával.	Ritmikusan váltogatni a gyöngyöket segítséggel.	
Nyomótechnikák	Pecsételessel, nyomdázással ritmikus sor képzése: formák, kör négyzet) színek (2 szín), vagy nagyság váltogatásával.		
Szűrőjátékok	Sorképzés és formaképzés azonos színű elemekből. Ritmikus sor képzése két szín váltogatásával (gyöngymozsaik, pötyi).	Segítséggel ritmikus sort képezni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 2/1, 2/2, Olvasás-írás: 2/3, 2/4, Számolás-mérés: 2/1, 2/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A kirakáshoz felhasznált tárgyak, tevékenység (épít, tesz, rak, vesz) megnevezése. <i>Fölé, alá, mellé, felett, alatt, mellett,</i> gyöngy, sor, kicsi, nagy, színek, egyik, másik			

Évfolyam: 2.

3. Tematikai egység: Papír formálása, alakítása		<i>Előzetes tudás: Olló nyitása, csukása három ujjal.</i>	Órakeret: 24
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Figyelmét, feladattudatát, észlelését és finommotorikáját fejleszteni.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Gyűrész-simítás	Különböző papírfajták gyűrése, simítása. (labdák, gyümölcsök, hópehely)	Segítséggel kialakítani és megnevezni a különböző tárgyakat.	
Tépés	Csiktépés, papír-„csipetelés”		
Hajtogatás	Egyszerű ráhajítás, átlóshajítás, élképzéssel.	A tevékenységet segítséggel végrehajtani, törekedni a pontos illesztésre.	
Nyírás	Szabálytalan formák nyírása. Csíkvágás	Ollót használni együttműködéssel.	
Ragasztás	A felsorolt módon kialakított papírdarabok egymás mellé helyezése, ragasztás a felületen.	A ragasztáshoz egymás mellé helyezni a papírdarabkákat (segítséggel).	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 2/1, 2/6, Olvasás-írás: 2/3, Számolás-mérés: 2/1, Önkiszolgálás: 2/2, 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Tevékenység (hajítás, hajtogatás, nyírás, vágás, <i>ragasztás</i>), eszköz (<i>olló, ragasztó</i>), jellegzetes tulajdonság (puha, kemény) megnevezése. A felhasznált papír színe. Elkészült tárgy (labda, alma, kifli, percek) <i>csík, csipet</i> ,			

Évfolyam: 2.

4. Tematikai egység: Vizuális ábrázolás		Előzetes tudás: Formakitöltés.	Órakeret: 26
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű vizuális jeleket megérteni és alkalmazni.			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Festés	Nagy formák festése színes foltokkal. Előrajzolt formák kitöltése egy színnel, majd két színt használva. Színhasználat szabadon, majd kijelölt színekkel.	Segítséggel használni a festés eszközeit. Megnevezésre felismerni a főbb színeket.	
Rajzolás	Vízszintes, függőleges vonalvezetés. Körökből és vonalakból különböző állatfigurák, virág, ember ábrázolása, átrajzolás, rárajzolás, körülrajzolás beiktatásával. Homokrajz, aszfaltrajz krétával. Zsírkréta papíron. Ceruza fogás gyakorlása.	Segítséggel használni a rajzolás eszközeit. Egyszerű ember, állat, növény-ábrázolásokat létrehozni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 2/2, 2/3, 2/4, Számolás-mérés: 2/2, Önkiszolgálás: 2/2, 2/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A rajzolás, festés eszközei (ecset, tál, színes-, grafit ceruza, radír, kréta). Főbb színek (piros, kék, sárga, zöld, fekete, fehér). Egyenes, kör és ezekből képzett egyszerű figurák felismerése, megnevezése.			

Mozgásnevelés

Évfolyam: 2.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	2.
1. Rendgyakorlatok téri tájékozódás	40
2. Alapmozgások	40
3. Alapvető testhelyzetek, szabad és kéziszer gyakorlatok	25
4. Légző gyakorlatok	12
5. Dobások, labdás gyakorlatok	25
6. Játékos versenyek	20
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 2.

Évfolyam: 2.

1. Tematikai egység: <i>Rendgyakorlatok</i>		Előzetes tudás: <i>Helyes testtartás.</i>		Órakeret: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Haladási irány, menetirány fogalmát ismerni.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Térbeli tájékozódás.		Segítséggel: mögötte, eleje, vége fogalmak használata. A fogalmak bővítése: fent, lent.		Egyszerű cselekvéseket végrehajtani irányítással.
Egyszerű utasítások végrehajtása.		Irányítással: menj az ablakhoz, ülj le a padra utasítások végrehajtása.		Képes egyhelyben állni.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/4, Olvasás-írás: 2/2, Számolás-mérés: 2/2,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: elöl, hátul, fent, lent, <i>előtte, alatta</i> , irány,				

Évfolyam: 2.

2. Tematikai egység: Alapmozgások		<i>Előzetes tudás: Egyszerű szabályok ismerete.</i>	Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Testtartási rendellenességeket korrigálni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Statikus helyzetek. Járás. Lépcsőn járások. Gurulás. Kúszás. Függeszkedés. Szökdelés.	Állás két lábon, sarkon, lábujjon. Járás zenére, egyensúlyozó járás padon. Utánlépéssel fel, le (egyre nagyobb önállósággal). Gurulás. Akadály alatt kúszás. Bordásfalon lógás. Karikába ki-be ugrálás. Zsámolyról fel-leszökdelés.	Bekapcsolódni az egyszerű mozgásos tevékenységekbe. Lépcsőn járni segítséggel (kapaszkodás nélkül). Futkározni (irányítással).	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1, Játékra nevelés: 2/1, Ének-zene: 2/1, 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: tornaszerek neve: <i>bordásfal</i> , pad, <i>zsámoly</i> ,			

Évfolyam: 2.

3. Tematikai egység: Alapvető testhelyzetek, szabad és kéziszer gyakorlatok		<i>Előzetes tudás: Téri orientáció.</i>	Órakeret: 25
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Mozgáskultúráját kialakítani, mozgás összerendezettségét javítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Statikus helyzetek. Mozgások mondóka és ének kísérettel.	Irányítással: fekvések, ülések, állások utánzása. Testkép: fej, has, láb, kéz. Fej: szem, fül, orr, száj.	Képes saját és társának testrészeit megmutatni, megnevezni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 2/1, 2/3, Ének-zene: 2/1, 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: testrészek, érzékszervek megmutatása, megnevezése			

Évfolyam: 2.

4. Tematikai egység: Légző gyakorlatok		<i>Előzetes tudás: Kétütemű ritmus megtartása.</i>	Órakeret: 12
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Légzést szabályozni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ki-be légzés.	Különböző testhelyzetek. Fújások ki-be légzéskor. Fel-leemelések.	A helyes légzést gyakorolni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 2/1, Ének-zene 2/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: fújni, szívni,			

Évfolyam: 2.

5. Tematikai egység: Dobások, labdás gyakorlatok		Előzetes tudás: Labda dobása cél felé.	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Az ügyességet, gyorsaságot, edzettséget fejleszteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Labdagyakorlatok.	Irányítással: labdagurítás, ütögetés, elkapás.	Képes labdát -dobni, -gurítani, -birtokba venni.	
Páros gyakorlatok.	Egy-két kezes alsó dobás meghatározott irányba.		
	Labdagurítás egymásnak.		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 2/1, 2/6, 2/7,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: gömbölyű, pattog, pöttyös,			

Évfolyam: 2.

6. Tematikai egység: Játékos versenyek		Előzetes tudás: Figyelmeztetésre a szabály megtartása.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A pozitív személyiségjegyeket erősíteni (akarat, kitartás).			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Gyakorló játékok.	Hintázás, ki-be pakolás, építés.	Egyszerű szabályokat felismerni, lehetőség szerint bekapcsolódni a játékba.	
Szabályjátékok.	Tűz-víz játékok.		
Sorverseny.	Pad-karika-sorverseny.		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 2/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ki, be, magas, alacsony,			

3. ÉVFOLYAM

Óraterv 3. évfolyam

A nevelés – oktatás fejlesztési területei	Tantárgy	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	4
	Olvasás - írás	3
Matematika	Számolás - mérés	2
Egyéb	Játékra nevelés	2
Egyéb	Életvitel és gyakorlat	4
Művészetek	Ének - zene	2
	Ábrázolás - alakítás	2
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés	5
Összesen		24

Kommunikáció

Évfolyam: 3.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	3.
1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	20
2. Társadalmi érintkezési formák	20
3. Testünk és személyes teendők	20
4. Tájékozódás térben	18
5. Tájékozódás időben	15
6. Élőlények	15
7. Előkészület a felnőtt életre	10
8. Társas kapcsolatok	-
9. Ünnepek	12
10. Médiaismeret	-
Szabadon tervezhető órakeret	14

Évfolyam: 3.

Évfolyam: 3.

1. Tematikai egység: <i>Beszédfejlesztés anyanyelv</i>		Előzetes tudás: <i>Analóg mondatok alkotása.</i>	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A hangképzést az akusztikus és verbális emlékezetet fejleszteni, törekvés a tiszta hangképzésre.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Légző-, szívó-, fújó gyakorlatok. Rágógyakorlatok. Ajakizom gyakorlatok. Nyelvgyakorlatok. Hallásfejlesztés. Hangleválasztó, hangfejlesztő gyakorlatok. Tárgyak megnevezése segítséggel. Mondatok bővítése tárggyal. Gyűjtőfogalmak használata. Fogalmak és cselekvések összekapcsolása. Személyes névmás használata. Igeragozás (jelen idő, múlt idő). Kérdések alkotása ki, mi, kik, mik, mit csinál? mit csinálnak? Mondatok bővítése helyhatározóval. Mondókák, versek ritmuskíséréssel.	A rágóizmok folyamatos erősítése. Alsó- és felsőajak beszívása, beharapása, gyors- és folyamatos tátogás, széthúzás, csücsörítés, hangadással kísérve. Nyelv emelése, nyelvhegy különféle helyzetekbe állítása. Az izoláltan ejtett hangok tökéletesítése, ciklizálása, beépítése szótagba, rövid szavakba. Szó eleji hangleválasztás. A leválasztott hang fejlesztése. Képsorok olvasása balról jobbra haladással. A megnevezett kép kiválasztása. Eseményképről rövid mondat alkotása: alany, állítmány. A mondat helyességének vagy hibás megfogalmazásának jelzése. Mondatalkotás képről kérdőszó segítségével. A „-ban, -ben” ragok előfordulása cselekvő helyzetben. Analóg mondatok alkotása segítséggel. Mondókák, versek.	Egyre rutinosabb feladatvégzés. Artikulációs mozgásokat követni. Sort alkotni képekről (balról jobbra kirakással). Megnevezett képet, megmutatni, önállóan megnevezni. Képes tárgyat kiválasztani, tárgyak képét azonosítani.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/4, Ének-zene: 3/1, 3/2, 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: sor, soralkotás, képsor, azonos (olyan), különböző (más), ügyes, hibás, eleje (szó), vége (sor), alá, fölé, mellé,			

Évfolyam: 3.

2. Tematikai egység: Társadalmi érintkezési formák		<i>Előzetes tudás: Helyes viselkedési szokások otthontól az iskoláig.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az aktív szókincset és kifejező képességet fejleszteni, a tanult nem verbális jelzéseket értelmezni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Mozdulatok értelmezése, utánzása. Érzelmek kifejezésének gyakorlása arcjátékkal. Testtartás és mimika összekapcsolása. Gesztusjelek bővítése az egész test (fej, arc, kéz) területeire. Közlések gyakorlása tekintettel, gesztikulációval. Gesztusok bővítése foglalkozások köréből.</p> <p>Otthoni és az iskolai helyes viselkedési szokások számbavétele szükség szerint.</p> <p>Kitartóan foglalkozzon a kapott feladattal, ha nehézségei támadnak, tudjon segítséget kérni. Vigyázzon saját öltözkéire, ha hiányosságot tapasztal, jelezze azt.</p> <p>Szülők neve, családtagok tevékenysége (munkája). Cselekvések megnevezése segítséggel. Testvérek neve, száma segítséggel. Nagyszülő megmutatása fényképről.</p>	<p>Cselekvéssorok végrehajtása utasítás, rajz, kép alapján.</p> <p>Testtartások és azok értelmezése rajz alapján. Adott érzelem megjelenítése (hívás, büszkeség, győzelem). Tárgy keresése, cselekvés végrehajtása. Szerepjáték. (tanár, orvos, szerelő)</p> <p>Illő és illetlen viselkedések megkülönböztetése a helyzetnek megfelelően. A segítség kérésének módjai. Gyakorlás szituációs játékok segítségével.</p> <p>Élő szituációban apa, anya szólítása, névvel azonosítása. Fényképen anya, apa, testvérek, nagyszülők megmutatása. Mit csinál? Hol van? kérdésre szóval, egyszerű mondattal, gesztusokkal válaszol. Szerepjátékokban utánozza a szülők cselekvéseit. Bábokkal lejátssza el az egyszerűbb helyzeteket. Keresztnevet hallás alapján kösse az illető személyhez.</p>	<p>A feladat megoldásával több formában, türelmesen próbálkozni. Figyelmeztetésre elcsendesedni.</p> <p>Észrevenni a nem megfelelő rendetlen környezetet, hívja fel rá a figyelmet, próbálja meg kijavítani.</p> <p>Örömmel és figyelemmel mutatni képen a családját, megnevezni családtagjait. A „hol?” „mit csinál?” kérdéseket érteni, a maga módján válaszolni. Gesztusokkal vagy képről megmutatni szülei munkáját.</p>	
Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: 3/3, Játékra nevelés: 3/3, 3/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Jó gyerek, boldog, vidám, félős, ijedt, mérges, tanácstalan, szégyenlős, kérem, nem tudom megtenni, elromlott, hibás, javítható, segítség, család, szülők, nagyszülők, testvérek, foglalkozások, itt – ott, messze – közel, szeret - nem szeret, gondoz,			

Évfolyam: 3.

3. Tematikai egység: <i>Testünk és személyes teendők</i>		<i>Előzetes tudás: Aktivitás a személyes teendők során.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Megfelelő viselkedés a közös étkezések alkalmával.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Testünk</u> Testrészek megnevezése, megmutatása. Kézmosás, fogmosás, WC-használat helyes sorrendjének megnevezése képek segítségével. A tisztaság és egészség kapcsolata. Betegség, egészség jellemzőinek megfigyeltetése. Játékos helyzetekben gyakorlás.	Tanórán, szemléltető eszközökön, saját magán, társán megmutatja, és megnevezi testrészeit. A testrészeket és funkcióit egymáshoz rendeli. Érzékszerveit megnevezi. A test tisztítását megnevezi, folyamatát bemutatja. Fésülködés, helyes fogmosás, körömápolás gyakorlása. Higiénés szokások gyakorlása.	Megmutatni önállóan a megnevezett testrészt, érzékszervet babán és saját magán. Rutinszerűen elvégezni az iskolában szokássá vált kéz- és fogmosást. A WC-t kevés segítséggel megfelelően használni, használata után betúrní ingét, begombolni pulóverét, nadrágját.	
<u>Öltözködés</u> Az öltözködés sorrendje. Irányítás mellett a ruhadarabok megnevezése. Évszakoknak megfelelő öltözködés. Ruházat részeinek megnevezése. Játékhelyzetekben (verseny).	Az öltözködés menetét mondja el, illetve mutassa meg a ruhadarabokat. Öltözés-vetkőzés gyakorlása. Az alsó ruhák, majd a felsők önálló kiválasztásával öltözzön fel. Cipzárt felhúz, gombol. Gallért, zsebeket igazít. A ruhát megpróbálja összehajtani, helyére rakni. Baba öltöztetése.	Ismerni saját holmiját, gondosan, rendesen öltözni, vetkőzni.	
<u>Étkezés</u> Főétkezések. Terítés. Néhány étel megnevezése. Az étkezésnél használt eszközök megnevezése segítséggel. Étkezési előkészületek gyakorlása, kézmosás. Reggeli, ebéd, uzsonna szituációs játékok.	Nap, mint nap közösen és egyenként is, és mint napos gyakorolja az étkezéssel kapcsolatos teendőket és a kulturált étkezést. Dél-ebéd, reggel-reggeli, este-vacsora. Higiénés szokások, a tisztaság, az asztalrend megteremtése megtartása. Szokásos ételek megnevezése.	Megnevezni, megmutatni a fő étkezéseket, felsorolni néhány jellemző ételt napszakhoz rendelve.	
Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: 3/3, Játékra nevelés: 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: test, tisztaság, tiszta-piszkos, <i>egészséges-egészségtelen</i> , betegség, beteg, <i>körömápolás, fogápolás, hajápolás</i> , öltözködés, gombolás, <i>igazítás</i> , cipzár, gombok, <i>zsinórok</i> , zokni, alsóruhák, <i>kapucni</i> , meleg, hideg <i>/hűvös/</i> , rendes, rendetlen, vastag, vékony, <i>szellős</i> , szoros, tiszta, piszkos nap, <i>napszak</i> , reggel, dél, este, délután, délelőtt, terítés, <i>étkezés</i> , éhség, jó étvágyat! Köszönöm! mosogatás,			

Évfolyam: 3.

4. Tematikai egység: Tájékozódás térben		Előzetes tudás: Biztonságos tájékozódás szűkebb környezetében.	Órakeret: 18
Tantárgyi fejlesztési célok: Tájékozódás az intézmény területén. Felszólítás nélkül rutinszerűen betartani a közlekedési szabályokat (lámpa, zebra, körülnézés).			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Tárgy megnevezése téri helyzetben. Tárgykeresés.</p> <p><u>Iskola - Otthon</u></p> <p>Udvar, játszótér, sportpálya megismerése a játék- és sporteszközök megnevezése segítségével.</p> <p>Alaposabb tájékozódás a terem tárgyai, tartozékai terén.</p> <p>A „hol van?” és a „hova való?” megértése.</p> <p>Helyviszonyok gyakorlása.</p> <p>Az otthon, az iskola és a tanterem rendje, tisztasága legyen természetes és fontos számára.</p>	<p>Képen látható tárgy téri helyzetének megkeresése.</p> <p>Mondatalkotás helyhatározóval és cselekvéssel.</p> <p>Tanórákon és tanórán kívül is a neki kedves helyiségekben figyelmesen tájékozódik az eszközök, tárgyak között.</p> <p>Kapcsolatot keres más helyiségek, különbözőségét azonosságait illetően.</p> <p>Sporteszközök, játszótéri elemek alaposabb megfigyelése, a tapasztaltak megfogalmazása, helyes, balesetmentes használatuk.</p> <p>Kérésre tudja kiválasztani a kívánt eszközöket.</p> <p>Az utca megfigyeltetése, hangok, zajok megnevezése.</p> <p>Jelzőlámpák utasításának betartása.</p> <p>Zebra használata.</p> <p>Közlekedési eszközök színeit, méreteit megfigyeli - összehasonlítja.</p> <p>Rendőrös-közlekedéssel játékban maketten vagy tanpályán gyakorolja a tanultakat, elmeséli, hogy jön iskolába.</p>	<p>Analóg mondatokat alkotni.</p> <p>Hol? Hova? kérdéseket megérteni.</p> <p>Képes rendet tenni maga körül munkája befejezése után.</p> <p>Biztonsággal és bátran közlekedni és belépni az iskola különböző helyiségeibe.</p> <p>Ismerni a villanykapcsolók helyes működését.</p> <p>Ismerni a játékok, sporteszközök helyét és felhasználási módját.</p> <p>Felismerni könyvből, képről a valóságban tapasztaltakat.</p> <p>Ügyelni társai biztonságára.</p> <p>Megnevezni a közlekedési eszközöket, a villamos, troli, metró, busz utasterét, vezetőfülkéjét.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 3/2, Életvitel és gyakorlat: 3/3, Játékra nevelés: 3/3, 3/7, Ábrázolás-alakítás: 3/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Viszonyszavak, kérdőszavak megértése, sportpálya, udvar, lépcső, játszótér, mozgás, testnevelés, gurulás, világítás, ugrás, világos, sötét, kapcsoló, egészséges, egészségtelen, veszélyes, biztonságos, erős, gyenge, zsúfolt, forgalmas, hangos, figyelem, szabály, piros – sárga –zöld, nagy, kicsi, gyors lassú, szigorú, kedves, udvarias, udvariatlan, utas, vezető, járda, úttest,			

Évfolyam: 3.

5. Tematikai egység: Tájékozódás időben		<i>Előzetes tudás: Változások érzékelése.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A környezet jelenségeit elemi szinten megismerni. Az idő múlását napszakok viszonylatában eseményhez kötötten érzékelni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Időfogalmak bővítése.</p> <p>Napok, napszakok.</p> <p>A hét napjainak jelölése, az aktuális nap megjelölése, megnevezése.</p> <p>Napszakok összekapcsolása cselekvésekkel. Napszakok sorrendje, napszakok és tartózkodási hely megjelölése (állandó szimbólumok, megjelölés használata).</p> <p>Napirend összeállítása.</p> <p>Évszakok, időjárási jelenségek megnevezése segítségével.</p> <p>Évszakok jellemzőinek megfigyeltetése.</p> <p>A négy évszak jellemzése.</p> <p>Nevük megtanítása, képről történő azonosítás.</p> <p>Mesék az évszakokról.</p>	<p>Napi rendszerességgel az aktuális nap bejelölése naptárba, vagy egyéb helyre, a tegnap ...volt, holnap...lesz kifejezések használata segítségével.</p> <p>Napszakok jelölése, megnevezése, képválogatás, cselekvések napszakhoz rendelése, (éjjel, nappal, reggel, délelőtt, délben, délután, este) napszakokhoz kapcsolódó étkezések.</p> <p>Séták. és udvari játék alkalmával gyűjti az időjárással kapcsolatos ismereteket, megfigyeléseket.</p> <p>Télen a téli sportok, nyáron a fürdőzés emlékeit őrizve az iskolában képekről felidézi azokat, kiegészítve egyéb történetekkel.</p> <p>Képeket gyűjt, szortíroz.</p> <p>Téli-nyári ruhákat válogat, közös halmazba teszi a köztes (is-is) ruhadarabokat vagy képeket.</p>	<p>Ismerni a munkanap, pihenőnap fogalmát, a napszakok és étkezések megnevezését.</p> <p>Összehasonlításokat végezni.</p> <p>Beszédében megjelennek a melléknevek, határozószók, igék.</p> <p>A pedagógus kéréseit követni és teljesíteni.</p> <p>Ismerni, felsorolni, megnevezni az évszakok jellemző jegyeit.</p> <p>Szerepjátékokban felhasználni meglévő ismereteit.</p> <p>Társára figyelni, vele beszélgetni, segíteni munkáját.</p>	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 3/2, 3/5, Játékra nevelés: 3/4, Ábrázolás-alakítás: 3/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Napok neve, napszakok megnevezése, napszakokhoz kötött étkezések megnevezése. évszakok, <i>időjárás</i> , tél, tavasz, nyár, ősz, hideg, meleg, sportok, napsütés, szél, téli ruhák - nyári ruhák, szeles, <i>viharos</i> , hófehér, jég,			

Évfolyam: 3.

6. Tematikai egység: Élőlények		Előzetes tudás: Növények közötti azonosság és különbözőség észlelése.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Megnevezni, azonosítani a környezetében leggyakrabban előforduló állatokat, növényeket, legfontosabb jellemzőikkel együtt. Érdeklődéssel figyelni a magyarázatokat, képes összehasonlítani, megkülönböztetni, főfogalom alá rendezni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Növények</u> Virágok felismerése, egyeztetési gyakorlatok segítségével. Gyümölcsök, zöldségek megfigyelése, megnevezése, csoportosítása. Növények megfigyelése azonosságaik, különbözőségük, részeik vizsgálata. A pálmaház, fűvészkert, liget, erdő, parkok megtekintése.	Élő virágokat azonosít a képen láthatókkal. Megfigyeli az osztályban, folyosón, udvaron található virágokat, növényeket. Hajtásokat ültet, növényt locsol. Gyümölcsök felsorolását és képhez rendelését végzi. A vázában vizet cserél. Zöldségeket megnevez, ízüket felismeri.	A természet szeretete. Megnevezni néhány növényt, virágot, zöldséget kép alapján. Növényeket gondozni. Emlékezetből képes felsorolni a látottakat.	
<u>Állatok</u> Baromfiudvar fogalma. Lakóinak felismerése, megnevezése. Jellemző külső tulajdonságaik megnevezése segítségével, táplálékuk, lakhelyük megismerése. Mesék az állatokról. Állatkerti séta állatsimogató. Háziállatok. Vadállatok. Kedvenceink.	Oktatófilmen vagy vidéki látogatáson megnézi a baromfiudvart. Megismerkedik a haszonállatokkal, szárnyasokkal, emlősökkel. Megfigyeli a jellemzőiket, hangjukat, mozgásukat. Állatok és kicsinyeik. Lakóhelyük. Állatok etetése, táplálékuk megnevezése segítségével.	Az állatok szeretete, képekről felismerni, megnevezni őket. Otthon segítséggel háziállatokat gondozni. Szerepjátékokban egyszerű mozgásokat és hangokat utánozni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/4, Ábrázolás-alakítás: 3/1, 3/4, Ének-zene: 3/1, 3/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: élő, műanyag, illat, íz, zamatos, ízes, édes-savanyú, nagy-kicsi, gömbölyű, hosszúkás, növekedés, hervadás, elpusztul, kihajt, hajtás, ág, baromfiudvar, szárnyasok – emlősök, tollas – szőrös, nagy – kicsi, lakóhely, ól – istálló – tyúkól, gondozás, táplálék, mozgás, - vad – szelíd, hasznos,			

Évfolyam: 3.

7. Tematikai egység: Előkészület a felnőtt életre		<i>Előzetes tudás: Eligazodás vásárláskor.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Szociális kapcsolataiban együttműködő, (passzív, aktív) szókincse eléri a kapcsolatteremtés elemi szintjét.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Üzlet, vásárlás</u> Közös vásárlás, áruféleségek megnevezése segítséggel. A környék különböző üzletei. Ruházati bolt. Cipőbolt. Papírbolt. Élelmiszerbolt. Gyorséttermek. Cukrászdák.	Séta alkalmával a különböző üzletek kirakatainak megfigyelése az áruféleségek felsorolása. Az üzletben köszönti az eladót, néhány árut kér, megköszön, fizet. Az áruk nézegetése, megnevezése, megmutatása, csoportosítása, főfogalom alá rendezése.	Érdeklődő a környezetében lévő üzletekkel kapcsolatban. Képes a termékek, tulajdonságait megállapítani. Emlékezetből néhány jellemző dolgot a termékekből felsorol, megnevez, vagy megmutatja mi hova tartozik.	
<u>Foglalkozás</u> A tanuló tágabb környezetében előforduló különböző foglalkozású emberek munkájának megismertetése, eszközeik bemutatása, csoportosítása. Az iskolán belül karbantartó, takarító, konyhás, irodai dolgozók munkájának megismerése. Szerepjátékok.	Köszön az iskola dolgozóinak. Érdeklődik munkájuk iránt. Látogatást tesz a műhelybe, részfeladatokat megnéz, szerszámokat kipróbál. A környéken lévő asztalosműhely, cukrászda, varroda, üzletek, megtekintése. Egy-egy részfeladatot megfigyel, szerepjátékokkal rögzíti, hosszabb távon emlékezik rá.	Egyre érdeklődőbb a körülötte élő emberek dolgai iránt. Köszön, kérdez. Türelemmel figyel, ha a mesterember megmutat, vagy magyaráz valamit. Képes elemi szinten egymáshoz rendelni a munkaeszközöket és a különböző foglalkozásokat.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 3/5, Játékra nevelés: 3/3, 3/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: üzlet, élelmiszer, <i>papíráru, cukrásztermék</i> , ruhaüzlet-ruhanemű, eladó – vásárló – <i>érdeklődő</i> , kirakat, <i>kirakatrendező</i> , <i>dekoráció</i> – díszítés, édességek, húsfélék, <i>foglalkozások</i> , <i>szakma</i> , titkárnő, <i>adminisztrátor</i> , gondnok, <i>karbantartó</i> , varrónő, műhely, iroda, <i>feladat</i> ,			

Évfolyam: 3.

9. Tematikai egység: Ünnepek		Előzetes tudás: Ünnepeles megjelenés.	Órakeret: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: Szívesen és aktívan készülni az ünneplésre.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Verstanulás. Dalok tanulása. Az ünnepségeken való szereplés, alkalomhoz illő ruházat, viselkedés kialakítása, gyakorlása. Ünnepi szokások gyakorlása. Családi, iskolai, társadalmi ünnepek. Az ünnepek hangulatának átélése.	Verstanulás, énekek gyakorlása. Önálló feladat végrehajtása. Készülődés az ünnepre (dekoráció). Ajándék vagy jelkép készítése. Tanulótárs, tanár, szülő felköszöntése. Képekről az ünnepek felismerése, azonosítása szóban. Udvariassági szokások gyakorlása.	Rövid egyszerű dalt, verset az ünnephez kapcsolni. Pontosan, fegyelmezetten végrehajtani a közös feladatot. Megfigyelni az események szereplőit, kellékeit, azokat visszaidézni, elmesélni, megmutatni.	
Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: 3/3, Játékra nevelés: 3/3, Ábrázolás-alakítás: 3/4, Ének-zene: 3/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ünnep, zászló, felvonulás, köszöntés, öröm, boldogság, ajándékozás, díszítés, csomagolás,			

Olvasás – írás

Évfolyam: 3.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	3
Éves órakeret	108
Ebből kötött	97
Szabadon tervezhető órakeret	11

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	3.
1. Beszédfejlesztés	5
2. Térorientációs gyakorlatok	10
3. Finommozgások fejlesztése	15
4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése	14
5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztése	-
6. Íráselemek tanítása	15
7. Betűtanítás	13
8. Olvasás	15
9. Írás	10
10. Értő olvasás	-
Szabadon tervezhető órakeret	11

3. évfolyam

Évfolyam: 3.

1. Tematikai egység: Beszédfejlesztés		<i>Előzetes tudás: Hangszintézis képessége.</i>	Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Szókincset bővíteni, az új szavakat szókincsbe építeni, tudatosabb, árnyaltabb beszéd.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Beszédtechnika fejlesztése.	Logopédiai gyakorlatok.	Törekvés az érthető beszédre, figyelmeztetés után a hibákat javítani.	
Hang kiemelése.	Szavak letapsolása, szótagolás. Kezdőhang és befejező hang leválasztása. Hangoztatás.	Kezdőhang alapján szavakat differenciálni.	
Ritmusfejlesztés.	Szótagolás, rövid és hosszú szótagok, szavak ritmusos tapsolása.		
Szókincsbővítés.	Versek mondókák dalszövegek értelmezéssel.	Az új szavakat beépíteni szókincsébe.	
Irodalmi élmények.	Mesehallgatás, segítséggel visszamondás, dramatizálás.	Rövid mesét végighallgatás után rákérdezésre felidézni, visszamondani.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/1, Ének-zene: 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>Különböző kedélyállapotok kifejezése. Hangok önálló ejtése. Zöngés hangok ejtésének kitapintása. Hang, szó, mondat leegyszerűsített megkülönböztetése. Új szavak értelmezése mondatalkotással. Rokon értelmű szavak.</i>			

Évfolyam: 3.

2. Tematikai egység: Térorientációs gyakorlatok		Előzetes tudás: Téri fogalmak használata (elől - hátul, közel – távol).		Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: A balról jobbra haladást soralkotás során (spontán módon is) rögzíteni.				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény	
Lateralitás gyakorlása. Soralkotások.	Bal-jobb megállapítása, jelölése. Sorok átrendezése, új tagok beillesztése (gyerekek, játékok).		Emlékeztető segítségével képes a bal-jobb oldal, illetve irány differenciálására.	
Téri relációk gyakorlása.	Cselekvés alapján a kapott utasítás „megfejtése”		A tanult téri relációkat a gyakorlatban megfelelően alkalmazni.	
Hely meghatározása eseményképen, rajzon.	Képolvasás, kép kiegészítése meghatározott helyeken (rajz, nyomda).		Helyesen használni spontán beszéd során is a téri relációk kifejezéseit. Javítani a hibás helymeghatározást.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 3/2, Ábrázolás-alkítás: 3/2, Mozgásnevelés: 3/1,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: Páros testrészek. Sor eleje, vége, közepe, utolsó előtti. Téri relációk fogalmai. Téri relációk mondatba helyezése.				

Évfolyam: 3.

3. Tematikai egység: Finommozgások fejlesztése		<i>Előzetes tudás: Kézdominancia megerősítése.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az előnyben részesített oldal tudatos használatát kialakítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ujjgyakorlatok.	Zongorázás, kopogás, tevékenységek apró tárgyakkal, tépésmozaik készítés.	Mindkét kézzel ügyesítő gyakorlatokat végezni.	
Írányok megkülönböztetése síkban.	Eseménykép figurái a középponthoz és egymáshoz viszonyítva.	Megérteni, és követni az irányokra vonatkozó utasításokat.	
Vonalvezetési gyakorlatok.	Ceruzával haladás ábrák, párhuzamosok között.	Egyszerű ábrákat másolni a tábláról, szabadkézzel felismerhető ábrát rajzolni.	
Íránymozgás.	„Kockás” papíron kisebb-nagyobb négyzetek, lépcső rajzolása.		
Íráskészség megalapozása.	Színezés, határok betartása. Nyomaték változtatása.	Tudatos vonalvezetéssel, megfelelő ceruzafogással és nyomatékkal végezni a feladatokat.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/4, Ábrázolás-alakítás: 3/2, 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Tevékenység megfogalmazása (csipegetés, sodrás, csavarás...). Fokozás alkalmazása (még feljebb, legszélén...). Íráselemek, egyszerű alakzatok nevei. Kösd össze!, Karikázd be!, Húzd alá!, Húzd át! utasítások megértése. Forma betöltése, kihagyása, Színezés sötétre, halványra.			

Évfolyam: 3.

4. Tematikai egység: Szem-kéz koordinációjának fejlesztése		<i>Előzetes tudás: Szemmel mozgó figura követése. Egy pontra fixálás.</i>	Órakeret: 14
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Kétujjas fogást kialakítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Szemtorna.	Mozgó tárgy követése szemmel, tájékozódás egy szemmel.		
Formák összehasonlítása.	Logikai játék, hasonló formák keresése, egyeztetés feladatlapon.	Különböző tárgyakon feltűnő hasonlóságot felfedezni.	
Építés Formák illesztése. Kép összeillesztése.	Építés kockából, dominózás, puzzle. Építés önállóan és minta után. Építőelemek pontos illesztése. Szétvágott kép, mesekocka elemeinek összeillesztése.	Építeni különböző eszközökkel viszonylag pontos illesztéssel, a hiba észlelésével, javításával	
Gombolás.	Baba- és saját ruha gombolása.	Kitartóan gyakorolni a nagyobb gombok begombolását, a próbálkozások során a sikertelenséget elviselni.	
Csomókötés.	Babaruhára, fűző-játékra, saját cipőre csomó kötése.	Képes szimpla csomó kötésére, meghúzására.	
Célba dobás, gurítás.	Célzás táblára, szék alá, kapuba, egymásnak, Táblai ábrák célzása babzsákkal, papírrepülővel.	Segítséggel próbálgatni a masnikötést. Labdát indítani a cél irányába, a dobás erejét a becsült távolság befolyásolja. Tudatosan próbálkozni a megfelelő erővel, jó irányba való dobással.	
Soralkotások.	Kártyák, dominó sorba rendezése vízszintes és függőleges irányban. Nagy gyöngy fűzése.	Képes helymeghatározás alapján a megfelelő elemet kiválasztani.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 3/1, Játékra nevelés: 3/4, Mozgásnevelés: 3/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: a helyváltoztatás szinonimái, méret, szín, forma, ugyanolyan, hasonló, hosszában, <i>keresztben, fordítva</i> , ruhadarabok neve, bele, mellé, <i>találat, alapszínek, sötét, világos</i> , hosszabb rövidebb, <i>Cél, irány</i> , közelebb, távolabb, alsódobás, felsődobás. vastag, vékony <i>zsinór, laza</i> , szoros csomó, fal, kerítés, oszlop, torony, <i>vízszintes, függőleges</i> elhelyezés, sorok, oszlopok, szomszédok, következő, kép széle, kerete, <i>fejfel lefelé</i> ,			

Évfolyam: 3.

6. Tematikai egység: Íráselemek tanítása		<i>Előzetes tudás: Vizuális nyom észlelése és követése.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Betűelemeket átírni, differenciálni, felismerhetően másolni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Álló, fekvő egyenes.	Ritmikus sor 3-4 elemből (1 1 – 1 1 – 1 1)	Differenciálni és megfelelően alkalmazni az álló, fekvő és ferde vonalakat.	
Kör-, kapu- és csészevonal	Betűelemek felismerése ábrákban. Ábrák kiegészítése, betűelemekkel. Nyitott és zárt forma differenciálása.	Felismerhetően egyszerű formákat rajzolni, a sikertelen próbálkozások ne szegjék kedvét.	
Hurok- és horogvonalak.	Hurok- és horog-vonal átírása, másolása. Rajz kiegészítése.	A helyes irányt írás során követni, a szó- és sorközöket betartani.	
Íráselemek írása sorközbe.	Azonos írásjelek felismerése, jelölése, sor folytatása.		
Íráselemek írása vonalrendszerbe.	Ismerkedés a vonalrendszerrel, vastag vonal megállapítása, megkezdett sor folytatása. <i>Vonalrendszerbe írás fogalmai.</i>	Az íráselemek helyének figyelembevételével önállóan sort alkotni a vonalrendszerbe.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/4, Ábrázolás-alakítás: 3/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Egyenesekből kirakható jelek (+, -, relációs jel), kirakása, használata. <i>kezdőpont</i> , egyező irány, <i>ellenkező irány fogalma</i> , sorköz, határvonal, kisebb, nagyobb, befér, kilóg.			

Évfolyam: 3.

7. Tematikai egység: <i>Betűtanítás (a, i, í, o, ó, m, l)</i>		Előzetes tudás: <i>Időfogalom észlelése, rövid – hosszú biztos elkülönítése.</i>		Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Hangsúlyozott kezdőhangot kihallani ismert szóból.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Hangkihallási gyakorlatok.		Játékos hallásfigyelem fejlesztő gyakorlatok. Hang kihallása szó elején, végén, közepén.		Felismerni egy-egy hang meglétét, hiányát erősen artikulált ismert szavakban.
Magánhangzók felismerése ajakállásról.		Szájról olvasás (nevek, ismert szavak), ajakállások utánzása.		Törekvés a minél tisztább kiejtésre.
Kezdőhang leválasztása.		Szavak szótagolása, tapsolása. Kezdőhang kiemelése, önálló hangoztatása hosszan, röviden		Képes különböző szempontok (tartalom, kezdőhang) szerint szavak differenciálására.
Szógyűjtés.		Tematikus szógyűjtés. Szavak felismerése körülírás alapján.		
Hang-betű egyeztetés.		Ismert betű kiválasztása betűsorból, felismerése, hangoztatása nevekben, ismert szavakban.		Tudjon betűhöz megfelelő hangot, hanghoz betűt társítani
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/1, Játékra nevelés: 3/4, Ének-zene: 3/1, 3/3,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: hangosan, halkán, suttogva, <i>némán</i> , lassú, gyors tapsolás, <i>hosszú, rövid hangok</i> , <i>Személyek, tárgyak meghatározása</i> „Ki? Mi?” kérdések segítségével. Mondatalkotás a gyűjtött szavakkal. Ismert szavak jelentésének magyarázata (mire való a...).				

Évfolyam: 3.

8. Tematikai egység: <i>Olvasás</i>	<i>Előzetes tudás: Tanult hangok biztos felismerése, kihallása.</i>		Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A betűket megfelelő sorrendben kirakni, másolni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Betűfelismerés. Két betű összeolvasása. Szógyűjtés kezdő szótaggal. Tárgykép-szó egyeztetés ismert betűk alapján. Versek, mondókák tanulása.	Ismert betűk keresése könyvben, újságban, utcai feliratokon. Szavak felismerése magánhangzóik alapján. Azonos kezdőhangú szavak közül a két azonos betűvel kezdődők kiválasztása, elemzése. Azonos szótaggal kezdődő szavak kiválasztása, értelmezése. Szavak felismerése körülírás és kezdőhang alapján. Versek, mondókák közös elmondása, ismert hangok, betűk kiemelése.	Felismerni a tanult betűt hallott és látott szóban. Aktívan részt venni a közös munkában. Szókártyákat tárgyakkal, tárgyképekkel egyeztetni. Iskolai rendezvényen közös szereplésben részt venni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/1, Játékra nevelés: 3/4, Ének-zene: 3/1, 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Ellentétes szópárok. Felismert szavak értelmezése. Szavak alakja, jelentése, írása, kiejtése. <i>Mondat befejezése odaillő szóval.</i> Versek, mondókák új szavainak értelmezése.			

Évfolyam: 3.

9. Tematikai egység: Írás		Előzetes tudás: Tanult betűformák felismerése nagymotorika és finommotorika segítségével.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Megbízhatóan összekapcsolni a megfelelő betűt és hangot.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Betűforma vázolása.	Betűalakítás padon, táblán, írólapon.	A betűt az írás során megfelelő méretben a megfelelő helyre helyezni.	
Írás sorközbe távolság-tartással.	Betű átírása és írása egyesével.	A sorokat, sorközöket és a haladási irányt betartani.	
Két betűs szavak átírása, másolása.	Átírás. Másolás előírásról, tábláról.		
Írás, diktálás után.	Szógyűjtés azonos magánhangzókkal, a magánhangzók leírása.	2 betűs szót önállóan, annál hosszabb szót segítséggel leírni, másolni.	
Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: 3/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Írólap tartása, betű helye, mérete. Hosszú, rövid hangok, jelölésük. Szavak értelmezése; hasonló, különböző ellentétes értelmű szavak. kezdőhang – első betű.			

Számolás-mérés

Évfolyam: 3.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	3.
1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	20
2. Tájékozódás	10
3. Mennyiségek - Műveletek	25
4. Mértékegységek, méretek, pénz	-
5. Összefüggések felismerése	10
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 3.

Évfolyam: 3.

1. Tematikai egység: <i>Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól</i>	Előzetes tudás: <i>Egyszerű síkidomok biztos felismerése.</i>	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Tárgyakat megkeresni adott tulajdonságok alapján.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Kicsi, nagy, ugyanakkora,	Tárgyak összehasonlítása, megkülönböztetése, tárgyképek válogatása, rendezése, párosítása.	Megkülönböztetéseket végezni méret alapján.
Rövid, hosszú. Egyforma, hosszú.	Megfigyelések, összehasonlítások, egyenlővé tétel kiegészítéssel, lerövidítéssel.	Megkülönböztetéseket végezni hosszúság alapján.
Vékony, vastag.	Megfigyelések tárgyakon, (látás, tapintás) egyeztetés, sorba rakás.	Különbözőségeket észlelni, megfogalmazni (1-1 jellemző különbözősége esetén).
Kerek, Szögletes, Kocka, gömb.	Válogatás tárgyak között: különböző formák összehasonlítása, tapintás, gurítás, egyeztetés tárgyképpel.	Felismerni hasonlóságot, azonosságot, különbözőséget.
Tevékenységek logikai játékkal.	Elemek válogatása különböző szempontok szerint. Formaegyeztetés, különbségek, egyezések megfogalmazása. Minta után egyszerű alakzatok kirakása előrajzolt sablonokba a megfelelő elem illesztése.	Megtalálni 3 megadott jellemző alapján a megfelelő elemet.
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/4, Ábrázolás-alakítás: 3/2, 3/3,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: kisebb, nagyobb, ugyanakkora, rövid, hosszú, rövidebb-hosszabb, vékonyabb, vastagabb, válogatás,, kiválasztás, gömb, gömbölyű, kerek, szögletes, méret, szín, forma fogalma		

Évfolyam: 3.

2. Tematikai egység: <i>Tájékozódás</i>		Előzetes tudás: <i>Tájékozódás a napirendben.</i>	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Helymeghatározásokat megérteni, és érthetően megfogalmazni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Alatta, fölötté, előtté, melletté, mögötté	Játékos gyakorlatok, helyzetek létrehozása, megváltoztatása, egyéni feladatok a tanterem tárgyaival. Nagymozgásos feladatok a szabadban: gurítás, dobás távolságának összehasonlítása.	Felismerni, és megfogalmazni térbeli viszonyokat játékos szituációban.	
Közel, távol, fokozatokkal Elöl, hátul, középen Eleje, közepe, vége	Soralkotás tanulókkal, játékokkal, változtatás az utasítás szerint. Fogalmak gyakorlása tárgyakon (könyv, kifli, gyöngysor jelölés feladatlapon).	Felfedezni, jelezni és javítani feladatlapon különböző típusú „hibákat”. Helyesen, tudatosan alkalmazni viszonyításokat.	
Volt, van, lesz	Spontán beszélgetés, élmények, tervek megfogalmazása múlt, jelen és jövő idejű igékkel.	Spontán beszédében az igeidőket tudatosan, helyesen használni.	
Napirend	Napi tevékenységek felsorolása segítséggel eseményképek helyes sorrendbe rakása. Tevékenységek elhelyezése időben (fogmosás, kézmosás, átöltözés).	Kérdéseket feltenni.	
Életkor fogalma	Képek nézegetése (különböző életkorú szereplők) öregek, fiatalok, gyerekek a családban.		
Évszakok	Élmények felidézése képek segítségével különböző évszakokból. Évszakok váltakozásáról tabló készítése.	Az évszakok körforgását megérteni szóban, és sorba rendezett szimbólumokkal.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/4, 3/5, Olvasás-írás: 3/2, Játékra nevelés: 3/4, Életvitel és gyakorlati ismeretek: 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: hely- és irány meghatározások (alá, elé, fölé), <i>fokozatok távol, távolabb, legtávolabb</i> , előre, hátra, <i>középre</i> , közép meghatározása, <i>hosszában, széltében, volt, van, lesz, most, majd, napszakok</i> nevei, előtté, utána, közben, <i>nagyon régen, nagyon soká</i> , időjárással kapcsolatos szavak, kifejezések (<i>fagy, hőség, vihar, köd</i>),			

Évfolyam: 3.

3. Tematikai egység: <i>Mennyiségek - Műveletek</i>		Előzetes tudás: <i>A hozzáadás következménye.</i>	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Ismerni a tárgyak alapvető mennyiségi és formai tulajdonságait.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Sok, kevés, semmi.	Halmazok létrehozása, tárgyak csoportosítása különböző szempontok szerint.	Feladatait figyelmesen, pontosan végrehajtani.	
Több, kevesebb, ugyanannyi.	Relációs jelek alkalmazása, mennyiségek átalakítása, azonos halmazok létrehozása mechanikus számlálás ötös körben.	Megérteni a hozzáadás-elvétel, bővítés - csökkentés logikáját.	
1, 2, 3 számjegy ismertetése, írása Mennyiségek létrehozása.	Számlálási gyakorlatok, pótlás, hozzáadás, elvétel, tárgyakkal, feladatlapon, mennyiségek kirakása, számjegy hozzárendelése, vázolása, írása, gyakorlása.	Felismerni és felismerhetően írni a tanult számjegyeket.	
Mennyiség, számkép, számjegy egyeztetése.	Számok gyakorlati alkalmazása, számlálás személyekkel, tárgyakkal, meghatározott számú cselekvés (taps, ugrás, lépés). Mennyiségek kiegészítése tárgyakkal, rajzzal, számjegyek sorba rendezése, számjegyek keresése a környezetben. Önálló írásos feladatmegoldások 3-as körben.	Képes az 1, 2, 3 számjegy, számkép és mennyiség felismerésére, egyeztetésére. Egyszerűbb feladatok megoldásakor ismereteit önállóan alkalmazni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/4, 3/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: sok, több, kevés, kevesebb, semmi, egyenlő, növekvő, csökkenő sor, számkép, számjegy, hármassor, kettes sor, ritmikus sor, kettesével, párosával, hármassával, sorszámnevek, „Tegyél hozzá!”, „Vegyél el!” „Tedd egyenlővé!”, 1 és egyes, 2 és kettes stb. különbsége			

Évfolyam: 3.

5. Tematikai egység: Összefüggések felismerése		<i>Előzetes tudás: Egyszerű feladat emlékezetben tartása.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Pontosan végrehajtani egyénre szabott (2-5 elemből álló) feladatot.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Figyelemfejlesztő gyakorlatok	Soralkotás játékokkal, „mi tűnt el?”, „mi változott?” Melyik a „kakukktójas?”	Igyekezettel, önállóságot, kitartó figyelmet tanúsítani a feladatok megoldása során.	
Emlékezetfejlesztő játékok	Tárgyak felismerése körülírás alapján. Hasonló ábrákon különbségek felfedezése. Különböző ábrákon azonos elemek felfedezése. Meghatározott játék kitapogatása zsákban.		
Ok-okozati összefüggések	Egyénre szabott összetett feladatok végrehajtása. Cselekvések, késleltetett utánzása. Képolvasás során megfigyelt kép utólagos felelevenítése. Ellentét-párok gyűjtése (kicsi, sötét, hideg) Válaszok egyszerű „miért...?”, „mit csinálunk, ha ..?” kérdésekre. Elmesélt történetben „hibák” felfedezése.	Felismerni, megfogalmazni egyszerű összefüggéseket.	
Növekvő, csökkenő számú halmazok	Mitől lesz több (kevesebb) gyerek az osztályban? víz a pohárban? pénz az ersényben?...stb.	Megérteni a növekedés és csökkenés fogalmát, és ezt spontán beszédében megfelelően alkalmazni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/1, Játékra nevelés: 3/4, 3/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>különböző, hasonló, ugyanolyan, hiba, hibátlan, sorrend, hasonló-, ellentétes jelentésű szavak, sok, rengeteg, kevés, alig</i>			

Játékra nevelés

Évfolyam: 3.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	3.
1. Gyakorló játék	-
2. Konstruktív játék	-
3. Szerepjáték	10
4. Didaktikus játék	15
5. Szabályjáték	20
6. Spontán játék	10
7. Szabadban játszható játék	10
Szabadon tervezhető órakeret	7

3. évfolyam

Évfolyam: 3.

3. Tematikai egység: Szerepjáték		Előzetes tudás: Megfigyelőképesség.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Játékát beszéddel kísérni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Élmények eljátszása Családi élet eseményei. Családtagok egymáshoz való viszonya, munkájuk. Gyerekekhez közel álló felnőttek tevékenységei, munkái. Váratlan események felbukkanása a környezetében. Bábozás. Dramatizálás.	Napi programok eljátszása, időbeliség figyelembevételével. Játék baba gondozása. Családi kapcsolatok eljátszása (anya, nagymama, testvér). Különböző munkák, foglalkozások eljátszása (mosogatás, seprés, boltos, fodrász, orvos). Többször hallott és látott mese bábozása, a szöveg hallgatása közben. 2-5 szereplős mesék dramatizálása.	Szerepjáték több gyerek között, egymás „szabályait”elfogadni. A környezetében zajló eseményeket eljátszani. Bábokkal elfoglalni magát, rövidebb eseménysorokat eljátszani. Dramatizálásba bekapcsolódni, neki megfelelő szerepet vállalni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/5, 3/7, Számolás-mérés: 3/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: reggel-reggeli, dél-ebéd, este-vacsora, testrészek néhány konyhai, illetve fürdőszobai eszköz neve néhány élelmiszer gyümölcs, zöldség neve <i>tanult mesék új fogalmai</i>			

Évfolyam: 3.

4. Tematikai egység: Didaktikus játék	<i>Előzetes tudás: Finommozgások összehangolása.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Logikai és funkcionális összefüggéseket észrevenni.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
<p>A megismerő tevékenység fejlesztése: Hallási figyelem, hallási diszkrimináció fejlesztése. Ízlelés, szaglás fejlesztése. FIGYELEM, EMLÉKEZET, MEGFIGYELÉS. ÉRZÉKELEST fejlesztő játékok – arcon érzékszervek, házon ablak. Időbeli tájékozódás fejlesztése. A gondolkodás fejlesztését szolgáló didaktikai játékok. ANALIZÁLÓ-SZINTETIZÁLÓ képesség fejlesztése. LOGIKAI MŰVELETEK játékos formái. IDŐFOGALOM fejlesztése. BESZÉDFEJLESZTŐ DIDAKTIKAI JÁTÉKOK. BESZÉDMEGÉRTÉST fejlesztő játékok. Játékos ARTIKULÁCIÓS gyakorlatok. Játékos SZÓKINCS bővítés. SZÁMOLÁS-MÉRÉS elemei foglalkozáson alkalmazott didaktikai játékok. OLVASÁS-ÍRÁS elemei foglalkozáson alkalmazható didaktikai játékok. „Gondoltam valamire” játék. Különböző szín, forma, magánhangzó, számjegy, egyeztetések, magánhangzók, számjegyek válogatása, játékkal kirakása, kilépése.</p>	<p>„Zsákbamacska” játék játszása, a kitapintott tárgy utólagos megnevezése. Magas-mély differenciálása. Halk-hangos differenciálása különböző játékok során. Tárgyak megfigyelése (kirakott tárgyak figyelése, majd letakarás után a megfigyelt tárgyak felsorolása). 5-6 képből álló eseménysor sorba rendezése (virág növekedése, tevékenység sorrendje). 3 információt tartalmazó artikulációs gyakorlatok játszása, (különböző arckifejezések utánzása – sírás, nevetés). Analógiás sorok kirakása – több tárgyból, illetve képből több hasonló kiválasztása. Azonos fogalom, eltérő ábra egyeztetése. Logikailag, funkcionálisan összefüggő képek egyeztetése.</p>	<p>Differenciálni 6-8 hangot. Megevezni az alapszíneket. Ismerni testrészeit, érzékszerveit. Felismerni a napszakokat képek alapján. 6-8 képből álló eseménysor képeit sorba rakni. Ismerni a sok-kevés, kicsi-nagy fogalmakat és ezeket használni. A tanult formákat megnevezni. Magánhangzókat, számjegyeket egyeztetni, (kilépni, kirakni, végigjární) a játékok során. Követni a szabályokat a didaktikai játékok során. 3 elemből ritmikus sorokat alkotni (betűkből, számjegyekből is).</p>
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/1, 3/3, Számolás-mérés: 3/1, 3/2, 3/5, Olvasás-írás: 3/2, 3/3, 3/4, Ének-zene: 3/3,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Illatok, ízek, hangok megnevezése. „Mi tűnt el?” játék során használt tárgyak, képek megnevezése. „Gondoltam valamire” játék során szóba kerülő tárgyak, állatok nevei. Testrészek, érzékszervek nevei. <i>Napszakok:</i> reggel, délelőtt, dél, délután, este, éjszaka. <i>Alapszínek,</i> sok, kevés, <i>ugyanannyi,</i> kicsi, nagy.		

Évfolyam: 3.

5. Tematikai egység: Szabályjáték		<i>Előzetes tudás: Együttműködés és türelem.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Szabályokat megérteni, elfogadni, az előforduló vitákat közösen rendezni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mozgásos szabályjátékok.	Csoportos mozdulatjátékok játsszása, különböző körjátékokban, párválasztókban vegyen részt. Labdajátékok játsszása – célba dobások: gurítás, dobás, egymásnak. Csoportos ügyességi játékok (kötélhúzás, kosárba dobás, futójátékok). Könnyebb versenyjátékok játsszása – egyéni, illetve csoportos versengésekben való részvétel.	Bekapcsolódni, aktívan részt venni a mozgásos szabályjátékokban. Követni a szabályokat, figyelni társaira. Próbálni a vereség elviselését.	
Értelemfejlesztő szabályjátékok.	Érzékelést fejlesztő játékok játsszása. Megfigyelést fejlesztő játékok játsszása, (mi változott meg? 6-8 tárggyal). Figyelmet fejlesztő játékok. Szelektív figyelmi funkciók fejlesztése (méret- és formaérzékelő játékok játsszása bekötött szemmel). Társasjátékok játsszása közösen, illetve egyszerűbbeket párban (színegyeztetésen alapuló lépegetés).	Követni a szabályokat értelemfejlesztő szabályjátékokban (20-30 percig képes legyen odafigyelni egy-egy ilyen játék menetére). Türelemesen várni, amíg ő következik.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/1, Számolás-mérés: 3/2, 3/5, Olvasás-írás: 3/5, Mozgásnevelés: 3/2, 3/3, Ének-zene: 3/1, 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: pár, sor, kör, vonal, labda, dobás, gurítás, futás,			

Évfolyam: 3.

6. Tematikai egység: <i>Spontán játék</i>		Előzetes tudás: <i>Elmélyült játék a választott eszközökkel.</i>	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Számára kedves játékot választani, és hosszabb ideig játszani vele.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Spontán játék szabadon választott játékokkal és szabadon választott társakkal, segítségnyújtás mellett.	Szabad játék bármilyen önállóan választott játéktárggyal és társsal. A felkínált lehetőségek közül válasszon segítséggel (a már megismert játéktárgyak szabadpolcos elhelyezésével).	A felkínált játéklehetőségek közül segítséggel választani, adekvátan játszani a játékokkal.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/1, Olvasás-írás: 3/2, 3/3, 3/4, Mozgásnevelés: 3/1, 3/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Elérhető játéktárgyak nevei.			

Évfolyam: 3.

7. Tematikai egység: Szabadban játszható játékok		Előzetes tudás: Kreativitás.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Szívesen tartózkodni a szabadban, megfelelő öltözetet választani a kinti tartózkodáshoz.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Játék játszótéri eszközökön. Minden említett játékforma, ami a szabadban is játszható. Játék a természet kínálta játékokkal. Télen: hógolyózás, szánkózás, hóember-építés.	Hintázás, mászókázás, csúszdázás. Homokozóban építkezés, formatöltés-kiöntés, vár, gödör, alagút építése. Kavicsokkal sorkirakás, válogatás. Fára mászás. Futó- és fogójátékok játéka. Hógolyózás szánkózás segítséggel.	Játék közben betartani a balesetvédelmi szabályokat.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/4, Mozgásnevelés: 3/1, 3/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Hinta, mászóka, homok, víz, sár, vár, gödör, alagút, fa, ág, kavics, kő, fogó, futás, hó, hógolyó, hóember, szánkó,			

Életvitel és gyakorlat

Évfolyam: 3.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	3.
1. Textilmunkák	35
2. Egyszerű háztartási munkák	35
3. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	20
4. Vásárlás - Fogyasztóvédelem	-
5. Piktogramok értelmezése	-
6. Anyagok alakítása	40
Szabadon tervezhető órakeret	14

Évfolyam: 3.

Évfolyam: 3.

1. Tematikai egység: Textilmunkák		<i>Előzetes tudás: Kézügyesség</i>	Órakeret: 35
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Finommotorikát fejleszteni, helyes tárgy- és eszközhasználat.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalatszerzés útján.</p> <p>Anyagok tulajdonságai, alkalmazásuk (homok, fa, termések, textil).</p> <p>Anyagok alakíthatósága.</p> <p>Ismerkedés a textillel</p> <p>A textil tulajdonságai.</p> <p>Nyírás. Balesetvédelem.</p> <p>Tű befűzése - előkészítés</p>	<p>Anyagok válogatása eltérő szempont szerinti csoportosítása (puha-kemény, éghető-tűzálló, természetes anyag-műanyag). Formázás, formaalakítás különböző anyagokból (kirakás, építés).</p> <p>Textil felvágása, gombolyítása, szalagkötés. A textil tulajdonságainak megtapasztalása (nyírható, gyűrhető, rugalmas).</p> <p>Az olló használatának gyakorlása, tetszőleges vágás, vágás vonal mentén. Papírsík szeletelése, fonál szeletelése.</p> <p>Merkelőtű befűzése. Fűzőtábla használata, WC papír guriga felfűzése, nagyobb lukon merev pálcá, zsinór átfűzése.</p>	<p>Az eszközöket balesetmentesen használni.</p> <p>Megismerni az alapanyagokat és azok tulajdonságait.</p> <p>A tű befűzését próbálgatni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: 3/2, Játékra nevelés: 3/6, 3/7,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: textil, növényi - állati eredet, <i>szintetikus anyag</i> , nyírhatóság, gyűrhetőség, <i>rugalmasság</i> , vágás, gombolyítás,			
AAK: vigyázz, figyelj, segíts jelek tanulása, alkalmazása szituációba ágyazva. Szimbólumszint fejlesztés.			

Évfolyam: 3.

2. Tematikai egység: Egyszerű háztartási munkák		<i>Előzetes tudás: Étkezéshez terítés saját részre. Étkezés után rendrakás.</i>	Órakeret: 35
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű háztartási munkákat végezni (mosogatás, terítés, takarítás) folyamatosan növekedő önállósággal.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Rendrakás.</p> <p>Teremrend megismerése, megtartása. Közvetlen környezet tisztán tartása. Seprés, porszívózás.</p> <p>A (tan)konyha berendezése, azok rendeltetése.</p> <p>Főzőedények, étkezési edények, evőeszközök megnevezése, helye a konyhában.</p> <p>Irányítással terítés, mosogatás, törölgetés, rendrakás.</p> <p>Viráglocsolás.</p> <p>Udvari munkálatok.</p> <p>Folyamatábrák követése.</p> <p>Feladatértés.</p> <p>Szókincsbővítés.</p>	<p>Eszközök, játékok helye, ezek visszarakása.</p> <p>Tanterem, folyosó, öltöző egyszerű takarítási munkáinak elvégzése (szemétszedés, söprés).</p> <p>Az egyszerű seprési és felmosási művelet megismerése és gyakorlása.</p> <p>Hulladék helyének megtalálása.</p> <p>Étkezések, foglalkozások befejezésével rendrakás.</p> <p>A berendezési tárgyak, konyhai eszközök nevének, helyének megtanulása.</p> <p>A terítés - rendrakás fázisainak megismerése.</p> <p>Locsolás egyedül, kisebb segítséggel.</p> <p>Falevél szedés, seprés, zsákokba hordás. Gallyak gyűjtése, természetben szabályok betartása (nem tépkedjük, tapossuk le a növényeket stb)</p> <p>Folyamatábrák követése, sorbarendezése .</p> <p>Összetett, többszörösen összetett utasítások, feladatok megértése.</p> <p>Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés.</p>	<p>Ismerni a környezetében található tárgyak, eszközök helyét, azokat önállóan a helyükre tenni.</p> <p>Ismerni és irányítással használni az egyszerű takarító eszközöket.</p> <p>A konyha berendezését, annak rendeltetését ismerni.</p> <p>Megnevezni a használatos edényeket, evőeszközöket.</p> <p>Irányítással rendet rakni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/3, 3/4, Játékra nevelés: 3/3, 3/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: bútorok, fontosabb eszközök, főző, tálaló, terítési eszközök neve, tisztítószerek, takarítóeszközök neve eszközök, játékok nevei, tiszta-piszkos, rendrendetlenség, hulladék, rendeltetésszerű használat,			
AAK: vége, pakolás, seprés, locsolás, házimunkák, segítés jelének tanulása, használata szituációba ágyazottan. Szimbólumszint fejlesztése.			

Évfolyam: 3.

3. Tematikai egység: Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők		Előzetes tudás: Rendszeresség a tisztálkodásban.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A gondozási tevékenységeket egyre nagyobb önállósággal végezni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mosakodás. Fogápolás. WC használat. Zsebkendő használat. Vetkőzés. Felöltözés. Ruhagondozás. Ruházarak kezelése. Felsőruházat, fehérnemű, lábbeli fogalmának alkalmazása. Fokozódó önállósággal saját ruházat felismerése, megnevezése, használata. Cipőápolás. Folyamatábrák követése. Feladatértés. Szókincsbővítés	Önálló mosakodás. Fogmosás technikájának gyakorlása. WC, WC papír önálló használata. Zsebkendő használat szükségességének felismerése. Alsó- és felsőruházat fel és levétele önállóan. Vállfa, fogas használata. Ruhák hajtogatása, tépőzár használatának gyakorlása. Felső-, alsó ruházat darabjainak megismerése. Lábtörölés, cipő portalanítása, helye az öltözőben, váltócipő használata felszólítás nélkül. Cipőfűzés, cipőkötés gyakorlása. Folyamatábrák követése, sorbarendeze . Összetett, többszörösen összetett utasítások, feladatok megértése. Tárgy-tárgy, szó-tárgy, szó-kép, kép-kép egyeztetés.	Képes önállóan mosdani. A testápolási szokások rendszeressége iránti igényt kialakítani. A felsőruházatot és az alsóneműt megkülönböztetni, saját ruházatot megnevezni. Gondozási tevékenységeket kis segítséggel végezni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/3, 3/4, Játékra nevelés: 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: piszkos- tiszta, betegségmegelőzési tudnivalók: - kézmosás, - fogápolás, - zsebkendő használat, mosdó, WC tisztántartása, ruhadarabok megnevezései, alkalomszerű használatuk, gyűrött - nem gyűrött, poros- nem poros, rend- rendetlenség, partvis, szemeteslapát, törölgető ruha (asztaltörölő), táblatörölő szivacs, gondozáshoz: tisztítószerek, eszközök.			
AAK: Segítség, fogmosás, wc, kézmosás, öltözés, orrfújás gesztusjelének, jelének tanulása, ezek szituációba ágyazott használata,gyermekektől használat elvárása, kiprovokálása. Szimbólumszint fejlesztése.			

Évfolyam: 3.

6. Tematikai egység: <i>Anyagok alakítása</i>		Előzetes tudás: <i>Papír gyűrése, simítása, tépése.</i>	Órakeret: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A papír tulajdonságait megismerni, alakítani különféle eszközökkel és technikákkal.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Papírok tulajdonsága, alakíthatósága. Esztétikus alkotások készítése. Rendrakás, eszközök tárolási rendje. Folyamatábrák értelmezése.	A papírok fajtái, alakíthatóságuk szerinti csoportosítás, válogatás. Hajtogatás (legyező, felező hajtás, sarokillesztés, hajtások megerősítése, csákó hajtogatása segítségével). Papírtépés (hajtás mentén, forma kitépése tetszés szerint). Mozaikkép készítése. Papírvágás ollóval (csík vágása). Szeletelés, különféle anyagok vágása. Papírfüzér készítése (dekoráció a tanteremben). Különféle anyagok felfűzése. Kartonpapírból, hullámpapírból tárgyak készítése (kép, képeslap). Szemétszedés, ragasztó takarékos használata, zárása. Seprés, asztaltörlés. Folyamatábrák lépéseinek követése.	Az anyagokat, eszközöket megismerni, a tevékenységeket megfelelően elsajátítani. Segítséggel egyedi, esztétikus darabokat készíteni. A munka közbeni szabályokat figyelembe venni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/9, Olvasás-írás 3/2, 3/3, 3/4, Játékra nevelés 3/4, Számolás-mérés 3/1, Ábrázolás-alakítás 3/1, 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A megismert anyagok elnevezése, csúcs, élek, él megerősítése, felezőhajtás, mozaik, füzér, díszítés,			

Ének - zene

Évfolyam: 3.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt órakeret

Tematikai egység / Évfolyam	3.
1. Gyermekdalok - Népdalok	15
2. Ünnepekörök dalai	20
3. Ritmus és hallásfejlesztés	20
4. Zenehallgatás	10
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 3.

Évfolyam: 3.

1. Tematikai egység: <i>Gyermekdalok - Népdalok</i>		Előzetes tudás: <i>Együttműködés.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Egyszerű dallamot megjegyezni és társakkal együtt énekelni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Dalok.	Rövid dalok mozgással kísért előadása (Nyuszi fülét hegyezi, Cini-cini muzsika).	15-20 gyermekdalt ismerni.	
A tanult dalok folyamatos ismételése, új dalok tanulása.	A dalok szövegének és dallamának egyre biztosabb elsajátítása, változatos ritmuskíséréssel (dob, csörgődob, ütőfa)	Aktívan részt venni éneklésben, játékokban.	
Körjátékok.	Körjátékok tanulása (Elvesztettem zsebkendőmet, Koszorú, koszorú, Bújj, bújj zöldág)		
Felelgetős játék.	Néhány rövid párbeszédű felelgetős játék előadása (Gyertek haza ludaim, Fehér liliomszál).	Segítséggel rövid felelgetős játékot előadni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/1, Játékra nevelés: 3/1, 3/3, Mozgásnevelés: 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A dalokban található ismeretlen fogalmak. kör, guggolás, kapu, híd, átbújás, kézfogás, zsebkendő, koszorú,			

Évfolyam: 3.

2. Tematikai egység: Ünnepek dala		Előzetes tudás: Érzelmi kapcsolat alakulása az ünneppel.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A zenei élmény segítségével az emlékeztetést, a megfigyelőképességet fejleszteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Családi ünnepek dala.	Karácsonyra, húsvétra, anyák napjára, születésnapra, pünkösdre dalok tanulása, közös éneklése közönség előtt.	Az adott ünnepnek megfelelő rövid dalt énekelni segítségével.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/9,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: karácsony, húsvét, anyák napja, pünkösd, születésnap,			

Évfolyam: 3.

3. Tematikai egység: Ritmus- és hallásfejlesztés		Előzetes tudás: Társai és környezete hangjainak felismerése és megkülönböztetése.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A dal ritmusát tapsolni, kopogni segítségével.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ritmikai és dinamikai gyakorlatok.	Hangsúlykiemelés gyakorlása járás közben dobantással, tapssal. Térformák kialakítása.	Az egyenletes löktetést érezni.	
Fékező és gyorsuló gyakorlatok.	Dallamok, mondókák kíséretével gyorsító-lassító mozgások érzékelése.	Dalt kezdeni és tempót tartani.	
Tempóérzékeltető gyakorlatok.	Játék eljátszása önálló tempótartással.		
Hang- és hallásfejlesztés.	Társak és felnőttek hangjának felismerése és elkülönítése magnóról. Ritmushangszerek megszólaltatása, felismerése.	Képes érzékelni a magasabb és mélyebb hangokat kéz felemelésével és leengedésével.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/3, 3/4, Mozgásnevelés: 3/1, 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: csigavonal, hullámvonal, lábütögetés, taps, koppantás, erős lépés, lábütögetés, kivár, újraindít, tempót tart, gyerek, felnőtt, magas, mély,			

Évfolyam: 3.

4. Tematikai egység: Zenehallgatás.		Előzetes tudás: Hangfelismerés.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Adott ünnepre hangolódó zenét kiválasztani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Évszakokhoz kötődő zenék hallgatása.	Már ismert dalok, dallamok az ünnephez kapcsolható hangszerelésben, speciális hangszerekkel előadva (karácsonyi orgonamuzsika, harangjáték).	Felismerni az adott ünnepnek megfelelő zenedarabot.	
Kedvenc zene megmutatása társaknak (DVD, kazetta).	Kívánságnak megfelelő zene hallgatása.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/5, 3/9,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: orgona, harangjáték, türelem, sorra kerül, kedvenc, választás,			

Ábrázolás – alakítás

Évfolyam: 3.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	3
1. Formázás különböző anyagokból	20
2. Építés	15
3. Papír formálása, alakítása	15
4. Vizuális ábrázolás	11
5. Komplex alakító tevékenység	-
6. Népünk művészete	-
7. Elemi ismeretek művészeti alkotásokról	-
Szabadon tervezhető órakeret	11

3. évfolyam

Évfolyam: 3.

1. Tematikai egység: Formázások különböző anyagokból		<i>Előzetes tudás: Segítség elfogadása.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Szükséges mozgássémákat kialakítani gömbölyítéshez, lapításhoz.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalás útján	A tanuló környezetében található tárgyak tulajdonságainak megfigyelése manipuláció útján. Természeti képződmények megfigyeltetése séta alkalmával.	Segítséggel megfigyelni a természetes és mesterséges formák hasonlóságait.	
Homok formázása	Vizes homokból formák készítése homokozó formák felhasználásával. Homokvár készítése	Csökkenő mértékű segítséggel végezni a tevékenységet.	
Hó formázása	Hógolyó, hóember készítése.		
Gyurmázás (plasztilin, só-liszt gyurma, agyag formázása)	Gyúrás, puhítás, gömbölyítés, lapítás, hengerítés, mélyítés. Kúpos nyújtás. Elemek egymáshoz illesztése, emberalak.		
Gipszmunka	Benyomkodott agyagba, és különböző gipszformákba gipsz öntése, száradás után kiborítás.	Segítséggel egyszerű emberalakot készíteni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 3/3, 3/4, Számolás-mérés: 3/1, Játékra nevelés: 3/6, 3/7, Életvitel és gyakorlat: 3/2, 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Tevékenység (kever, ás, szór, önt, borít) alakítás módjának megnevezése (gyúr, lapít, gömbölyít) A természetben, és mesterséges környezetben található tárgyak formájának hasonlóságát kiemelve (gesztenye, labda – gömbölyű). A hóemberen megfigyelhető fő testrészek. Homokozó eszközök és kialakított formák megnevezése. Anyagtulajdonságok (folyik - folyékony, szárad-kemény).			

Évfolyam: 3.

2. Tematikai egység: Építés		<i>Előzetes tudás: A használt eszközök és anyagok takarékos használata.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Összehangoltan manipulálni két kézzel.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kirakás	Válogatás: forma, szín, nagyság szerint. Építőelemek egymás mellé, és egymásra helyezésével különböző térbeli alakzatok létrehozása (ház). Előrajzolt forma kirakása, kitöltése különböző anyagokkal. Pálcikák fektetése színváltogatással, formaképzéssel.	Irányítással kockából tornyot, házat építeni.	
Fűzés	Gyöngyök felfűzése. Válogatás forma, szín, nagyság szerint. Két, majd három tényező együttes felhasználásával karkötő, nyaklánc készítése.	Vonalhatárt tartva kitölteni az előrajzolt formát	
Nyomótechnikák	Pecsételek, nyomdázás során ritmikus sor képzése forma, szín, vagy nagyság válogatásával. 2, majd 3 változó tényezővel. Agyagkép, csomagolópapír készítése a fenti módon.		
Szűrőjátékok	Sor- és formaképzés a játék elemeiből. Ritmikus sor képzése 2, majd 3 változó elemmel. Alapformák kirakásával labda, virág, házikó, kirakása.	Irányítással ritmikus sort képezni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés 3/4, Olvasás-írás 3/3, 3/4, Számolás-mérés 3/2, 3/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Színek, formák, nagyság fogalmai. Elkészítendő tárgyak megnevezése, <i>ékszerek megnevezése.</i>			

Évfolyam: 3.

3. Tematikai egység: Papír formálása, alakítása		<i>Előzetes tudás: Olló nyitás-zárás megközelítően egyenletes ritmusban.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Tantárgy-specifikus ismereteket, jártasságokat elsajátítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Gyűrész-simítás	Különböző papírfajták gyűrése, simítása különböző méretben.	Irányítással tevékenységet végezni.	
Tépés	Előrajzolt formák tépése különböző méretben.	Segítséggel tépni, kivágni, pontos illesztéssel hajtani egyszerű formákat.	
Hajtogatás	Felező- és átlóshajtogatás gyakorlása, él képzése.		
Nyírás	Alapformák kivágása különböző méretben, és színben.		
Ragasztás	A fenti technikákkal kialakított elemek illesztése, rögzítése. Ember, állat, növény ábrázolása.	Papírkép elemeit segítséggel illeszteni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/6, Olvasás-írás: 3/3, Számolás-mérés: 3/1, Életvitel és gyakorlat: 3/2, 3/3, 3/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Papírfajták tulajdonságai, elkészített tárgy nagyságára, formájára vonatkozó fogalmak (csík, kör, kisebb, nagyobb, <i>differenciáltabb formák</i>), tevékenység, eszköz megnevezése. Ember, állat, növény részei.			

Évfolyam: 3.

4. Tematikai egység: Vizuális ábrázolás		<i>Előzetes tudás: Papírhatar betartása.</i>	Órakeret: 11
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Manipulálni eltérő tulajdonságú anyagokhoz kapcsolódóan.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Festés	Csökkenő nagyságú felületen különböző irányú egyenesek, körök festése. Egyenesek és körök segítségével egyszerű ábrázolások: ember, állat, növény. Ezek kifestése kijelölt színekkel. Festési gyakorlatok beiktatása tetszőleges színhasználattal fröcskölés, mázolás. Csomagolópapíron – közös munka. Beszélgetés az így készült képről.	Segítséggel megfelelően használni a festés eszközeit. Képes megfelelő ceruzafogással körök és egyenesek segítségével különböző élőlényeket, és tárgyakat ábrázolni és megnevezni.	
Rajzolás	Álló, fekvő egyenes, kör, félkör, hullámvonal csökkenő nagyságú felületen. Egyenesekből és körökből állatok, emberek, növények, tárgyak rajzolása, színezése.	Kifestésnél igyekezni a vonalhatár betartására, színezésnél a vonalhatárt betartani.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 3/2, 3/3, 3/4, Számolás-mérés: 3/2, Életvitel és gyakorlat: 3/2, 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Egyenesek iránya szerint (fekvő, álló) alapformák megnevezése (kör, háromszög, négyzet), ezekből képzett figurák (ember, virág, ház) megnevezése. <i>A festék felvitelének módjára vonatkozó fogalmak. (fröcskölés, kenés, vagy mázolás, csorgatás).</i> Pont, vonal, egyenes, hullámvonal megnevezése.			

Mozgásnevelés

Évfolyam: 3.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	3.
1. Rendgyakorlatok téri tájékozódás	15
2. Alapmozgások	31
3. Alapvető testhelyzetek, szabad és kéziszer gyakorlatok	31
4. Légző gyakorlatok	-
5. Dobások, labdás gyakorlatok	44
6. Játékos versenyek	41
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 3.

Évfolyam: 3.

1. Tematikai egység: Rendgyakorlatok téri tájékozódás		<i>Előzetes tudás: Kontrollált és egyenletes haladás.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Segítséggel tájékozódni alapvető téri helyzetben.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tornasor kialakítása. Testfordulatok. Térérzékelés. Egyszerű alakzatok kialakítása.	Segítséggel sorakozó magasság alapján. Hol a helyem a tornasorban? Ki mellett álltam? Fordulás jelre: jobbra-balra. Rövid utasítások végrehajtása.	Segítséggel alkalmazni a térbeli irányokat.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás 3/2, Számolás-mérés 3/2, Ének-zene: 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: alacsony, magas, <i>jobb-bal</i> ,			

Évfolyam: 3.

2. Tematikai egység: Alapmozgások		<i>Előzetes tudás: Egyensúly statikus és mozgásos helyzetben.</i>	Órakeret: 31
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Mozgászavarokat csökkenteni, javítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Statikus helyzetek. Egyensúlyozó gyakorlatok. Gurulás. Lépcsőn járás.	Törökülés, nyújtott ülés. Segítséggel járás tornapadon, lépcsőn. Járás külső-belső talp-élen. Gurulás. Lefelé járás lépcsőn folyamatosan utánlépéssel.	Képes a lépcsőn lefelé kapaszkodással, felfelé utánlépéssel járni.	
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: pad, billeg, egyensúly,			

Évfolyam: 3.

3. Tematikai egység: Alapvető testhelyzetek, légző, szabad és kéziszer gyakorlatok		<i>Előzetes tudás:</i> Adott jelre mozgást elindítani, megállítani.	Órakeret: 31
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Fent, lent és középen helyzeteket rögzíteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Szabadgyakorlatok.	Segítséggel: testrészek mozgatása, ütemre fej, kar, láb, törzs.	Bemutatás után visszaadni két elemből álló mozdulatsort.	
Mozgáskontroll.	Tükör előtt végzett gyakorlatok: döntések, hajlítások, kar- és lábemelések.		
Hasi légzés.	Ki-be légzés körmozgással ülésben, állásban.	Jelre végrehajtani levegővételt és kifújást.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 3/1, Ének-zene: 3/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>testséma</i> , légzés,			

Évfolyam: 3.

5. Tematikai egység: Dobások: labdás gyakorlatok		Előzetes tudás: Képesség a labda közel pontos dobására.	Órakeret: 44
Tantárgyi fejlesztési célok: Mozgásigényt kielégíteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Alsó, felső dobás.	Segítséggel: egy és kétkezes alsó és felső dobás társnak, megadott célba, levegőbe.	Labdát fogni, elkapni, célba dobni.	
Páros labdagurítás.	Labdagurítás társnak ülő és álló helyzetben.		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/5, 3/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: alul, felül,			

Évfolyam: 3.

6. Tematikai egység: <i>Játékos versenyek</i>		Előzetes tudás: <i>Képesség a szökdelésre.</i>	Órakeret: 41
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Az ügyességet, állóképességet, gyorsaságot, bátorságot, edzettséget fejleszteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Alapmozgások alkalmazása. Szabályjátékok. Versenyjátékok.	Irányítással: járások, mászások, kúszások, ugrások. Bújócska, fogócska, kötélhúzás, versenyfutás.	Egyszerű szabályokat felismerni és betartani.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 3/5, 3/7,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>cél, célba érés, győztes,</i>			

4. ÉVFOLYAM

Óraterv 4. évfolyam

A nevelés – oktatás fejlesztési területei	Tantárgy	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	4
	Olvasás - írás	3
Matematika	Számolás - mérés	2
Egyéb	Játékra nevelés	2
Egyéb	Életvitel és gyakorlat	5
Művészetek	Ének - zene	2
	Ábrázolás - alakítás	2
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés	5
Összesen		25

Kommunikáció

Évfolyam: 4.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	4.
1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	20
2. Társadalmi érintkezési formák	20
3. Testünk és személyes teendők	20
4. Tájékozódás térben	18
5. Tájékozódás időben	15
6. Élőlények	15
7. Előkészület a felnőtt életre	10
8. Társas kapcsolatok	-
9. Ünnepek	12
10. Médiaismeret	-
Szabadon tervezhető órakeret	14

Évfolyam: 4.

Évfolyam: 4.

1. Tematikai egység: <i>Beszédfejlesztés, anyanyelv</i>		Előzetes tudás: <i>Az ajak és a nyelv akaratlagos mozgatása.</i>	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Az artikulációt és a beszédszerveket ügyesíteni. Egyszerű analóg mondatokat alkotni, kérdésekre mondatokban választ adni. A viszonyszavakat és a melléknév fokozást használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Légző gyakorlatok. Fújás gyakorlatok. Szívó gyakorlatok. Ajakizom gyakorlatok. Nyelvgyakorlatok.	Sok levegő beszívása, benntartása, hosszú, elnyújtott kilégzés (hangadással is). A tanult gyakorlatok önálló végzése, és újabb, nehezebb feladatok elsajátítása.	Mimikát, gesztusokat jól utánozni. A metakommunikációs jeleket használni.	
Hallási figyelem fejlesztése. Hangfejlesztés, hangleválasztás, hangoztatás. Játszódózás a beszéd és zenei hangokkal.	Egyre kisebb eltérésű hangpárok megkülönböztetése. Artikulációs mozgásokat utánzása, zöngét hangoztat, zenei hangokkal játszik.	Érzékelni a jól és hibásan ejtett hangok közötti eltérés.	
Gyűjtőfogalmak körének bővítése. Tárgymegnevezés. Főnevek toldalékai: helyhatározó és részeshatározó. Mondatbővítés kérdőszó segítségével, tárgy, melléknév, helyhatározó alkalmazásával. Tárgyak, személyek tulajdonságai. Igeragozás. Egyes és többes szám differenciálása, megfogalmazása.	Tárgyak, képek sokaságával soralkotás. Mondatok bővítése hol? kinek, minek? kérdőszavak alapján. Melléknévvel a tárgy, vagy kép milyenségét megfigyeli, megnevezi. Jellemzők gyűjtése tárgyról, személyről. Gyakorlás szituatív helyzetben. Cselekvéssorról történet kitalálása helyes nyelvtani megfogalmazással. Egyszerűbb időrendi sorrendek felállítása.	A gyűjtőfogalmakat ismerni. Mondataiban bővítményt használni. Képes képről néhány mondatot mondani, megtartó emlékezete egyre tartósabb.	
Ok-okozati összefüggések felismerése.			
Mondókák, versek.	Témakörökhöz kapcsolódó szövegek tanulása.		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/3, Ének-zene: 4/1, 4/3, Mozgásnevelés: 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Beszédszervek és a kapcsolódó fogalmak ismerete. Tárgy, kép, sor, sok – kevés, <i>figyelem</i> , jó – rossz, kérdés, ruha, étel, gyümölcs, bútor,			

Évfolyam: 4.

2. Tematikai egység: Társadalmi érintkezési formák		<i>Előzetes tudás: Idegenekkel szemben tartózkodás, a túlzott testi kontaktus kerülése.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Feladatot megérteni és a végrehajtásban aktívan közreműködni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Képek, diafilmek jelenetei alapján a látható események megfogalmazása.</p> <p>A válaszok és a valódi események összehasonlítása.</p> <p>Kívánságok kifejezése, helyes megfogalmazása.</p> <p>Mások kívánságainak meghallgatása, teljesítése.</p> <p>Téri tájékozódás és a saját élettér esetei.</p> <p>Távolságtartás játék és baráti kapcsolat esetén üzletben, utcán, nyilvános helyen.</p> <p>Kapcsolat első lépése:- ismerős gyermekkel, felnőttel, - ismeretlen gyermekkel, felnőttel, - újonnan megismert emberekkel.</p> <p>A köszönés formáinak (megtanulása és) gyakorlása.</p> <p>Beszélgetés közben egymás türelmes meghallgatása legyen természetes a mindennapi kommunikációjukban.</p> <p>Szabadidős tevékenységükben jelenjen meg a szabályjáték.</p> <p>Kis csoportban vegyen részt kulturális és sporteseményeken, ott viselkedjen megfelelő módon.</p>	<p>A képhez tartozó saját érzések megfogalmazása.</p> <p>A képen felismert érzelmek megnevezése.</p> <p>Szituációs helyzetekben a kívánságok realitásának megítélése. Helyes, helytelen kívánságok, visszautasítás megfogalmazása.</p> <p>Saját terület, mások területe a játék, tanulás során.</p> <p>A távolságtartás fokozatai barát, családtag, vendég és ismeretlen esetében.</p> <p>Szituációs játékokban a tanultak alkalmazása.</p> <p>Az elkövetett hibák felismerése, javítása legyen természetes.</p> <p>Közös játék (szabályok betartása, viselje el a vereséget, örüljön társai sikerének).</p> <p>Csoportos mozi, cirkusz és színházlátogatások (legyen érdeklő, ne zavarja társait és a többi nézőt).</p>	<p>Kapcsolatok reális megítélése.</p> <p>Felszólítás nélkül megfelelő módon köszönni.</p> <p>Iskolán kívüli alkalmakon az elvárt módon viselkedni.</p> <p>Önfegyelmét erősíteni, sorba állni ruhatárnál, pénztárnál.</p>	
Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: 4/3, Játékra nevelés: 4/3, 4/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>A megjelenő új szavak és fogalmak tisztázása.</i> ismerős-ismeretlen, barát, vendég, <i>szabadidő, szabály, család, győzelem-vereség, csend, figyelem, előadás, szünet, taps, tetszett, érdekes, unalmas, szeretnék kimenni,</i>			

Évfolyam: 4.

3. Tematikai egység: Testünk és személyes teendők		<i>Előzetes tudás: Felelősi teendő vállalása és ellátása.</i>	Órakeret: 28
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A tiszta és piszkos közötti különbséget észlelni, és minden tőle telhetőt megtenni saját és társai gondozott külsejéért.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p><u>Testünk</u> Köröm, haj, szempilla megnevezése, ápolása. Az ápoláshoz használt eszközök megnevezése. Fodrász, kozmetikus, manikűrös műhelyének látogatása, munkájának és eszközeinek megfigyeltetése.</p> <p><u>Öltözködés</u> Alsó- és felsőruházat csoportosítása képekkel és a valóságban. Kopott és új ruhák különbségei és hasonlóságai. Divatos és régimódi, fiú és lány ruhák válogatása.</p> <p><u>Étkezés</u> Tízórai, uzsonna napszakhoz rendelése. Ételféleségek, eszközök, csoportosítása. Nyers és főtt ételek. A hetes, napos munkája. Ünnepi szokások kialakítása. Ünnepi étkezés, ünnepi ételek és meleg ételek.</p>	<p>Tisztasági felelős a tisztség vállalásával tanuló társai haját, körmét nap, mint nap megnézi, jelzi, mit tapasztal. Saját haját rendben tartja, megfésüli. Hajmosástól, szárítástól, fodrástól nem fél. Körömkefével tisztítja körmeit. Képről megállapítja a pozitív és negatív tulajdonságokat. Ismerje, nevezze meg a testrészek apróbb részleteit, illetve az azok ápolásához szükséges kellékeket, eszközöket. Nap, mint nap ismétli felsőruházata nevét. Elmeséli milyen sorrendben öltözött reggel. Tudatosan differenciálja az alsó-felső fogalmát. Megfigyeli a ruhák tulajdonságait. Babák öltöztetése, papírbabák ruháinak összeválogatása. Nevezze meg önállóan a ruhák színeit, egyéb jellemzőit, tudja azt megfogalmazni. Segítséggel összegyűjti és előkészíti az étkezéshez szükséges kellékeket. Terít, elpakol. Az ételeket megnevezi. A hetes, illetve napos teendőinek megnevezése, feladatainak bemutatása. Az ünnepi étkezés jellemző kellékeit képek alapján kiválogatja. Gyakorolja és tudatosan használja a konvencionális beszédformákat. „Jó étvágyat!”, „Kérem szépen!”, „Köszönöm szépen!”.</p>	<p>Megkülönböztetni az ápolat és ápolatlan haját.</p> <p>Egyedül felvenni alsó és felső ruháit. Megállapítani, és jelezni szüleinek, tanárainak, ha ruhája gombhiányos. A szép iránti igényt kialakítani. Időhatározókat és mellékneveket használni.</p> <p>Ismerni az étkezéseket megelőző előkészületek sorrendiségét, kellékeit és azok megfelelő használatát.</p> <p>A tiszta, rendes étkezés, az elpakolás szokását kialakítani.</p>	
Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: 4/3, Játékra nevelés: 4/3, 4/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: körömápolás, arcápolás, hajápolás, tiszta, - piszkos, ápolat – ápolatlan, egészséges – beteg, kezelés, alsóruházat, felsőruházat, kopott, új, divatos, elavult, régimódi, felsőtest, alsótest, felső végtag, alsóvégtag, sovány, kövér, szűk, bő, - nagy méret, kis méret, tízórai, uzsonna, ételek, evőeszközök, hetes, napos, feladat, terítés, leszedés, finom, folyékony, illatos, kemény, puha, éhség, szomjúság,			

Évfolyam: 4.

4. Tematikai egység: Tájékozódás térben		<i>Előzetes tudás: Független irányú tájékozódás.</i>	Órakeret: 18
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Mellékneveket, határozószavakat alkalmazni. A tanult tér- és időbeli fogalmakat képes cselekedeteiben segítségével használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p><u>Helyhatározószók gyakorlása folyamatosan</u></p> <p><u>Iskola</u></p> <p>A padlás, pince megismerése, funkciójának megnevezése irányítással.</p> <p>Falusi padlások, pincék megismerése a valóságban és olvasmányokból.</p> <p>Képek alapján az ismeretek elmélyítése.</p> <p>Raktárak.</p> <p>Az iskola környéke.</p> <p><u>Lakás</u></p> <p>A lakás további helyiségei, illetve a fő helyiségek alaposabb megfigyelése.</p> <p>Eszközök és azok funkciói.</p> <p>Háló, nappali, konyha, gyerekszobák, fürdő, kamra jellemzői.</p> <p>Mit hol találunk, mit csinálunk vele, milyen tulajdonságai vannak?</p> <p><u>Utca, közlekedés</u></p> <p>Megkülönböztető jelzések megismerése, felismerése.</p> <p>Közlekedési és utazási szabályok betartása.</p> <p>Balesetek megelőzésének feltételei.</p> <p>Mentő, tűzoltó, rendőrségi autók jellemzői.</p> <p>Sorompó, fénysorompó.</p>	<p>Helyhatározó szót tartalmazó utasítások végrehajtása.</p> <p>Mozgás megadott irányba.</p> <p>Tanári irányítással padlás megtekintése, régi dolgok megfigyelése.</p> <p>Kosarak, ládák tapintása, tulajdonságainak megnevezése.</p> <p>Falusi padlás régiségeinek tisztogatása, pince eszközeinek megfigyelése, megnevezése.</p> <p>Képek alapján az emlékek felidézése, megnevezéssel, főfogalom alá rendeléssel.</p> <p>Maketten vagy képeken rendez be lakást, emlékezve ill. felhasználva saját lakóhelye példáját.</p> <p>Összeválogatja a helyiségek berendezési tárgyait, és a megfelelő helyre teszi azokat.</p> <p>A konyhai eszközöket szortírozza és eltesz a megfelelő helyre. Szituációs játékokban főzést, takarítást jelenít meg.</p> <p>Utcai séta alkalmával spontán megfigyelések.</p> <p>Szervezett látogatás formájában mentőállomás, tűzoltóság, rendőrség jellemzőinek megfigyelése.</p> <p>Emlékeztetből tanórán képek alapján azonosítja a látottakat.</p> <p>Főfogalmak alá rendezi, megnevezi a tanult eszközöket.</p> <p>Játékos formában alkalmazza, megjeleníti a látottakat.</p>	<p>Mondatában a bővítményeket használni.</p> <p>Ismerni a gyűjtőfogalmakat.</p> <p>Beszédképességének megfelelően egy-két mondatot mondani.</p> <p>Kérdezni, hangsúlyozni.</p> <p>A számára új dolgok bemutatását érdeklődéssel figyelni.</p> <p>A felfedező munkában részt venni, képes emlékezni, összehasonlítani, főfogalom alá rendezni az újonnan tanult fogalmakat.</p> <p>Az iskola utcájának nevét ismerni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 4/2, Játékra nevelés: 4/4, Ének-zene: 4/1, 4/3,			
<p>Kulcsfogalmak, fogalmak: alatt, alá, fölé, előtt, elé, után, utána, lent, fent, mögött, mögé, padlás, pince, <i>raktár</i>, fönt, lent, piszkos, régi, új, magas, hideg/hűvös, <i>nedves</i>, <i>hordó</i>, kosár, <i>prés</i>, sötét, világos, helyiségek, <i>eszközök</i>, <i>főzőeszközök</i> <i>evőeszközök</i>, sötétítés, világítás, takarítás, <i>felújítás</i>, pihenés, éjszaka, ágyazás, érkezés, indulás, bejárat, kijárat, helyre tesz, rend, rendetlenség, közlekedés, <i>szabályok</i>, tilos, átkelőhely, <i>megkülönböztető jelzés</i>, sziréna, tűzoltóság, rendőrség, mentők, tűz, baleset,</p>			

Évfolyam: 4.

5. Tematikai egység: Tájékozódás időben		<i>Előzetes tudás: Időfogalmak, és a kapcsolódó cselekvések.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Beszédében ragokat, határozószavakat, igeikötőket használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Évszakok változásainak megfigyelése.	Az évszakok jellemzőit természetes módon, valamint képekről felismeri, megnevezi. Téli - nyári sportokat megnevez.	Képekről biztonsággal felismerni az évszakokat, a jellemző képeket kiválasztani, összerendezni.	
A hét napjainak felsorolása. Hétféje napok. (Hetirend tervezése.)	A hét napjait jó sorrendiséggel felsorolja, saját életének eseményeit hozzárendeli. A hét napjainak sorolása, automatizálása. A hétféje napok kiemelése, jelölése jellemző képpel. Heti program összeállítása képes formában egyszerű jelképekkel. Saját szakköri programjait tudja naphoz, napszakhoz rendelni. Képről a saját heti elfoglaltságát mutatja, elmondja.	Automatikusan sorolni a hét napjait, a hétféje napokat kérdésre kiválasztani. Érdeklődni, tájékozódni, gyakorolni segítséggel naptáron is. A ma, tegnap, holnap fogalmát használni. Napi élményeiről mesél.	
Napszakok. Tegnap, ma, holnap fogalmának kialakítása. Képes órarend készítése. Képes napirend készítése. Reggel- dél – délután – este a kapcsolódó rutinszerű tevékenységekkel.	A napszakoknak megfelelő tevékenységeket ismer. Kérdésre válaszolva a napszakok és a napszakokhoz kapcsolódó eseményeket felsorolása.	A különböző cselekvéseket, történeéseket elhelyezi a napszakokat illetően.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 4/2, Játékra nevelés: 4/3, 4/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>Évszak</i> , tavasz, nyár, ősz, tél, fürdőzés, napozás, sielés, szánkózás, havazás, dér, jég, <i>tegnap</i> , ma, holnap, elmúlt, lesz, <i>munkanap</i> , <i>hétféje</i> , <i>pihenőnap</i> , <i>program</i> , nap, <i>felkelő nap</i> , <i>lenyugvó nap</i> , reggel, dél, délután, este, hét eleje, hét vége,			

Évfolyam: 4.

6. Tematikai egység: Élőlények		Előzetes tudás: <i>Rácsodálkozás a természet szépségére.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A körülötte lévő élővilág létezését érdeklődéssel szemlélni, egyre hosszabban megfigyelni, összpontosítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Növények</u> Növény részeinek bemutatása, megnevezése. Konyhakert fogalmának kialakítása. Konyhakerti növények felismerése, megnevezése. Zöldségfélék. Kertek, virágok. Virágoskert virágainak felismerése, megnevezése. Kertészkedés.	A növénycsoportok megfigyelése, tapintása, szaglása, ízlelése. Egy-egy növény részeire bontása, a részek megfigyelése, megnevezése. Színt, formát egyeztet, megnevez. Konyhakert növényei, nevük, színük, ízük. Virágoskert illatok, színek, formák. Tanulmányi séta eltérő évszakban azonos helyszínre (kert, park), felvételek készítése, képeken a tanultak alkalmazása. Csoportosítás, főfogalmak alá.	Szókincsét bővíteni a határozószókkal, igékkel. Közléseiben a felkiáltó mondatot, a hangsúlyos beszédet megjeleníteni. A rész- egész viszonyát érteni. Főfogalom alá rendezni. Kérdéseket megfogalmazni, kérdésre válaszolni.	
<u>Állatok</u> Háziállatok és kicsinyeik, megnevezése. Gazdasági udvar fogalmának kialakítása. Néhány erdei állat bemutatása. Mesék az állatokról.	Élő környezetben megfigyeli a legismertebb állatok jellemzőit, kicsinyeiket. Megnevezi őket. Összehasonlít, megkülönböztet. Tanórán könyvek, képek alapján felidézi a látottakat. Tulajdonságaik alapján főfogalom alá rendezi. Mesék dramatizálása során állathangok utánzása. Állatok mozgásának utánzása, tulajdonságaik megnevezése. Állatos versek, dalok tanulása.	Gondolatait, élményeit mondatokban megfogalmazni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/4, Ének-zene: 4/1, 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>rész – egész, gyökér, szár, levél, virág, termés, konyhakert, zöldségfélék, virágok, szín, forma, íz, illat, ehető – nem ehető, gazdasági udvar, háziállatok, kölyök, ellés, fialás, vemhesség, szelíd, harapós, karmolás, dorombol, baromfi, szárnyasok, emlősök, lassú-gyors – fürge, veszélyes, vad, erős-gyenge</i>			

Évfolyam: 4.

7. Tematikai egység: Előkészület a felnőtt életre		Előzetes tudás: Vásárlás előtt szükségletek felmérése, fontos és nem fontos felismerése.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Készség szintre fejleszteni metakommunikatív jelzésekkel kísérve aktív szókincsét, Beszédében mellékneveket, határozószókat, igekötős igét használni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Üzlet, vásárlás</u> Vásárlás önkiszolgáló boltban, viselkedési szabályok betartása. Az üzlet különböző pontjainak megfigyelése. Áruféleségek vásárlása, csoportosítása. Az áruk hasonlósága különbözősége. A fizetés módja. A csomagolás. Gyűjtőfogalmak kialakítása.	Szervezett közértlátogatás alkalmával önállóan összeválogatott árukat kosárba gyűjti, és a pénztárhoz viszi. Tanár kérésére megkeres bizonyos árucikkeket, megnevez, megmutat, tapint, tapasztal. Az emberi érintkezési formákat gyakorolja. Köszön, kér, megköszön. Szituációs játékokban megjeleníti a tanultakat.	Megnevezni, megmutatni a látottakat. Felismerni a jellemző jegyeket, a megismert tárgyakkal, képekkel csoportosításokat végezni. Ismerni és használni a napszakok szerinti üdvözlési módokat.	
<u>Foglalkozások</u> Iparosok munkájának megismerése, eszközeik csoportosítása. Asztalos, villanyszerelő, kőműves, vízvezeték szerelő, TV-rádió szerelő, pék, cukrász, fodrász, szabó, orvos, nővér, gyógyszerész. Iparosok bemutatása élőben és képekről.	Tanári felügyelettel illedelmesen, az udvariassági szokásokat betartva megfigyeli a mesteremberek műhelyeit, eszközeit, munkamozdulatait. Kérdez, kér, megköszön, kipróbál. Megismerkedik a tárgyak tulajdonságaival és néhány munkafolyamat kezdő és végső állapotával.	Mesteremberekkel kommunikálni. Képek alapján a látott dolgokat egyeztetni. Szerepjátékban gesztusokkal kifejezi magát. A látott eszközök közül a legjellemzőbbeket megnevezni, megmutatni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/3, 4/4, Életvitel gyakorlat: 4/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: bevásárló központ, nagyáruház, tejtermékek, zöldség-gyümölcs, tésztafélék, húsfélék, vegyi áruk, pékáruk, konzervek, papíráru, italok, édességek, iparos, faanyag, kábelek, zsinórok, áram, veszélyes, forró, éles, hosszú, rövid, nedves, száraz, nehéz, könnyű, megrendel, ráfizet, nyers, sült,			

Évfolyam: 4.

9. Tematikai egység: Ünnepek		Előzetes tudás: Emlékezet fejlesztése.	Órakeret: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: Rövid szereplést, feladatot vállalni a műsorban, verset, dalt ismerni valamennyi ünnepről.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ünnepi szokások, a hozzájuk kapcsolódó versek dalok elmondása segítségével.	Tanulótársaival közösen és egyénileg is verseket, énekeket tanul. Ünnepségen tevékenyen részt vesz.	Egyénileg is egyre aktívabban bekapcsolódni az ünnepi készülődés folyamatába.	
Társadalmi, iskolai, családi ünnepek, névnapok megünneplése. Közös ajándékkészítés.	Kézimunkával hozzájárul a kellékek elkészítéséhez. Az ünnepekkel kapcsolatos fogalmakat gyakorolja, ismereteit csoportosítja.	Társaival együtt örülni örömeiknek, sikereiknek.	
Terem dekorációjához díszek készítése, a felhasznált anyagok megnevezése, jellemzése.	A különböző ünnepekhez tartozó eseményképeket összehasonlítja, megkülönbözteti.	Képekről felismerni az ünnepeket, megnevezni, felsorolni jellemzőiket.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/3, Ábrázolás-alakítás: 4/4, Ének-zene: 4/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ünnep, névnap, születésnap, fegyelmeztet, vidám – szomorú, boldog, hatalmas, díszes, ajándék, szeretet,			

Olvasás – írás

Évfolyam: 4.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	3
Éves órakeret	108
Ebből kötött	97
Szabadon tervezhető órakeret	11

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	4.
1. Beszédfejlesztés	5
2. Térorientációs gyakorlatok	5
3. Finommozgások fejlesztése	-
4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése	-
5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztése	-
6. Íráselemek tanítása	5
7. Betűtanítás	27
8. Olvasás	25
9. Írás	30
10. Értő olvasás	-
Szabadon tervezhető órakeret	11

4. évfolyam

Évfolyam: 4.

1. Tematikai egység: <i>Beszédfejlesztés</i>		Előzetes tudás: <i>Hangzódifferenciálási képesség.</i>	Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A hibás ejtést észlelni, törekedni javítására.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Beszédtechnika további fejlesztése.	Logopédiai gyakorlatok.	Figyelembe venni az érintkezés szabályait.	
Hangok kiejtésének javítása.	Artikulációs gyakorlatok Hangok önálló ejtése hosszan, röviden.	A kimondott és leírt szó kapcsolatát megérteni.	
Hangok meghallása szó elején, közben, végén.	Látott-hallott szavak analizálása, magánhangzók kiemelése.	A csoport előtt önálló „fellépést” vállalni ismert dallal, verssel.	
Ritmusfejlesztés.	Dalok, mondókák ritmuskíséréssel.	Élményeit kevés szóval elmondani.	
Szókincs-bővítés.	Képes újság nézegetése, Személyes élmények felidézése.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/1, Játékra nevelés: 4/4, Ének-zene: 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: megszólítások, köszönések, megfelelő hangerő, megfelelő hanghordozás, magánhangzó, mássalhangzó, dalokban, mondókákban előforduló új kifejezések, mesék, igaz történetek, pletykák,			

Évfolyam: 4.

2. Tematikai egység: Térorientációs gyakorlatok		<i>Előzetes tudás: Helyhatározás síkban és térben.</i>	Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az alaprajz és a valóság közti összefüggést megérteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Lépegetés társasjáték-táblán.	Közös társasjáték, lépés bábuval.	Képes bábujaival megfelelő számú és irányú lépésre (kis segítséggel).	
Játékos feladatok.	Tárgyak eldugása, megkeresése.	A megadott instrukciókat követni.	
Képolvasás.	A kép szereplőinek helyzete, tulajdonságai emlékezetből.	Türelem társaival szemben.	
Tájékozódási gyakorlat 3x3-as négyzethálón.	Adott sor és oszlop („emelet, lakás”) jelölése bábuval, rajzzal.	Adekvát, egyszavas választ adni a ki? mit csinál? milyen? kérdésekre.	
Ismerkedés a tanterem alaprajzával.	Saját-, társai- és berendezési tárgyak helyének bejelölése.	Önállóan felismerni a felső, alsó, szélső és középső sorokat, oszlopokat.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 4/5, Játékra nevelés: 4/4, 4/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: előre lép, hátra lép, még egyszer dob, pontos helymeghatározások, ülső és belső tulajdonságok (szógyűjtés „milyen a...?” kérdésre), alsó, felső, jobb- és bal oldali szomszédok, térkép, irányok,			

Évfolyam: 4.

6. Tematikai egység: Íráselemek tanítása		<i>Előzetes tudás: Egyszerűbb ritmikus sor kirakása.</i>	Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Eligazodni a vonalrendszerben.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kör-, kapu- és csészevonal.	Ábrák kiegészítése, betűelemekkel. Nytott és zárt forma differenciálása.	Felismerhetően egyszerű formákat rajzolni, a sikertelen próbálkozások ne szegjék kedvét.	
Hurok- és horogvonalak.	Hurok- és horog-vonal írása. Rajz kiegészítése.	A helyes irányt írás során követni, a szó- és sorközöket betartani.	
Íráselemek írása sorközbe.	Azonos írásjelek felismerése, jelölése, sor folytatása.		
Íráselemek írása vonalrendszerbe.	Ismerkedés a vonalrendszerrel, vastag vonal megállapítása, megkezdett sor folytatása.	Az íráselemek helyének figyelembevételével önállóan sort alkotni a vonalrendszerbe.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/4, Ábrázolás-alakítás: 4/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>Vonalrendszerbe írás fogalmai.</i>			

Évfolyam: 4.

7. Tematikai egység: <i>Betűtanítás (e, v, u, ú, t, á, s, p)</i>		Előzetes tudás: <i>Látási diszkrimináció.</i>		Órakeret: 27
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Felismerni a tanult betűt és egyeztetni a megfelelő hanggal (amit hallott és látott a szóban).</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény	
Ismerkedés az új betűkkel.	Kezdőhang leválasztása, hang-betű egyeztetése.			
A mondat.	Képolvasás, két-három szavas mondatok alkotása.		Mondatot alkotni a kérdésre megadott szóval.	
Szó -kép egyeztetés.	Ismert betűk alapján szó felismerése, egyeztetése képpel.		Ismert szót képpel, képet szóval egyeztetni.	
Betű felismerése szövegben.	Aktuális betű keresése újságban, utcai feliratokon.		Saját nevét felismerni, keresni benne ismerős hangot és betűt.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/1, Játékra nevelés: 4/4,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: szó, szóköz, a „mondat” egyszerű meghatározása, kezdőbetű, írásjel, embert jelölő szavak (válaszok „ki?” kérdésre), újságcímek, utcai feliratok értelmezése.				

Évfolyam: 4.

8. Tematikai egység: <i>Olvasás</i>		Előzetes tudás: <i>Az alkalmazott jelek, jelzések által közvetített utasítások betartása.</i>		Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A betűk sorrendjét betartani, a hibákat jelezni, segítséggel javítani.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Szó kirakása.		Megadott betűkből szó kirakása.		Önállóan kirakni 3 betűs szavakat (minta után vagy diktálásra).
Szó analizálása.		Letakart szó kitalálása 1, 2, 3 felfedett betű alapján.		
Tárgy-kép-szó egyeztetése.		Kép alapján hiányos szó megfejtése, hiányzó betű pótlása.		Tudatosan alkalmazni a különböző jelöléseket.
Tömondatok olvasása.		Két szavas mondatok olvasása. Alanyok illetve állítmányok cseréje.		Az önállóan olvasott rövid mondat tartalmát megérteni.
Versek, mondókák tanulása.		Leírt versekben szavak keresése jelölése.		Verset értelmesen, hangsúlyozva mondani.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/1, Játékra nevelés: 4/4, 4/6,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: betű, szótag, szó, mondat, hasonlóság, különbség konkrét példákon, Kösd össze!, Karikázd be!, Húzd alá! utasításokmegismerése. <i>Kérdőszavak, válaszok párosítása.</i> Versek értelmezése, sorok, <i>rímek</i> , tartalom.				

Évfolyam: 4.

9. Tematikai egység: Írás		Előzetes tudás: Rész – egész észlelése.	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: Írás során a helyes irányt követni a szó és sorközök betartásával.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Betűk írása sorközbe.	Betűk írása egyenként, szóközzel.	Biztosan felismerni és egyeztetni a betűket, hangokat.	
Kétbetűs szavak írása.	Kétbetűs szavak gyűjtése, írása. Szó kiegészítése igekötővel. Igekötő alkalmazása szó jelentés-változásának megfigyelése.	Szavakat kiegészíteni igekötővel. Mondanivalóját pontosan megfogalmazni spontán beszédében, segítséggel.	
Betűk, szótagok, szavak másolása.	Három betűs szavak keresése nyomtatott szövegben. Másolás. Szótaghalmazból megadott elemek másolása (csak a 3 betűsek, csak az m-mel kezdődőek stb.).	Pontosan, figyelmesen másolni, az esetleges hibákat segítséggel javítani.	
Betűk, kétbetűs szavak írása diktálásra	Két betűs szavak kirakása, betűk megfordítása a (le-el, be-eb, lé-él). Megadott kezdőbetűvel tematikus szógyűjtés.	Képes önálló munkavégzésre (5-6 szó leírása), utána közös ellenőrzésre, javításra.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: sor, vastag vonal, margó, lapszél, szó, szótag, egy szótagú szavak.			

Számolás-mérés

Évfolyam: 4.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	4.
1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	10
2. Tájékozódás	10
3. Mennyiségek - Műveletek	25
4. Mértékegységek, méretek, pénz	-
5. Összefüggések felismerése	20
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 4.

Évfolyam: 4.

1. Tematikai egység: <i>Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól</i>		Előzetes tudás: <i>A négy alapszín biztos ismerete.</i>	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Szókincsébe építeni a tanult kifejezéseket, fogalmakat.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kicsi, nagy ugyanakkora	Tárgyak, képek egyeztetése, differenciálása, egyeztetése egyre kisebb különbségekkel.	Képes nagyság szerint önállóan differenciálni.	
Rövid- hosszú egyenlő hosszú	Becslés, ellenőrzés a környezet tárgyain. Pontok összekötése feladatlapon, gyöngyfűzés. Távolságok „lemérése” pálcikával.	A méret alapján történő differenciálás eredményét önállóan megfogalmazni.	
Vékony, vastag egyenlő vastagságú	Megfigyelések tárgyakon (ceruza, ruha, fonal, fatörzs, cipőtalp) differenciálás feladatlapon, ábrázolás rajzban, gyurmával.	Felismerni az ellentét-párokat, felismeréseit helyesen alkalmazni a beszéd során.	
Keskeny, széles egyenlő szélességű	Környezeti példák keresése (szalag, csík, út, keréknyom) ábrázolás rajzzal, festéssel, vágással.		
Méret összetevői	Méret megállapítása különböző összetevők alapján. Rizs töltögetése különböző formájú edényekbe (hosszú, vékony, lapos, széles edényekbe, dobozokba).	Minél több adattal jellemezni tárgyakat (rövid, vastag világossárga ceruza).	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/4, 4/5, Ábrázolás-alkítás: 4/2, 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>méret-meghatározások</i> ici-picitől az óriási-ig, <i>viszonylagosság</i> a tárgyak kiterjedésében, <i>távolságában</i> , <i>ellentét meghatározása</i> ellentétes fogalmak, hasonló és egyforma közti különbség, <i>mérés, méret</i> ,			

Évfolyam: 4.

2. Tematikai egység: Tájékozódás		<i>Előzetes tudás: Tárgyak sorba rendezése.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az időfogalmakat és az azzal kapcsolatos kifejezéseket bővíteni, helyesen használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Alá, fölé, mellé elé, mögé térben és vízszintes síkban	Cselekvések helyváltoztatással, tárgyakkal, utasítások követése, megfogalmazása, egymás hibáinak észlelése, javítása.	Spontán beszédben helyesen alkalmazni a viszony-szavakat.	
Fenn-lenn, fel-le	Feladatlapon megadott helyek megjelölése, kép kiegészítése rajzzal, beragasztott ábrával.		
Bal-jobb, balra-jobbra	Irányok gyakorlása nagymozgásokkal, teremben végzett cselekvésekkel, átültetése vízszintes síkba, feladatlapon meghatározott helyek megtalálása.	A különböző tevékenységek során a balról jobbra és fentről le irányt automatikusan alkalmazni.	
Helymeghatározások	Bal-jobb gyakorlása nagymozgásokkal, táblánál végzett feladatokkal, eligazodás feladatlapon, nyíllal jelölt irányok megértése, betartása.		
Múlt, jelen, jövő. Napirend Napszakok	Eligazodás 3x3-as négyzethálóban meghatározott (bal felső, jobb középső) hely megtalálása, jelölt hely megnevezése.	A négy fő irányt megérteni és megbízhatóan alkalmazni.	
	Irányjelző nyilak megfigyelése az utcán.	Képes legyen elhelyezni időben a rendszeres napi tevékenységeket.	
Hét napjai	Napi események közös felidézése, eseményképek önálló sorba rakása, egy-egy „eltűnt” kép megnevezése.	Spontán beszédében helyesen alkalmazni a napszakok neveit.	
Évszakok, hónapok	Maci egy napja. Egész napi tevékenységek lejátszása, időpontok megnevezése.		
	Napok sorrendjének gyakorlása, munkanapok, pihenőnapok megnevezése, naptárban piros betűs napok keresése.	Kis segítséggel az aktuális napot, a tegnapi és holnapi napot meghatározni.	
	Naptár nézegetése, tabló készítése évszakokkal, hónapokkal.		
	Ünnepek, születésnapok elhelyezése időben.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/4, 4/5, Olvasás-írás: 4/2, Játékra nevelés: 4/3, 4/4, 4/5, Életvitel és gyakorlati ismeretek: 4/3, Mozgásnevelés: 4/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: alá, fölé, elé, mögé, közé, nyíl, irány, balról jobbra, bal, jobb tükörkép, függőleges, vízszintes, sor, oszlop, taval, taval előtt, alatt, közben (időhatározói értelemben), hajnal, éjszaka, kora délután aktuális köszönések, hétköznapi, munkanap, pihenőnap ünnepnap hétvége, vakáció, tábor, időjárás, időegységek nevei másodperctől az évtizedig,			

Évfolyam: 4.

3. Tematikai egység: Mennyiségek - Műveletek		<i>Előzetes tudás: Számjegyek írása vonalak közé.</i>	Órakeret: 25
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A spontán soralkotás, és az írás során a balról jobbra irányt alkalmazni. A semmi és a nulla (0) fogalmát megérteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Sok, kevés, semmi, több, kevesebb ugyanannyi	Összehasonlítás, viszonyítás, növelés, elvétel, becslés gyakorlása határozatlan halmazokkal: apró sütemény, drazsé stb. „igazságos” elosztása. Poharakba azonos mennyiségek töltése, tévesztések kiigazítása.	Képes hozzávetőleg helyes becslésre, mennyiségek reális megítélésére.	
Számkör bővítés 5-ig	Mechanikus számlálással halmazok létrehozása (5 elemig) Számképre meghatározott mennyiségű korong helyezése (hiány, felesleg jelzése, a megfelelő mennyiség megállapítása. Meghatározott mennyiség létrehozása elvétellel, hozzáadással. Számjegy írása, keresése, nyomtatványokban. Számjegy, számkép, mennyiség azonosítása.	Számfogalom 5-ig.	
Műveletek 5-ös körben	5 bontása tárgyakkal, 5 ujjal, kétféle színezéssel, részbeni elrejtéssel, 5 létrehozása pótlással, hozzáadással.	Mechanikusan 5-ig számlálni.	
0 fogalma, írása	0 fogalma, létrehozása tárgyakkal, cselekvésekkel illetve cselekvések hiányával.	A 0 fogalmát megérteni, és szókincsébe építeni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/4, 4/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: körülbelül, pontosan annyi, emelkedő sorrend, szám-szomszédok, páros, páratlan számok, nulla, semmi, volt, nincs, fogy, elfogy, üres			

Évfolyam: 4.

5. Tematikai egység: Összefüggések felismerése.		<i>Előzetes tudás: Oszlop és sor fogalmának rögződése.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Mennyiségeket megváltoztatni, (növelés, csökkentés) logikáját megérteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Figyelemfejlesztő gyakorlatok	Felsorolásból (számsor, napok) kihagyott, illetve „becsempésztett” idegen elem észlelése, jelzése. Vegyes halmazban (játékok, képek) kisebb-nagyobb változtatások, hiányok észlelése. Vegyes halmaz elemeinek csoportosítása különböző szempontok szerint. Hasonló képek között kisebb eltérések észlelése. Memória-játék.	Észlelni, jelezni a hibákat, hiányokat. Képes főfogalom alá rendelni jól ismert környezeti tárgyakat.	
Tevékenységek logikai játékkal	Elemek táblázatba helyezése színek (oszlopok) és formák (sorok) szerint. Gyorsasági verseny: a három jellemző közül (méret, szín vagy forma), <u>csak</u> a kért adat közlése.	Elemeket a megfelelő oszlop és sor által kijelölt helyre helyez.	
Gondolkodást fejlesztő gyakorlatok	Logikai hibák felfedezése rövid történetben, hibák megbeszélése, javítása. Igen eltérő jellegű „villámkérdések”-re gyors egyszavas válaszok (milyen színű a fű? Hány lába van a gólyának? Miből isszuk a kávé?).	Képes gyorsan váltani a különböző témakörök között.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/4, 4/5, Mozgásnevelés: 4/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>Gyűjtőfogalmak:</i> edények, írószerek, tisztaságszerek, oszlop, sor, <i>bal-, jobb-, felső- és alsó szomszéd</i> , méret, szín, forma			

Játékra nevelés

Évfolyam: 4.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	4.
1. Gyakorló játék	-
2. Konstruktív játék	-
3. Szerepjáték	10
4. Didaktikus játék	15
5. Szabályjáték	20
6. Spontán játék	10
7. Szabadban játszható játék	10
Szabadon tervezhető órakeret	7

4. évfolyam

Évfolyam: 4.

3. Tematikai egység: Szerepjáték	Előzetes tudás: Szerep és beszéd összhangja.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Bekapcsolódni a dramatizálásba, neki megfelelő szerepet vállalni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Élmények eljátszása. Családi-, iskolai élet eseményei. Családtagok, csoporttársak egymáshoz való viszonya, tevékenységeik, munkájuk. Gyerekekhez közel álló felnőttek tevékenységei, munkái. Váratlan események felbukkanása a környezetében (baleset, új gyerek a csoportban, elveszett a játékom). Bábozás. Dramatizálás.	Napi programok eljátszása, időbeliség figyelembevételével. Játék baba gondozása. Kapcsolatok eljátszása (anya, nagymama, testvér, csoporttárs, tanár, konyhás néni). Különböző munkák, foglalkozások eljátszása (mosogatás, főzés, takarítás, boltos, fodrász, orvos, tanár, riporter, énekes). Többször hallott és látott mese bábozása, a szöveg hallgatása közben. 2-5 szereplős mesék dramatizálása.	Szerepjáték 3-4 gyerek között, egymás „szabályait” elfogadni. Rövidebb eseménysorokat eljátszani bábokkal. Bekapcsolódni a dramatizálásba, neki megfelelő szerepet vállalni.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/7, 4/5, Számolás-mérés: 4/2, Életvitel és gyakorlat: 4/2, 4/3,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: tanult mesék új fogalmai néhány konyhai, illetve fürdőszobai eszköz, néhány élelmiszer, gyümölcs, zöldség neve,		

Évfolyam: 4.

4. Tematikai egység: Didaktikus játék		<i>Előzetes tudás: Egyre hosszabb ideig elmélyült játék.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Szabályokat elfogadni, követni, újakat alkotni a tárgyakkal folytatott tevékenység közben.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>A megismerő tevékenység fejlesztése hallási figyelem, hallási diszkrimináció fejlesztése.</p> <p>Ízlelés, szaglás fejlesztése.</p> <p>FIGYELEM, EMLÉKEZET, és MEGFIGYELÉS</p> <p>A gondolkodás fejlesztését szolgáló didaktikai játékok.</p> <p>ANALIZÁLÓ-SZINTETIZÁLÓ képesség fejlesztése.</p> <p>LOGIKAI MŰVELETEK játékos formái.</p> <p>IDŐFOGALOM Időbeli tájékozódás fejlesztése.</p> <p>Beszédfejlesztő didaktikai játékok.</p> <p>BESZÉDMEGÉRTÉST fejlesztő játékok.</p> <p>Játékos ARTIKULÁCIÓS gyakorlatok.</p> <p>Játékos SZÓKINCS bővítés.</p> <p>SZÁMOLÁS-MÉRÉS elemei foglalkozáson alkalmazott didaktikai játékok.</p> <p>OLVASÁS-ÍRÁS elemei foglalkozáson alkalmazható didaktikai játékok.</p> <p>„Gondoltam valamire” játék. Különböző szín, forma, magánhangzó, számjegyek egyeztetés, magánhangzók, számjegyek válogatása, kirakása, kilépése.</p>	<p>„Zsákbamacska” játék játszása, a kitapintott tárgy utólagos megnevezése.</p> <p>Magas-mély differenciálása.</p> <p>Halk-hangos differenciálása különböző játékok során.</p> <p>Kirakott tárgyak megfigyelése, majd letakarás után a megfigyelt tárgyak felsorolása.</p> <p>5-6 képből álló eseménysor sorba rendezése (gyermek növekedése, évszakok változása, vásárlás).</p> <p>3 információt tartalmazó artikulációs gyakorlatok játszása (különböző arc kifejezések utánzása – sírás, nevetés, ijedtség, öröm, csodálkozás, meglepetés).</p> <p>Analógiás sorok kirakása – több tárgyból, illetve képből több hasonló kiválasztása.</p> <p>Azonos fogalom, eltérő ábra egyeztetése.</p> <p>Logikailag, funkcionálisan összefüggő képek egyeztetése.</p>	<p>Megnevezni az alapszíneket.</p> <p>Ismerni testrészeit, érzékszerveit.</p> <p>Ritmikus sorokat alkotni 3 elemből (betűkből, számjegyekből).</p> <p>Ismerni a napszakokat, képek alapján.</p> <p>6-8 képből álló eseménysor képeit sorba rakni.</p> <p>Differenciálni 6-8 hangot.</p> <p>Ismerni a sok-kevés, kicsi-nagy fogalmakat, ezeket használni.</p> <p>Tanult formákat megnevezni.</p> <p>Magánhangzókat egyeztetni.</p> <p>Számjegyeket egyeztetni, kilépni, végig rakni a játékok során.</p> <p>A didaktikai játékok során követni a szabályokat.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/1, 4/3, 4/6, Számolás-mérés: 4/1, 4/2, 4/5, Olvasás-írás: 4/2, 4/3, 4/4, Ének-zene: 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Testrészek, érzékszervek megnevezése.			

Évfolyam: 4.

5. Tematikai egység: Szabályjáték		Előzetes tudás: Motiváció.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A vereséget elfogadni, elviselni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mozgásos szabályjátékok.	Csoportos mozdulatjátékok játsszása, különböző körjátékokban, párválasztókban vegyen részt. Labdajátékok játsszása – célba dobások: gurítás, dobás, egymásnak. Csoportos ügyességi játékok (kötélhúzás, kosárba dobás, futójátékok). Könnyebb versenyjátékok játsszása – egyéni, illetve csoportos versengésekben való részvétel (staféta, sorverseny).	Aktívan részt venni, bekapcsolódni a mozgásos szabályjátékokba. Figyelni társaira követni a szabályokat. Képes elviselni a vereséget.	
Értelemfejlesztő szabályjátékok.	Érzékelést fejlesztő játékok játsszása. Megfigyelést fejlesztő játékok játsszása (mi változott meg? 6-8 tárggyal). Figyelmet fejlesztő játékok. Szelektív figyelmi funkciók fejlesztése, méret- és formaérzékelő játékok játsszása bekötött szemmel. Társasjátékok játsszása közösen, illetve egyszerűbbeket párban (színegyeztetésen alapuló lépegetés).	Értelemfejlesztő szabályjátékokban követni a szabályokat. 20-30 percig képes odafigyelni egy-egy ilyen játék menetére. Türelmesen kivárni társait.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/1, Számolás-mérés: 4/2, 4/5, Olvasás-írás: 4/2, Mozgásnevelés: 4/2, 4/3, Ének-zene: 4/1, 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: start, cél, pár, sor, kör, vonal, labda, dobás, gurítás, futás, kötélhúzás, soron következő, kimarad,			

Évfolyam: 4.

6. Tematikai egység: <i>Spontán játék</i>		Előzetes tudás: <i>Döntésképeség.</i>		Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Az előforduló vitákat közösen rendezni.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Spontán játék szabadon választott játéktárgyakkal és szabadon választott társakkal (csökkenő segítségnyújtás mellett).		Szabad játék bármilyen önállóan választott játéktárggyal és társsal. A felkínált lehetőségek (a már megismert játéktárgyak szabadpolcos elhelyezésével) közül választás.		Képes segítséggel választani a felkínált játéklehetőségek közül, adekvátan játszani a játékokkal.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/1, Olvasás-írás: 4/2, 4/3, 4/4, 4/5, Mozgásnevelés: 4/1, 4/2,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: Elérhető játéktárgyak nevei.				

Évfolyam: 4.

7. Tematikai egység: Szabadban játszható játékok		Előzetes tudás: Udvariasság, segítőkészség.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Baleseteket elkerülni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Játék játszótéri eszközökkel. Minden említett játékforma, ami a szabadban is játszható. Játék a természet kínálta játékokkal. Télen: hógolyózás, szánkózás, Hóember-építés.	Hintázás, mászókázás. Csúszdázás. Homokozóban építkezés, formatöltés-kiöntés, vár, gödör, alagút építése. Kavicsokkal sorkirakás, válogatás. Fára mászás. Futó-, fogójátékok játssza. Hógolyózás szánkózás segítséggel.	A balesetvédelmi szabályok betartani játék közben.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/4 Mozgásnevelés: 4/1, 4/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: mászó-fal, kötél-lépcső, rönkvár, lengő híd, kötélpálya, gumiasztal,			

Életvitel és gyakorlat

Évfolyam: 4.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	4.
1. Textilmunkák	42
2. Egyszerű háztartási munkák	45
3. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	35
4. Vásárlás - Fogyasztóvédelem	-
5. Piktogramok értelmezése	-
6. Anyagok alakítása	40
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 4.

Évfolyam: 4.

1. Tematikai egység: <i>Textilmunkák</i>		Előzetes tudás: <i>Az érzékszervek összehangolt működése.</i>	Órakeret: 42
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A különböző textilek tulajdonságait megismerni, ezzel kapcsolatos egyszerű feladatokat irányítással elvégezni (vágás, tűbe fűzés, csomózás, fonalgombolyítás).</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalatszerzés útján: alapanyagok, azok tulajdonságai, felhasználhatóságuk.	Tanulmányi séta, termések, természetes anyagok, növényi részek gyűjtése, csoportosítás több szempont szerint (vadgesztenye, makk, toboz, magok, bogyók, kavics, lencse, szalma, vessző, nád, gyékény). Vessző hajlítása, szalmafonat, formakitöltés az anyagokból, bábkészítés.	Ismerni az alapanyagokat és azok tulajdonságait.	
Ismerkedés a különféle textillel.	A textil tulajdonságai: nyírható, gyűrhető, rugalmas. Textilek használata a környezetben (tárgyak, képek gyűjtése, csoportosítása). Érzékszervi felismerési gyakorlatok (csukott szemmel bőrön keresztül az eltérő anyagok felismerése: sima-selyem, bársony, érdes- vászon). Eltérő anyag vágása, a kívánt forma egyre pontosabb követése (egyenes vonal, cikk, cakk, hullámvonal, négyzet,körforma).	Biztonságos ollóhasználat.	
Vágás.			
Tűbefűzés, anyag szálkihúzása, szálbehúzás, csomókötés. Előrajzolt tárgyi formák kivarrása, előöltések segítségével.	Tűbefűzés, csomózás gyakorlása. Befűzés gyakorlása alternatív megoldásokkal.	Előrajzolt tárgyi formát kis segítséggel kivarni.	
Öltés gyakorlása.	Előöltéssel varrás gyakorlása. Fűzőtáblán előrajzolt vonalak mentén haladás. Vágás (az olló használata), gombolyítás. Szálbehúzás technikájának megismerése. Kép készítése textiltől kivágott formákból.		
Textil felvágása, gombolyítása, szalagkötés.			
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 4/3, 4/4, Számolás-mérés: 4/1, Ábrázolás-alakítás: 4/1, 4/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: textil, növényi - állati eredet, szintetikus anyag, nyírhatóság, gyűrhetőség, rugalmasság, befűzés, csomózás, előöltés, varrás, vágás, gombolyítás, szálbehúzás,			

Évfolyam: 4.

2. Tematikai egység: Egyszerű háztartási munkák		<i>Előzetes tudás: Tájékozódás a konyhában.</i>	Órakeret: 45
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű háztartási munkákat végezni (mosogatás, terítés, takarítás) folyamatosan növekedő önállósággal.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A konyha berendezése, azok rendeltetése. Főzőedények, étkezési edények, evőeszközök megnevezése, helye a konyhában.	A berendezési tárgyak, konyhai eszközök nevének, helyének megtanulása.	A konyha berendezését, annak rendeltetését ismerni, a használatos edényeket, evőeszközöket megnevezni.	
Irányítással terítés, mosogatás, törölgetés, rendrakás.	A terítés - rendrakás fázisainak megismerése.	Irányítással rendet rakni.	
Konyha és terem egyszerű takarítása.	A takarítás menete, az egyszerű seprési, portörlési és felmosási művelet megismerése és gyakorlása (seprű, lapát, portörő használata, irányítással felmosás).	Az egyszerű takarítóeszközöket és tisztítószerket ismerni, irányítással használni.	
Tisztítószerke és eszközök megismerése, használata.	Tisztítószerke adagolása, használata ellenőrzés mellett.		
Az utak, játszótér, udvar rendben tartása.	Az évszaknak megfelelő kültéri takarítási munkák végzése, a hulladék szelektív gyűjtése (zöld hulladék komposztálása) a járdák utak seprése, tisztítása (télen hólapátolás, síkos út szórása).		
A környezet szépítése, az évszaknak megfelelő szabadtéri- és szobanövények gondozása.	A növénygondozás módja (vetés, palántázás, kapálás, öntözés), a rendszeresség tudatosítása, a növények fejlődésének dokumentálása (rajzos napló). Az elhalt növényi részek hasznosítása (komposztálás), a használt eszközök karbantartása.	A növénygondozási tevékenységeket irányítással végezni.	
Felelősi rendszer kialakítása.	Beosztási tábla készítése, figyelemmel kísérése, a feladatok pontos ismerete, elvégzése.	Aktívan részt venni a felelősi rendszerben.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/3, 4/6, Játékra nevelés: 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: bútorok, fontosabb eszközök, főző, tálaló, terítési eszközök neve, tisztítószerke, takarítóeszközök neve,			

Évfolyam: 4.

3. Tematikai egység: Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők		Előzetes tudás: Felsőruházat önálló felvétele.	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: A tépőzárát önállóan használni, a ruházkodás alapvető darabjait felismerni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tisztálkodás, száj- és bőrápolás.	Kézmosás módja (fürdés, hajmosás), fontosságának megismerése, takarékos vízhasználat. Tevékenységek és a használt tisztálkodási szerek megismerése (tanulmányi séta), csoportosítása (üzletek kínálata, prospektusok, használati utasítás). Fogmosás, szájápolás végzése megfelelően, és a szükséges esetekben (étkezések után). Bőrápolás (a nap- és az időjárásnak megfelelő ápolószerek megismerése, és használatának módjai), allergia kivédése.	A tisztálkodás és az ápoltság lényegét megérteni, a helyes szokásokat kialakítani (fehérmű váltása naponta).	
Ruhák válogatása, csoportosítása.	Felső-, alsó ruházat darabjainak megismerése, öltözés, vetkőzés, gyakorlása, fokozódó önállósággal saját ruházat felismerése, megnevezése, használata. Válogatási gyakorlat: babaruha, kép, saját ruha/ évszak, időjárás, alkalom.	A felsőruházatot és az alsóneműt megkülönböztetni. Saját ruházatát megnevezni.	
Ruhák gondozása, tárolása.	Az öltöző rendjének megtartása, ruhák, cipők elhelyezése a kijelölt helyen. Ruhák hajtogatása, vállfa, fogas használata. Cipők, zoknik, kesztyűk párosításának gyakorlása.		
Önállóan lábbelik, zoknik, kesztyűk párosítása.			
Segítséggel cipőfűzés, cipőfűző kötése. Tépőzár használata önállóan. Folyamatábrák értelmezése. Feladatértés.	Cipőfűzés, cipőkötés. Tépőzár használatának gyakorlása.	Cipőt, zoknit, kesztyűt önállóan párosítani. Segítséggel cipőt fűzni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/3, Olvasás-írás: 4/2, 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Ruházat: felső-, alsó ruházat, öltözék kiegészítő, gondozáshoz tisztítószerek, eszközök, páros,			

Évfolyam: 4.

6. Tematikai egység: Anyagok alakítása		<i>Előzetes tudás: A papír tulajdonságai.</i>	Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az anyagot takarékosan használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Papírmunkák. Esztétikus, egyedi alkotások készítése. Varrás, öltés, fűzés. Vágás.	Eltérő vastagságú és tulajdonságú papírok megmunkálása és használata. Hajtogatás (csákó, csónak). Tépés, sodrás, formakitöltés (mozaik). Vágás (vonal mentén, előrajzolás nélkül). Fűzés (fűzőlapon ritmikus sor, forma, az elkészült munka rögzítése). Képkészítés (előrajzolt formák kivágása, kép összerakása: üdvözlőlap, meghívó). Keménypapírra előlyukasztott forma kivarrása egyszerű öltéssel.	Minta alapján kevés segítséggel alkotni, az elkészült darabot reálisan értékelni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/9, Olvasás-írás: 4/2, 4/3, 4/4, Számolás-mérés: 4/1, Játékra nevelés: 4/4, Ábrázolás-alakítás: 4/1, 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: fűzőlap, merkelőtű, öltések elnevezése,			

Ének - zene

Évfolyam: 4.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt órakeret

Tematikai egység / Évfolyam	4.
1. Gyermekdalok - Népdalok	15
2. Ünnepekörök dalai	20
3. Ritmus és hallásfejlesztés	20
4. Zenehallgatás	10
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 4.

Évfolyam: 4.

1. Tematikai egység: Gyermekdalok - Népdalok		<i>Előzetes tudás: Kifejező szövegmondás.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Együttműködéssel szerepjátékot játszani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Dalok.	Évszakokról, ünnepekről, állatokról, virágokról szóló dalok tanulása.	lá-lá-val énekelni.	
Körjátékok.	Körjátékok gyakorlása. A gazda rétre megy...,		
Felelgetős játék.	Hol jártál báránykám, Hogy a csibe, hogy..., Hová még te kis nyulacska?	Rövid felelgetős játékot előadni.	
Magyar népdalok.	Egyszerű dallamvezetésű rövid dalok ritmikus előadása.	8-10 dalt irányítással előadni, adott dal szövegét mozgással összekötni.	
Táncok énekes kísérettel.	Rida jobbra-balra utánzással. Zárt rida: kis térdhajlítással előre. Keresztbe lépés és féltalpon oldalt lépés.	Együttműködéssel lépéseket utánozni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 4/1, 4/9, Játékra nevelés: 4/1, 4/3, Mozgásnevelés 4/1, 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A szövegben található ismeretlen szavak. ugrás, megtámasztás, utánzás, kérdés, felelet, <i>keresztbe</i> , oldalt, jobbra, balra,			

Évfolyam: 4.

2. Tematikai egység: <i>Ünnepkörök dalai</i>	Előzetes tudás: <i>Ünnepek jelentése.</i>		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Ünnepet számon tartani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ünnepek dalai.	Aktuális ünnepre rövid műsor készítése és előadása, közös- és egyéni szereplési lehetőségek.	Ünnepken énekelni társakkal és önállóan.	
Új szokások kialakítása a szűk közösség ünnepeihez (születésnapok, karácsony, anyák napja).	A születésnapok, névnapok számontartása, az ünneplés megszervezése.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 4/9,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Az ünnepekhez kapcsolható szókincs. műsor, várakozás, siker feladat, vállalás,			

Évfolyam: 4.

3. Tematikai egység: <i>Ritmus- és hallásfejlesztés.</i>		Előzetes tudás: <i>Ritmus visszaadása tapssal, kopogással.</i>		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Hangszereket megismerni, a hangos, halk fogalmát kialakítani és differenciálni.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény	
Ritmikai és dinamikai gyakorlatok.	Az egyenletes lüktetés és a ritmus összekapcsolása. Lassú-gyors járás kísérése tapssal, dobolással.		Képes a mozgást és a dal ritmusát együttesen megszólaltatni.	
Fékező és gyorsító gyakorlatok. Tempóérzékeltető gyakorlatok.	Tempótartás játékos mozdulatokkal.		Tempó megadásával játékot elindítani, a csoportnak önállóan előtapsolni.	
Hang- és hallásfejlesztés.	Egymástól eltérő zörejek, hangok felismerése.			
Ritmushangszerek használata.	Ritmushangszerek megszólaltatása. Dob, cintányér, triangulum megszólaltatása. Hangfelismerési gyakorlatok bekötött szemmel hangszer hangjának felismerése.		Hangzás alapján hangszert és a hangszerek hangjainak különbözőségét felismerni.	
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés 4/3, 4/6, Mozgásnevelés: 4/1, 4/3,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>dalritmus</i> , egyforma, <i>egyenletes ritmus</i> kivárás, újraindítás, halk, hangos, <i>tompa</i> , éles, fa, fényes, csengő, fából, fémből készült hangszerek,				

Évfolyam: 4.

4. Tematikai egység: Zenehallgatás.		Előzetes tudás: Dallamfelismerés.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: A zene hallgatásához szükséges figyelmet és fegyelmet elsajátítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Megzenésített gyerekversek hallgatása élő- és gépzenei előadásban.	Élő koncerten részvétel, az alkalom előtt az előadó eddigi produkciójának megismerése (kazetta, DVD), a legkedvesebb dalok megtanulása, közös éneklése.	Kultúraltan zenét hallgatni.	
A mindennapokban hallható zene közös hallgatása, elemzése.	A zenedarabokban szereplő hangszerek, és az előadó énekes felismerése, a darab hangulatának, dinamikájának megállapítása. Miért tetszik? kérdésre megpróbál válaszolni.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 4/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Ütemezve éneklés, dal, ritmus, zene, vers,			

Ábrázolás – alakítás

Évfolyam: 4.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	4.
1. Formázás különböző anyagokból	20
2. Építés	15
3. Papír formálása, alakítása	15
4. Vizuális ábrázolás	11
5. Komplex alakító tevékenység	-
6. Népünk művészete	-
7. Elemi ismeretek művészeti alkotásokról	-
Szabadon tervezhető órakeret	11

4. évfolyam

Évfolyam: 4.

1. Tematikai egység: Formázások különböző anyagokból		<i>Előzetes tudás: Erőkifejtés szabályzása.</i>	Órakeret: 30
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű természeti formákat reprodukálni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalás útján	A természetes és mesterséges környezet tárgyait összehasonlítása. Felület, szilárdság, forma, méret alapján.	Irányítással összehasonlítani a természetes, és mesterséges tárgyakat.	
Homok formázása	Homokvár építése. Homokozó formák használata.	Irányítással homokvárat és hóembert építeni.	
Hó formázása	Hóember készítése.		
Gyurmázás (plasztilin, só-liszt gyurma, agyag formázása)	Alapelemek összeillesztésével emberalak készítés. Állatalakok ábrázolása jellegzetes jegyeik alapján. Gyümölcsöstál készítése.	Irányítással jellemző jegyeik alapján felismerhető ember, állat, növényábrázolásokat készíteni.	
Gipszmunka	Bekarcolt, benyomkodott agyaglapra gipsz öntése. Száradás után agyag eltávolítása.		
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 4/3, 4/4, Számolás-mérés: 4/1, Játékra nevelés: 4/6, 4/7, Életvitel és gyakorlat: 4/2, 4/3, 4/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Tevékenység, <i>anyagtulajdonság</i> , elkészült munka jellegzetességei. Felületre (sima-érdes), szilárdságra (kemény-puha), formára (kerek, hosszúkás), méretre (kicsi, nagy) tevékenységre (hoz, visz, tesz, önt, borít, szór, ás) vonatkozó fogalmak. <i>Építmények</i> (fal, ablak, ajtó), ember, állat, növény részei.			

Évfolyam: 4.

2. Tematikai egység: <i>Építés</i>		Előzetes tudás: <i>Adott helyre rakodás.</i>		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Tagolt építményeket építeni különféle építőjátékokból.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Kirakás		Egymásba helyezhető építőelemek használatával különböző térbeli építmények létrehozása. (Babaváros építés) Előrajzolt forma kitöltése különböző színű anyagokkal.		Vonalhatárt betartani.
Fűzés		Gyöngyfűzés alak, szín, nagyság variálásával.		
Nyomótechnikák		Pecsételek, nyomdázás, forma, szín, nagyság váltogatásával. Szabad kompozíció (agyagkép).		
Szűrőjátékok		Sor, és formaképzés a játék elemeiből. Ritmikus sor képzése.		Ritmikus sort képezni.
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/4, Olvasás-írás: 4/3, 4/4, Számolás-mérés: 4/2, 4/5, Életvitel és gyakorlat: 4/6,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: Építmények megnevezése (ház, garázs, híd,) <i>építmények részei (oldal, tető, bejárat, felhajtó, kerítés)</i> . Forma, szín, nagyság, térbeli relációk (alá, mellék, fölé).				

Évfolyam: 4.

3. Tematikai egység: Papír formálása, alakítása		Előzetes tudás: Pontosság.	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Adott formát nyírni, tépni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Gyűrész-simítás	Különbözö papírfajták gyűrése, és kisimítása (labda, golyó, hópihe, virágszirom).	Önállóan tépni megközelítőleg egyforma nagyságú papírdarabkákat.	
Tépés	Csíktépés. Egyszerű előrajzolt formák tépése. Megközelítőleg egyforma nagyságú papír darabkák kicsipkedése mozaikkészítés céljából.	Önállóan, vagy segítséggel kivágni egyszerű formákat illeszteni a papírkép elemeit.	
Hajtogatás	Felező, átlóshajtás gyakorlása. Harmonikahajtás.	Irányítással hajtogatni.	
Nyírás	Alapformák kivágása különböző méretben. Papírkép készítés céljából.		
Ragasztás	A fent említett technikákkal kialakított elemek illesztése, és rögzítése. (tépett-gyűrt mozaik gyümölcs, tépett, vágott alapformákból figurák kialakítása).		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/6, Olvasás-írás: 4/3, Számolás-mérés: 4/1, Életvitel és gyakorlat: 4/2, 4/3, 4/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Papírfajták tulajdonságai, elkészített tárgy (csákó, hajó), tevékenység, irányok, térbeli relációk, formára, méretre, Illesztésre vonatkozó fogalmak.			

Évfolyam: 4.

4. Tematikai egység: Vizuális ábrázolás		Előzetes tudás: Biztos színismeret és színhasználat.	Órakeret: 22
Tantárgyi fejlesztési célok: Együttműködéssel közös alkotást készíteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Festés	Körökből, egyenesekből ember, állat, növényábrázolások megfelelő színhasználattal. Egyszerű figurális kompozíció készítése megadott témában. (ősz erdő, téli táj, virágos rét, család). Szabad festési gyakorlatok tetszőleges színhasználattal csomagolópapíron – közös munka.	Segítséggel képes különböző élőlények, és tárgyak jellemző tulajdonságai alapján a rájuk emlékeztető vizuális leképezésére alapformákból, egyenesekből.	
Rajzolás	Ember, állat, növény, tárgy rajzolása, színezés. A figurák kompozícióba illesztése (meseillusztráció, családrajz, tájkép) színezés.	Színezésnél a vonalhatárt tartani.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 4/3, 4/6, 4/9, Olvasás-írás: 4/2, 4/3, 4/4, Számolás-mérés: 4/2, Életvitel és gyakorlat: 4/2, 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Ábrázolt élőlények, tárgyak, részeik megnevezése.			

Mozgásnevelés

Évfolyam: 4.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	4.
1. Rendgyakorlatok téri tájékozódás	15
2. Alapmozgások	31
3. Alapvető testhelyzetek, szabad és kéziszer gyakorlatok	31
4. Légző gyakorlatok	-
5. Dobások, labdás gyakorlatok	44
6. Játékos versenyek	41
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 4.

Évfolyam: 4.

1. Tematikai egység: Rendgyakorlatok, téri tájékozódás		Előzetes tudás: Járás oszlopban egyenletes ritmusra.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Alapvető téri helyzetben segítséggel tájékozódni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Sorakozó.	Segítséggel: sorakozás magasság szerint: oszlop, vonal.	Képes együtt szaladni társaival.	
Járások.	Járás, ütemezéssel, tapssal énekszóra, mondókára.		
Testfordulatok.	Megadott irányba ugrás sípjelre, vezényszóra előre, hátra.	Helyesen használni az irányokat.	
Irányok alkalmazása.	Jobb, bal fordulatok végzése.		
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 4/2, Számolás-mérés: 4/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: oszlop, vonal, alacsony, magas, kicsi, nagy, jobb, bal,			

Évfolyam: 4.

2. Tematikai egység: Alapmozgások		Előzetes tudás: Bekapcsolódás egyszerű mozgásos tevékenységekbe.	Órakeret: 31
Tantárgyi fejlesztési célok: Kúszáshoz, mászáshoz szükséges mozdulatokat összehangolni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Statikus helyzetek.	Segítséggel: kéz és lábtámaszok.	Járás közben képes tárgyakat átlépni.	
Járások.	Járás magas térdemeléssel. Járás emelkedőn, lejtőn, előre hátra, lépcsőn járás folyamatosan, egyensúlyozó járás padon, tárgyak átlépése.	Bemutató alapján képes reprodukálni az egyed járásmódokat, egyszerű alapmozgásokat.	
Függeszkedés.	Függeszkedés bordásfalon (térdfelhúzással, lábemeléssel, terpesszel).		
Gurulás.	Guruló átfordulás előre, guggolásba érkezés.		
Kúszás, mászás, szökdelés.	Kúszás-mászás akadályok alatt. Folyamatosan szökdelés előre hátra.		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/6, Ének-zene: 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: előre, hátra, emelkedő, lejtő,			

Évfolyam: 4.

3. Tematikai egység: Alapvető testhelyzetek, légző, szabad és kéziszer gyakorlatok	Előzetes tudás: Ütemtartás társakkal.		Órakeret: 31
Tantárgyi fejlesztési célok: A mindennapi élethez szükséges összerendezett mozgáskészségeket kialakítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Testrészekkel végezhető gyakorlatok. Ki-be légzés összhangja. Fúvógyakorlatok.	Szabad és kéziszer gyakorlatok (segítséggel). Két egyszerű mozgáselem összekapcsolása: ugrás terpeszbe, taps fej fölött. Segítséggel ülés, állás, járás közben végzett légző gyakorlatok. Önállóan: pingpong labda fújása. Pihefújás versenyszerűen.	Bemutatás után visszaadni két elemből álló mozdulatsort. Törekedni a helyes légzésre.	
Kapcsolódási pontok: Beszédfejlesztés: 4/1, Ének-zene: 4/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ütem, egyenletes lüktetés, fújni, szívni,			

Évfolyam: 4.

5. Tematikai egység: Dobások labdás gyakorlato		Előzetes tudás: Dobások (babzsák, léggömb) eltérő technikával.	Órakeret: 44
Tantárgyi fejlesztési célok: Labdát dobni két kézzel.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Labdagyakorlatok.	Segítséggel labdapattogatás, labda elkapás.	Képes a labdát kezelni.	
Labdadobás.	Labda célba dobása. Egykezes alsó és felső dobás. Álló labda elrúgása.		
Kapcsolódási pontok: Játékra nevelés: 4/5, 4/7,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: cél, alsó dobás, felső dobás, babzsák, léggömb, nehéz, könnyű, irányítható,			

Évfolyam: 4.

6. Tematikai egység: <i>Játékos versenyek</i>		Előzetes tudás: <i>Együttműködés.</i>	Órakeret: 41
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Mozgást elindítani, megállítani adott jelre.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Versenyjátékok.	Labdával végezhető váltóversenyek. Futóversenyek. Sorváltó békaugrással. Sorverseny talicskázással.	Képes az egyszerű játékszabályokat felismerni, betartani.	
Fogójátékok.	Karikafogó. Sapkafogó. Kutya fogó.		
Mozgásos népi játékok.	Bújj bújj itt, megyek.. Lipem-lopom..., Héja, héja...		
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 4/1, 4/3, Játékra nevelés: 4/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>sorverseny</i> , fogócska, fogó,			

5. ÉVFOLYAM

Óraterv 5. évfolyam

Műveltségi terület	Tantárgy	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	4
	Olvasás - írás	4
Matematika	Számolás - mérés	3
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1
Életvitel és gyakorlat	Életvitel és gyakorlat	5
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret	1
Művészetek	Ének - zene	2
	Ábrázolás - alakítás	2
Egyéb	Osztályfőnöki	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés	5
Összesen		28

Kommunikáció

Évfolyam: 5.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	5.
1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	20
2. Társadalmi érintkezési formák	20
3. Testünk és személyes teendők	20
4. Tájékozódás térben	18
5. Tájékozódás időben	15
6. Élőlények	15
7. Előkészület a felnőtt életre	10
8. Társas kapcsolatok	-
9. Ünnepek	12
10. Médiaismeret	-
Szabadon tervezhető órakeret	14

Évfolyam: 5.

Évfolyam: 5.

1. Tematikai egység: Beszédfejlesztési gyakorlatok		Előzetes tudás: Hallási megkülönböztető és reprodukciós képesség.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A jól artikulált beszédet kialakítani. Közvetlen környezetében kapcsolatteremtő készséget és tájékozódó képességet fejleszteni. Utasítások végrehajtásakor érteni a határozószók jelentését.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Beszédtechnikai gyakorlatok. Légző-, ajak-nyelvgyakorlatok. Hangfejlesztés. Beszédmotoros gyakorlatok. Artikuláció tisztítása, javítása. Hallási figyelem fejlesztése. Helyhatározók gyakorlása. Mondatbővítés kérdőszó segítségével. Hely-, idő-, cél- és eszközhatározó alkalmazásával. Igekötők, módosító szerepük, hatásuk. Feltételes mód. Kívánság megfogalmazása. Tárgymegnevezés, mondatalkotás. Verbális emlékezet fejlesztése.	Az eddigiek gyakorlása. Erőteljes gyors és lassú légzés váltakozása. Gyertyaláng elfújása két hang összekapcsolásával (t-d). Folyadék felszívása szívószállal versenyszerűen. Hangok kialakítása indirekt módon, utánzással. Hang ciklizálása a ritmikus beszéd érdekében. Zöngés – zöngétlen, tiszta – hibás ejtés differenciálása. Szituatív és cselekvéses helyzetekben gyakorlás. Cselekvések megfogalmazása, szituációkban. Kívánságok megfogalmazása a „szeretnék” igével. Környezeti tárgyak megnevezése egyre bővülő körrel. Mi ez?, Ki ez?, Miért?, Hogyan?, Ki?, Hová? kérdőszavakat használja a mondatalkotások során. A téri relációkat kezdje el beszédében használni. A határozók tegyék nyitottabbá, gazdagabbá szókincsét, kommunikációját.	Beszéde hangsúlyos, jó ritmusú, megfelelő hangerejű. Egyre élénkebben részt venni a kommunikációban. A körülötte zajló eseményekről kérdezni, érdeklődni. Tárgyakat, képeket gyűjtőfogalom alá rendezni. Segítséggel elmondani 4-5 verset, mondókát, éneket.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 5/1, Ének-zene: 5/1, 5/3, Mozgásnevelés: 5/3, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: lassú-gyors, magas hang-mély hang, hangos-halk, énekhang-beszédhang, hol, hová, honnan, miért, mikor, ki, mivel, kit, mit, hosszú, rövid, soralkotás, rámutatás,			

Évfolyam: 5.

2. Tematikai egység: Társadalmi érintkezési formák		Előzetes tudás: Enyém, tied fogalmak ismerete.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Spontán beszédében bővített mondatokkal fejezi ki magát, mellékneveket, határozószókat, igekötőket használ, felismer és megfogalmaz tulajdonságokat. Észrevételeit, szükségleteit jelzi, segítséget kér, megköszön.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A verbális és nonverbális kifejezőképesség fejlesztése. Konfliktushelyzetek felismerése, a megoldás keresése különböző példákon keresztül. Igényesség a ruházatban. Különböző alkalmaknak megfelelő ruházat kiválasztása és felkészülés. Nemek közötti kapcsolat. A másik nemmel szembeni viselkedésmódok összegyűjtése és megbeszélése. Előzékeny, udvarias magatartás kialakítása. Óvja saját és társai dolgait (ruhanemű, szemüveg). Vállaljon és teljesítsen megbízásokat. Étkezés nyilvános helyen, a kulturált étkezés szabályai. Feltűnés nélküli viselkedés és étkezés (cukrászdában, gyorsétteremben).	Képekről nonverbális közlések leolvasása, megfogalmazása. Helyzetgyakorlatok (elromlik valami az osztályban, valakinek elvész a kedvenc játéka, valakinek nem jut tízórai, mert valaki többet evett). A történetek megismerése és ismétlések után a történetek eljátszása, és megoldások keresése. Szituációs játék (színházba megyünk, milyen legyen az öltözkünk? Orvosi vizsgálatra, kirándulásra hogyan készüljünk?). Helyzetgyakorlatok, képek elemzése, saját tapasztalatok megbeszélése. Ajtónál a felnőttek és a lányok előre engedése. Leesett, otthelyezett tárgyak megőrzése, elrakása. Teljesítsen kisebb - nagyobb megbízásokat. Az étel kiválasztása és kulturált elfogyasztása.	Egyszerűbb helyzeteket megfelelő reakcióval megérteni. Ruházatát rendben tartani, észrevenni, ha cserére szorul, cipőjét letörölni. Mindennapi tevékenységében megpróbálni az előzékeny, udvarias viselkedést. Pontosan teljesíteni a kapott megbízásokat. Képes a kulturált étkezésre.	
Kapcsolódási pontok: Környezetismeret: 5/1, Életvitel és gyakorlat: 5/2, 5/3, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: enyém, tied, tessék, szabad,			

Évfolyam: 5.

3. Tematikai egység: Testünk és személyes teendők		<i>Előzetes tudás: Egészséges életmód ismérvei.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Aktív szókincsét bővíteni a tanult témakörökben, spontán beszédben bővített mondatokat használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Testünk</u> Ízületek megnevezése (könyök, térd, boka), helye és funkciója. Egészségügyi ismeretek bővítése (fiú – lány közötti eltérés észrevétele). Testápolás. Fertőzések kivédése. Kórházi tartózkodás fontossága. Az ismertebb betegségek és jellemző tünetek. A gyógyulás módja. Néhány kezelési mód és kellékeik.	Tanári segítséggel önmagán és társai testén megmutatja és megnevezi a váll, a könyök, a térd, a csukló és a boka testrészeket. A testen tájékozódik téri fogalmakat gyakorolva. Az orvosi szobában megnézi a főbb kellékeket. Ismeri a testápolás módjait. Fertőző betegségeket megnevez, a tüneteket felsorolja. A fertőzések elkerülésének, megelőzésének módjai.	A megismert fogalmakat főfogalom alá rendezni, és szókincsébe beépítve használni. kérésre a megnevezett testrészt (izületeket) megmutatni. Gyakori betegségeket megnevezni. Problémáit jelezni és segítséget kérni. A gyógyulás érdekében betartani a kapott utasításokat.	
<u>Öltözködés</u> Évszaknak és alkalomnak megfelelő ruházat kiválasztása irányítással. Mesék más népek szokásairól. Divatlapok nézegetése a színek formák megfigyelése. Alkalmakra megfelelő öltözködés kiválasztása.	Képek segítségével csoportosítja az évszaknak megfelelő ruházatot. Közös halmazokba rendezi a minden évszakhoz tartozó darabokat. Újságokból, katalógusokból különlegességeket kivág, gyűjt, füzetbe rendez. Egyre önállóbban fogalmazza meg gondolatait melléknevek segítségével. Önállóan öltözik, vetkőzik.	A ruházatot szezonálisan csoportosítani, és azok minőségi jellemzőit saját szavaival elmondani. Saját ruházata színeit, egyéb jellemzőit felsorolni. Ruházatán a rendetlenséget észrevenni.	
<u>Étkezés</u> Konzervek, mirelitek, megismerése, felhasználása. (gyártási idő, szavatosság leolvasása, tárolása, felhasználása). Az ételféleségek körében szerzett ismeretek bővítése. Salátafélék, különféle édességek. Az étkezés kulturált viselkedésformái. Egészséges táplálkozás.	Közértben a többi áruféleség megfigyelése mellett alaposabban tájékozódik a mirelit-árak és a konzervek pultjánál. Segítséggel megnevez különböző mirelit árukat, konzerveket. Elkészítési módjukról ismertetőt hallgat, és bemutatót néz meg. Beszámol ismereteiről emlékezetből és eseményképek segítségével.	A csomagolás alapján megnevezni ételeket, áruféleségeket.	
Kapcsolódási pontok: Környezetismeret: 5/1, 5/2, Életvitel és gyakorlat: 5/2, 5/3, 5/4, Ábrázolás-alakítás: 5/4, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: test – <i>testrész, ízület</i> , felül – alul, jobb oldali - bal oldali, <i>bedagadás</i> , fájdalom, láz, betegség, <i>kezelés</i> , orvosság, <i>kenőcs</i> , gyógyítás, <i>recept</i> , <i>türelem</i> , <i>évszak</i> , <i>megfelelő</i> , <i>illő</i> , <i>divatos</i> , <i>kellemes</i> , puha, <i>kellemetlen</i> , kemény, őszi, téli, tavaszi, nyári, <i>garbó</i> , <i>zakó</i> , <i>konzerv</i> , <i>mirelit</i> , felolvad, felmelegít, fagyasztás, <i>tárolás</i> , <i>szállítás</i> , hűtőház, tartósítás, <i>tömörítés</i> , csomagolás, <i>izléses</i> , hideg, forralás, <i>félkész</i> ,			

Évfolyam: 5.

4. Tematikai egység: Tájékozódás térben		<i>Előzetes tudás: Elektromos készülékek biztonságos használata.</i>	Órakeret: 18
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Kívánságait szóban közölni, társaival jó kapcsolatot kialakítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p><u>Iskola</u> Műhelyek, raktárak, szakköri szobák, megismerése, funkciójuk megfigyelése. A műhelyek eszközeinek megfigyelése, kipróbálása, tulajdonságaik megfogalmazása. Az ott dolgozók nevének megtanulása és használata. Elemi szintű kommunikáció gyakorlása.</p> <p><u>Lakás</u> Kézi és elektromos háztartási gépek megfigyelése, megismerése, megnevezése, balesetmentes használata segítségével. Lakóházak típusai. Egyéb épületek a környéken. Jellemző jegyek megfigyelése.</p> <p><u>Utca, közlekedés</u> Helyi és távolsági, valamint a tömegközlekedés fogalmának kialakítása. Járművekkel kapcsolatos mesék, versek tanulása. Utak, sztrádák, sínek, alagutak, aluljárók felismerése, megnevezése, balesetmentes használata. Tágabb környezetükről térképet készítenek, azon tájékozódnak. Balesetmentes, figyelmes közlekedés.</p>	<p>Figyelmesen hallgatja és kéri a tanár, illetve szakember bemutatóját. Kérdez, megfogja és megfigyeli a számára új tárgyakat. Megfigyeli a helyiség jellemzőit, tanári segítséggel megfogalmazza a látottakat. Tornateremben, kerámia műhelyben, tanári szobában, irodában, raktárban, konyhában szerez új ismereteket. Ismereteit szavakban, mondatokban fogalmazza meg. Közvetlen környezetében lévő elektromos háztartási gépeket megfigyeli, segítséggel kipróbálja. Porszívó, robotgép, gyümölcscentrifuga, kávédaráló, turmix, kenyérszeletelő, mikrohullámú sütő, kenyérpíró működésének jellemzőit megfigyeli és megfogalmazza. A gépek és az ételféleségek összekapcsolása. (Mit, mivel, miért, hogyan?) Szervezett formában helyi és távolsági buszok állomásaira látogat. Megnézi a repülőteret. Megfigyeli a különbségeket (szín, felirat). A hangosbemondó szavait értelmezi segítséggel. Térképen nézi meg segítséggel az útvonalat. A metróállomások, és a vasúti közlekedés jellemzőit összegyűjti. Hajókirándulás alkalmával a vízi közlekedésről szerez új ismereteket. Játékokban elevenítse fel élményeit, tapasztalatait.</p>	<p>A műhelylátogatások és a tanulmányi séták során megfelelő magatartást tanúsítani. Illedelmesen kérdezni, segítséget kérni, ha szükséges.</p> <p>Eszközeit óvatosan használni. Képes később, emlékezetből visszatérni a tanultakra, főfogalom alá rendezni. Spontán beszédét gazdagítani, mondatait melléknevek, viszonyszók használatával bővíteni. Megkezdett munkáját befejezni.</p> <p>Összefüggést találni a szituációk és a közlekedés fajtái között.</p> <p>Szűkebb és tágabb környezetét óvni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 5/2, 5/10, Számolás-mérés: 5/2, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: műhely, raktár, szakkör, agyagozás, irodai munka, edzés, erősítés, <i>tárolás</i> , javítás, szerelés, <i>vezeték</i> , fűtés, gyúrás, kenés, formázás, díszítés, rend, kézi szerszámok, elektromos áram, konnektor, zsinór, hangos halk, gyors, lassú, veszélyes, üres, tele keverés, melegít, aprít, <i>helyi – távolsági</i> , kilométer, <i>útvonal</i> , úti cél, vidék, közel, messze, gyors, hajóállomás, jegypénztár, kapitány, <i>tömeg</i> , vészfék, indulás, érkezés,			

Évfolyam: 5.

5. Tematikai egység: Tájékozódás időben		<i>Előzetes tudás: Az idő észlelése (elmúlt, van, lesz).</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Mondatbővítményeket és múlt időt használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Jelek információjának megértése a tájékozódáshoz, a cselekvés irányításához, az idő alakításához.	A naptárban piros az ünnepek jelzése, az órarend piktogramjai, az órák jelölésére.	Felsorolni automatikusan, önállóan a hónapokat, évszakokat, napszakokat.	
Évszakok, hónapok neveinek sorrendbe állítása, cselekvésekhez, napszakokhoz rendelése.	Tanári irányítással, képek segítségével az évszakok ismérveinek elmélyítése. A hónapok neveit versek, dalok segítségével automatizálja, eseményekhez rendeli (születésnap, ünnepek). Naptár használata. Mikor lesz? Már elmúlt.	Kapcsolatot találni helyzetek, történések, és évszakok, hónapok, napszakok között.	
Múlt jelen és a jövő történéseinek megfogalmazása. A valóság és a mese elemeinek szétválasztása. Filmeken látott események időbeli elhelyezése (díszletek, jelmezek megbeszélése: régen milyen volt a közlekedés – lassabb, mint ma).	Régi korok meséiből, tárgyaiból segítséggel következtetéseket von le. Filmekből látott jövőmotívumokat tanári segítséggel feldolgoz. A sci fi tartalmazó képektől, történetektől nem fél. A valóságot a mesétől, a kitalált történetektől elválasztja.	Kiválogatni a múltra, jelenre, jövőre jellemző tárgyakat, képeket. Tájékozódni az ismétlődő évi események és azok dátumai között.	
Eseményképek rendezése: események előzményei, lezárása,	Képek időrendbe állítása. A látottak megfogalmazása viszonyszavak és időfogalmak használatával.		
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 5/7, 5/8, Számolás-mérés: 5/2, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: év, évszak, hetek, hónapok, napok, kellemes, <i>kellemetlen</i> , rövid, hosszú, múlt, jelen, <i>jövő</i> , nyugalom, félelem,			

Évfolyam: 5.

6. Tematikai egység: Élőlények		Előzetes tudás: <i>Helyünk felismerése a táplálékláncban.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Egyre jobban tájékozódni az őt körülvevő természeti világban. Az állat és növényvilág témakörökben különböző tulajdonságok alapján főfogalom alá rendezni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Az élő környezet. <u>Növények</u> A növények hatása életünkre. (Jó levegő, vitamin, állatokat táplál, melyeket mi eszünk meg). A növények fejlődése, a fejlődés feltételei. A fa részeinek bemutatása. Zöldségek, gyümölcsök szedése, tárolása, tartósítása. Gabonafélék megismertetése felhasználása. <u>Állatok</u> Háziállatok fogalmának bővítése. Hobbiállatok. Ház körül élő állatok csoportosítása (hasznos, káros). Mesék, dalok, versek az állatokról. A felsorolt állatok tápláléka, életmódja, haszna.	Élő és élettelen megbízható differenciálása. Képválogatás, csoportosítás főfogalmak alá. Természetben megfigyeli a fát, érinti, tapintja, megnevezi részeit. Filmen, képen, vagy a természetben megfigyeli a zöldségek, gyümölcsök betakarítási, gyártási és felhasználási módjait megismeri (a fagyasztást, hűtést és tartósítást képekről vagy üzemlátogatás során megfigyeli), lehetőségek szerint cselekvően részt vesz a munkálatokban. Séta vagy kirándulás alkalmával közelről ismerkedik az állatokkal. Megnevezi, megfogja őket. Etetí, itatja, gondozza őket otthléte alatt. Megnézi az állatokkal kapcsolatos tárgyak, eszközök sokaságát. Ház körüli állatokról természetben, filmből, könyvből szerez ismereteket. Párhuzamot von háziállatok és élelmiszerek között. Meséket, verseket, dalokat tanul.	Tevékenyen bekapcsolódni a tanórákba. Gondolatait érthető mondatokkal kifejezni. Önállóan gyűjteni, rendszerezni terméseket, terményeket, megfogalmazni a termények évszakhoz történő rendelkezését és analógiákat. Élményeit szívesen mesélni, mutatni. Igeköttős ígétet használni, felsorolni, összehasonlítani. Analógiákat találni a régi és új ismeretek között.	
Kapcsolódási pontok: Környezetismeret: 5/3, Életvitel és gyakorlat: 5/ 4, Ábrázolás-alakítás: 5/4, 5/5, Ének-zene: 5/1, 5/3, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: lomb, szár, törzs, gyökér, levél, zöldségek, leveles, gumós, bogyós, egészséges, finom, savanyú, keserű, édes, zamatos, hasznos, <i>gabona</i> , malom-örlés, <i>dagasztás</i> , tárolás, háziállat, <i>haszonállat</i> , <i>rágcsáló</i> , <i>kártevő</i> , szaporodás, gondozás, <i>feldolgozás</i> , hasznosítás, hobbi, kedves, félénk, vad, <i>sérülékeny</i> , szorgalmas, lusta, <i>gondoskodó</i> ,			

Évfolyam: 5.

7. Tematikai egység: Előkészület a felnőtt életre		<i>Előzetes tudás: Társadalmi környezet megtapasztalása és ahhoz való alkalmazkodás.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Kérdésre saját nevét, születési helyét és idejét, édesanyja nevét (legalább keresztnévét) elmondani.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p><u>Üzletek, vásárlás</u> Áruház látogatása, áruféleségek megnevezése, konvencionális kifejezések gyakorlása, irányítással. Piaclátogatás, vásári áruk, utcai árusok. A pénz értéke. A költekezés megelőzése, felesleges – szükséges mérlegelése.</p> <p><u>Foglalkozások</u> További iparosok munkájának megismerése, eszközeik csoportosítása (TV-rádió szerelő, varrónő, ács, villanyszerelő, hangszerjavító, cipész).</p> <p>Személyes adatait ismerje. Születési hely, idő. Az anya leánykori neve. Lakcím. Az anya tulajdonságainak megfigyeltetése, megfogalmazása.</p> <p>Élmények, érzelmi benyomások megfogalmazása.</p>	<p>Szervezett formában részt vesz üzletközpont megtekintésén. Az üzletközpont különböző részeit számba veszi. Hasonlóságokat és különbözőségeket keres a különböző helyek (áruház, piac, utcai árusok) között. Gondolatait megfogalmazza. Szerepjátékok. Szervezett formában látogatja meg a különböző szakmák képviselőit. Megfigyeli az iparosok munkáját és eszközeiket, kipróbál, megtapasztal mozdulatokat. Kér, kérdez, megnevezi a látottakat. Képeken egyeztet, és főfogalom alá rendezi a megismert fogalmakat, tárgyakat.</p> <p>Név, születési hely, idő automatizált megtanulása. Édesanyja nevét megtanulja. Édesanyja külső tulajdonságait segítségével megfigyeli, megnevezi. (Születésnap, névnap számoltartása, anyák napja, felkészítés). Érzelmét kifejezi szóban és gesztusaiban, mások érzelmi megnyilvánulásait észreveszi, és tiszteletben tartja.</p>	<p>Egyre több áruféleséget megnevezni, önállóan is főfogalom alá rendezni. Üzletbe lépéskor a tanult udvariassági formákat, rendszabályokat betartani. Képes szerepjátékban azonosulni vevővel és eladóval.</p> <p>A látottakat önállóan, emlékezete alapján képes rendszerezni, kapcsolataiban saját véleményét kifejezni.</p> <p>Kérdésre kiválasztani édesanyja külső és belső tulajdonságait.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 5/10, Számolás-mérés: 5/2, 5/4, 5/5, Életvitel és gyakorlat: 5/4 Ábrázolás-alakítás: 5/4, 5/5, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szerelő, varroda, <i>ácsmunka</i> , villanyszerelés, javítás-készítés, <i>talpalás</i> , bőr, tégl, kábel, áram, háztető, <i>gerenda</i> , magas, veszélyes, nehéz-, könnyű munka, születés, kórház, személyi adatok, kövér, alacsony, kedves, mérges, szigorú, szeretet, harag, szomorúság,			

Évfolyam: 5.

9. Tematikai egység: Ünnepek		Előzetes tudás: Érintettség.	Órakeret: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: A legfontosabb ünnepek jelentőségét ismerni. Helyesen értelmezni az ünnepekkel kapcsolatos fogalmakat, azokat megfelelő eseményekhez kapcsolni. Alkalmanként közreműködés közös ünnepeken.			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Nemzeti, társadalmi, családi ünnepekre készülődés, irányítással. Az ünnepek eredete, történetének ismertetése. Augusztus 20, Március 15. Nemzeti ünnep, Petőfi Sándor, Szent István, nevükhöz és az eseményekhez kapcsolódó történetek. Mikulás, ajándékozási szokás. Karácsony, Jézus születése,	Az aktuális ünnepnek megfelelő kellékeket, ajándékokat készít segítséggel. Figyelmesen hallgatja az ünnephez kapcsolható történeteket. Képeket gyűjt és rendszerez az ünnepekkel kapcsolatban. Verseket, dalokat tanul és előad csoportban vagy önállóan. Versenyekekre, vetélkedőkre készül.	Az ünnepi készülődésben szívesen részt venni, verseket, dalokat örömmel bemutatni az iskolában és otthon, önálló feladatot vállalni. Himnusz hallgatása alatt vigyázban állni. . Társai sikereinek örülni. Tudjon játékosan utánózni néhány jellegzetes ünnepi eseményt.	
Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: 5/6, Ének-zene: 5/2, Ábrázolás-alkakítás: 5/4 5/5, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: nemzet, család, hazaszeretet, ünnepélyes, Himnusz, csend, felvonulás, király, megváltó, költő, költemény, előadás, múzeum, tűzijáték,			

Olvasás – írás

Évfolyam: 5.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	5.
1. Beszédfejlesztés	10
2. Térorientációs gyakorlatok	10
3. Finommozgások fejlesztése	-
4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése	-
5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztése	-
6. Íráselemek tanítása	-
7. Betűtanítás	35
8. Olvasás	30
9. Írás	25
10. Értő olvasás	20
Szabadon tervezhető órakeret	14

5. évfolyam

Évfolyam: 5.

1. Tematikai egység: Beszédfejlesztés		<i>Előzetes tudás: Vizuális- és verbális emlékezet.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A helyzetnek megfelelő bővített mondatokat, kérdéseket, válaszokat alkotni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Helyes artikuláció gyakorlása.	Logopédiai gyakorlatok.	Érthető beszédre, a hibák spontán javítására törekedni.	
Hanglejtés, hangerő, stílus.	Versek, mondókák hangsúlyozása.	Bekapcsolódni az iskolai ünnepélyeken egyéni és csoportos fellépésekbe.	
Mondatalkotás megadott szóval.	Tematikus szógyűjtés, mondatalkotás adott szavakból.		
Szókinszbővítés.	TV-nézés különböző nyelvű műsorok nézése, a látottak megbeszélése.	Alakuljon ki alapvető fogalma Magyarország és „külföld”, a magyar nyelv és idegen nyelv különbségéről.	
Szógyűjtés, mondatalkotás képről.	Eseményképhez történet kitalálása, majd elmondása közösen.	Átélt eseményekről érthetően beszámolni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/1, Ének-zene: 5/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Különböző kedélyállapotok megállapítása képről. Családi és nemzeti ünnepek. régen, most, <i>majd</i> (igeidők használatának tudatosítása). országok, népek, magyar-nem magyar, családi, országos és helyi események,			

Évfolyam: 5.

2. Tematikai egység: <i>Térorientációs gyakorlatok</i>		Előzetes tudás: <i>Alak – háttér elkülönítése.</i>	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Saját helyzetéhez képest relációkat megfogalmazni, az árnyaltabb helymeghatározásokat megérteni és alkalmazni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Térbeli tájékozódás gyakorlása.	„Üzenetek” eljuttatása az iskola különböző részeire.	Teljesíteni a személyére szabott feladatot.	
Téri helyzetek transzformálása síkra.	Tájékozódás az iskola alaprajzán. Útvonal együttes bejárása, berajzolása.	Fokozni önállóságát, megbízhatóságát, feladattudatát.	
Puzzle kirakása.	Elem helyének megkeresése, forgatás, illesztés.	Az ügyességének megfelelő játékot tudatosan (nem próba-szerencse alapon) kirakni!	
Távolság becslése, ellenőrzése.	Tárgyak elhelyezése közelebb, távolabb.	Érteni és alkalmazni az árnyaltabb helymeghatározásokat.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/4, Számolás-mérés: 5/5, Ábrázolás-alakítás: 5/1, 5/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Le-fel, jobbra-balra (közlekedés az iskolán belül önállóan), különböző helyiségek, rendeltetésük, ott dolgozó felnőttek, munkájuk, <i>türelem, kitartás</i> , sorok, széle, közepe, közel, távolabb, <i>innen, túl</i> ,			

Évfolyam: 5.

7. Tematikai egység: Betűtanítás (ö, ő, c, é, k, ü, ű, f, b, z)		<i>Előzetes tudás: Szóképzés, szűkítés, bővítés műveletei</i>	Órakeret: 35
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az új betűt felismerni, írni, és összeolvasni a korábban tanultakkal.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Új betű ismertetése.	Betű kiemelése szóból.	Képes szavakat analizálni, betűket kapcsolni, összeolvasni.	
Szótagok, szavak kirakása.	Szavak kirakása közösen, minta után, diktálásra, önállóan.		
Hiányzó betűk, szótagok pótlása.	Hiányzó betűk, szótagok felfedezése, pótlása. Szavak kiegészítése raggal, jellel. Szavak értelmének megváltoztatása 1-1 betű vagy szótag cseréjével.	Munkáját ellenőrizni, hibáit felfedezni, és segítséggel megfelelően javítani.	
Két szótagú szavak írása.	Szavak másolása, diktálás után írása, hibák észrevétele, javítása.	A szavak jelentés-módosulásait észlelni, és próbálkozni megfogalmazásukkal.	
Nevek, mondatkezdő betűk jelölése.	Újságban, könyvben nagy betűk keresése.	Megérteni a tulajdonnevek és köznevek különbségét.	
Mondatvégi írásjel.	Írásjelek megfigyelése. Kérdő mondatok alkotása.	Írás és olvasás során tudatosan használni az írásjeleket.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Szókincs-bővítés, szómagyarázat szükség szerint a betűkészlet növeléséből adódóan. kezdő szótag, végződés, Szavak tartalma, alakja. <i>Azonos alakú szavak, rokon értelmű szavak.</i> Szavak módosítása igekötővel. <i>Szabály meghatározása (mit írunk nagybetűvel?).</i> Mondat meghatározása, fajtái.			

Évfolyam: 5.

8. Tematikai egység: <i>Olvasás</i>		Előzetes tudás: Szöveg szó szerinti megértése.		Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: Tőmondatokat olvasni. Kijelentést, kérést, kérdést megkülönböztetni.				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Hangok és betűk egyeztetése.		Hangok alapján betűk kirakása.		Rakjon ki, írjon le 3-4 betűs szót hallás után.
Szavak olvasása, szóképek és tárgyak egyeztetése.		Szavak, tárgyak és képek egyeztetése.		Tudatosan alkalmazza a megfelelő jelöléseket.
Tőmondatok olvasása.		Kétszavas mondatok olvasása, alkotása, értelmezése.		Tőmondatokat - szükség esetén segítséggel – olvasson.
Versek, mondókák tanulása.		Hallás után tanult vers írott formájában betűk, szavak keresése.		Önállóan mondjon el verseket, mondókákat.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/1,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: hang – betű, szó, mondat, pont, nagybetű, Kösd össze! Karikázd be! Utasítások. vers, mondóka, ének,				

Évfolyam: 5.

9. Tematikai egység: Írás		Előzetes tudás: Látási diszkrimináció, nagyság konstancia.	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Különböző betűalakokat azonosítani (írott, nyomtatott betű).			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Betűk írása sorközbe.	Önálló munka, önálló ellenőrzés.	Fejlődést mutatni figyelme, önállósága és koncentrációkészsége terén, a betűk írása során.	
Szavak másolása.	Meghatározott. szó keresése könyvből. Másolás, ellenőrzés, javítás.	Fokozódó önállósággal megoldani összetett feladatokat.	
Írás, diktálás után.	Mondat diktálása szavanként, visszaolvasása mondatként.	Rendezettebben, tudatosabban tevékenykedni, munkát végezni.	
Rövid mondatok másolása.	Másolás tábláról, megjelölt mondat másolása könyvből. Hiányos mondat kiegészítése szóban.	Munkája során feladattudatát, kitartását fokozni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/7, Társadalmi ismeretek: 5/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Névelő fogalma, keresése leírt szövegben. Szó jelentésének körülírása, rokon értelmű szavak gyűjtése. Mondat fajtái: . ? . !, példamondatok alkotása (alkalmazásai). A mondatalkotás szabályai (szóban, írásban).			

Évfolyam: 5.

10. Tematikai egység: Értő olvasás		Előzetes tudás: Szöveg képhez rendelése.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Megérteni, saját szavaival elmondani az események összefüggéseit.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Rövid történet olvasása, értelmezése.	Történet olvasása, értelmezése mondatonként és egészében.	Az olvasottakat tömören összefoglalni, értelmezni.	
Rövid olvasmány olvasása, értelmezése.	Rövid szövegek olvasása könyvből, újságokból, magazinokból		
Utcai feliratok, eligazító táblák.	Séta közben feliratok, plakátok, hirdetések olvasása.	A feliratokat kis segítséggel értelmezni.	
Információk, hirdetések.	Árukatalógus nézegetése, olvasgatása termékek csoportosítása. Árak összehasonlítása.	Segítséggel összehasonlítani az árufajták értékét.	
Ételreceptek.	Zacskós leves készítése a leírt útmutató alapján, a leírtak betartása.	Kiemelni, nevezzen meg receptből alapanyagokat, mennyiségeket rákérdezésre.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/1, 5/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Rákérdezésre részletek felidézése. (Miért? Hogyan? Mikor? Stb.). termékek, események, időpontok, olcsó, drága, főzési idő, forrás, keverés, lassú tűzön.			

Számolás-mérés

Évfolyam: 5.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Heti órakeret	3
Éves órakeret	108
Ebből kötött	97
Szabadon tervezhető órakeret	11

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	5.
1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	15
2. Tájékozódás	15
3. Mennyiségek - Műveletek	35
4. Mértékegységek, méretek, pénz	20
5. Összefüggések felismerése	12
Szabadon tervezhető órakeret	11

Évfolyam: 5.

Évfolyam: 5.

1. Tematikai egység: <i>Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól</i>		Előzetes tudás: <i>Mértani testek ismerete.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Tárgyakat, síkidomokat differenciálni, összehasonlítani, különbségeket megfogalmazni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Formai tulajdonságok bővítése	Nagy-kicsi, vékony-vastag, lapos-mély-magas fokozatai, összehasonlítások, párosítások, sorozatok létrehozása, különbségek érzékelhető ábrázolása rajzban, vágásban, gyurmázásban.	Megfelelő kifejezéssel jellemezni a tárgyakat, különbségeket észlelni.	
Síkidomok körének bővítése	Bonyolultabb formák egyeztetése, jellemzőik, felismerésük körülírás alapján. Felismerhető másolásuk, ábrában „rejtett” formák felfedezése.	Formákat másolni felismerhetően minta után.	
Mértani testek körének bővítése	Kocka, gömb, téglatest, henger, kúp megfigyelése. Jellemzőik megfogalmazása. Felismerésük tapintással, hasonló formák keresése a környezetben	Tanult formákat felismerni, differenciálni, megnevezni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/1, Ábrázolás-alakítás: 5/4, 5/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>alap- közép- és felső- fokú melléknevek, szabályos, szabálytalan, félkör, körívk, körív, csillag, kereszt, kúp, henger, téglatest</i>			

Évfolyam: 5.

2. Tematikai egység: Tájékozódás		<i>Előzetes tudás: Tárgyak helymeghatározása.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A hónapok nevét biztosan ismerni (évszakhoz tartozásuk, sorrendiségük). A térkép és az alaprajz lényegét ismerni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tárgyak pontos helyének meghatározása	Helyzetek felismerése, létrehozása, egyeztetése megfogalmazása.	Pontosan, tudatosan végrehajtani a feladatokat.	
Tájékozódás a tanterem alaprajzán	Utasítások pontos követése, valós helyzet felismerése, ábrázolása síkban.	Megérteni az alaprajz lényegét, saját helyét megtalálni a tanterem alaprajzán.	
Ismerkedés a térképpel	Egyénre szabott feladatsorok önálló végrehajtása egymás teljesítményének ellenőrzése, javítása.		
Eligazodás a naptárban	Tanterem bejárása, követése alaprajzon.	Ismerni a naptár funkcióját, beosztását.	
	Berendezési tárgyak egyeztetése.		
	Valóságos helyek jelölése alaprajzon és viszont.		
	Megfigyelések az iskola környékének térképén séták alkalmával látottak felidézése. Környező utcák, terek megkeresése a térképen.		
	Egy lapos naptáron hónapok megszámlálása.		
	Hetek, napok sokaságának érzékelése.		
	Évszakok bejelölése, hónapok besorolása.		
Életkor	Napok változásában a 7-es ritmus megfigyelése.	Saját életkorát ismerni.	
	Saját életkor, kisebb, nagyobb testvérek, szülők nagyszülők életkora. Képen szereplők életkorának becslése.	Adekváтан alkalmazni az életkorral kapcsolatos fogalmakat, kifejezéseket.	
	Óvodások, szakiskolások tevékenységének megfigyelése, összehasonlítása.		
Óra	Óra számlapjának tanulmányozása, kis- és nagy- mutató funkciója, járásának iránya.	Ismerni az óra járásának irányát.	
	Fél-, negyed óra érzékeltetése, mutatók állásai különböző óraállások berajzolása „számlapra”.	Biztosan megkülönböztetni dél előtti és dél utáni időpontokat.	
	1 nap=2x12 óra érzékelése reggeli, esti időpontok, digitális óra számlapjának jelzései.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/4, 5/5, Olvasás-írás: 5/2, Társadalmi ismeretek: 5/2, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2, Ábrázolás-alakítás: 5/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: lenn, fenn, közel, távol, és fokozott alakjai, alaprajz, felülnézet, térkép, méret, arány, kicsinyítés, nagyítás, irány, 1 hét, 1 hónap, 1 év múlva, 1 héttel ez előtt, életkorok megnevezése újszülöttől idős korig, negyed óra, fél óra x perc múlva, x perccel múlt,			

Évfolyam: 5.

3. Tematikai egység: Mennyiségek - Műveletek		Előzetes tudás: Műveletek lejegyzése.	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Műveleti jeleket használni fokozódó önállósággal.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mennyiségek meghatározása, összehasonlítása	Számlálás hozzáadással és elvétellel oda-vissza. Mennyiségek összehasonlítása. Relációs jelek. Mennyiségek kisebbítése, növelése, bontása koronggal, áthelyezéssel, elrejtéssel. Mennyiségek növelése egyesével, tárgyakkal, korongokkal, feladatlapon. Számkép kirakása, számjegyek ismertetése egyeztetése számképpel.	A számsort megbízhatóan ismerni (0-10), megérteni a növelés és csökkentés folyamatát, eredményét.	
Számkör bővítés 10-ig, számjegyek írása	Mennyiséggel, számjegyek írása, sorba rakása, számegyenes készítése, beszámozása 10-ig. Műveleti jelek ismertetése, gyakorlása, összeadások, kivonások, pótlások, bontások.	Megbízhatóan felismerni, és felismerhetően írni a számjegyeket.	
Műveletek	Műveletek végzése segédeszközökkel és fejben egyszerű szöveges feladatokkal (volt 3 cukrom, 1-et megettem, mennyi maradt?). A művelet megtervezésének, leírásának, kiszámolásának és az eredmény megfogalmazásának gyakorlása. Műveletek írása diktálás után.	Egyszerű műveleteket elvégezni segédeszközökkel, irányítással. Írásban elvégzett műveleteket felolvasni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 5/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: növekedés, csökkenés, számjegy és mennyiség összefüggése, meg, + plusz,ból,- mínusz, összeg = egyenlő, marad, eredmény			

Évfolyam: 5.

4. Tematikai egység: Mértékegységek, méretek, pénz		<i>Előzetes tudás: Az összefüggő fogalmak tudatosodása.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Összetartozó fogalmakat ismerni (mérőeszköz, mértékegység). Pénzértéket érték szerint válogatni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Hosszúság mérése	Vonalzó beosztása, cm fogalma, mérések a környezet tárgyain. Meghatározott méretű vonalak rajzolása. Egyenes beosztása 2, 3 stb. cm-enként, hossz becslése, ellenőrzése. Méter - cm aránya. Becsülés, mérés mérőszalaggal a teremben.	Megérteni a nagyságrendbeli különbséget m és cm között. Hozzávetőleg reális becslést végezni 10 cm-en belül	
Súly mérése	Kg fogalma, a kg-os csomagolású élelmiszerek súlyának érzékelése, feliratuk elolvasása, mérés hozzáadással (1, 2, 3, 4, 5 kg) dkg, g. a megemlítés szintjén. Nagyságrendi különbség érzékelése (liszt, fűszer, gyógyszer mérése). Vásárlás zöldségboltban, közértben. Árjegyzékben kg keresése. Saját súly mérése személymérlegen, becsülés, összehasonlítás.	Megérteni a dkg és kg közti nagyságrendbeli különbséget. Differenciálni nehezebb, könnyebb súlyt (minimum 1/2 kg-os különbség esetén).	
Pénz	Pénzérték (5, 10 forintos) értéke, értékük egymáshoz viszonyítása, pénzérték váltása, meghatározott összeg kiszámolása 10-es körben.	Megérteni a pénzérték egymáshoz viszonyított értékét, a darabszám és az érték különbözőségét.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/7, Olvasás-írás: 5/8, Életvitel és gyakorlat: 5/1, 5/4, 5/6, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: méter, cm, fél, másfél, hosszúság, szélesség, mélység, magasság, kiló, fél kiló, negyed kiló, kilogramm, deka, gramm, 5 forintos, tízes. darabszám és érték fogalmának, viszonyának tisztázása,			

Évfolyam: 5.

5. Tematikai egység: Összefüggések felismerése		<i>Előzetes tudás: Direkt összefüggések felismerése.</i>	Órakeret: 12
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Kérdéseket spontán megfogalmazni, információkat tudatosan gyűjteni. Sorozat szabályait rávezetéssel megállapítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Gondolkodás-fejlesztés	Szétszórt számjegyek összekötése növekvő illetve csökkenő sorrendben. Körök kiegészítése kör alakú tárgyakká önálló ötletek alapján. 8, 9 és 10 négyzetből álló különböző formájú alakzatok méretének összehasonlítása, ellenőrzése.	Feladatait egyre nagyobb önállósággal végezni.	
Figyelem fejlesztő játékok	Rajzos és szóbeli „kakukktojás” feladatok. Puzzle kirakása, lottószelvény 90 száma közül minden harmadik, negyedik, vagy x.szám jelölése. Társasjátékok dobókockával, dominózás.	Figyelmét néhány percen keresztül a feladatra összpontosítani.	
Logikai feladatok	Ok-okozati összefüggések felismerése, megfogalmazása eseményképpel kapcsolatban. Mi történik, ha...(túl sokat eszel? nem kötöd be a cipőfűződet) „Mit csinál a gép?” jellegű feladatok (minden számhoz hozzáad 2-t, vagy elvesz 1-et) , szabály megállapítása. Gondoltam egy számot...	Direkt összefüggéseket felismerni. A sorozat szabályát rávezetéssel megállapítani.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 5/2, Tánc-drámajáték: 5/1, 5/2, Ábrázolás-alakítás: 5/4, 5/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: növekvő, csökkenő sorrend, tő- és sorszámnevek fogalmának tisztázása, véletlen, szabály,			

Állampolgári ismeretek

Évfolyam: 5.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	32
Szabadon tervezhető órakeret	4

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	5.
1. Személyi adatok, önismeret, társas kapcsolatok	17
2. Lakóhelyismeret – Közlekedésre nevelés	15
3. Történelmi ismeretek – Társadalmi ünnepek	-
4. Felkészülés a felnőtt létre – Állampolgári ismeretek	-
Szabadon tervezhető órakeret	4

Évfolyam: 5.

Évfolyam: 5.

1. Tematikai egység: Személyes adatok – Önismeret – Társas kapcsolatok		Előzetes tudás: Családi viszonyok ismerete.	Órakeret: 17
Tantárgyi fejlesztési célok: Külső tulajdonságokat (saját és társak) meghatározni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Saját adatok, családtagok neve (apa, anya, testvérek, lakcím.). Családi munkamegosztás. Feladatom a családban. Szülők foglalkozása, munkahelye. A nemi szerepeknek megfelelő tevékenységek. Önismeret. Énkép. Önjellemzés. Külső és belső tulajdonságok. Milyen vagyok én? Tulajdonságok. Viselkedés, különböző élethelyzetekben.	Napló, igazolványok megismerése, használata. (közlekedési bérlet, diákigazolvány – a szereplő adatok megfigyelése). Naplóból névsor olvasása. A szülők foglalkozására vonatkozó eszközök, képek csoportosítása, válogatása, ismeretek összefoglalása és bővítése a különböző foglalkozásokról. Tükörben saját arc tanulmányozása, egész alakos tükörkép nézegetése, a látottak elmondása. Rajzolás (önarckép, családi kép). Önjellemzés. Külső és belső tulajdonságok megnevezése, szétválasztása. A különböző élethelyzetekben tabusított viselkedés elemzése képek, emlékek, élmények alapján (családi események, iskolai rendezvények, születésnap, ünnepek, mozi- és színházlátogatás).	Ismerni személyes adatait. Aktívan részt venni a család mindennapi tevékenységében. Külső és belső tulajdonságokat felismerni és megnevezni. Az alapvető viselkedési szabályokat ismerni és figyelmeztetésre használni azokat. Észrevenni, ha segíteni tud, szükség esetén segítséget kér.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/2, 5/3, 5/7, Számolás-mérés: 5/2, Környezetismeret: 5/1, Életvitel és gyakorlat: 5/2, Ábrázolás – alakítás: 5/4, Tánc- és drámajáték: 5/3.			
Kulcsfogalmak, fogalmak: vezetéknev, keresztnév, születési név, foglalkozás, munkahely, lakcím, önismeret, önértékelés, én, énkép, tulajdonság (külső – belső), arcforma, testalkat,			

Évfolyam: 5.

2. Tematikai egység: Lakóhelyismeret – Közlekedésre nevelés		<i>Előzetes tudás: Szabályos gyalogos közlekedés.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Utazással kapcsolatos illemszabályokat ismerni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>A szűkebb lakóhely jellemzői. Falú – város – főváros jellemzői. Budapest – főváros.</p> <p>Ismerkedés a térképpel (Magyarország hegy és vízrajzi térképe). Felszíni formák – színük a térképen.</p> <p>Vizek – színük a térképen. Föld feletti vizek: patak, folyó, tó. Földalatti vizek: forrás, termálvíz. Édes vizek – ivóvíz. Sós vizek – tenger, óceán.</p> <p>A közlekedési szabályok átismétlése, kiegészítése. A közlekedési lámpák. A közlekedési rendőr. A közlekedési táblák. Közlekedési eszközök- (szárazföldi, vízi, légi) Jegyváltás.</p> <p>Veszélyforrás, balesetek. Megelőzés módja, szabályok betartása. Gyalogos- és kerékpáros közlekedés szabályai.</p>	<p>Beszélgetés, képek nézegetése (lakás, lakóház, városrész). Összehasonlítás, képválogatás.</p> <p>Kép, térkép könyvek, albumok nézegetése. Hegy, völgy, domb, síkság kialakítása terepasztalon. Felszíni formák jelzése a térképen (keress zöldet, mit jelöl a sárga? a barna?). Térképsablon kiszínezése segítségével.</p> <p>Kirándulás, a felszíni formák megismerése a valóságban. A vizek jelölése a térképen. Képek gyűjtése, rendszerezése hegyekről, folyókról, tengerről.</p> <p>Tanulmányi séta, (vasútállomás, buszpályaudvar, repülőtér, hajóállomás) szituációs játék. Megfigyelés, beszélgetés, rajzolás, színezés, társasjáték (kártya) használata. Csoportosítás, válogatás. Könyvek, képek nézegetése, képgyűjtés folyóiratokból (közlekedési veszélyek, balesetek, helyszínek).</p> <p>Szerepjáték, balesetről „riport”, helyszíni beszámoló, tanulságok levonása. Közlekedési parkban a szabályos közlekedés gyakorlása.</p>	<p>Lakóhelyét megnevezni. A falu és város közötti különbséget ismerni.</p> <p>A térkép színeit leolvasni (barna, zöld, kék, sárga), adott térképet kiszínezni.</p> <p>Ismeri a jelentősebb folyóink nevét.</p> <p>Ismeri az irányokat. Ismeri a közlekedés elemi szabályait.</p> <p>Képes a járművekkel kapcsolatos ismereteit adott szempontok szerint rendszerezni.</p> <p>Körültekintően közlekedni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/2, Környezetismeret: 5/4, Életvitel és gyakorlat: 5/6, Ábrázolás-alakítás: 5/4, Tánc- és drámajáték: 5/1, 5/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szárazföld, <i>felszíni formák:</i> hegy, völgy, síkság, térkép színjelzései, forrás, <i>termálvíz</i> , <i>gyógyvíz</i> , közlekedés, zebra, gyalogos, átkelőhely, irányok, közlekedési eszközök, jármű, jegy, <i>veszély</i> , baleset,			

Életvitel és gyakorlat

Évfolyam: 5.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	5.
1. Textilmunkák	36
2. Egyszerű háztartási munkák	30
3. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	35
4. Vásárlás - Fogyasztóvédelem	25
5. Piktogramok értelmezése	-
6. Anyagok alakítása	36
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 5

Évfolyam: 5.

1. Tematikai egység: <i>Textilmunkák</i>	Előzetes tudás: Olló és tű biztonságos használata.		Órakeret: 36
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű varrási fogásokat önállóan elvégezni (gomb felvarrása), újabb öltéstechnikákat elsajátítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Anyagvizsgálat érzékszervi tapasztalatszerzés útján: megmunkálhatóság.	Textilfélék alapanyaga, azok elemi szálainak megismerése.	Tapasztalatai alapján az anyag megmunkálhatóságát felismerni.	
Irányítással textil felvágása, nyírása, segítséggel, gombolyítása. Fokozódó önállósággal szalagkötés, önállóan szálkihúzás.	Vágás, gombolyítás, szalagkötés gyakorlása, szálbehúzás, varrási alapismeretek gyakorlása.	Irányítással textilt felvágni, gombolyítani.	
Tűbefűzés, csomókötés. Segítséggel száröltés elsajátítása - tűbefűzés, csomózás differenciáltan.	Tű befűzése egyre kisebb tűbe, tűbefűző segédeszköz használata, csomókötés, megfelelő hosszúságú fonal használata.	A varráshoz szükséges előkészületeket elvégezni.	
Önállóan előöltés gyakorlása.	Új öltésforma megismerése.	A száröltést segítséggel, a szálkihúzást és az előöltést önállóan gyakorolni. Kis segítséggel gombot felvarni.	
Ismerkedés a szegőöltéssel, pontvarrással.	Anyag és gomb kapcsolata, gombvarrási gyakorlatok.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/7, Számolás-mérés: 5/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szál, szálirány, anyagnyúlás, vágás-gombolyítás, előöltés, szálöltés, szegőöltés, elvarrás,			

Évfolyam: 5.

2. Tematikai egység: Egyszerű háztartási munkák	<i>Előzetes tudás: Saját részre kenyér megkenése.</i>	Órakeret: 30
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Étkezéshez teríteni.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Önállóan konyhai eszközök helyrerakása, rendrakás. Irányítással terítés, mosogatás, törölgetés.	A terítés, mosogatás, törölgetés, helyrerakás, gyakorlása. Egyéni és csoportos munka, felelősi rendszer szerint.	Önállóan rendet rakni, irányítással teríteni, mosogatni, törölgetni, kenyeret megkenni.
Kisebb kenyérdarabok vágása, kenyérkenés. Ismerkedés háztartási eszközök használatával Évszaknak megfelelő udvari munkák gyakorlása.	Kenyérszeletek vágása előkészítés után. A kenyérkenés módjának megtanulása. Piritós készítése. Reszelő, konzervnyitó, vízforraló, turmixgép, habverő használata, tisztítása, tárolása. Levélsöprés, gallyszedés, gyomlálás, hólapátolás.	Balesetvédelem, körültekintő eszközhasználat.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/3, 5/4, Környezetismeret: 5/2, Tánc- és drámajáték: 5/1, 5/2,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: A helyrerakás, terítés, mosogatás, törölgetésnél alkalmazott fogalmak, kenyérkenés fogalma,		

Évfolyam: 5.

3. Tematikai egység: Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	<i>Előzetes tudás: Célszerű öltözék megválasztása.</i>	Órakeret: 35
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Ruházat rendben tartani, az esetleges hiányosságok megtalálni és javítani.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
A ruházat évszaknak és időjárásnak megfelelő kiválasztása. Segítséggel ruhanemű kezelése húzózár használata.	Ruházat adekvát kiválasztásának gyakorlása. Húzózár használatának gyakorlása.	Húzózarat használni, csatolni, patentolni, kapcsolni önállóan.
Irányítással cipőfűzés-kötés. Lábbelik gondozása, tisztítása, tárolása.	Cipőfűzés, cipőkötés gyakorlása. Tisztítóeszközök használata, a tisztítás gyakorlása, ápolószerek ismerete, megfelelő kiválasztása.	Igényességet kialakítani a tiszta, gondozott ruházatra.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/3,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eddigi fogalmak használata, gyakorlása. Ruházattal kapcsolatos fogalmak bővítése.		

Évfolyam: 5.

4. Tematikai egység: Vásárlás - Fogyasztóvédelem	Előzetes tudás: Boltok, alapvető árucikkek ismerete.	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Az ár és érték jelentését tudatosítani.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Alapvető árucikkek beszerzési helyeinek ismerete. Különböző boltok, áruházak és piac látogatása. Vásárlás. Piktogramok értelmezése. Kultúrált viselkedés az üzletekben.	Vásárlás céljának, menetének megismerése. Vásárlás megtervezése (szükséges pénz, eszközök, hely). Beszámoló a vásárlás folyamatáról, eredményéről. Szerepjáték eladó – vevő.	Ismerni, hogy az alapvető árucikkeket mely üzletekben lehet beszerezni.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/7, Számolás-mérés: 5/3, 5/4, Tánc- és drámajáték: 5/1, 5/2,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Célzott vásárlás helye, ott kapható áruk neve. Vásárlási folyamatnál használt fogalmak. Közlekedéshez kapcsolódó fogalmak.		

Évfolyam: 5.

6. Tematikai egység: <i>Anyagok alakítása</i>	<i>Előzetes tudás: Kézügyesség.</i>	Órakeret: 36
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Személyre szóló ajándékot készíteni.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Papírból, fonalból, textiltől egyszerű munkadarabok készítése. Ajándékok, elemi kompozíciók létrehozása. Varrás. Vágás.	A munkadarab kiválasztása alapján a technológiai folyamatok elvégzése segítséggel. Papír, fonal, textil tárgyak készítése változatos eszközökkel és technikákkal.	Egyszerű ajándékot, elemi kompozíciót készíteni adott alapanyagokból. (Sík tárgy).
Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: 5/5,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Papír, fonal, textil megmunkálása, elkészítése, során használt fogalmak kibővítése a felhasználhatóságot célzó fogalmakkal.		

Környezetismeret

Évfolyam: 5.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	33
Szabadon tervezhető órakeret	3

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	5.
1. Az emberi test	8
2. Egészségmegőrzés - Egészséges életmód	8
3. Élő természet - Élőlények és környezetük	14
4. Élettelen környezet – környezeti ártalmak	3
Szabadon tervezhető órakeret	3

Évfolyam: 5.

Évfolyam: 5.

1. Tematikai egység: Az emberi test		<i>Előzetes tudás: Testrészek megnevezése, megmutatása.</i>	Órakeret: 8
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az orvosi vizsgálatokkal kapcsolatos félelmet eloszlatni. Az emberi testtel és érzékszervekkel kapcsolatos ismereteket megszerezni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>A testrészek neve, funkciója. Testrészek, érzékszervek megmutatása, megnevezése, funkciójuk.</p> <p>Egészségvédő tanácsok az érzékszervek védelmére.</p> <p>Az egészség fogalma, a betegség tünetei. Panaszok megfogalmazása. Fájdalom jelzése, a fájdalom helyének megmutatása, megnevezése. Betegségek: megfázás, gyomorrontás, influenza.</p> <p>Az orvos utasításainak követése, gyógyszer elfogadása, terápia követése.</p>	<p>Tükörképen ismerkedés saját testükkel. Egymás testrészeinek megmutatása, megnevezése. Az érzékszervek funkcióinak tapasztalat közbeni megismerése (szembekötösdí: hallás, szaglás, ízlelés, tapintás). Képösszerakás, képválogatás, csoportosítás: érzékszervek, funkció. Szerepjáték. Betegség, orvosi vizsgálat, gyógyszer kiváltása. Orvosi rendelő (iskolaorvosi) felkeresése, berendezési tárgyak, eszközök (spatula, hallgató, vérnyomásmérő) és használatuk (akinek kedve van, megméreti a vérnyomását). Tárgyalt betegségek tüneteinek, terápiájának egymás mellé rendelése.</p> <p>A betegségek megelőzésének módjai (tisztaság, vitamin).</p>	<p>Ismerni a testrészek nevét, funkcióját (birtokos ragok használata).</p> <p>Panaszokat röviden megfogalmazni, utasításokat megérteni, betartani. A vizsgálati helyzeteket és eszközöket elfogadni, a félelmet leküzdeni.</p> <p>Tudni, hogy gyógyszert csak felnőttől fogadhat el.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/3, Életvitel és gyakorlat: 5/4, 5/3, Ábrázolás-alakítás: 5/4, 5/5, Mozgásnevelés: 5/2, Tánc- és drámajáték: 5/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: fáj, hányinger, gyógyszer, diéta, köptető, gyógyszer, borogatás, láz,			

Évfolyam: 5.

2. Tematikai egység: Egészségmegőrzés – Egészséges életmód		<i>Előzetes tudás: A tisztaság fontosságának ismerete.</i>	Órakeret: 8
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A balesetek megelőzésével és az orvosi ellátással kapcsolatos ismereteket bővíteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Az alapvető tisztálkodási eszközök, anyagok használatának megismerése.</p> <p>A mozgásszegény életmód veszélyeinek megismerése.</p> <p>A vitaminforrások megismerése.</p> <p>A szükséges táplálék és folyadékmennyiség.</p> <p>Az iskolában, az utcán és játék közben előforduló balesetek.</p>	<p>Eszközök, anyagok megnevezése, használatuk módja.</p> <p>Rövid frissítő és pihentető tornagyakorlatok végzése.</p> <p>Tanulmányi séta, megfigyelési szempontok szerint.</p> <p>A vitamint tartalmazó élelmiszerek megismerése.</p> <p>Napi menü figyelemmel kísérése (mennyiség és minőség), köznapi és ünnepi ételek.</p> <p>Diafilmen, videón, képeken történetek, események megtekintése, megbeszélése.</p>	<p>Önállóság kézmosás és arcmosás alkalmával.</p> <p>Helyesen és rendszeresen fogat mosni.</p> <p>Rendszeresen, önállóan végezni mozgásos gyakorlatokat.</p> <p>Törekedni az egészséges táplálkozásra.</p> <p>Figyelmesség a játékban és a közlekedésben.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/3, Életvitel és gyakorlat: 5/2, 5/3, Mozgásnevelés: 5/2, 5/3, 5/6, Tánc- és drámajáték: 5/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: tiszta – piszkos (a használt tisztálkodási eszközök és anyagok neve, funkciója), fáj, hányinger, diéta, testmozgás, <i>testedzés</i> , sportolás, vitamin, egészség, <i>óvatosság</i> , <i>figyelmesség</i> , nézz körül!			

Évfolyam: 5.

3. Tematikai egység: Élő természet – élőlények és környezetük		<i>Előzetes tudás: Élő – élettelen biztos elkülönítése.</i>	Órakeret: 14
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A közvetlen környezetben megtalálható élőlényeket és tulajdonságaikat megismerni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Az élő természet nagy csoportjai: <u>növény</u> (gyümölcsök, konyhakerti növények, erdei növények, szántóföldi növények),</p> <p><u>állat</u> (házi állatok, erdei állatok), külső jellemzők, életmódjuk, táplálékuk (növényevők, ragadozók, mindenevők), hasznuk, gondozásuk.</p> <p><u>Ember</u> – lakóhelye, tápláléka, ruházata.</p> <p>Időjárás hatása növényekre, állatokra.</p> <p>Az emberi tevékenység szerepe a növények, állatok életében.</p>	<p>Tanulmányi séta megfigyelési szempontok adásával (állatkert, falusi udvar, piac, városi utca, park, erdő). Lehetőség szerint az élőlények megfigyelése élőhelyükön (növekedés, változás megfigyelése hosszabb idő kihagyásával (palánta, kifejlett növény, termés, mag csíráztatása). Képek összerakása, válogatása, csoportosítása változatos szempontok alapján.</p> <p>Szezonalitás növények körében (primőr, tavaszi, nyári, őszi növények, tárolásuk, délszaki növények). Állatok vonulása, téli álm, erdei állatok, madarak etetése télen. Vadászat.</p>	<p>Növényeket, állatokat felismerni, megnevezni.</p> <p>Képes a környezetben található élőlényekről, élőhelyeikről, testfelépítésük legjellemzőbb tulajdonságairól ismereteket szerezni, azokat változó feltételek szerint rendszerezni.</p> <p>Figyelemmel kísérni környezetében élő házi állat, madár, teknős, szobanövény életét.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/4, 5/5, 5/6, Ábrázolás-alakítás: 5/4, 5/5, Életvitel és gyakorlat: 5/2, 5/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: élőlény, élettelen, hasznos, káros, <i>életfeltétel</i> , <i>mag</i> , <i>csíra</i> , gyökér, törzs, korona, termés, pusztulás, <i>szaporítás</i> , születés, növekedés, <i>elmúlás</i> , <i>szezon</i> , <i>primőr</i> , <i>hazai növények</i> , <i>délszaki növények</i> ,			

Évfolyam: 5.

4. Tematikai egység: Élettelen környezet – Környezeti ártalmak		<i>Előzetes tudás: A víz és a levegő nélkülözhetetlen feltételei az életnek.</i>	Órakeret: 3
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Tájékozódás a természeti környezetben.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ismerkedés az élet alapvető feltételeivel. Levegő, víz, napfény összetevői, ártalmai.	Lehetőség szerint sokoldalú tapasztalatszerzés. Kísérletek (orruk befogása: meddig bírod levegő nélkül? A víz nélkülözhetetlenségének tudatosítása).	Egyszerű összefüggéseket felismerni és megfogalmazni.	
Fény, talaj.	Tanulmányi séta (fóliasátor, akvárium, terrárium).		
Egészséges talaj, ismerkedés a talajfajtákkal.	Talajművelés, növény ültetése, virágládába, cserépbe, az ültetett növények folyamatos gondozása.	Feladatot vállalni, feladatot végezni aktívan, kitartóan.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/4, Társadalmi ismeretek: 5/2, Életvitel és gyakorlat: 5/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: levegő, láthatatlan, gőz, pára, jég, olvadás, talaj, termőtalaj, táptalaj			

Ének - zene

Évfolyam: 5.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt órakeret

Tematikai egység / Évfolyam	5.
1. Gyermekdalok - Népdalok	15
2. Ünnepekörök dalai	15
3. Ritmus és hallásfejlesztés	20
4. Zenehallgatás	15
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 5.

Évfolyam: 5.

1. Tematikai egység: Gyermekdalok - Népdalok		<i>Előzetes tudás: Testmozgások pontos utánzása.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Dalokon és dramatikus játékokon keresztül fejleszteni a térben való tájékozódását, erősíteni szabálytudatát.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Magyar népdalok.	Egyszerűbb dallamvezetésű, rövid népdalok előadása.	Néhány népdalt elénekelni.	
Magyar táncok.	Egylépéses csárdás: oldalt lépés + fél súllyal zárás, ismétlés az ellenkező lábbal.		
Körjátékok.	Párválasztók, kifordulós körjátékok (Beültettem kiskertemet..., Ne nézz hátra, jön a farkas., Kecske van a kiskertben).	Körjátékot szívesen játszani.	
Felelgetős játék	Rövid szituációs gyakorlatok előadása (Egyszer egy királyfi).	Szerepet vállalni szituációs és felelgetős játékban.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 5/1, Számolás-mérés 5/2, Mozdásnevelés 5/1, 5/3, Tánc- és drámajáték 5/1, 5/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A népdalokban található ismeretlen szavak. csárdás forgás, kifordulás, befordulás, irányváltás, A szövegben található ismeretlen szavak.			

Évfolyam: 5.

2. Tematikai egység: <i>Ünnepkörök dalai</i>		Előzetes tudás: <i>Aktivitás irányított helyzetben.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A hangos, halk fogalmát kialakítani, felismerni és differenciálni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Családi ünnepek dalai.	Karácsonyra, húsvétra, pünkösdre, anyák napjára, születésnapra dal, vers tanulása.	Az ünnepnek megfelelő dalt, verset kiválasztani, előadni.	
Nemzeti ünnepek dalai.	Toborzó dalok megtanulása, a nemzeti himnusz dallamának megismerése.	A közös ének tanulásában részt venni.	
Kapcsolódási pontok: Beszédfejlesztés 5/9, Tánc- és drámajáték 5/1, 5/2, 5/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: hagyomány, szokás, ünneplés, megemlékezés, katonadalok, megzenésített költemény,			

Évfolyam: 5.

3. Tematikai egység: Ritmus- és hallásfejlesztés		Előzetes tudás: Az egyenletes lüktetés és a dal ritmusának megkülönböztetése.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Hangsúlyos és hangsúlytalan részeket mozgással kifejezni, ütemkezdő hangsúlyokat kiemelni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ritmikai és dinamikai gyakorlatok.	Egyenletes lüktetés ritmus összekapcsolása. Kettes lüktetés érzékelése.	Megadott hangra dalt elkezdni és végigénekelni.	
Fékező és gyorsító gyakorlatok.	Leülés-felállás, séta-futás váltakozása megadott jelre.		
Tempóérzékeltető gyakorlatok.	Önálló dalkezdés, tempótartás.		
Hang- és hallásfejlesztés.	Halk és hangos közti különbség. Magas és mély hang érzékelése. Belső hallás fejlesztése.	A halk, hangos, magas, mély beszédet megkülönböztetni.	
Ritmushangszerek használata.	Egyszerű hangszerek ismerete, hangszíne, használata.	Felismerni, megnevezni és használni az adott hangszereket.	
Kapcsolódási pontok: Mozgásnevelés: 5/2, 5/3, Tánc- és drámajáték 5/1, 5/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: megfigyelés, összehasonlítás, együtt hangoztatás, hangsúlyos és hangsúlytalan lépés, belép, megáll, tempót tart, magas és mély beszéd, emelkedő, süllyedő dallamvonal, ütőhangszerek, fém, fa,			

Évfolyam: 5.

4. Tematikai egység: Zenehallgatás	Előzetes tudás: Megfelelő hangerő megválasztása.		Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: A zenei élmény segítségével az emlékezetet, az énekkel a megfigyelő képességet fejleszteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Hangszeres és énekes élőzene hallgatása. Társak előadásának meghallgatása. Zene hallgatása hanghordozóról. A zene szerepe a pihenésben.	Megfigyelési szempontok a zenehallgatással kapcsolatban (hangmagasság, ritmus, hangerő). Kórusművek, hangszeres darabok, szóló hangszerek, nagyzenekari művek részleteinek meghallgatása. Relaxációs zene hatásának megtapasztalása.	Kultúrált zenehallgatás.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/9, Tánc- és drámajáték 5/1, 5/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A szükséges zenei szakszavak, megnevezések (kórus, szóló, zenekar, karmester) kikapcsolódás, pihenés,			

Ábrázolás – alakítás

Évfolyam: 5.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	5.
1. Formázás különböző anyagokból	-
2. Építés	-
3. Papír formálása, alakítása	-
4. Vizuális ábrázolás	33
5. Komplex alakító tevékenység	32
6. Népünk művészete	-
7. Elemi ismeretek művészeti alkotásokról	-
Szabadon tervezhető órakeret	7

5. évfolyam

Évfolyam: 5.

4. Tematikai egység: Vizuális ábrázolás	<i>Előzetes tudás: Eszközhasználat kellő nyomatékkal.</i>		Órakeret: 33
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Irányítással pontosan összekapcsolni a vízszintes és függőleges egyeneseket.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Festés Rajzolás-színezés	Élőlények ábrázolásának gyakorlása, pontosítása jellemző jegyeik kiemelésével. Vízszintes és függőleges vonalvezetés összekapcsolásának gyakorlása csökkenő felületen. Szabad festési gyakorlatok. Szögletes formák megjelenése – vízszintes és függőleges vonalvezetés pontos összekapcsolása (ház, szánkó). Ember, állat és növényábrázolások gyakorlása. Rajzok természetű színezése.	Különböző élőlények felismerhető rajza jellemző jegyeik alapján.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/3, 5/6, 5/9, Olvasás-írás: 5/2, Számolás-mérés: 5/2, Életvitel és gyakorlat: 5/2, 5/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Egyenesek iránya, testrészek, ábrázolt tárgyak részei.			

Évfolyam: 5.

5. Tematikai egység: Komplex alakító tevékenység		Előzetes tudás: <i>Kitartó munkavégzés.</i>	Órakeret: 32
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Funkcionális tárgyat készíteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tárgyak (játékok, képek) készítése jellemző jegyeik alapján.	Papírfűzés, szimmetrikus vágások. Színes papír kompozíció. Gyufásdobozból játékok, bútorok készítése. Műanyag flakonból játéktárgyak készítése. Mozaikkép készítés különböző anyagokból. Tálak, tányérok, vázák készítése agyagból. Só-liszt gyurma ékszerek készítése. Egyszerű ünnepi dekorációk különböző anyagokból. (karton: Mikulás csizma, színes papír: nemzeti zászló, fonal, papír: farsangi álarc, krepp-papír: kokárda).	Egyszerű tárgyakat készíteni együttműködéssel	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 5/9, Életvitel és gyakorlat: 5/2, 5/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eszközök, anyagok tulajdonságai, elkészítés <i>részfolyamatai</i> , elkészült tárgy és <i>funkciójára vonatkozó fogalmak</i> megnevezése.			

Mozgásnevelés

Évfolyam: 5.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	5.
1. Rendgyakorlatok téri tájékozódás	17
2. Alapmozgások	25
3. Alapvető testhelyzetek, szabad és kéziszer gyakorlatok	25
4. Légző gyakorlatok	-
5. Dobások, labdás gyakorlatok	45
6. Játékos versenyek	50
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 5.

Évfolyam: 5.

1. Tematikai egység: <i>Rendgyakorlatok, téri tájékozódás</i>		Előzetes tudás: <i>Sorakozás nagyság szerint.</i>		Órakeret: 17
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Járásgyakorlatok végezni egyszerű lépéskombinációval.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Sorakozások.		Segítséggel: egyes, kettes oszlop és vonal kialakítása, nyitódás kartávolságra, záródás, sorakozó magasság szerint, elhelyezkedés szóbeli utasításra.		Nagyság szerint sorakozni.
Testfordulatok.		Testfordulatok vezényszóra.		Végrehajtani az utasítást.
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 5/2, Ének-zene: 5/3, Tánc- és drámajáték: 5/3,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: nyit, zár, kartávolság,				

Évfolyam: 5.

2. Tematikai egység: Alapmozgások		Előzetes tudás: Vizuális emlékezet.	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Testrészeket erősíteni (izomerősítés).			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Támaszok. Járások. Szökdelések. Gurulások. Járások. Mászások. Függeszkedés.	Térdelő támasz. Fekvőtámasz. Rákjárás. Pókjárás. Előre, hátra, akadályon átszökdelés. Nyújtott ülésből guruló átfordulás hátra, oldalra gurulás. Önállóan: járás közben akadályok átlépése, guggoló átfordulás előre. Járas ütemezéssel, tapssal, énekkel, zenével (irányítással). Bordásfalra fel-lemászás. Függeszkedés bordásfalon: térdfelhúzással, lábemelgetéssel.	Különféle gyakorlatokat végezni (utánzással).	
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 5/3, Tánc- és drámajáték: 5/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: rák, pók, ütem, taps, ritmus			

Évfolyam: 5.

3. Tematikai egység: Alapvető testhelyzetek, légző, szabad és kéziszer gyakorlatok		Előzetes tudás: Egyenletes ritmus tartása.	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Jelre ritmust váltani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kéziszer gyakorlatok.	Irányítással: labdával, babzsákkal, bottal, szalaggal két ütemre végezhető gyakorlatok.	Gimnasztikai gyakorlatokat leutánozni. 	

Évfolyam: 5.

5. Tematikai egység: Dobások, labdás gyakorlatok		<i>Előzetes tudás: Együttműködés társsal.</i>	Órakeret: 45
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Labda földhöz ütögetni és elkapni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Labdagyakorlatok.	<p>Önállóan: labdapattogatás, egykezes alsó és felső dobás. Nagylabda dobás, elkapás.</p> <p>Labda elkapása járás közben célbadobás mozgó társra (kidobás).</p> <p>Páros labdagyakorlatok.</p>	Egykezes alsó és felső dobással célba dobni.	
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 5/3, Tánc- és drámajáték: 5/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: gurul, cél,			

Évfolyam: 5.

6. Tematikai egység: Játékos versenyek		<i>Előzetes tudás: Alacsony eszközök átugrása.</i>	Órakeret: 50
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Állóképességet fokozni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Küzdőjátékok elemeinek alkalmazása.	<p>Írányítással: sor-, futó-, váltóversenyek.</p> <p>Mozgásos népi játékok (Héjja, héjja..).</p> <p>Társsal végezhető versenyek: talicskázás, labdaviadal.</p> <p>Békaugrás akadály megkerülésével.</p>	Csapatához alkalmazkodni, mások sikerének örülni.	
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 5/3, Tánc- és drámajáték: 5/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: játékszabályok, váltóverseny,			

6. ÉVFOLYAM

Óraterv 6. évfolyam

Műveltségi terület	Tantárgy	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	4
	Olvasás - írás	4
Matematika	Számolás - mérés	3
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1
Életvitel és gyakorlat	Életvitel és gyakorlat	5
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret	1
Művészetek	Ének - zene	2
	Ábrázolás - alakítás	2
Egyéb	Osztályfőnöki	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés	5
Összesen		28

Kommunikáció

Évfolyam: 6.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	6.
1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	20
2. Társadalmi érintkezési formák	20
3. Testünk és személyes teendők	20
4. Tájékozódás térben	18
5. Tájékozódás időben	15
6. Élőlények	15
7. Előkészület a felnőtt életre	10
8. Társas kapcsolatok	-
9. Ünnepek	12
10. Médiaismeret	-
Szabadon tervezhető órakeret	14

Évfolyam: 6.

Évfolyam: 6.

1. Tematikai egység: Beszédfejlesztés anyanyelv		<i>Előzetes tudás: Kifejezőképesség.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A mondatalkotási képességet fejleszteni, bővítményeket használni. Beszélgetést folytatni környezetnek megfelelően.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Beszédtechnikai és beszédmotoros gyakorlatok.	Artikulációs mozgásokat pontosan utánoz. A direkt hangfejlesztéssel kapcsolatos utasításokat megérti – kivitelezzi (zöngés-zöngétlen, tiszta-hibás ejtés differenciálása). Hallásfejlesztő gyakorlatok (játékos).	Szókincsét aktivizálni, megnevezései egyre pontosabbak.	
Aktív és passzív szókincs bővítése, rokon értelmű szavakkal, ellentétpárokkal.	Képekkel egyeztetés, azonosítás.		
Leírási, jellemzési gyakorlatok. (melléknevek)	Társak, szülők, mesei hősök jellemzése szóban és képi megfogalmazásban (rajz, szobor).	Rajzaihoz magyarázatot, mesét kitalálni.	
Tárgyak megnevezése, mondatalkotás mondatbővítés. Két állítmánnyal mondatok alkotása. Felsorolás, összetett mondatok képzése „az, és” kötőszóval. Birtokos személyrag és birtokos rag alkalmazása.	Tárgyakat, képeket sorba rendez, megnevez. A viszonyyszavakat játékaiban, foglalkozásokon önállóan használja.	Kérdő és felkiáltó mondatokat, múlt, jövő időt használni, beszédébe viszonyyszavakat, következtetéseket építeni.	
A metakommunikáció játékos gyakorlása. A hangsúlyos beszéd gyakorlása. A ritmus és mozgás. Beszédrítmus- mozgás összekapcsolása.	Érzelmi, hangulati elemeket utánoz, bemutat. Beszédét ritmikus gyakorlatokkal javítja. Mondókákat, dalokat mozgásosan megjelenít.	Élményeit összefüggő mondatokkal kifejezni.	
Telefonos beszélgetés gyorsan, tömören.	Telefonon beszél barátaival, rokonaival.	Képes telefonálni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 6/1, Ének-zene: 6/1, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Pontos, mögé, fölé, előre – hátra, <i>szájtér</i> , légzés, arckifejezés, mimika, szomorú, vidám, kíváncsi, mérges, ritmus, gyors-lassú, halk-hangos,			

Évfolyam: 6.

2. Tematikai egység: Társadalmi érintkezési formák		<i>Előzetes tudás: Megjelenítési képesség.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Megfelelően megfogalmazni társas kapcsolatokat. Igényt kialakítani a szabadidő kulturált eltöltésére.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Kulturált viselkedés vendégségben és vendégek fogadásakor. A kialakult jó szokások további erősítése. A kulturált étkezés szabályainak elsajátítása. Ételek kiválasztása (a választás indoklása), és elfogyasztása.</p> <p>Biztos eligazodás az iskolai és az otthoni környezetében. Feladatok vállalása. A családtagok tisztelete és szeretete. Az együttélés feltételeinek tudatosítása (az önzés rossz tulajdonság, az alkalmazkodás fontossága). Az iskola tanulóinak, dolgozóinak neve. Szülők, társak, tanárok nevének, tulajdonságainak leírása. Példaképek keresése környezetében, ismert hősökben.</p> <p>Közintézmények főfogalmának kialakítása. Csoportosítási gyakorlatok. Mozi, színház, művelődési ház, Múzeum, rendelőintézet, kórház, gyógyszerár, posta, tűzoltóság, rendőrség, mentőállomás, repülőtér, az ott zajló tevékenységek megismerése.</p>	<p>Szerepjáték: vendégségben, vendégfogadáskor. A kialakult jó szokások további erősítése.</p> <p>Közös megbeszélés alapján vállaljon feladatot, a végzett munkáról számoljon be, hallgassa meg a bírálatot, fogadja el a kritikát.</p> <p>Hallgasson meg rövid történeteket, nézzen meg filmrészleteket, és a látottak alapján foglaljon állást, indokolja meg álláspontját, bátran vitatkozzon.</p> <p>Szervezett kirándulás alkalmával a közintézmények meglátogatása. Az épületek jellegzetességei, az intézmények sajátosságairól benyomásokat szerez. Az egészségüggyel, közlekedéssel, ügyintézéssel, szórakozással kapcsolatos intézményekről, ismereteit összegzi, rendezi, eszközeit, tárgyait megnevezi (belépőjegy, sorszám, beutaló). Az adott intézmények funkcióiról összefüggően beszél.</p>	<p>Udvariasság a felnőttekkel és társaival szemben.</p> <p>Bemutatkozás megfelelő gesztusokkal, kéznyújtással.</p> <p>Eddigi tapasztalatai alapján ismereteit rendszerezni.</p> <p>Különböző hivatkozásokhoz rendelni az intézménytípusokat.</p> <p>Helyesen használni minden intézmény jellegzetes fogalmait.</p> <p>Szerepjátékokban a foglalkozáshoz kapcsolódó tulajdonságokat megjeleníteni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: 6/4, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: viselkedés, bemutatkozás, igazság – igazságos-igazságtalan, biztos –biztosan, bizonytalan – talán, vélemény, vita, türelem – türelmes-türelmetlen, udvarias, <i>előzékeny</i> , rendszeret, <i>közintézmény</i> , előadás, nézőtér, jegy, színészek, <i>rendezvény</i> , <i>műsor</i> , betegellátás, recept, <i>ambulancia</i> , riadó, <i>gyorssegély</i> , sziréna, fogászat, szemészet, laboratórium vizsgálat, <i>menetrend</i> , <i>járat</i> , külföld, útlevél személyi igazolvány, rendőrség <i>igazoltatás</i> ,			

Évfolyam: 6.

3. Tematikai egység: Testünk és személyes teendők		<i>Előzetes tudás: Saját test ismerete.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A szocializációs képességet fejleszteni.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Testünk</u> Testrészek fogalmának kialakítása. Testrészek, érzékszervek. Fiú – lány eltérő fejlődése. Hasonló és eltérő testrészek. Tisztálkodás. Fiú és lány testápolásának, tisztálkodásának jellegzetességei (izzadság, testszag). Az egészségmegőrzés témakörében tanultak megfogalmazása és gyakorlása. Az egészséges táplálkozás alapelvei. A testmozgás/sport szerepe az egészségmegőrzésben. <u>Öltözködés</u> Ruhadarabok kiválasztása, csoportosítása különböző szempontok szerint. Divatlapok nézegetése, válogatás, vágás, ragasztás. Öltöztetés, vetkőztetés. A ruhanemű megkímélése, gondozása. A szekrények rendje. Jelmeztervezés játékosan, segítséggel. <u>Étkezés</u> Hagyományos és ünnepi ételek. Főzési, sütési kellékek, alapanyagok előkészítő műveletek. Az ételekről, étkezésekről meglévő ismeretek rendszerezése.	Önmaguk, társaik vagy egy baba, egy maci testén egészen aprólékosan figyeli meg testük részeit. A jobb-bal, fent, lent és a többi viszonyozót önállóan használja. A testrészek érzékelő funkcióját megnevezi, bemutatja. A rendszeres és alapos tisztálkodási műveleteket rutinszerűen gyakorolja. Az egészséges táplálkozásról képeket gyűjt és étrendjét tudatosan, e szerint állítja össze. Figyel testsúlyára. Sporttal kapcsolatos ismereteket szerez, és kedvenc sportot választ, amit rendszeresen gyakorol. Évszakok, színek, anyag szerinti ruhaválogatás. Divatos, régimódi szempont szerinti válogatás. Fiú, lány ruhák különválasztása. Felsőruházat, alsóruházat különválasztása. Saját ízlés szerinti válogatás újságokból, divatlapokból. Önálló „ruhagyűjtemény” készítése. Kiegészítők választása. Képek alapján összeállít ünnepi és hagyományos menüt. Mennyiségi és minőségi különbségeket állapítson meg. Tankonyhán készít névnap szendvicseket, salátákat, turmixokat. Megnevezi és használja a szükséges alapanyagokat, kellékeket. Megnevezi a munkaműveleteket, műveleti sorrendet.	Nagy biztonsággal tájékozódni saját testén vagy maketten. A testtel kapcsolatos fogalmakat érteni. Érteni, és megfogalmazni az ok-okozati összefüggéseket. Saját ízlését kialakítani, annak hangot adni. Ruházatára vigyázni. Jelmezbálon szereplést vállalni. Ismerni a menük sorrendiségét. Egyszerű terítési és főzési műveletet elvégezni, azokat szavakkal, mondatokkal magyarázni, indokolni.	
Kapcsolódási pontok: Környezetismeret: 6/2, Életvitel és gyakorlat: 6/2, 6/3, Ábrázolás-alakítás: 6/4, Mozgásnevelés: 6/2, 6/3, 6/5, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: testhelyzet, <i>testtájak</i> , különböző nemű, <i>nemi jellegzetességek</i> , érzékelés, tisztaság, egészség, betegség, táplálkozás, diéta egészséges táplálkozás, étrend, napirend, testnevelés, <i>sportos életmód</i> , <i>anyagfélések</i> , puha – szürös, divatos, <i>ősdi</i> , <i>régimódi</i> , fiús – lányos, ízlés, gyűjtemény / <i>kollekció</i> ól, divatbemutató, jelmez, álarc, <i>hagyományos</i> , ízléses-ízléstelen, ünnepi, könnyű, gyors, egyszerű, bonyolult, édességek, savanyúság, főétel, előétel, turmix, <i>pástétom</i> , <i>hosszadalmas</i> , kellékek, tisztaság,			

Évfolyam: 6.

4. Tematikai egység: Tájékozódás térben		<i>Előzetes tudás: Önállósodás a közlekedésben.</i>	Órakeret: 18
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Segítséggel arányos makettet, alaprajzot készíteni. Rendszeresen gyakorolni a helyes közlekedést párban és önállóan.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p><u>Iskola.</u> A tanterem makettjének elkészítése. Környező utcák nevezetességeinek megismerése. Alaprajz készítése az iskoláról, tájékozódás az alaprajzon. Környék iskolái. Környező iskolák megfigyelése, összehasonlítása a saját iskolával. Néhány gimnázium, egyetem nevének említése.</p> <p><u>Lakás</u> A lakás helyiségei, berendezései, funkciói, azok rendeltetésszerű használata. A lakás megóvása, gondozása, díszítése. Lakóházak típusok szerinti csoportosítása. Képekről, diákról szép épületek megtekintése, a különlegességek megfigyeltetése, megfogalmazása.</p> <p><u>Utca, Közlekedés</u> Járművek, szinterek csoportosítása. A gyalogos közlekedés szabályainak betartása. Helyi, távolsági közlekedés. Felkészülés az önálló közlekedésre. A legfontosabb szabályokat rendszeresen gyakorolja szóban és a gyakorlatban.</p>	<p>Tanári segítséggel alaprajzot készít, melyre színekkel differenciáltan az osztályok helyét megjelöli. Megállapítja a valóságos és az elkészített makett különbségeit. Más általános iskolákat is látogat társaival. Filmen vagy könyvekben régi, híres iskolákat nézeget.</p> <p>Beszámol, mesél saját lakása jellemzőiről. Melyik szobában mit csinál. Melyik helyiségben milyen bútorok vannak. Fűtés, világítás, azok működését megfigyeli. Megkülönböztet családi házat, társasházat, lakótelepi panellakást. Képeken, diákon figyeli meg egyéb régi szép házak típusait, jellemzőit. Kulturált viselkedés színházban, múzeumban, az épület szépségeinek felfedezése.</p> <p>Megfigyeli, és szavakkal megfogalmazza a városi közlekedés színtereit, járműveinek nevét. Differenciálja és megfogalmazza az út, sín, vezeték fogalmát. Séták alkalmával bővíti, elmélyíti ismereteit. Ismeri és betartja a gyalogos közlekedés szabályait. Szervezett látogatás során ismerkedik a hajó-, repülő-, vonat és autóbusz közlekedés jellemzőivel. Játékos módon ezeket megjeleníti, csoportosítja.</p>	<p>Tevékenyen részt venni makett elkészítésében, önálló elképzeléseit megvalósítani.</p> <p>Megfelelő magatartást tanúsítani a séták, látogatások alkalmával.</p> <p>Összehasonlításokat tenni, különbségeket észrevenni, azt közölni.</p> <p>Különböző sajátosságokat felsorolni melléknevek használatával.</p> <p>Épületekről saját véleményt kialakítani, megfogalmazni.</p> <p>Mindennapjain megbízhatóan részt venni a közlekedésben.</p> <p>Élményeit rajzokkal feldolgozni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 6/2, 6/10, Számolás-mérés: 6/2, Ábrázolás-alakítás: 6/4, 6/5, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>makett, tervrajz, alaprajz, emelt, földszint, pince, előtér, díszítés, gimnázium, egyetem, ház, lakás, berendezés, fűtés, világítás, konvektor, radiátor, vezetékek, izzók, nappali, háló, magas, nagy, emeletes, kertes, díszes, egyszerű járművek, helyi közlekedés, jelzés, indulás, érkezés, jegykezelés, állomás, pályaudvar, repülőtér, járatok, nemzetközi, helyi, hangár, remíz, karbantartás, önállóan, körültekintően,</i>			

Évfolyam: 6.

5. Tematikai egység: Tájékozódás időben		<i>Előzetes tudás: Az idő múlásának érzékelése méréssel (óra, naptár).</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Segítséggel leolvasni az egész órát, az idő megállapításánál használni a volt és lesz kifejezéseket.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Napok, hetek, hónapok, évszakok. Keltezés, dátum (évszám, hónap, nap). Tavaszi, nyári, őszi, téli hónapok. Szerepjátékokban évszakok megjelenítése. Szünet-nyaralás.</p> <p>Éjszaka, nappal. Az óra, perc fogalmának megismerése.</p> <p>Az idő múlása, és az elmúlás kapcsolata. Az életút. Az élet végessége. Fiatal, öreg. Születés, halál fogalom említése.</p>	<p>Megfigyeli az idő múlását. Megtanulja az aktuális évszámot, a hónapok nevét. Csoportokat alkot és jellemző képek alapján csoportosítja a különböző évszakokat, hónapokat. A hetek napjait számlálja, napszakokat megnevezi, sorrendiségét begyakorolja. Programjait, iskolai szakköreit naphoz köti. Nyári szünet hónapjait megtanulja. Szerepjátékokban évszakokat jelenít meg.</p> <p>Hagyományos- és digitális órákon az idő leolvasása. Egész óra, fél óra, perc és óra viszonya. Próbálja meg az óráról az aktuális időpontot leolvasni, tájékozódni, még hány percig tart a tanóra.</p> <p>Emberi élet, növények élete, állatok élete témában adatgyűjtés. Korosztályokhoz kapcsolódó tevékenységek, jellegzetességek gyűjtése.</p>	<p>Eligazodni az idő fogalmai között.</p> <p>Az aktuális dátumot megmondani vagy tábláról leolvasni, felsorolni az ismert napi adatokat.</p> <p>Naptárból sorolni a napokat kötve a dátumokhoz.</p> <p>Megnevezni, elkülöníteni a napszakokat.</p> <p>Az elmúlással kapcsolatos történeteket ismerni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 6/7, 6/10, Számolás-mérés: 6/2, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: korán, későn, tegnap, holnap, soká, hónap, nap, év, <i>évszázad, évezred</i> , tavasz, nyár, ősz, tél, szeles, havas, ködös, hideg, jeges, szünidő, <i>szorgalmi idő</i> , óra, perc, negyed óra, életkor, születés, halál,			

Évfolyam: 6.

6. Tematikai egység: Élőlények		Előzetes tudás: <i>Élőlények megóvása, természetvédelem.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyre jobban tájékozódni az őt körülvevő természeti világban.			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Növények</u> Szobanövények ápolása. Lombos, tűlevelű, lombhullató, örökzöld fa fogalmának kialakítása. Gyümölcsök, zöldségek, gabonafélék felhasználása, tárolása, tartósítása. Az eddig tanultak elmélyítése, rendszerezése. Földünkön élő változatos növényvilág. A növények létfontosságú tulajdonságai (oxigéntermelés).	Környezetében lévő virágokat megnevezi, részeit felsorolja, gondozza azokat. Erdei sétán megfigyeli, tapintja a fák részeit. Összehasonlít, különbségeket állapít meg. Tanórán tapasztalatai, emlékei szerint főfogalom alá rendez, csoportosít. Fogalomhoz megfelelő képet rendel. Zöldségeket, gyümölcsöket, gabonaféléket megnevez, csoportosít.	A környezetében lévő növényeket ismerni és gondozni. Egy-egy dologra hosszan figyelni. Kérdéseket bővített mondatokkal feltenni. A már tanult jellemzőket ismerni és felsorolni, osztályozni, csoportosítani a növények fajtáit.	
<u>Állatok</u> Vadon élő állatok, erdei, mezei, víziállatok, ragadozók. Csoportosítás kültakaró, táplálkozás, szaporodás élőhely szerint. Mesék az állatokról. Állatfarsang, jelmezkészítés, szerepjátékok, mesék dramatizálása. Más földrészek állatai.	Állatkerti séta alkalmával megfigyeli az állatok tulajdonságait, nevüket megtanulja. Filmen, könyvekben azonosítja az élő állattal. Megtanulja élőhelyeiket, táplálkozási szokásaikat (világatlaszban az állatok élőhelyei, életviszonyai, tápláléklánc). Hozzárendel, differenciál, csoportosít.	Ismeretek az állatkert állatairól, felismerni könyvekből, filmen. Állatok jellemző jegyeiket felsorolni, tulajdonságaik alapján csoportosításokat végezni. Állatjelmezben tulajdonságokat megjeleníteni, hangokat utánozni. Kedvenc háziállatról beszámolni.	
Kapcsolódási pontok: Környezetismeret: 6/3, Ábrázolás-alakítás: 6/4, 6/5, Ének-zene: 6/1, 6/3, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szobanövények, pálmafélék, kényes, igényes, elszárad, kivirul, lombos, tűlevelű, örökzöld, lombhullató, őserdő, sivatag, szezonális, zöldségfélék, fonnyadt, friss, ízes, zamatos, kenyérgabonák, aratás, őrlés, vadon-vad, mezei, erdei, vízi állat, ragadozó, kültakaró, szaporodás, élőhely, barlang, odú, marcangolás, támadó, félénk, gondozás, veszélyes, szelíd, lassú, nyugodt, támadó,			

Évfolyam: 6.

7. Tematikai egység: Előkészület a felnőtt életre		<i>Előzetes tudás: Tájékozottság a foglalkozásokról.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Körültekintően vásárolni, különbséget felismerni a fontos, nem fontos árucikkek között.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Üzletek, vásárlás</u> Üzletekről, vásárlásról tanultak rendszerezése. Piacok, üzletközpontok, közértek, kiskereskedések hasonlósága, különbözősége. Rendszeres vásárlás gyakorlása az apróbb megbízatások teljesítésével. Az önállóság fokozatos növelésével: az áru kiválasztása, vásárlás, fizetés. Megfelel-e az áru minősége? (csere)	Szervezett keretek között csoportjával ellátogat a különböző vásárló helyekre. Megfigyel, összehasonlít, tapint. Tanári kérdés szerint vásárol, fizet. Gyakorolja a tanult kommunikációs formákat. Szerepjátékokban megjeleníti a tanultakat. Üzleteket, áruféleségeket rendszerez, csoportosít, minőségi kifogást megfogalmaz.	A tanultakat készség szintjén a gyakorlatban alkalmazni. Türelemmel, érdeklődéssel és megfelelő magatartással részt venni a látogatásokon. Beépült és rögzült ismereteit szókinccse és mondatai tükrözik.	
<u>Foglalkozások</u> Iskola, üzletek intézmények dolgozói. Szolgáltatások egymáshoz rendelése, irányítással. Szülők, testvérek munkája, foglalkozása. Minden munkában van szépség és hasznosság. Mesealakok foglalkozása. Összehasonlítás jellemzők megfigyeltetése által.	Az iskolai dolgozók foglalkozásának megnevezése, feladataik megfigyelése. Mindennapi életében jelenlévő ügyintézők munkája, eszközeik (orvos, asszisztens, titkárnő, jegyeladó, buszvezető, cukrász). Eladók munkájának megfigyelése. Szituációs játékokban a szerepek gyakorlása.	Saját véleményét kialakítani a foglalkozásokról (jó, rossz, nehéz, könnyű). Önállóan kérni, megköszönni, elköszönni, kifogást megfogalmazni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 6/10, Számolás-mérés: 6/2, 6/4, 6/5, Ábrázolás-alakítás: 6/4, 6/5, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: áru, árucikk, üzletközpont, forgalom, tömeg, kínálat, pulrendszer, drága, olcsó, luxus, zsúfolt, kényelmes, friss, romlott, udvarias, udvariatlan, nem megfelelő, hivatal, üzlet, műhelyek, szolgáltatás, tisztviselő, munkaidő, pénztáros, kiszolgálás, vezetés, gépelés, számlázás, feladat, fizetés, fárasztó, könnyű,			

Évfolyam: 6.

9. Tematikai egység: <i>Ünnepek</i>	Előzetes tudás: <i>Mások ünneplésének elfogadása.</i>		Órakeret: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Önálló feladattal készülni, megfelelő magatartást tanúsítani az ünnepélyeken.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Nemzeti, családi, egyházi, társadalmi ünnepek csoportosítása.	Az ünnepek megnevezését és eredetét sokféle helyről helyzetből hallgatja, nézi (könyvek, mesék, múzeumok, tárgyak, emlékek).	Egyre biztosabban eligazodni a különböző ünnepségek időpontja, jellege, eredeztetése tekintetében.	
Társak jeles ünnepeinek számontartása.	Felköszöntés, gratuláció. Megajándékozás.	Az ünnepekkel kapcsolatos tárgyismeretét, és a fogalmak használatával beszédét gazdagítani.	
Az ünnepekhez tartozó történetek ismertetése. Mesék, olvasmányok. Történelmi tárgyak megtekintése, múzeumlátogatások az ünnepekhez kapcsolódóan. Az ünnephez tartozó formai elemeket ismerje meg és tartsa be.	Tevékenyen részt vesz jelképek (zászlók, díszek) készítésében. Tanári segítséggel értelmezi a helyzeteket, tárgyakat.	Társaival együttműködni.	
Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: 6/4, 6/5, Ének-zene: 6/2, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>ünnep, ajándék, egyház, társadalom</i> , nemzet, történet, király, papság, kép, <i>jelkép</i> , korona, szent, <i>vallások, templom</i> , szeretet, gyűlölet, hangulat, ünnepélyesség,			

Olvasás – írás

Évfolyam: 6.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	4
Éves órakeret	144
Ebből kötött	130
Szabadon tervezhető órakeret	14

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	6.
1. Beszédfejlesztés	10
2. Térorientációs gyakorlatok	9
3. Finommozgások fejlesztése	-
4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése	-
5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztése	-
6. Íráselemek tanítása	-
7. Betűtanítás	35
8. Olvasás	30
9. Írás	26
10. Értő olvasás	20
Szabadon tervezhető órakeret	14

6. évfolyam

Évfolyam: 6.

1. Tematikai egység: Beszédfejlesztés		<i>Előzetes tudás: Tagolt beszéd.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Gondolatokat, szavakat kifejezni verbális vagy nonverbális jelekkel.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Beszédtechnika további fejlesztése.	Légzőgyakorlatok. Szappanbuborék fújása.	Folyamatosan, nyugodtan, érthetően beszélni.	
Személyi adatok gyakorlása.	Teljes nevének, lakcímének másolása.	Legfontosabb adatait ismerni.	
Mondat bővítése újabb és újabb bővítményekkel.	Mondat bővítése újabb és újabb bővítményekkel.	Pontosan kifejezni mondanivalóját.	
Mondat befejezése, kiegészítése.	Mondat többféle befejezése.	Betartani a kérdezés és felelés formai- és tartalmi követelményeit.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>Levegő benntartása, beosztása. Napló. Személyi adatok. Kérdő névmások használata. Kérdezés és felelés, társalgás szabályai.</i>			

Évfolyam: 6.

2. Tematikai egység: Térorientációs gyakorlatok		Előzetes tudás: Tájékozódás táblázatban	Órakeret: 9
Tantárgyi fejlesztési célok: Helymeghatározásokat végezni különböző pontokhoz viszonyítva.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Játékos feladatok.	Tűz-víz játék.	Téri relációkat többféleképpen megfogalmazni.	
Hely-meghatározások.	Tárgy elrejtése, megtalálása.		
Tájékozódás 4x4-es táblázatban.	Egyszerű ábrák rajzolása a megfelelő helyre.	Szabályt megérteni, a „táblázatot” önállóan kitölteni.	
Megfigyelések az utcán.	Térbeli helyzetek megfigyelése, megfogalmazása.	Függőlegesen írt feliratot felismerni, összeolvasni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A megtalálás helyének pontos meghatározása. csere, helycsere, oszlopok, sorok számozása, önálló munka, önálló, ellenőrzés, vízszintes és függőleges feliratok,			

Évfolyam: 6.

7. Tematikai egység: Betűtanítás (d, j, n, h, sz, r, g, ny)		<i>Előzetes tudás: Kis- és nagybetűk differenciálása.</i>	Órakeret: 35
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A mondatvégi írásjeleket biztosan felismerni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Új betű ismertetése.	Betű kiemelése, hangoztatása, írása, olvasása, kapcsolása.	Felismerni, és készség-szinten alkalmazni a tanult betűket.	
Szótagok, szavak kirakása.	Szógyűjtés az új szavakkal, kirakásuk, másolásuk.	Kitartását, önfegyelmét, feladattartását fejleszteni a gyakorlás során.	
Hiányzó betűk, szótagok pótlása.	Azonos szótaggal kezdődő szavak gyűjtése, értelmezése.		
Nevek, mondatkezdő betűk jelölése.	Hiányzó betűk pótlása, beillesztése, betűk cseréje.		
	Nagybetűk keresése újságban, könyvben.	Környezete iránti érdeklődés, önálló „felfedezéseket” tenni a térképen!	
	Városok nevének gyűjtése a térképről.	Képes konkrét kérdésre egyszavas adekvát választ adni.	
Mondatvégi írásjel: !	Felkiáltójel alkalmazása, írása.		
Játék a betűkkel.	Anagramma kirakása (retek, teker keret stb.) valamennyi változat leírása emlékezetből.	A gondolkodást igénylő szabadidős tevékenységeket beépíteni elfoglaltságai közé (fejtörők megoldása, keresztrejtvény).	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/1, 6/7, Társadalmi ismeretek: 6/1, 6/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: kétjegyű mássalhangzó, hiány, pótlás, csere, kihagyás. Törd a fejed! Ki tud többet? –vetélkedő. <i>Tulajdonnevek írásának szabályai.</i> Különböző érzelmek megfigyelése képen. „Miért?” (szomorú, sír, vidám, nevet.).			

Évfolyam: 6.

8. Tematikai egység: Olvasás		<i>Előzetes tudás: Olvasás, az írásjeleket figyelembe véve.</i>	Órakeret: 30
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerűbb feliratokat, utcatáblákat elolvasni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Rövid mondatok olvasása, értelmezése. Eseményképek sorba rendezése, magyarázása. Tárgy - kép - szó egymáshoz rendelése. Összetett mondatok befejezése „pedig”, „de”, „mert”, köötőszavak után. Feliratok olvasása az utcán.	Kérdések feltevése egymásnak az olvasmánnyal kapcsolatban. Cselekvések megnevezése, időrendjük megállapítása. Egyeztetések a tanterem tárgyaival, tárgy- és szóképekkel. Hibás állítások javítása félmondatok értelmes összeillesztése. Több mondatos olvasmány váltott olvasása. Ismert utcanevek, üzletek, középületek nevének olvasása.	Önállóan olvasni, értelmezni rövid mondat. Összefüggő mondatokat alkotni képsorról. Felismerni összefüggéseket, ok-okozati viszonyt. Elmondani az olvasmány tartalmát kérdések segítségével. Felismerni környezetében meglévő néhány közintézményt (orvosi rendelő, rendőrség).	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/1, 6/2, Társadalmi ismeretek: 6/1, 6/2, Életvitel és gyakorlat: 6/3, 6/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Múlt-, jelen- és jövő-idejű cselekvések (előbb, később). Hely, helyszín (Válaszok hol?” kérdésre, helymeghatározások szó-végződés (helyragok). <i>ok, előzmény, következmény, Középületek, funkciójuk nyitás-zárás időpontjai.</i>			

Évfolyam: 6.

9. Tematikai egység: Írás		Előzetes tudás: Írás eltérő vonalrendszerekben.	Órakeret: 26
Tantárgyi fejlesztési célok: Törekedni rendezett füzetre, javuló betűformákra.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Betűírás vonalrendszerbe.	Betűformák gyakorlása.	Türelmes, kitartó feladatmegoldás.	
Puzzle kirakása.	Elemek egyenkénti megfigyelése, beillesztése önállóan.	Képes rövid szövegből egy-egy mondatot kiemelni, értelmezni.	
Kezdőbetűk jelölése.	Mondat hangsúlyozása és megfelelő írásjel alkalmazása.	Pontosan követni az utasításokat.	
Rövid mondatok másolása.	Könyvben bejelölt mondat kikeresése, másolása.	Hiba nélkül másolni néhány mondatot.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/1, Társadalmi ismeretek: 6/1, 6/2, Életvitel és gyakorlat: 6/3, 6/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Betűk, szavak, sorok távolsága. Szabályos, szabálytalan formák. Mondat eleje, vége - jelölésének szabályai. Se több, se kevesebb! Tartalom, szereplők.			

Évfolyam: 6.

10. Tematikai egység: Értő olvasás		Előzetes tudás: Szöveg képhez rendelése.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Megérteni, saját szavaival elmondani az események összefüggéseit.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Rövid történet olvasása, értelmezése.	Történet olvasása, értelmezése mondatonként és egészében.	Az olvasottakat tömören összefoglalni, értelmezni.	
Rövid olvasmány olvasása, értelmezése.	Rövid szövegek olvasása könyvből, újságokból, magazinokból		
Utcai feliratok, eligazító táblák.	Séta közben feliratok, plakátok, hirdetések olvasása.	A feliratokat kis segítséggel értelmezni.	
Információk, hirdetések.	Árukatalógus nézegetése, olvasgatása termékek csoportosítása. Árak összehasonlítása.	Segítséggel összehasonlítani az árufajták értékét.	
Ételreceptek.	Zacskós leves készítése a leírt útmutató alapján, a leírtak betartása.	Kiemelni, nevezzen meg receptből alapanyagokat, mennyiségeket rákérdezésre.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/1, 6/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Rákérdezésre részletek felidézése. (Miért? Hogyan? Mikor? Stb.). termékek, események, időpontok, olcsó, drága, főzési idő, forrás, keverés, lassú tűzön.			

Számolás-mérés

Évfolyam: 6.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Heti órakeret	3
Éves órakeret	108
Ebből kötött	97
Szabadon tervezhető órakeret	11

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	6.
1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	5
2. Tájékozódás	5
3. Mennyiségek - Műveletek	25
4. Mértékegységek, méretek, pénz	44
5. Összefüggések felismerése	18
Szabadon tervezhető órakeret	11

Évfolyam: 6.

Évfolyam: 6.

1. Tematikai egység: <i>Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól</i>	<i>Előzetes tudás: Soralkotások balról jobbra.</i>	Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Tanult formákat felismerni, megnevezni, differenciálni.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Méretetek, arányok	Hibás rajzon aránytalanságok felfedezése, javítása. Ember rajzolása 3 méretben. Különböző méretű körök egymásra ragasztása csökkenő sorrendben.	Munkavégzés során az aránytalanságokat figyelmesen érzékelni és megfogalmazni.
Tevékenységek logikai játék elemeivel	Talpán és csúcsán álló háromszögekből ritmikus sor kirakása ragasztása, rajzolása. Elemek formájának és méretének megállapítása tapintással. Logikai játék sorozatban 1 + elem észlelése.	Pontosan megfigyelni, feladatát önállóan végezni.
Különböző formák létrehozása	Négyzet alakú papírból egyre kisebb háromszögek, téglalapok hajtogatása minta után. Gyurmából kerek és szögletes formák alakítása, gyurmába lenyomatok készítése.	Tudatosan, és pontosan végezni a méréseket, egyeztetni a formákat.
Kapcsolódási pontok: Életvitel és gyakorlat: 6/6, Ábrázolás-alakítás: 6/4, 6/5,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: <u>túl</u> sok, <u>túl</u> rövid, <i>oldalak, csúcsok, egyenes és görbe vonalak, lenyomat, az eredeti tárgy fordítottja.</i>		

Évfolyam: 6.

2. Tematikai egység: Tájékozódás		<i>Előzetes tudás: Térirányok. Helymeghatározás.</i>	Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Térbeli tájékozódást kiterjeszteni; alaprajz, térkép fogalmát megismerni (alaprajz, térkép használatának gyakorlása közvetlen tapasztalatok segítségével).</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Térirányok	Bal- jobb gyakorlása egymás mögött és egymással szemben. Tükrözés ábrázolása rajzban.	- Készség-szinten megkülönböztetni a bal és jobb irányt.	
Térirányok megfigyelése az utcán	Helymeghatározások 5x5-ös négyzethálón (ház) sorok (emelet) és oszlopok (lakás) alapján.	Képes oszlopok és sorok egyidejű figyelembevételére.	
Ismerkedés Budapest térképével	Megfigyelések az utcán jobbra, balra kanyarodás, haladási irány, jobbra tartás, innenső oldal, túloldal. A Duna, a budai és pesti oldal, az ismert főútvonalak „bejárása” a térképen. A Duna folyásiránya, jobb- és bal part, belváros, külső kerületek.	Figyelmesen közlekedni az utcán, felfedezni a tanult ismeretek gyakorlati előfordulását.	
Események időbeli sorrendje	Személyes élmény mozzanatainak időrendi sorrendbe állítása (vásárlás, kirándulás, orvosi vizsgálat) hibás sorrend javítása, indoklása, eseménykép sorrendbe állítása.	Élménybeszámolót tartani 5-6 helyes sorrendben elmondott eseményről.	
Az óra	Az óra számlapjának tanulmányozása. A kis- és nagymutató járása. Számok kiolvasása.	A bepontozott óraszámlapra helyesen beírni a számokat.	
Naptár	Az óramutatók állása egész órakeret.	az egész órát felismerni.	
	Nevezetes időpontok (tanítás kezdete, reggeli, ebéd, szakkör) beállítása az órán. Másodpercmutató megfigyelése, egy percig tartó cselekvés (kar felemelése).		
	Naptár beosztása, hónapok nevei, sorrendjük, számozásuk.	Saját életkorát, születésnapját pontosan ismerni.	
	Születési dátumok, életkor, legidősebb, legfiatalabb a csoportban.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/4, 6/5, Olvasás-írás: 6/2, Tánc-drámajáték: 6/1, Ábrázolás-alakítás: 6/5, Mozgásnevelés: 6/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: bal, jobb, tükörkép, emelet, földszint, sor, oszlop, középső, utolsó előtti innenső- és túloldal, haladási irány, külső, belső kerületek, főútvonalak, mellékutak, terek, előbb, később, után, közben, alatt, másodperc, rövidítés: ó. p. mp., nemzeti ünnepek, családi ünnepek, iskolai szünetek,			

Évfolyam: 6.

3. Tematikai egység: Mennyiségek - Műveletek		Előzetes tudás: Számlálás egyesével 10-ig fejben oda-vissza.	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Páros- és páratlan számokat megkülönböztetni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mennyiségek meghatározása, átalakítása	Számlálás 10-es körben tárgyakon, ujjakon, számegyenesen, fejben oda-vissza egyesével, kettesével nagyszámú elemből 3, 4, elemből álló részhalmazok létrehozása. 10 bontása segédeszközökkel és fejben. Összeadások, kivonások segédeszközzel és a nélkül. Feladatok írása diktálásra, önállóan.	- Egyre kevesebb segítséggel elvégezni a feladatokat.	
Páros és páratlan számok	Páros számok fogalma, halmaz felezése, harmadolása. Maradék fogalma	Felismerni a páros és páratlan mennyiségeket.	
Sorszámnevek	Sorszámnevek jelölése. Feladatok sorszámnevek alkalmazásával tárgyakon (hozd ide az ötödiket!) és feladatlapon (karikázd be a 4.-et, húzd alá a 7.-et,)	Spontán tevékenysége során a sorszámneveket helyesen alkalmazni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/7, Olvasás-írás: 6/10, Életvitel és gyakorlat: 6/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: aláhúzás, bekarikázás, áthúzás, jelölés, javítás, páros, páratlan, maradék, előlről, hátulról, középről, két széléről			

Évfolyam: 6.

4. Tematikai egység: Mértékegységek, mérések, pénz		<i>Előzetes tudás: Pénzérték felismerése, értékük viszonyítása.</i>	Órakeret: 44
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A mértékegységek közötti nagyságrendbeli különbséget megérteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Hosszmértékek bővítése	Mérések a teremben (cm) és a folyosón (m) becslés, ellenőrzés. Km fogalma, nagyságrendjének érzékelése (séta). Összeadások, kivonások hosszsmértékekkel.	Képes a mértékegységek nagyságrendjének helyes megválasztására, pontos mérésre (cm).	
Súlymérés, mértékegységek bővítése	Gramm, dekagramm, kilogramm (gr, dkg, kg) nagyságrendjének érzékelése élelmiszerek mérésével. Csomagolt áruk súlyának leolvasása, ellenőrzése		
Térfogat mérése, mértékegységei	Liter, deciliter (l, dl) nagyságrendjének érzékelése. Élelmiszerek csomagolásán l, dl felirat értelmezése. Mérések folyadékokkal. Számolási feladatok különböző mértékegységekkel.		
Hőmérséklet	Hőmérséklet fogalma, mérése, hőmérő működése, leolvasása.	Értelmezni a hallott meteorológiai jelentéseket.	
A pénz	Pénzérték felismerése, értékük viszonyítása. Számolási feladatok pénzérték felhasználásával. Szöveges feladatok.	Képes a számtani műveleteket a pénz területén alkalmazni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/7, Olvasás-írás: 6/10, Környezetismeret: 6/4, Életvitel és gyakorlat: 6/1, 6/4, 6/6, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: hosszúság, magasság, távolság, <i>gr, dkg, kg. rövidítés súly, tömeg, liter, deciliter, deci fél liter, 0 fok, negatív hőmérséklet fagypon</i> t, érme, bankjegy, érték,			

Évfolyam: 6.

5. Tematikai egység: Összefüggések felismerése		<i>Előzetes tudás: Önfegyelem sikeres illetve kudarcos feladatvégzés esetén.</i>	Órakeret: 18
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Szöveges feladatok felállítását gyakorolni, logikáját megérteni. Logikus gondolkodást igénylő feladatok iránt érdeklődő, pozitív hozzáállást mutatni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Számok a mindennapi életben	Mértékegységek helyes használata és a hibás alkalmazás javítása. Vásárlás közértben, zöldségesnél különböző tevékenységek időtartamának becslése, ellenőrzése (ebéd, séta).	Segítséggel eligazodni a leggyakoribb mértékegységek használatában.	
Megfigyelések az utcán	Házzámok növekedése, csökkenése, páros és páratlan oldal. Jelzőtáblák, útbaigazító jelzések kirakatnézés, árak, (akciós ár, negatív szám)	Érdeklődő hozzáállással, kérdések spontán megfogalmazásával tudatosan információkat gyűjteni a séták során.	
Logikai játékok	Tetrisz elemekkel négyzet kitöltése ritmikus sor folytatása rajzban. Növekvő, csökkenő számsor folytatása. Egyszerű kérdésekre (ki? hol? mikor? miért?) egy szavas adekvát válaszok	Képes viszonylag tartós figyelemkoncentrációra, kitartó feladatvégzésre.	
Figyelem fejlesztő játékok	Memória játék, puzzle, pótlások ritmikus sorban. Számsorban, egyénre szabott feladatsor végzése, ellenőrzése, javítása.	Megfelelő önfegyelemmel, toleranciával viszonyulni társai sikereihez, saját (esetleges) kudarcaihoz.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 6/2, Ábrázolás-alakítás: 6/4, 6/5, Életvitel és gyakorlat: 6/4, Tánc-drámajáték: 6/1, 6/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: különböző mértékegységek, páros oldal, páratlan oldal, <i>olcsó, drága, akció, személy, helyszín, időpont és kérdőszavai, oda illik, sorrend</i>			

Állampolgári ismeretek

Évfolyam: 6.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	33
Szabadon tervezhető órakeret	3

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	6.
1. Személyi adatok, önismeret, társas kapcsolatok	13
2. Lakóhelyismeret – Közlekedésre nevelés	20
3. Történelmi ismeretek – Társadalmi ünnepek	-
4. Felkészülés a felnőtt létre – Állampolgári ismeretek	-
Szabadon tervezhető órakeret	3

Évfolyam: 6.

Évfolyam: 6.

1. Tematikai egység: Személyes adatok – Önismeret – Társas kapcsolatok		Előzetes tudás: Kontrollált viselkedés. Saját tulajdonságok tudatos alakítása, reális megítélése.	Órakeret: 13
Tantárgyi fejlesztési célok: Udvariassági formákat ismerni és megfelelően használni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Fontosabb személyes adatok, címek. Az iskola címe, a tanárok neve. Önismeret. Énkép. Milyen vagyok én? Tulajdonságok. Viselkedés, különböző élethelyzetekben, családi események (esküvő, születés, gyász, temetés) során. Vásárlás- önkontroll, önfegyelem. Uralkodás a vágyak felett. (csak azt vedd el, amit eltervezted, és amire szükséged van!) Szituációk, reakciók, az indulatok levezetése. Viselkedés, különböző helyzetekben: - sorban állás közben, - családban,- osztályban, - munkahelyen, - szórakozás közben. Általános társasági viselkedési szabályok összegzése. Segítés másokon (nehéz tárgy cipelése – segítés, ülőhely átadása, kérésre vásárlás, házi segítségnyújtás). Empátia.	Személyes adatok, címek ismerete, saját adat kiválasztása több lehetőség közül. Az iskola dolgozóinak felismerése, fényképről megnevezése. Önjellemzés készítése, tulajdonságok alapján társak, családtagok felismerése. Beszélgetés, saját élmény elmondása. Képek, filmek (filmrészlet) megtekintése, tanulmányi séta boltok kínálatának megfigyelése, vásárlási lista alapján áruk kiválasztása. Szituációs játék, eltérő szerepekben, esetmegbeszélés. Megfigyelés, beszélgetés, helyes és helytelen viselkedés csoportosítása, indoklással. Megszólítás, elköszönés, eltérő helyzetekben. Képek, filmrészletek, rövid szövegek alapján helyzetek felismerése, megnevezése, szituációs játékokban adott helyzetek előadása, megoldások tetszés szerint.	Személyes adatait ismerni, szükséges esetekben közölni. Külső és belső tulajdonságokat felismerni, megnevezni. Aktívan részt venni a család mindennapi tevékenységében. Képes megfelelően alkalmazni a tanult viselkedési és magatartási normákat a mindennapi élethelyzetekben. Észrevenni, ha segíteni tud, segítséget kérni, ha szükségét érzi.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/2, 6/3, 6/7, Számolás-mérés: 6/2, Életvitel és gyakorlat: 6/4, Ábrázolás – alakítás: 6/4, Tánc- és drámajáték: 6/2, 6/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: esküvő, házasság, születés, gyász, temetés, önellenőrzés, önfegyelem, önbizalom, empátia, tolerancia,			

Évfolyam: 6.

2. Tematikai egység: Lakóhelyismeret – Közlekedésre nevelés		<i>Előzetes tudás: Térkép színjelzései.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Tájékozódni a térképen.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Lakóhely (Budapest) térképe. Közlekedési útvonalak, csomópontok. Tágabb lakóhely: Magyarország, jellemzői leolvasása a térképről (határ, felszíni formák, szomszédos országok). Európa (országok nevei). Földrészek: Európa, Ázsia, Afrika, Amerika, Ausztrália. A biztonságos gyalogos és kerékpáros közlekedés elemi szabályai. A kerékpárosokra vonatkozó szabályok.	Lakóhely, iskola megkeresése egyszerűsített térképen – útvonal az otthon és az iskola között. Alternatív közlekedési lehetőségek. Szituációs játék (segítség kérése). Teendő, ha a közlekedés valamilyen okból leáll. Kép, térkép könyvek, albumok nézegetése. Földgömb, térkép, használata. Szomszédos, és más országok megnevezése, képek gyűjtése más országokról, zászlók, fővárosok. Közlekedési szabályok, táblák, jelzések válogatása, csoportosítása (tiltó és tájékoztató táblák). Megfigyelés, beszélgetés, rajzolás, színezés.	Ismerni az útvonalat és a közlekedési eszközöket, amikkel az iskolába jár. Tájékozódni a földgömbön. Megtalálni (segítséggel) Magyarországot Európát térképén. A térkép színeit leolvasni, ismerni a térkép fontos jelzéseit (város, országhatár, úthálózat) A közlekedési szabályokat biztosan ismerni és alkalmazni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/2, Környezetismeret: 6/4, Ábrázolás-alakítás: 6/4, Tánc- és drámajáték: 6/1, 6/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: égtájak, országhatár, külföld, útlevel, <i>nyelvek, világrész, földrész, óceán, szárazföld,</i>			

Életvitel és gyakorlat

Évfolyam: 6.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	6.
1. Textilmunkák	45
2. Egyszerű háztartási munkák	37
3. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	20
4. Vásárlás - Fogyasztóvédelem	15
5. Piktogramok értelmezése	-
6. Anyagok alakítása	45
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 6.

Évfolyam: 6.

1. Tematikai egység: Textilmunkák	<i>Előzetes tudás: Kitartó munkavégzés.</i>		Órakeret: 45
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Megbízhatóan, balesetmentesen használni az eszközöket.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Segítséggel száröltés gyakorlása, szegőöltések közül pelenkaöltés megtanulása. Varrások eldolgozása, csomókötés, szalagkötés előkészítése, gyakorlása. Gombfelvarrás nehezebb esetei. Irányítással textil nyírása, összevarrása, textilcsík gombolyítása. A szövés előkészítése.	Szegőöltések közül pelenkaöltés technikájának megismerése. Kisebb anyag körülvarrása. Szalagkötés eltérő vastagságú és anyagú textilből. Gomb felvarrása (két-, négylyukú, füles). A gombvarrás gyakorlása egyre nagyobb önállósággal. Eddigi tevékenységek folyamatos gyakorlása. Szövés anyagainak, eszközeinek megismerése, kiválasztása (fonal színe, vastagsága). Kisméretű szövőkereten szövés, figyelemmel az anyag vastagságára, színére.	A szálöltést önállóan gyakorolni, a megfelelő gombvarrási technikát alkalmazni. Irányítással textilcsíkot összevarrni, gombolyítani.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/3, 6/7, Számolás-mérés: 6/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eddigi fogalmak folyamatos használatán túl új fogalmak: <i>pelenkaöltés</i> . Szövéssel kapcsolatos eszközök elnevezése.			

Évfolyam: 6.

2. Tematikai egység: Egyszerű háztartási munkák		<i>Előzetes tudás: Az élelmiszerek kezelésének higiéniai szabályai.</i>	37
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A tisztító- és fertőtlenítőszereket körültekintően használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Étkezések előkészítése segítséggel: Kenyérszeletelés, kenyérpirítás, konzervbontás, tisztítás, hámozás.</p> <p>A főzés jellegének megfelelő edények és eszközök kiválasztása. Segítséggel egyszerű, főzést nem igénylő ételek elkészítése. Gyümölcs és zöldségtisztítás.</p> <p>Önálló terítés, mosogatás, rendrakás.</p> <p>Portörölés, felmosás, játékok lemosása, szőnyeg porszívózása önállóan.</p> <p>Ellenőrzés mellett tisztító és fertőtlenítőszerek használata.</p> <p>Évszaknak, időjárásnak megfelelő udvari/kerti munkák végzése.</p>	<p>Előkészítő folyamatok közül a kenyérszeletelés, kenyérpirítás, konzervbontás megismerése: szendvics készítése tízórára, alkalmi étkezésekre.</p> <p>Tájékozódás a konyhai eszközök között (megfelelő kiválasztása nagyságra és funkcióra figyelemmel). Gyümölcssaláta, desszert (porból) készítése, tálalása. Tisztítási, hámozási folyamatok megismerése (főtt tojás, banán, narancs, alma, főtt burgonya). Eddigi tevékenységek gyakorlása (terítés, tálalás, kínálás, mosogatás, rendrakás).</p> <p>Seprű, lapát használata önállóan. Porszívózás gyakorlása. Portörölés, lemosás (víz megfelelő előkészítése, tisztítószer adagolása). Tisztító és fertőtlenítőszerek adagolásának megismerése, használatának gyakorlása ellenőrzés mellett. Hólapátolás, avarseprés, szemétszedés, gallyak gyűjtése.</p>	<p>Önállóan teríteni, mosogatni, törölgetni, rendet rakni.</p> <p>Önállóan használni a megismert eszközöket.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 6/3, 6/4, Számolás-mérés: 6/3, 6/4, Környezetismeret: 6/2, Tánc- és drámajáték: 6/1, 6/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Előkészítéshez kapcsolódó fogalmak: tisztítás, <i>hámozás</i> , szeletelés, konzervnyitás, pirítás. Egyszerű ételek nevei, az elkészítés folyamatában használt fogalmak az anyagokra eszközökre, technológiára vonatkozóan. Fogalmak bővítése: tisztítószer, fertőtlenítőszer (néhány közismert és alkalmazott szer).			

Évfolyam: 6.

3. Tematikai egység: Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	<i>Előzetes tudás: Háztartási eszközök és gépek használata egyszerűbb esetekben.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az ápoltság fontosságát megérteni, és törekedni a gondozott megjelenésre.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Cipőfűzés önállóan. Cipőkötés irányítás mellett. Mosás: gépi mosás eszközei, használata. Teregetés, ruhanemű hajtogatása. Egyszerű vasalás, vasaló használata. Tisztálkodás.	Cipőfűzés alkalmazása szükség szerint. Cipőkötés adódó alkalmanként irányítással. Mosás megismerése, kézi-gépi mosás eszközei, azok használata. Mosószeres, öblítő szerek használatának szempontjai (anyag, szennyeződés, hőfok). Szárítás módjai. Tiszta ruha kezelése: vasalás, hajtogatás, tárolás (zsebkendő, törölköző, kendő vasalása, hajtogatása). Fürdés menete, nehezen elérhető részek tisztántartása. Személyes higiéné, ápoltság iránti igény felkeltése.	Önállóan cipőt fűzni és kötni. A háztartási gépeket megfelelő módon, balesetmentesen használni. A mosás és vasalás eszközeit megnevezni, használatát ismerni.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/3, 6/7,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eddigi fogalmak használata. Fogalombővítés: mosással, vasalással kapcsolatos fogalmak.		

Évfolyam: 6.

4. Tematikai egység: Vásárlás - Fogyasztóvédelem		Előzetes tudás: Érték és ár fogalma.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Helyes vásárlási szokásokat kialakítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Felügyelet mellett alapvető, egyszerű árucikkek beszerzési helyének megismerése, egy tétel vásárlása. Fizetés módja. Társadalmi normák az üzletekben. Piktogramok értelmezése üzletekben.	Tanulmányi séta, piac, üzlet látogatása, kirakatok, prospektusok nézegetése, árak összehasonlítása. Vásárlás folyamatának gyakorlása (a vásárlás megtervezése, hely kiválasztása, áruválaszték megismerése, választás saját szempont szerint). Közlekedési útvonalak a vásárlás helyszínére. A fizetés módjának gyakorlása (a szükséges pénzösszeg előkészítése, kedvezmény (ha van) igénybe vétele).	Egyféle árucikket önállóan vásárolni.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 6/3, 6/4, 6/5, Társadalmi ismeretek: 6/2, Ábrázolás-alakítás: 6/5, Tánc- és drámajáték: 6/1, 6/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Vásárlási folyamatnál és fizetésnél használatos fogalmak. Közlekedéshez, viselkedéshez kapcsolódó fogalmak folyamatos bővítése.			

Évfolyam: 6.

6. Tematikai egység: Anyagok alakítása		<i>Előzetes tudás: Tapasztalatszerzés az anyagok tulajdonságairól.</i>	Órakeret: 45
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A használt eszközök és anyagok körét bővíteni, igényes tárgyakat készíteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Papírból, fonalból és textilből egyszerű tárgyak készítése irányítással.	A munkadarab kiválasztása alapján történő technológiai folyamatok elvégzése irányítással. „Terítő” kivarrása egyszerű mintával, öltéssel.	Egyszerű tárgyat megadott alapanyagokból készíteni. (Térbeli tárgy: összevarrt doboz, terítő).	
Különböző anyagok tulajdonságainak felfedezése (fa, kő, fém). Varrás. Vágás.	Adott anyagból készült tárgyak alkotások keresése környezetében (tárgyak, képek gyűjtése, csoportosítása, funkciójuk). Léc csiszolása, díszítése (faragása, festése), képkeret készítése. „Ékszer” készítése bőr, kő, gyöngy felhasználásával. Fém – drót formálása, alakítása (egyszerű forma készítése hajtogatással).	Adott anyagból készült tárgyakat kiválasztani, csoportosítani.	
Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás 6/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eddig használt fogalmak használata, kibővítése a munkadarab használhatóságára vonatkozóan. maradandó, bányá, emberi alkotás,			

Környezetismeret

Évfolyam: 6.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	32
Szabadon tervezhető órakeret	4

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	6.
1. Az emberi test	10
2. Egészségmegőrzés - Egészséges életmód	12
3. Élő természet - Élőlények és környezetük	6
4. Élettelen környezet – környezeti ártalmak	4
Szabadon tervezhető órakeret	4

Évfolyam: 6.

Évfolyam: 6.

1. Tematikai egység: Az emberi test	<i>Előzetes tudás: Gyógyászati segédeszközök funkciója.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Saját test változásait észlelni. A leggyakrabban előforduló betegségek tüneteit és a gyógyulást elősegítő terápiákat megismerni, az orvos és a gyógyszer szerepét tudatosítani.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
<p>Meglévő ismeretek rendszerezése. Az érzékszervek funkciója, védelme. Az érzékszervekkel kapcsolatos egészségvédelmi teendők, károsodások, a szükséges segédeszközök ismerete (szemüveg, hallókészülék, tolókocsi).</p> <p>A belső szervek neve, elhelyezkedése és funkciója (szív, máj, vese, tüdő).</p> <p>Betegségek körének bővítése: cukorbetegség, ételérzékenység, ekcéma, allergia, fertőző gyermekbetegségek. Betegségek, tünetek, kezelés és megelőzés.</p> <p>Gyógyszer, adagolás, gyógyszerek tárolási szabályai (veszélyek).</p>	<p>Teendők az érzékszervek védelméért: Szem: megfelelő távolság és fényerő szükségessége, erős fény kerülése. Fül: zajártalom kerülése. Ismerkedés a segédeszközökkel (használatuk, kezelésük, óvása, tisztán tartása).</p> <p>Képen, maketten a megismert szervek felismerése (elhelyezkedés, alak, szín, funkció), csoportosítás.</p> <p>Egyedi problémák megbeszélése védőnővel, orvossal. Szerepjáték. Beteg vagyok. Adott betegség tüneteinek és kezelésének rendszerezése. Panaszok megfogalmazása, fájdalom helyének megnevezése, orvosi utasítások számontartása. Diéta előírásainak ismerete (kímélő élelmiszerek és terápiák).</p> <p>Tanulmányi séta a gyógyszertárban.</p>	<p>Érzékszerveket óvni. Saját és társak segédeszközeit, kíméletesen használni.</p> <p>Testrészeket és a szerveket ismerni.</p> <p>Rossz közérzetet jelezni.</p> <p>Saját tapasztalatot megfogalmazni. Az orvosi utasításokat megtartani.</p> <p>Gyógyszerezéssel kapcsolatos szabályokat megismerni.</p>
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/3, Életvitel és gyakorlat: 6/4, 6/3, Ábrázolás-alakítás: 6/4, 6/5, Mozgásnevelés: 6/2,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: látás romlása, hallás romlása, <i>diéta</i> , gyomorrontás, hányinger, <i>fertőző</i> , <i>fertőzés</i> ,		

Évfolyam: 6.

2. Tematikai egység: Egészségmegőrzés – Egészséges életmód		Előzetes tudás: A jó közérzet feltételeinek megteremtése.	Órakeret: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: A helyes egészségvédelmi szokásokat elsajátítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A test tisztán tartása. Hajápolás, hajvágás, a haj ellenőrzése (tetűirtás). Körömápolás. Rendszeres körömvágás, tisztítás, a körömrágás.	Adott célra a megfelelő tisztálkodási szerek kiválasztása, megnevezése. Önálló mosdás, fogmosás, hajmosás, körömápolás kis segítséggel.	Egyszerű tisztálkodási tevékenységekben az önállóság fokát emelni.	
A test edzése.	A testedzés elemeinek gyakorlása, napi rendszerességének bevezetése.	Szakszerűen és rendszeresen használni a kondicionáló gépeket.	
Veszélyforrások a szabadban (a Nap káros hatása). Kullancs-csípés (rovarcsípés) megelőzése, teendők csípés esetén.	A tavaszi és nyári napozás szabályai, rendszeresség, fokozatosság, időtartam, napozószerek (alkalmazás, választék). Eljárás kullancs- és rovarcsípés esetén.	Napozószereket és bőrápoló szereket használni önállóan szükség szerint.	
Sportolás, fürdőzés közben és a háztartásban történő balesetek megelőzése.	Képek, filmek, könyvek nézegetése, beszélgetés a balesetekkel kapcsolatban.	Tevékenységek során társakra figyelni.	
A felnőttek értesítésének módja baleset esetén.	Telefon használat gyakorlása, telefonszámok ismerete (segítségkérés).	Segítséget kérni, telefonálni, lényeges és lényegtelen körülményt kiválasztani.	
Ismerkedés a mentőláda tartalmával.	A mentőláda tartalmának, a benne lévő eszközök és szerek használatának megismerése.	Egyszerűbb esetekben megfelelő módon használni a megismert eszközöket és szereket.	
Orvosi rendelő funkciója. Iskolaorvosi rendelő.	Tanulmányi séta (a környék rendelőinek felkeresése, rendeléssel kapcsolatos viselkedés, dokumentumok).	Helyesen viselkedni, az udvariassági szabályokat betartani.	
Családi orvosi rendelő. Szakorvosi rendelő.		Önfegyelmet tanúsítani az orvosi vizsgálatok során.	
Fogorvosi rendelő			
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/3, 6/7, Életvitel és gyakorlat: 6/4, Mozgásnevelés: 6/3, Tánc- és drámajáték: 6/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A használt szerek megnevezése. A különböző hajtípusok mosószerei (száraz, zsíros), sampon, balzsam. körömmolló, reszelő, vitamindús, tápláló, zsírszegény, rendszeres, diéta, naptej, napolaj, balzsam, kullancs-csípész, óvatos, figyelmes, segítőkész, veszélyes, mentőláda, steril, gáz, kötszer, sebhintőpor, ragtapasz, fertőtlenítés, vizsgálat, lázmérés, vérvétel, vizeletvizsgálat, lelet, beutaló, fűró, fogtömés, fogkő, röntgen, foghúzás,			

Évfolyam: 6.

3. Tematikai egység: Élő természet – élőlények és környezetük	<i>Előzetes tudás: Környezetünk részei vagyunk.</i>	Órakeret: 6
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Összefüggéseket keresni a természeti környezet és az élőlények életmódja között.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Emberek szerepe a növények, állatok életében. Megfigyelések végzése séta során. A környezet hatása az élőlényekre (szárasság, aszály, árvíz, szélsőséges időjárás).	A meglévő ismeretek rendszerezése, csoportosítása változó szempontok alapján. Kísérletek a növények fejlődésével kapcsolatban (a víz szerepe, a fény hatása, a talaj minősége).	Képes főfogalmi csoportosításokat végezni az állat és növényvilág körében. Aktivitás a kísérletek végzése során.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/6, Számolás-mérés: 6/5, Társadalmi ismeretek: 6/2,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Környezettel és időjárással kapcsolatos fogalmak.		

Évfolyam: 6.

4. Tematikai egység: Élettelen környezet – Környezeti ártalmak		Előzetes tudás: A napfény nélkülözhetetlen az élethez, káros hatása kivédhető.	Órakeret: 4
Tantárgyi fejlesztési célok: Az élő és élettelen környezet megfigyelése alapján következtetéseket levonni, tapasztalatait a természet megóvása érdekében hasznosítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A környezeti ártalom fogalmának bevezetése, megfigyelése (kipufogógáz, szemet, füst). Tiszta víz, levegő, napfény. Az élő és élettelen természet. Csapadékfajták megfigyelése (pára, köd, dér, zúzmara, harmat). Bővebben a víz, a harmat, a pára, a jég jellemzői, megfigyelése. Halmazállapot (változásai). A felszíni vizek (forrás, patak, folyó, tó, tenger). Környezetmegóvás.	Tudatos törekvés az értékek óvására (képgyűjtés, válogatás, csoportosítás). Élő és élettelen differenciálása. Megfigyelés, emlékek felidézése, időjárási viszonyok figyelemmel kísérése, TV időjárás jelentések megtekintése, a hallott időjárási szakkifejezések kigyűjtése. Kísérletek, a halmazállapot-változások megfigyelése. Élmények, képek a település vízfolyásairól: alacsony – magas vízállás, (magas, alacsony vízszintű Dunáról). Térkép, földgömb nézegetése, a víz jelzése (kék szín keresése). Szemet szedés szelektív gyűjtőbe.	A légszennyezés jellegzetes szagát felismerni. Képes felismerni a víznek, (mint nélkülözhetetlen, éltető elem) jelentőségét, megjelenési formáit (halmazállapotát) felszíni vizek folyásait, és törekedni a takarékos vízhasználatra. Képes a halmazállapotok differenciálására, a csapadékfajták megkülönböztetésére. Képes egyszerű környezetmegóvó tevékenységet végezni (szemétszedés, szelektív hulladékgyűjtés).	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/4, 6/5, Olvasás-írás: 6/10, Számolás-mérés: 6/5, Társadalmi ismeretek: 6/2, Életvitel és gyakorlat: 6/2, 6/3, Ábrázolás-alakítás: 6/4, 6/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: csapadék, pára, köd, dér, zúzmara, harmat, térkép, földgömb, atlasz,			

Ének - zene

Évfolyam: 6.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt órakeret

Tematikai egység / Évfolyam	6.
1. Gyermekdalok - Népdalok	15
2. Ünnepekörök dalai	15
3. Ritmus és hallásfejlesztés	15
4. Zenehallgatás	20
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 6.

Évfolyam: 6.

1. Tematikai egység: Gyermekdalok - Népdalok	Előzetes tudás: A dal ritmusát tapsolni, kopogni (együttműködéssel).		Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Kifejezően énekelni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Magyar népdalok. 			

Évfolyam: 6.

2. Tematikai egység: <i>Ünnepkörök dalai</i>	Előzetes tudás: <i>Ünnepek jelentésének megélése.</i>		Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Szereplést vállalni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Családi ünnepek dalai.	- Jeles napok, születésnap. - Toborzó dalok előadása.	Ünnepnek megfelelő dalt kiválasztani.	
Nemzeti ünnepek dalai.	Himnusz, Szózat megismerése.	Közös ünneplésben, éneklésben részt venni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/9, Tánc- és drámajáték 6/1, 6/2, 6/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Március 15. Nemzeti ünnep (augusztus 20., október 23.), Himnusz, Szózat,			

Évfolyam: 6.

3. Tematikai egység: <i>Ritmus- és hallásfejlesztés</i>		Előzetes tudás: <i>Dallam, szöveg ritmizálása.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A hangerőt (hangos, halk) felismerni és differenciálni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ritmikai és dinamikai gyakorlatok.	Egyenletes lüktetés és ritmus összekapcsolása.	Pontos ritmussal, tempóval dalt elénekelni, gyorsan, lassan hangszerkísérettel tempót tartani.	
Fékező és ingerlő gyakorlatok.	Hangerő szabályozása.		
Tempóérzékeltető gyakorlatok.	Dalok gyorsabban, lassabban történő eléneklése, hangszerjátékra tempó változtatása.	Érzékeltetni a halk, hangos éneklést. Közösén énekelt dalt adott jelre hangosan vagy halkán folytatni.	
Hang- és hallásfejlesztés.	Belső hallásfejlesztés, dallambújtatás.		
Ritmushangszerek használata.	Fúvós, húros, és ütőhangszerek megnevezése.	Néhány hangszert megszólaltatni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás 6/8, 6/10, Mozgásnevelés: 6/2, 6/3, 6/6, Tánc- és drámajáték 6/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>kettes lüktetés, ütemhangsúly, hangos, lágy, zümmögő éneklés, dallamok ritmusa, mérőütés ritmusa, kettes ütem, erősítés, halkítás,</i>			

Évfolyam: 6.

4. Tematikai egység: Zenehallgatás.		Előzetes tudás: A zene hangulatának átélése.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A zenehallgatás során esztétikai értékrendjét fejleszteni, élményeivel világképét tágítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Gyermekkórus, felnőtt kórus meghallgatása.	A darabok előadóinak megnevezése (gyerekkórus).	Felismerni a kórus szereplőit, hangszereit.	
Hosszabb összefüggő zenedarab meghallgatása.	Gyerekeknek szóló musicalrészlet (Padlás, A muzsika hangjai, A dzsungel könyve) hallgatása, dúdolása, egyes részletek megtanulása.	Érdeklődéssel hallgatni a zenét.	
Részvétel zenés koncerten.	Aktív figyelem, részvétel.		
A zene pihentető hatásának megtapasztalása.	Relaxáció.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/7, Társadalmi ismeretek: 6/1, Tánc- és drámajáték 6/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szólóének, kánon, közönség, figyelmes hallgatás, taps,			

Ábrázolás – alakítás

Évfolyam: 6.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	6.
1. Formázás különböző anyagokból	-
2. Építés	-
3. Papír formálása, alakítása	-
4. Vizuális ábrázolás	33
5. Komplex alakító tevékenység	32
6. Népünk művészete	
7. Elemi ismeretek művészeti alkotásokról	
Szabadon tervezhető órakeret	7

6. évfolyam

Évfolyam: 6.

4. Tematikai egység: Vizuális ábrázolás		Előzetes tudás: Színkeverés.	Órakeret: 33
Tantárgyi fejlesztési célok: Választott technikát tökéletesíteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Festés	Természeti környezetünk ábrázolása a színek kifejezőerejének hangsúlyozásával (ősz: levélhullás, eső, tél: havazás). Szabad festési gyakorlatok különböző festékviteli módokkal, egyéni és közös munka.	Megfelelően használni a színeket irányítással.	
Rajzolás-színezés	Ember és állatábrázolások gyakorlása. Fej, test, végtagok feltüntetése. Íránykülönbségek érzékeltetése. Virágok ábrázolása sematikusán. Színezés, különböző technikákkal. Tematikus ábrázolások gyakorlása.	Tematikus ábra készítését próbálgatni irányítással.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/3, 6/6, 6/9, Olvasás-írás: 6/2, Számolás-mérés: 6/2, Életvitel és gyakorlat: 6/2, 6/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Évszakok, természeti jelenségek, színek, hangulatok. Térbeli elrendeződésre vonatkozó fogalmak.			

Évfolyam: 6.

5. Tematikai egység: Komplex alakító tevékenység		Előzetes tudás: <i>Arányérzék.</i>	Órakeret: 32
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Aktualitásra figyelni a tárgyak készítésekor.</i>			
Fejlesztési feladat – Ismeretek – Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tárgyak (játékok, képek) készítése jellemző jegyeik alapján.	Természeti anyagok felhasználásával (levelek, ágak, termények) kompozíció készítése ragasztással. Papírfüzér készítés. Színes papír kompozíció. Krumpli nyomda készítése és felhasználása dekorációs célra (csomagolópapír, díszszalvéta). Tojásdíszítés különböző technikával. Agyag és só-liszt edények készítése, díszítése különböző technikákkal (pecsételés, karcolás rátett díszítés, festés) Agyagbaba készítés. Agyagállatok készítése.	Egyszerű tárgyakat készíteni együttműködéssel	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 6/9, Életvitel és gyakorlat: 6/2, 6/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eszközök, anyagok az elkészítés részfolyamatainak megnevezése. Az anyag tulajdonságaira és az elkészült tárgy megnevezésére és funkciójára vonatkozó fogalmak.			

Mozgásnevelés

Évfolyam: 6.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	6.
1. Rendgyakorlatok téri tájékozódás	17
2. Alapmozgások	25
3. Alapvető testhelyzetek, szabad és kéziszer gyakorlatok	25
4. Légző gyakorlatok	-
5. Dobások, labdás gyakorlatok	45
6. Játékos versenyek	50
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 6.

Évfolyam: 6.

1. Tematikai egység: <i>Rendgyakorlatok, téri tájékozódás</i>		Előzetes tudás: <i>Kéttütemű gyakorlatok végzése.</i>	Órakeret: 17
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Tornaszereket bátran használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Térérzékelés.	Segítséggel: a térben való elhelyezkedés szóbeli utasításra, bordásfal mellé, szekrény elé, zsámolyra.	Különböző sorakozási gyakorlatokat végezni vezényszóra.	
	Sorakozó magasság szerint sípszóra, nyitódás, záródás, kartávolság.		
Testfordulatok.	Testfordulatok vezényszóra.		
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 6/2, Ének-zene: 6/3, Tánc- és drámajáték: 6/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: tornaszekrény, nyit, zár, <i>kartávolság</i> ,			

Évfolyam: 6.

2. Tematikai egység: Alapmozgások		Előzetes tudás: Alapmozgások helyes testtartással.	Órakeret: 25
Tantárgyi fejlesztési célok: Egyszerű lépéskombinációkat elvégezni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Járás.	Segítséggel: egyensúlyozó járás megfordított padon. Lépés ritmusának változtatása. Lépcsőn járás, kapaszkodás nélkül.	Ismerni és reprodukálni az egyszerű alapmozgásokat, járásmódokat.	
Mászás.	Bordásfalra felmászás fok kihagyással. Függeszkedés térdemeléssel.	Segítséggel képes bordásfalon függeszkedni.	
Távolugrás.	Helyből távolugrás.		
Gurulás.	Guruló átfordulás ülésből hátra.		
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 6/3, Tánc- és drámajáték: 6/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: nyújtott ülés,			

Évfolyam: 6.

3. Tematikai egység: Alapvető testhelyzetek, légző, szabad és kéziszer gyakorlatok	<i>Előzetes tudás: Irányítással tempóváltás.</i>	Órakeret: 25
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Négyütemű kar-, láb-, törzsgyakorlatokat bemutatás után segítséggel végrehajtani.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Összetett gyakorlatok. Testhelyzetek. Légzéstechnika. Szabad és kéziszer gyakorlatok.	Segítséggel: négyütemű kar, törzs lábgyakorlatok végzése. Szóbeli utasításra kar és lábtartások. Segítséggel: levegővétel, kifújás ütemezéssel, számlálással. Levegő benntartása. Önállóan: kétütemű szabad és kéziszer gyakorlatok. Szabadgyakorlatok zenére: - karkörzés, karhúzás, - karfordulatok (oldalsó, mellső, magas).	Utánzással végrehajtani négyütemű gyakorlatokat (segítséggel). A helyes légzéstechnikát gyakorolni.
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 6/3, Tánc- és drámajáték: 6/1, 6/3,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: négy ütem számlálása: 1, 2, 3, 4,		

Évfolyam: 6.

5. Tematikai egység: Dobások labdás gyakorlatok		Előzetes tudás: Labda ütögetése hosszabb ideig.	Órakeret: 45
Tantárgyi fejlesztési célok: Túlmozgásos vagy mozgásszegény állapotot megszüntetni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Labdagyakorlatok.	Önállóan: labdavezetés folyamatosan, célba dobás, kosárra dobás, átütése háló felett, Mozgó labda elrúgása. Ütővel szivacs labda, tollas labda továbbítása társnak.	Egykezes alsó- és felső dobással célba dobni. Társakkal együttműködni.	
Kapcsolódási pontok: Ének-zene 6/3, 6/4, Tánc- és drámajáték: 6/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: kosárlabda, szivacs labda, tollas labda,			

Évfolyam: 6.

6. Tematikai egység: <i>Játékos versenyek</i>		Előzetes tudás: <i>Az együttes játék élményének átélése.</i>	Órakeret: 50
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A félénkséget, szorongást leküzdeni a magabiztosságot fejleszteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Versenyjátékok.	Váltóversenyek: futás labdahordással, labdaadogató. Fogójátékok: - kutya fogó, - sóbálvány. Ügyességi játékok: - babzsák fogyasztó, - tolvaj lépés.	Versenyszellemet kialakítani.	
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 6/3, Tánc- és drámajáték: 6/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szabályok, váltóverseny,			

7. ÉVFOLYAM

Óraterv 7. évfolyam

Műveltségi terület	Tantárgy	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	5
	Olvasás - írás	2
Matematika	Számolás - mérés	3
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1
	Hon-és népismeret	1
Egyéb	Életvitel és gyakorlat	5
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret	2
Művészetek	Ének - zene	2
	Ábrázolás - alakítás	2
Technológia	Digitális kultúra	1
Egyéb	Osztályfőnöki	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés	5
Összesen		30

Kommunikáció

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	30
2. Társadalmi érintkezési formák	35
3. Testünk és személyes teendők	-
4. Tájékozódás térben	-
5. Tájékozódás időben	-
6. Élőlények	-
7. Előkészület a felnőtt életre	30
8. Társas kapcsolatok	40
9. Ünnepek	-
10. Médiaismeret	27
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 7.

Évfolyam: 7.

1. Tematikai egység: <i>Beszédfejlesztés. Anyanyelv.</i>		Előzetes tudás: <i>A tartalomnak megfelelő hangerő és tempó.</i>	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Törekedni a tiszta hangképzésre. A beszéd közlő- kérő funkcióját egyre biztosabban használni. Egyszerű, nyelvtanilag helyes szerkezetű, bővített mondatokat alkotni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Artikulációs ügyesítés. Kiejtés javítása. A hang közvetítő szerepe: hanghordozás változtatása, a közlés tartalma közötti összefüggés. Szókincs bővítése és pontosítása. Nyelvtani ismeretek bővítése és rendszerezése. <u>Hangtan</u> : hangok – magánhangzók (rövid, hosszú párok). <u>Szótan</u> : főnév (személyek és tárgyak nevei), ige (cselekvések megnevezése), melléknév (tulajdonságok), Határozószó (viszonyszavak). <u>Mondattan</u> : kijelentő mondat. Kérdő mondatok alkotása.	Artikulációs gyakorlatok Különböző hangnemű beszéd azonos tartalommal (unott, érdeklődő, gúnyos, gyűlölködő) hanghordozás és tartalom kapcsolata. Képekről szógyűjtés, mondatalkotás adott szóval. Magánhangzók rövid-hosszú párok. Tulajdonnevek (emberek neve, városok neve) gyűjtése, helyesírása. Cselekvések megnevezése. Térbeli- és időbeli viszonyok meghatározása. Kijelentő mondatok átalakítása kérdővé. Válasz kérdése.	Képes suttogni, sügni. 	

Évfolyam: 7.

2. Tematikai egység: Társadalmi érintkezési formák		Előzetes tudás: Konkrét helyzetekben tanult viselkedési módok alkalmazása.	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Eligazodni a társadalmi jelenségek között bizonyos szintű önállósággal a közvetített ismeretek birtokában. Képhez szöveget, szöveghez képet rendelni. Értetni az ábrák, szimbólumok, szituációk információit.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<u>Viselkedésmódok elemzése és megbeszélése.</u> Testtartás:(Himnusz alatt) beszélgetés során (zsebre tett kéz, vállrángatás). Ülés: A leülés és felállás udvariassági rendje, az ülés módja (szétvetett lábak, zárt lábak, székről lecsúszva, asztalra felrakva). Járás: a közlekedés módja csoporttal, párban, egyedül. Tekintet: iránya beszélgetés közben (szemkontaktus, bámulás). Mimika: grimasz mások megnyilvánulása közben. Gesztikulálás Távolságtartás: a beszélgetés távolsága ismert és ismeretlen személynél, átkiabálás az utcán, valakinek a feje felett. Érintés: Az érintés árnyalatai (kéz a combra, hátba ütés, fenekére csapás, csók arcra, homlokra, szájra). Megszólítás – Köszönés – Bemutatkozás (korosztály – fiatalabb, idősebb, és nemek szerinti különbségek figyelembevétele).	 Helyzetgyakorlatok, látott esetek (fotó, videó) a témákkal összefüggésben. 		

Évfolyam: 7.

7. Tematikai egység: Előkészület a felnőtt életre.		<i>Előzetes tudás: Helyes – helytelen elkülönítése.</i>	Órakeret: 30
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Önálló véleményt kialakítani ismert helyzetekben. Hiányokat, összetartozásokat, ok-okozati viszonyokat felismerni, megfogalmazni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Konfliktushelyzetek felismerése, megoldási módok kitalálása (A boltban vásárol, de nem elég a pénze az áru megvásárlására. Az utcán leszólítja valaki, hogy reagáljon? Húsvéti locsoláskor alkohollal kínálják, mit tegyen?).	Képek alapján adott szituációk felismerése, a probléma elemzése, megoldás keresése.	A tárgyalt eseteket megérteni, észrevenni a helytelen viselkedést, indokolni a választott megoldást.	
Aktuálisan előforduló konfliktushelyzetek megbeszélése.	A lehetséges megoldások eljátszása után a helyes megoldás kiválasztása, indoklása.	Személyes véleményt alkotni.	
Gyermekkönyvek, filmek, ifjúsági filmek részleteiben megjelenő konfliktusok megoldása saját vélemény alapján, és a filmen.	Ismert sorozatokból részletek, a Kockásfülű nyúl c. rajzfilm epizódjai, Frakk filmek, Magyar népmesék.	Erkölcseileg helyes ítélet alkotni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 7/8, 7/9, 7/10, Társadalmi ismeretek: 7/1, 7/3, 7/4, Életvitel és gyakorlat: 7/2, 7/3, Tánc-drámajáték: 7/1, 7/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: irigység, füllentés, becsapás, lopás,			

Évfolyam: 7.

8. Tematikai egység: Társas kapcsolatok		<i>Előzetes tudás: Együttműködési készség ismerős közegben.</i>	Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Önkifejezéséhez használni a verbális és nonverbális közlési formákat. Ismerni a testbeszéd információközlő értékét, képesség válaszreakciókra.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Kapcsolat az osztályközösségben:</p> <ul style="list-style-type: none"> - barát – haragos - felnőtt – tanuló <p>Az átlagos érintkezés formái (udvariassági formulák).</p> <p>Kapcsolat az intézmény helyszíneivel:</p> <ul style="list-style-type: none"> - tanárok, irodai dolgozók <p>(ebédbefizetés, könyvtárhasználat, üzenet átadása)</p> <ul style="list-style-type: none"> - Karbantartók, konyhai dolgozók, portaszolgálat <p>(segítség kérése, üzenet átadása, együtt dolgozás).</p> <p>A nemek közötti kapcsolat.</p> <p>A fiúkra és lányokra jellemző viselkedési módok szabadidőben és munkában.</p> <p>Arcmimika differenciált észlelése. Lelkiállapot kitalálása arckifejezésből, az esetleges okok feltárása.</p> <p>Szemmel, fejmozdulattal, mimikával, kézzel kifejezett utasítás közlésének és megértésének gyakorlása.</p> <p>Nonverbális kommunikáció és illemszabályok.</p> <p>Külső megjelenés eltérő helyzetekben.</p> <p>Képek, ábrák, szimbólumok, szituációk információinak megértése (postán, közintézményben). Reakció.</p>	<p>A helyes viselkedés és kommunikációs formulák elsajátítása és gyakorlása játékos szituációkban.</p> <p>Társakra jellemző belső tulajdonságok összegyűjtése, csoportosítás nemek szerint.</p> <p>Grimaszok rögzítése, különböző arckifejezések megfigyelése tükör előtt. Egymás arckifejezésének utánzása.</p> <p>Megadott lelkiállapot megjelenítése arccal, testtel.</p> <p>Arckifejezés, testtartás elemzése fotó, videó felvételek alapján.</p> <p>Ápoltság, rendezettség, célnak megfelelő öltözködés (sporthoz, ünnepre).</p> <p>Tágabb környezetben adódó helyzetek, képek, ábrák megértése (piktogramok, közlekedési táblák).</p>	<p>Helyesen használni az elsajátított és begyakorolt udvariassági formulákat.</p> <p>Törekedni nyílt, őszinte kommunikációra.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 7/8, 7/9, 7/10, Társadalmi ismeretek: 7/1, 7/4, Életvitel és gyakorlatok: 7/3, 7/4, 7/5, Tánc-drámajáték: 7/1, 7/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: barát, barátságos, ellenség, ellenfél, barátságtalan, elutasítás, elutasító, szigorú, ideges, gondterhelt, vidám, alkalom, ápoltság, rendezettség, Kezelési útmutatók ábrái, közlekedési táblák,			

Évfolyam: 7.

10. Tematikai egység: Médiaismeret	Előzetes tudás: Eligazodás az ismert helyzetek jelzései között.	Órakeret: 27
Tantárgyi fejlesztési célok: A tömegkommunikációs eszközök által közvetített információkat értelmezni és segítséggel szelektálni.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Tömegkommunikációs műfajok és eszközök közötti tájékozódás. Írott kommunikáció: (szórólapok, műsorújság, reklám, időjárás-jelentés). Elektronikus kommunikáció: (számítógép, TV, Videó, DVD, CD). Kisközösségi kommunikáció: alapvető helyzetei, magatartásformái.	Műsorújság használata (időpont, műsor keresése). A kívánt eszköz kiválasztása, működtetése. Szerepjátékok: iskolai hírek, családi hírek, Hang nélkül, csak mimika és testbeszéd alapján kitalálni a hírek tartalmát (szomorú, vidám, semleges hír: baleset bejelentése, sportgyőzelem, időjárás-jelentés)	Egyszerűbb szókincsű írott anyagból a lényeget megérteni. Kedvenc műsorát kiválasztani, és figyelni.
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 7/8, 7/9, 7/10, Társadalmi ismeretek: 7/1, 7/3, 7/4, Információs eszközök használata: 7/1, 7/3, Tánc-drámajáték: 7/1, 7/2		
Kulcsfogalmak, fogalmak: A médiában használatos szófordulatok, kifejezések tartalma.		

Olvasás – írás

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Beszédfejlesztés	-
2. Térorientációs gyakorlatok	-
3. Finommozgások fejlesztése	-
4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése	-
5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztése	-
6. Íráselemek tanítása	-
7. Betűtanítás	20
8. Olvasás	20
9. Írás	10
10. Értő olvasás	15
Szabadon tervezhető órakeret	7

7. évfolyam

Évfolyam: 7.

7. Tematikai egység: Betűtanítás (cs, gy, zs, ty, ly, x, y, w)		<i>Előzetes tudás: Tiszta artikuláció.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: ABC sorrendbe rakni (legalább) három nevet önállóan.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Új betű ismertetése, kapcsolása.	Betű leválasztása, hangoztatása, írásának gyakorlása.	Képes egyszerű szavakat analizálni, betű hiányát érzékelni, pótolni.	
Hiányzó betűk pótlása.	Összeolvasás.		
Szavak kirakása, másolása.	Hiányzó kettős betűk szó elején, közepén, végén.	Hibát fedezni a rosszul kirakott (leírt) szóban.	
Játék a betűkkel.	Tematikus szógyűjtés az új betűkkel.	Szavakat önállóan írni szókezdő kettős betűvel is.	
	Szólánc (cipő/ősz/száj/játék/kanál stb.) leírása közösen.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/1, Információs eszközök használata: 7/1, 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Betűk helye a teljes ABC-ben. Különböző betűtípusok, írásmódok. Szókincsbővítés különböző témákban. Gyűjtőfogalmak, aláren delt fogalmak párosítása.			

Évfolyam: 7.

8. Tematikai egység: Olvasás		<i>Előzetes tudás: Szövegű olvasás. Akusztiko-motoros hibák kerülése.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az olvasott információt megérteni, tudatosan alkalmazni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Olvasmány olvasása tankönyvből.	Olvasmány folyamatos végigolvasása.	Gördülékenyen olvasni egyszerű szöveget.	
Nehéz szavak elolvasása.	Hosszú, összetett, mássalhangzó-torlódásos és ismeretlen szavak olvasása, elemzése.	Pontosan kiolvasni hosszabb szó egészét.	
Néma olvasás.	Szavak néma olvasása, megjegyzése. Felsorolásból meghatározott elemek hangos olvasása (állatok közül csak a négylábúak, csak a férfinevek).	Megérteni a feladatot, az olvasást a mindennapokban alkalmazni.	
Versek, énekek tanulása.	Versek, énekek olvasása megtanulása írott szövegből.	Verseket, dalokat pontosan, értelmesen, hangsúlyozva előadni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/1, 7/10, Számolás-mérés: 7/5, Társadalmi ismeret: 7/1, 7/4, Életvitel és gyakorlat: 7/2, 7/4, Információs eszközök használata: 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Írásjelek figyelembevétel, hangsúlyozás, kiejtés, szótagolás, elemzés, összetett szó elemei, ismeretlen szavak magyarázata, vers, <i>rím</i> , ritmus,			

Évfolyam: 7.

9. Tematikai egység: Írás		Előzetes tudás: Rendezett külalak.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Kis- és nagybetűket egyeztetni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Betűírás füzetbe, vonalközbe.	Új betűk írása szóköz betartásával. Elhelyezésük segédvonal nélküli vonalközbe.	Törekedni betűformáinak és füzete rendezett külalakjának javítására.	
Hosszú mássalhangzók.	Kettőzött mássalhangzós szavak gyűjtése, írása.	Helyesen írni a kihangsúlyozott hosszú mássalhangzós szavakat.	
Kettős betűk gyakorlása.	Meghatározott kettős betűt tartalmazó szavak keresése, másolása hosszabb szövegből.	Önállóan leírni egyben lediktált rövid mondatot.	
Üdvözlőlap írása.	Üdvözlőlapok nézegetése, saját üdvözlőlap tervezése.	Önállóan megírni (kiválasztott minta alapján) üdvözlőlapot.	
zs és sz differenciálása.	Diktált szavak írása „zs” és „sz” oszlopba.	Biztosan alkalmazni a kettős betűket.	
Kapcsolódási pontok: Információs eszközök használata: 7/1, 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Betűméret-, típus. Kettőzött mássalhangzó, helyesírás, elválasztás. Új szavak magyarázata, mondatokba foglalása. Üdvözlőlap szövege különböző alkalmakra. Idegen eredetű szavak.			

Évfolyam: 7.

10. Tematikai egység: Értő olvasás		Előzetes tudás: Igék kiválasztása szövegből.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Szövegű olvasás hangos és néma olvasással.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Rövid hírek, események olvasása újságból.	Olvasottak megbeszélése.	Önállóan olvasni, értelmezni képaláírásokat.	
Hiányzó betűk pótlása szavakban.	Hiányos szavakba különböző betűk beillesztése.	A pontosság jelentőségét megérteni az olvasás és írása során.	
Igék keresése szövegben, igeidők értelmezése.	Igék átírása, átfogalmazása múlt-, jelen- és jövő időbe.	Gondolatát, véleményét meghatározott témában leírni (csökkenő segítséggel).	
Feladatok írásban.	Írásbeli utasítások néma teljesítése.	Képes az írást, mint kommunikációs eszközt értelmezni, alkalmazni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/1, 7/5, 7/10, Számolás-mérés: 7/5, Társadalmi ismeret: 7/1, 7/4, Életvitel és gyakorlat: 7/2, 7/4, Információs eszközök használata: 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ok, okozat, előzmény, következmény, eredmény, kérés, utasítás, parancs, Szavak értelmének megváltoztatása 1-1 betű cseréjével. Mondatok áttevése múlt-, jelen- és jövő időbe.			

Számolás-mérés

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Heti órakeret	3
Éves órakeret	108
Ebből kötött	97
Szabadon tervezhető órakeret	11

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	-
2. Tájékozódás	14
3. Mennyiségek - Műveletek	30
4. Mértékegységek, méretek, pénz	40
5. Összefüggések felismerése	13
Szabadon tervezhető órakeret	11

Évfolyam: 7.

Évfolyam: 7.

2. Tematikai egység: Tájékozódás		Előzetes tudás: A tudatos, tartós figyelem megalapozása.	Órakeret: 14
Tantárgyi fejlesztési célok: Térképen, alaprajzon ismert útvonalakat, helyszíneket megkeresni. Spontán beszédében a megfelelő időegységeket helyesen használni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tájékozódás a közvetlen környezetben	Az iskolaépület leírása, (méret, szintek, ablakok, bejáratok) Táblára rajzolt vázlatba az emeleti helyiségek bejelölése. Az általunk használt helyiségek megközelítési útvonala. „Levelek” eljuttatása iskolán belül a megadott helyiségekbe. Környező utcák, középületek, parkok, séták tapasztalatainak felidézése.	Képes lényeges információkat megfigyelni, összegyűjteni és összefüggően elmondani.	
Ismerkedés tágabb környezetünkkel	Budapest térképének nézegetése, iskolánk, lakóhelyünk megkeresése. Az otthon és az iskola közti útvonal „bejárása”. Magyarország térképének tanulmányozása. A négy égtáj megnevezése, felírása, gyakorlása. Földgömb nézegetése, kisebb, nagyobb országok. Európa fogalma, határai. Magyarország elhelyezkedése. Könyvek nézegetése Magyarországról.	Magyarország térképét, nagyobb tájegységeit felismerni.	
Eligazodás a naptárban. A hét napjainak gyakorlása. Az óra.	Egy hetes időtartam (keddtől keddig, péntektől péntekig). Az óra beosztása, a nap 24 órája, nappali és éjszakai időpontok. Eligazodás az óra számlapján. Fél, negyed, háromnegyed óra. A digitális órák számlapja. Óra, perc, másodperc. Délutáni időpontok átszámítása (14ó= 2ó...). Különböző időpontok beállítása játék órán. Időpontok berajzolása óra számlapjába. Egész órák önálló beállítása.	Az időegységek különböző nagyságrendjét megérteni. Ismerni a napi tevékenységek időpontjait. Felismerni az egész-, fél- és negyed órákat hagyományos órán, olvassa a digitális óra jelzését.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/7, Olvasás-írás: 7/9, 7/10, Társadalmi ismeretek: 7/2, 7/4, Információs eszközök használata: 7/3, Tánc-drámajáték: 7/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: alagsor, földszint, emelet, padlás, jobbra, balra, szemben. Hátunk mögött, kanyar, előtér, aula, tömegközlekedés autó, parkoló, Budapest - vidék, határ, Magyarország, magyar zászló, H-Hungária, magyar címe, az időegységek nevei, időtartamuk, jövő hét, múlt hónap, tegnapelőtt, holnapután, munkaidő, üzletek nyitva tartása, éjjel-nappal			

Évfolyam: 7.

3. Tematikai egység: Mennyiségek - Műveletek		Előzetes tudás: Az elvégzett műveletek ellenőrzése számológép használatával	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: Műveleteket végezni 10-es átlépéssel (helyi érték fogalmának megértése, gyakorlása).			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Műveletek gyakorlása	Összeadás, kivonás, pótlás, bontás 10-es körben.	Összeadást, kivonást önállóan végezni.	
Számkör bővítése 20-ig	Halmazok számlálása, bővítése egyesével. Számok leírása, összehasonlítása. Számjegy mennyiség egyeztetése, szám írása Számegyenes bővítése a 20-as számig.	Érték szerint rakjon sorba számokat 20-as körben.	
Műveletek 20-as körben	Bontások, pótlások 10 és 20 között, 10 bontása korongokkal, újabb korongok hozzáadásával. 10 átlépése, 10 és 20 közötti mennyiségek létrehozása 9, 8, 7 stb. egyre kisebb tagokból kiindulva. Kivonások 10 átlépéssel tárgyak, korongok, számegyenes segítségével több tényezős összeadások egymás mellé és egymás alá írva. Azonos tagok összeadásai során szorzás megemlítése.	Műveleteket végezni önállóan, segédeszközökkel kis hiba százalékkal.	
Számológép használata	Ismerkedés a számológéppel, billentyűkkel, jelekkel. Számolás menete, eredmény leolvasása, nagyságrend becslése, ellenőrzés.	Ismerni a számológép funkcióját, használatának alapjait.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 7/9, 7/10, Életvitel és gyakorlat: 7/4, 7/6, Információs eszközök használata: 7/1, 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: ismétlés, gyakorlás, számok nevei, kétjegyű szám, helyi érték, összeg, maradék, kivonás, összeadás, számológép billentyűi, körülbelül, becslés,			

Évfolyam: 7.

4. Tematikai egység: Mértékegységek, mérések, pénz		Előzetes tudás: Az időpontok leolvasása az óráról.	Órakeret: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: Méréseket végezni kis segítséggel. Naptárban, újságban időpontokat keresni, összehasonlítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Hosszmértékek	Mérések mérőszalaggal, hozzáadás, levonás. Térbeli tárgyak 3 adatának lemérése. Meghatározott hosszúságok bejelölése. Km-es távolságok autóstérképen.	- A környezetében levő tárgyakon pontos mérést végezni. Az előírásokat pontosan betartani. Megfelelő mennyiséget „kidekázni” elvétellel, hozzáadással, önállóan.	
Űrmértékek	Mérések a tankonyhán, a recept adatainak lemérése. Súly növekedésének, csökkenésének megfigyelése hozzáadáskor, elvételtkor háztartási mérlegen.		
Súlymértékek			
A pénz	5, 10, 20 Ft-os pénzérmék felismerése, értékük. Meghatározott összeg kiszámolása többféleképpen. Vásárlás, visszaadás tízesből, húszasból. Három pénzérme értékének összeadása, értékek összehasonlítása. Összegek leírása diktálás után. Egyszerű szöveges feladatok felállítása, megoldása, megválaszolása. Pénzérmék lerajzolása, felismerése méret alapján.	Pontosan, minél kevesebb segítséggel végrehajtani a feladatokat.	
Az óra	Időpontok megállapítása, leírása, kiolvasása. Lapozgatás TV újságban dátumok, időpontok olvasása.	Kis segítséggel tájékozódjon az időpontok között	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/7, Olvasás-írás: 7/9, 7/10, Társadalmi ismeretek: 7/1, Környezetismeret: 7/2, Életvitel és gyakorlat: 7/4, 7/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: hosszúság, szélesség, átmérő, terület távolság, sebesség, liter, deciliter, kőhegynyi evőkanálnyi, kiskanálnyi, különböző mennyiség-meghatározások, forint, Ft. rövidítés +, -, plusz, mínusz, összeg, maradék, olcsó, drága, óra, perc, de, du., este,			

Évfolyam: 7.

5. Tematikai egység: Összefüggések felismerése		<i>Előzetes tudás: Egyszerű állítások, igazságok eldöntése.</i>	Órakeret: 13
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Önállóan felismerni a logikai összefüggéseket szöveges feladatok megoldása során.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Figyelemfejlesztő gyakorlatok	„Lottószelvény” kitöltése (16 melletti, 13 alatti, 23 fölötti, stb. számokkal). Négyzethálón leszámolható egyszerű ábra tükrözése oldalra és lefelé.	Munkavégzés során figyelmes, kitartó.	
Gondolkodást fejlesztő gyakorlatok	Logikai hiba felfedezése történetben, rajzban Végrehajtás alapján következtetés az utasításra (mit súgtam a fülébe?) „Milyen szabály alapján válogattam szét a számokat?” (10-nél kisebb, illetve nagyobb, páros, illetve páratlan stb.) Pontszerzési verseny villámkérdésekkel váltott témákban	Felfedezni és megfogalmazni a logikai hibákat. A feladatok megoldása során rugalmasan, logikusan gondolkodni.	
Szöveges feladatok	Hány napos a 3.-7.-ig tartó tábor? Milyen hosszú a 7-1/2 9-ig tartó film? Mennyibe került a harmadik csoki, ha a drágább 23, az olcsóbb 21 Ft. volt? Melyik út hosszabb: reggel otthonról az iskolába, vagy délután az iskolából haza? Két ceruzát vettem 20 Ft-ért az egyik 8 Ft-ba került, mennyi volt a másik? stb. Szöveg értelmezése, megfelelő művelet kiválasztása,	Képes a feladat önálló megértésére, megtervezésére, kiszámolására, megválaszolására, és váltani a különböző típusú feladatok között.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 7/9, 7/10, Ábrázolás-alakítás: 7/4, 7/5, Információs eszközök használata: 7/1, 7/2, 7/3, Tánc-drámajáték: 7/1, 7/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: munka – fizetés, szerencse – nyeremény, tükrözés, bal-jobb oldal, fejtörő, vetélkedő, pontverseny, győztes, időtartam, olcsóbb – drágább, irány, távolság,			

Állampolgári ismeretek

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	32
Szabadon tervezhető órakeret	4

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Személyi adatok, önismeret, társas kapcsolatok	5
2. Lakóhelyismeret – Közlekedésre nevelés	5
3. Történelmi ismeretek – Társadalmi ünnepek	12
4. Felkészülés a felnőtt létre – Állampolgári ismeretek	10
Szabadon tervezhető órakeret	4

Évfolyam: 7.

Évfolyam: 7.

1. Tematikai egység: Személyes adatok – Önismeret – Társas kapcsolatok	<i>Előzetes tudás: Köszönés napszaknak és személynek megfelelően.</i>		Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Vitakultúrát fejleszteni, eltérő véleményt tudomásul venni..</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Személyes adatok, azonosítás, családi kapcsolatok. Családi kapcsolatok. Iskolai kapcsolatok, osztálytársak, barátok. Vitás helyzetek kezelése. Közlekedés, vásárlás közbeni kommunikáció, és viselkedés.	Egyszerű adatlap kitöltése. Szituációs gyakorlatok, feladat teljesítése szívesen, vonakodva, feladat elutasítása. Sértés, megsértődés, bocsánat kérése felnőttől, kortárstól. Közös vélemény, akarat kialakítása, elfogadása. Tanulmányi séta, vásárlás közösen. Saját élményekről beszámoló, rajz készítése.	Feladattudatot fejleszteni. Egyre önállóbban, tudatosabban közlekedni, vásárolni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/2, 7/7, 7/8, Információs eszközök használata: 7/2, 7/3, Életvitel és gyakorlat: 7/4, Ábrázolás-alakítás: 7/4, Tánc- és drámajáték: 7/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: veszekedés, vita, bocsánatkérés, harag, megbocsátás,			

Évfolyam: 7.

2. Tematikai egység: Lakóhelyismeret – Közlekedésre nevelés		<i>Előzetes tudás: Egyszerűbb térkép jelzéseinek megértése.</i>	Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A szűkebb lakóhely intézményeit ismerni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Tágabb és szűkebb lakóhely (közintézmények, közlekedési viszonyok) ismerete.	Képválogatás, térképhasználat, a környező fontos intézmények (orvosi rendelő, üzletek, játszótér), közlekedési csomópontok ismerete, felkeresése.	Lakókörnyezetét és számára fontos intézményeket ismerni.	
Szabályos és biztonságos közlekedés gyalog, kerékpáron, tömegközlekedési eszközökön.	Közlekedési táblák, szabályok ismerete (válogatás, csoportosítás, színezés).	Közlekedési szabályokat ismerni és betartani.	
Térképismeret és térképhasználat (az iskola környéke, lakóhely környéke).	Egyszerű térkép készítése, útvonal, intézmények bejelölése.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/10, Számolás-mérés: 7/2, 7/5, Környezetismeret: 7/4, Ábrázolás-alakítás: 7/4, Testnevelés: 7/3, Tánc- és drámajáték: 7/1,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: közintézmény,			

Évfolyam: 7.

3. Tematikai egység: Történelmi ismeretek – Társadalmi ünnepek	Előzetes tudás: Az ünnep és hétköznapi elkülönülése.	Órakeret: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: Csatlakozni érzelmileg és külsőségeiben is az ünneplőkhöz.		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Hazánk, Magyarország – magyarok vagyunk. Nemzeti jelképeink (zászló, címer, Himnusz, Szózat) A közösségi együttlét alkalmi: az ünnepek. Nemzeti – családi ünnepek. Képek a nemzeti ünnepekről, az ünnepek rövid összefoglalása. Nemzeti ünnepek: <u>október 23.</u> (lakóhely emlékei, nevezetes épületek), <u>március 15.</u> (történelmi helyszínei, Kossuth Lajos, Petőfi Sándor szerepe az eseményekben), <u>május 1.</u> (tradicionális ünneplés, helyszínek), <u>augusztus 20.</u> (jelképei, tradicionális ünneplés helyszínei, szimbólumai). Műsor összeállítása adott ünnepel kapcsolaton.	Dallamfelismerés, zászlók közül a magyar kiválasztása, címer megfigyelése, felismerése. Beszélgetés, régebbi élmények ünnepekről (képgyűjtés). Felvételek megtekintése állami ünnepekről, iskolai ünnepélyekről, megfigyelési szempontok szerint beszámoló a látottakról (beszélgetés, képek nézegetése). Tárgyak, rajzok, plakát, meghívó készítése az ünnepre. Az ünnephez kapcsolódó helyszínek felkeresése (Nemzeti Múzeum, csaták helyszínei, híres szereplőkhöz kapcsolódó épületek, szobrok). Versek, dalok, tánc tanulása, műsor előadása társak előtt.	A Himnusz és a Szózatot segítséggel elénekelni. Ismerni a magyar zászlót és címet. <

Évfolyam: 7.

4. Tematikai egység: <i>Felkészülés a felnőtt létre – Állampolgári ismeretek</i>	<i>Előzetes tudás: A nemzethez tartozás érzésének erősödése.</i>		Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Viselkedési kultúrát alakítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A család – tagjai. A szülők szerepe, a nagyszülők, rokonok. Generációk egymásra épülése. Munkamegosztás a családban. Viselkedés egymással. Tagjai vagyunk a társadalomnak is. Társadalomra káros tevékenységek – hazugság, lopás, szembesülés a következményekkel. Viselkedés idegenekkel: udvariasság, türelem, alkalmazkodás, önzetlenség. Ok – okozati összefüggések felismerése a törvények esetében. Törvények: írott szabályok. Alkotmány (mindenkire vonatkozik).	Beszélgetés, képek válogatása. Saját kép nézegetése kiskori, mostani, az idő múlása. Szerepjáték konfliktushelyzetek a családban. Pozitív és negatív tulajdonságok és tartalmuk. Rövid történetek megbeszélése, szituációs játékok (sorban állás, segítség kérése élőszóban, telefonon). A közösség számára „törvénykönyv” összeállítása (szabályok, kötelességek az osztály tanulói számára). Könyvtárlátogatás: házirend, szabálykönyvek (sportszabályok, „Kresz” könyv), törvénykönyvek keresése, beszélgetés az aktuális dokumentumokról.	Ismerni családi viszonyait. Különbséget tenni jó és rossz, helyes és helytelen között, a helytelen cselekedeteket elítélni. A közösség szabályait ismerni és betartani.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/7, 7/8, 7/10, Olvasás-írás: 7/10, Számolás-mérés: 7/2, 7/5, Életvitel és gyakorlat: 7/2, 7/3, Információs eszközök használata: 7/2, 7/3, Tánc- és drámajáték: 7/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szeretet, munkamegosztás, családfenntartó, munkahely, fizetés, segítség, vita, veszekedés, kibékülés, bocsánat, társadalom, bűn, büntetés, hazugság, lopás, következmény, törvény, törvénykönyv, alkotmány			

Életvitel és gyakorlat

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Textilmunkák	45
2. Egyszerű háztartási munkák	37
3. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	20
4. Vásárlás - Fogyasztóvédelem	10
5. Piktogramok értelmezése	5
6. Anyagok alakítása	45
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 7.

Évfolyam: 7.

1. Tematikai egység: <i>Textilmunkák</i>		Előzetes tudás: <i>Egyes munkafolyamatok önálló végzése.</i>	Órakeret: 45
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Munkát végezni egyre magabiztosabban és gördülékenyebben.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Önállóan tűbefűzés, csomókötés, varrások eldolgozása. Önállóan textil nyírása, vágása csíkra, összevarrása, textílesík gombolyítása, rojtozás.	Eddigi tevékenységek folyamatos gyakorlása, egyes esetekben alkalmazása önállóan.	Önállóan fonalat gombolyítani, tűbe fűzni, csomót kötni, varrást eldolgozni.	
Segítséggel láncöltés elsajátítása. Irányítással a tanult öltésformák gyakorlása.	Láncöltés technikájának megismerése.	Önállóan alkalmazni a fércelő öltést textilen.	
Szövés előkészítése segítséggel: szövés kartonon, egyszerű rámán.	Szövés előkészítésének gyakorlása. Rossz harisnyák felvágása, összecsomózása, szőnyeghorgolás, önállóan fércelőöltés textilen.		
Gombfelvarrás.	Megfelelő gomb kiválasztása (méret szín), szükséges felvarró fonal (fonalvastagság és szín) kiválasztása.		
Gumibehúzás.	Eszközök, méretvétel, szükséges mennyiség levágása, behúzása, rögzítése. Eddig elsajátított gyakorolt tevékenységek önálló alkalmazása.		
Kapcsolódási pontok: Számlás-mérés: 7/4, Ábrázolás-alakítás: 7/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eddigi fogalmak használata. Új fogalom: <i>láncöltés</i> , szövéssel kapcsolatos fogalmak bővítése.			

Évfolyam: 7.

2. Tematikai egység: Egyszerű háztartási munkák		<i>Előzetes tudás: Helyes táplálkozási szokások megalapozása.</i>	Órakeret: 37
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A megismert munkafolyamatokat önállóan alkalmazni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Egyszerű konyhai gépek, eszközök használata.	Egyszerű kezelést igénylő konyhai gépek és azok használatának megismerése (szendvics-sütő, kenyérpirító, vízforraló, kávéfőző, turmix gép, daráló).	Kenyeret, felvágottat szeletelni önállóan.	
Önállóan élelmiszerek szeletelése, nyersanyagok, főzőedények, eszközök, kiválasztása. Egyszerű étel elkészítése irányítással.	Egyszerű étel elkészítési folyamata irányítással (burgonyasaláta, rakott krumpli, paprikás krumpli, saláta), a szükséges alapanyagok kiválasztása, az étel elkészítésének megtervezése, megfőzése, terítés, tálalás, közös étkezés.	Kiválasztani nyersanyagokat, eszközöket és edényeket.	
Az előző évfolyamokon gyakorolt tevékenységek alkalmazása önállóan.	Mosogatás, helyrerakás, konyha kitakarítása. Az eddigiek gyakorló alkalmazása önállóan.		
Takarítószeres, eszközök önálló használata. Üdvari munkák végzése.	Takarítás, különböző helyiségekben (konyha, folyosó). Seprés, hólápátolás, avargyűjtés, szemétszedés.	Megadott helyiséget önállóan takarítani.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 7/3, 7/4, Környezetismeret: 7/2, Tánc- és drámajáték: 7/1, 7/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eddig használt fogalmak mellé belépnek az egyszerű kezelést igénylő gépek megnevezése, azok használatához szükséges fogalmak. Az eddig használt fogalmak differenciált használata a különböző helyiségekre vonatkoztatva.			

Évfolyam: 7.

3. Tematikai egység: Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők		Előzetes tudás: Összefüggés az anyagok tulajdonságai és kezelése között.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Újabb textilkezeléssel kapcsolatos munkafolyamatokat megismerni (kefélés, mosás, folttisztítás, vasalás).			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Testápolás. Tisztálkodás, külső megjelenés.	A testápolással, tisztálkodással kapcsolatos szokások, teendők áttekintése, gyakorlása. Testápoló szerek funkciója, használatának módja, beszerzése, tárolása (dezodor, napvédő, szúnyog- és kullancsriasztó, testékszerek, tetoválás veszélyei). Kamaszkori változások kezelése célzott testápolással (pattanás, izzadás, zsíros haj, testtájak tisztántartása).	Gondozott, ápoltság megjelenést kialakítani.	
Ruházat gondozása. Tárolás, tisztítás, kezelés.	Ruhák kefélese, moly elleni védelmének módja (molyirtó használata), folttisztítás (eltérő foltok kezelésének eltérő módjai).	Ismerni a textilanyagok alapanyagait és azok tulajdonságait, irányítás mellett vásárolni.	
A textilanyagok alapanyagainak és tulajdonságainak ismeretében különböző anyagok vasalása irányítás mellett (a ruházaton található piktogramok irányító jellegének felhasználásával).	Különböző anyagok (eltérő funkciók megfelelő anyagai, azok tulajdonságai) vasalásának gyakorlása irányítással. Fehérnemű, évszakoknak, funkciónak megfelelő textilek válogatása, csoportosítása (pamut, gyapjú, termo anyagok tulajdonságai).		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/7, 7/8, Olvasás-írás: 7/10, Környezetismeret: 7/1, 7/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A textilanyagok alapanyagainak tulajdonságaival, vasalásával kapcsolatos fogalmak.			

Évfolyam: 7.

4. Tematikai egység: Vásárlás - Fogyasztóvédelem		Előzetes tudás: Az ételek helyes tárolásának módja.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Vásárlói jogokat megismerni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Segítséggel alapanyagok vásárlása a konyhai munkához (néhány tétel).	Konyhai munkához szükséges alapanyagok megválasztása, azok beszerzése. Tanulmányi séta (piac, kisbolt, szaküzlet, bevásárlóközpont).	Önállóan egyféle alapanyagot, segítséggel néhány tételt vásárolni.	
A termékek szavatosságának ellenőrzése (élelmiszerek, testápoló- és tisztítószeresek, gyógyszerek).	A szavatosság időpontjának egyeztetése, a felírt dátum helyes értelmezése.	A szavatossági idő jelölését értelmezni.	
Jótállás, garancia. Viselkedési szabályok.	Tartós fogyasztási cikkek vásárlása, teendők (használat elsajátítása, blokk elrakása).		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/7, 7/10, Társadalmi ismeretek: 7/4, Tánc- és drámajáték: 6/1, 6/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Az alapanyagok kiválasztásához szükséges fogalmak beszerzési források megnevezése. Vásárlással, fizetéssel kapcsolatos fogalmak, kiegészítve a közlekedés és a viselkedéskultúra ide vonatkozó fogalmaival. Szavatosság, lejáratí idő,			

Évfolyam: 7.

5. Tematikai egység: <i>Piktogramok értelmezése</i>		Előzetes tudás: <i>Képi emlékezet.</i>		Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Körültekintően vásárolni, a rajzos utasításokat megérteni.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Ismerkedés az élelmiszereken, tisztítószereseken, ruhaneműk kezelési útmutatóján található jelekkel, a jelzések értelmezése.		Jelek megismerése, értelmezése, egyeztetése (a jelek helyének megkeresése a különböző termékeken). A jelzések összegyűjtése, azonosságok és eltérések keresése.		Felismerni, értelmezni néhány piktogramot.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/7, 7/10, Társadalmi ismeretek: 7/4,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>Piktogramokkal</i> és azok értelmezésével kapcsolatos fogalmak.				

Évfolyam: 7.

6. Tematikai egység: Anyagok alakítása		<i>Előzetes tudás: A megismert anyagokból esztétikus munkák készítése.</i>	Órakeret: 45
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Minél szélesebb körű anyagismeret és technika alkalmazása.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Műanyagok környezetünkben.</p> <p>Bőr – műbőr tulajdonságai, felhasználása.</p> <p>Alufólia.</p> <p>Papírmásé készítése.</p> <p>Üvegfestés.</p> <p>Gyöngyfűzés.</p> <p>Gyurmából, viaszból, agyagból, gipszből formázás.</p>	<p>Anyagok gyűjtése, tárgyak csoportosítása változatos szempontok alapján.</p> <p>Egyszerű tárgyak készítése minta alapján.</p> <p>Könyvjelző (bőr, műbőr)</p> <p>Alakítás alufóliából.</p> <p>Papírmáséból kistányérkészítése.</p> <p>Üres, szépformájú palack, tégely gyűjtése, festése.</p> <p>Lánc fűzése a nagyság, forma, szín tudatos alkalmazásával.</p> <p>Formázás tetszőleges anyagból, a darabok díszítése festéssel, karcolással, rátéttel, gyönggyel.</p>	A tanult technikákkal irányítás mellett egyszerű tárgyat készíteni.	
Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás 7/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Az anyag eredetére, előkészítésére, feldolgozására használt fogalmak, valamint a belőlük készíthető munkadarabok használhatóságával összefüggő fogalmak.			

Digitális kultúra

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	32
Szabadon tervezhető órakeret	4

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Számítógép-kezelés	8
2. Irodatechnikai készülékek	5
3. Dokumentumkészítés	5
4. Játékprogramok	14
Szabadon tervezhető órakeret	4

7. évfolyam

Évfolyam: 7.

1. Tematikai egység: Számítógép-kezelés	<i>Előzetes tudás: Munkafegyelem.</i>		Órakeret: 8
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A számítógépet balesetmentesen használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A készülék üzembe helyezése és kikapcsolása. A használat során betartandó kezelési utasítás és a balesetvédelmi szabályok megismertetése. Barátkozás a számítógéppel. Ismerkedés a monitorral, billentyűzettel, egérrel.	A be- és kikapcsolás szabályos végrehajtása. A megismert szabályok gyakorlati alkalmazása. Alkotómunka megfelelő szoftverekkel. Megfigyelés, gyakorlás az eszközökkel. Egyszerűbb feladatok önálló megoldása.	Ismerni a kezelési és balesetvédelmi szabályokat. Tudni, hogy a számítógépet csak felnőtt jelenlétében működtetheti. Ismerni a számítógép tartozékait.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/1, Olvasás-írás: 7/8, 7/9, 7/10, Számolás-mérés: 7/2, 7/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Néhány, az alkalmazott programokhoz kapcsolódó fogalom, monitor, billentyűzet, egér, egérpad,			

Évfolyam: 7.

2. Tematikai egység: Irodatechnikai készülékek		Előzetes tudás: Készülékek üzembe helyezése.	Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: Telefonhívást kezdeményezni és fogadni az udvariassági formákat betartani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Telefon működése és használata.	Telefonálás. Házi hívás, helyi hívás, mobil számhívása közötti különbség. Eltérő készülékek használata. A telefonálás anyagi vonzatai (takarékoság).	Adekvátn használni a telefont, (amennyiben lehet) mobil készüléket is.	
CD és DVD felvételek lejátszása.	Segítséggel adott kazetta berakása, elindítása, megállítása, a lejátszás befejezése.	A kazettákat szabályosan, sérülésmentesen használni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/2, 7/7, 7/8, Számolás-mérés: 7/2, 7/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: vonal, kicseng, foglalt jelzés, vonalas – mobil készülék, szolgáltató, percdíj, előfizetés, kártyás fizetés,			

Évfolyam: 7.

3. Tematikai egység: <i>Dokumentumkészítés</i>		Előzetes tudás: <i>Biztos tájékozódás a billentyűzeten.</i>	Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A számítógéppel és programokkal kapcsolatos egyszerű szóbeli utasításokat megérteni, végrehajtani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Oktatási célú programok használata. Készségfejlesztő, didaktikus célú szoftverek.	A programoktól függően olvasás – írás vagy számolás. Rövid szöveg írása, másolása, törlése, mentése (segítséggel). Tanulás, gyakorlás (egyéni vagy választott társakkal).	Próbálkozni, segédkezni abban, hogy a képernyőn változásokat idézzon elő (betű nagyság, szín, forma, rajz készítése, tetszőleges változtatása).	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/1, 7/4, Olvasás-írás: 7/8, 7/9, 7/10, Számolás-mérés: 7/2, 7/5, Ábrázolás-alakítás: 7/4, 7/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: mentés, törlés, belépés, kilépés, a használt billentyűk megnevezése,			

Évfolyam: 7.

4. Tematikai egység: Játékprogramok		Előzetes tudás: Koncentrált figyelem. Szem – kéz koordináció.	Órakeret: 14
Tantárgyi fejlesztési célok: A használt játékprogramot megnevezni és használatának módját (elindítás, bezárás, irányítás) elsajátítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Memória játék. A használathoz szükséges készségeket ügyesítő játékok (kattintás az egérrel, billentyűkkel irányítás (nyilakkal)).	Képek, összekapcsolódó ábrák párosítása. Elemek mozgatása, képösszerakás, formakitöltés.	A feladatot megérteni, és a végrehajtást próbálgatni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 7/8, 7/9, 7/10, Számolás-mérés: 7/2, 7/5, Ábrázolás-alakítás: 7/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Valaminek a párja (összetartozik), kattintás,			

Környezetismeret

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Az emberi test	20
2. Egészségmegőrzés - Egészséges életmód	10
3. Élő természet - Élőlények és környezetük	20
4. Élettelen környezet – környezeti ártalmak	15
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 7.

Évfolyam: 7.

1. Tematikai egység: Az emberi test	<i>Előzetes tudás: Az orvosi vizsgálatról való félelem leküzdése.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Tudatosítani az egészség megőrzésének, és megtartásának fontosságát.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
<p>Testrészek, érzékszervek, belső szervek, funkciójuk, védelmük.</p> <p>Segédeszközök védelme és fontossága.</p> <p>Betegség témakör bővítése: torokgyulladás középfülgyulladás bárányhimlő herpesz, bőrbetegségek.</p>	<p>Testrészek megnevezése, megmutatása. Könyvben és maketten a csontváz és belső szervek nézegetése, felismerése.</p> <p>Szemüveg, hallókészülék, lúdtalpbetét (tolókocsi, mankó) használata, tisztítása, tárolása.</p> <p>Lázmérés, vérnyomásmérés (összehasonlítás, az értékek vezetése, kóros esetek szűrése). Saját tapasztalat alapján az említett betegségek tünetei és az alkalmazott terápia megbeszélése. Betegápolás (gyógyszerezés, diéta).</p>	<p>Biztosan ismerni saját testrészeit.</p> <p>Képes érzéseit, tapasztalatait megfogalmazni, a betegekkel együtt érezni. Tudni, hogy a kapcsolattartás és látogatás fontos a hosszú betegség alatt.</p>
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/3, 7/10, Olvasás-írás: 7/10, Társadalmi ismeretek: 7/1, Információs eszközök használata: 8/3, Tánc- és drámajáték: 7/2,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Éles a látásom, homályosan látok. Nem hallom, most jól hallom. fekvőbeteg, láz, lázmérő, vérnyomásmérés, kórházi kezelés, <i>fertőzés, megelőzés, kiütés,</i>		

Évfolyam: 7.

2. Tematikai egység: Egészségmegőrzés – Egészséges életmód		<i>Előzetes tudás: A tiszta kulturált megjelenés fontossága.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A helyes táplálkozást és az egészséges életmódot megismerni. Az egészségre káros szokások kialakulását tudatosan kerülni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>A test tisztán tartása. A test edzése, a mozgáshiány ártalmait. Elhízás elkerülése. Fogyás. Ideális súly. Helyes, helytelen táplálkozás. Kerülendő élelmiszerek és üdítők.</p> <p>Veszélyforrások (dohányzás, szeszes italok, a napozás káros hatásai). Iskolai, és háztartási balesetek. Utcai balesetek. Balesetek játék, fürdőzés, sportolás közben. Balesetek megelőzésének lehetőségei. Baleset esetén felnőtt értesítése, mentő hívása. A mentőlégi szerepe. A gyógyszeres kezelés beszédese.</p> <p>Szakorvosi rendelő szerepe az egészségünk megőrzésében. Az orvosi vizsgálathoz szükséges dokumentáció.</p> <p>Mentők munkájának megismerése.</p>	<p>Önálló mosdás, fürdés, hajmosás, hajszárítás. Rendszeres mozgás, testedzés (gyakorlatok, eszközök megismerése, használata). A súlyfelesleg káros hatásai (személyre szóló tanácsok). A testsúly kontrolálása, diéták, élelmiszerek gyűjtése, megbeszélése, „saját receptek” gyűjtése, ételek kipróbálása.</p> <p>Egészségtelen, veszélyes. (válogatás, csoportosítás)</p> <p>Eseményképek, filmek elemzése. Mi történt, miért történt, hogyan történt? Megelőzhető volt ha. Az értesítés módja, szerepjáték, telefonálás gyakorlása. Gyakorlás, kisebb sebek ellátása.</p> <p>Gyógyszer, adagolás, recept. Szerepjáték.</p> <p>Tanulmányi séta orvosi rendelőben. Személyes adatok gyakorlása, TAJ kártya, személyi okmányok helyes kezelésének módjai. Telefon használatának gyakorlása.</p>	<p>Önállóság. Ismerni az egészséges életmód fontosságát.</p> <p>A szabályokat ismerni és betartani.</p> <p>Telefont használni, néhány fontos telefonszámot megtanulni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/10, Olvasás-írás: 7/10, Számolás-mérés: 7/4, 7/5, Társadalmi ismeretek: 7/2, Életvitel és gyakorlat: 7/3, 7/4, Információs eszközök használata: 7/3, Tánc- és drámajáték: 7/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>Súlyfelesleg, önfegyelem, magasság és súly, helyes aránya, Körültekintő, nyugodt, figyelmes, tárcsázás, foglalt, kicseng vizsgálat, lázmérés, vérvétel, vizeletvizsgálat, Lelet, beutaló, fűró, fogtömés, fogkő, röntgen, foghúzás, személyes adat, igazolvány, TAJ kártya, telefonszám,</i>			

Évfolyam: 7.

3. Tematikai egység: Élő természet – Élőlények és környezetük		<i>Előzetes tudás: Ismeretek a környezeti hatásokról.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A gyógynövények és fűszerek hatását és alkalmazását ismerni. Részt venni környezetvédelmi akciókban (Föld Napja, Madarak és fák napja, hulladékgyűjtő akció).</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Növények, állatok, emberek. Megfigyelés: a környezet hatása az élőlényekre, összefüggések felfedezése. Tájvédelmi terület megtekintése. A védett növények és állatok fogalmának megismerése. Ismerkedés a gyógynövényekkel.(kamilla, hársvirág, csipkebogyó, kakukkfű) A fűszernövények megismerése, használatuk.(őrölt paprika, köménymag, babér, majoránna, fokhagyma, bors).	Csoportosítás, válogatás. Tápláléklánc összeállítása. Tájak és jellegzetes élőlények (összefüggés az éghajlat és növény- állatvilág között). Tanulmányi kirándulás. Védett növény felismerése. Vigyázz környezeted élővilágára! Gyógytea készítése, borogatás (az alkalmazással kapcsolatos ismeretek rendszerezése, teafőzés, kóstolás). A fűszernövények megismerése és kipróbálása az ételek készítésénél. Meglévő ismeretek, tapasztalatok élmények a fűszerekkel kapcsolatban (anyukám babérlevelet tesz a krumplifőzelékbe). Játékos felismerés bekötött szemmel, illat alapján.	Tájékozódni a tanult ismeretek alapján kis segítséggel ismeretterjesztő könyvekben. Gyógyteát készíteni, alkalmazását, hatását ismerni. Felismerni a fűszereket illatukról, tájékozódni élettani hatásukról, használatukról.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/10, Olvasás-írás: 7/10, Számolás-mérés: 7/5, Életvitel és gyakorlat: 7/2, 7/4, Információs eszközök használata: 8/3, Ábrázolás-alakítás: 7/4, 7/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: tápláléklánc, kamilla, hársfa, bodza, táj védelem, bors, fahéj, szegfűszeg, vanília, kakaó, csokoládé,			

Évfolyam: 7.

4. Tematikai egység: Élettelen környezet – környezeti ártalmak		<i>Előzetes tudás: A tiszta környezet megteremtése és megóvása.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Tájékozódás térképen, térképjeleket ismerni. Kísérleteket végezni, saját megfigyelésekről beszámolni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Az élő és élettelen természet megfigyelése.</p> <p>Csapadékfajták megfigyelése.</p> <p>A víz körforgása.</p> <p>A felszíni vízfolyások (forrás, patak, folyó, tó).</p> <p>A felszíni formák (hegy, síkság). Összefüggés a felszíni és időjárási viszonyok és az élő természet feltételei között.</p>	<p>Csoportosítás.</p> <p>Meteorológiai jelentések figyelemmel kísérése, tapasztalatokat feljegyzése, rendszerezése. Kísérletek végzése, tapasztalatok, változások (oldódás, olvadás, égés) megfogalmazása.</p> <p>Képek gyűjtése, rendszerezése (a vízszint változásai, árvíz, apály), összefüggés keresése az időjárási változások és a természeti környezet között.</p> <p>Térkép nézegetése. Térképjelek megismerése, térkép színezése. Terepasztalon felszíni formákat alakítani.</p>	<p>A tiszta víz, levegő, napfény élettani hatását, fontosságát tudatosítani.</p> <p>Ismerni a térképen alkalmazott legfontosabb színeket és jelzéseket.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/10, Olvasás-írás: 7/10, Számolás-mérés: 7/2, 7/5, Társadalmi ismeretek: 7/2, Információs eszközök használata: 7/3, Ábrázolás-alakítás: 7/4, 7/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: híd, térkép, földgömb, <i>atlasz</i> , jelzés, síkság, hegy, folyó, tenger, óceán,			

Ének - zene

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt órakeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Gyermekdalok - Népdalok	15
2. Ünnepekörök dalai	15
3. Ritmus és hallásfejlesztés	15
4. Zenehallgatás	20
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 7.

Évfolyam: 7.

1. Tematikai egység: Gyermekdalok - Népdalok		Előzetes tudás: Verbális memória.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Versek, népdalok, népi játékok megismerésével segíteni a nemzeti identitás kialakulását.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Magyar népdalok.	Egyszerű dallamvezetésű népdalok ritmikai előadása. Népdalcsokrok összeállítása, előadása közösen és egyénileg.	Legalább 10 népdalt ismerni és elénekelni.	
Más népek dalai.	Ismerje meg és énekelje más népek dalait.	Más népek dalaiból ismerni egy-egy jellegzetes népdalt.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/1, 7/2, Társadalmi ismeretek: 7/3, 7/4, Tánc- és drámajáték 7/1, 7/2, 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: párosító, vidám, tréfálkozó, oldalt lépés, mellé lépés francia, olasz, lengyel, román,			

Évfolyam: 7.

2. Tematikai egység: <i>Ünnepkörök dalai</i>		Előzetes tudás: Szokások átvétele.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Egyre bátrabban előadni a tanult darabot, szereplést szívesen vállalni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Családi ünnepek dalai.	Jeles napok dalai, születésnap, névnap köszöntők.	Megfelelő dalt énekelni az ünnepek alkalmából.	
Ballagási dalok	Felkészülés a ballagásra.		
Nemzeti ünnepek dalai.	Toborzó dalok. Erkel Ferenc: Himnusz, Egressy Béni: Szózat megtanulása.	Részt venni a közös éneklésben.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/2, 7/7, 7/8, Társadalmi ismeretek: 7/3, Tánc- és drámajáték 7/1, 7/2, 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szokások, vers, dal, ballagás, búcsú, ünnepelt, <i>egynemű kar, vegyes kar, férfikar,</i>			

Évfolyam: 7.

3. Tematikai egység: Ritmus- és hallásfejlesztés		<i>Előzetes tudás: Hangszerek felismerése, megszólaltatása.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: A zenei élmény és az ének segítségével az emlékezetet, a megfigyelő képességet fejleszteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ritmikai és dinamikai gyakorlatok.	Kotta olvasása ritmusképlettel.	Hallás után énekelni, kétkezes kopogóst előadni.	
Fékező és ingerlő gyakorlatok.	Hangerő szabályozása. Fokozatos halkítás, erősítés időtartama.	Egy dallamon belül hangerőt szabályozni. Belső hallást kialakítani.	
Tempóérzékeltető gyakorlatok.	Hangszerek egymás utáni belépése.		
Hang- és hallásfejlesztés.	Hangszín, hangerő, belső hallás fejlesztése.		
Ismerkedés hangszerekkel.	Fafűvós, rézfűvós, vonós hangszerek hangjának felismerése.	Megszólaltatás után a hangszereket és szólamokat felismerni.	
Ismerkedés az emberi hang sajátosságaival.	Az énekhangok jellegzetességeivel kapcsolatos megfigyelések, saját hang tudatos megfigyelése.		
Kapcsolódási pontok: Testnevelés: 7/2, Tánc- és drámajáték 7/1, 7/2, 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>kopogós, tá-ti-ti ritmus, hangmagasság, halk, hangos, belépés, megállás, fa, cserép, üveg, fém, dallambújtatás, kezdés, befejezés, fuvola, oboa, klarinét, trombita, kürt, harsona, hegedű, brácsa, gordonka, szólamok, szoprán, alt, gége, hangszalagok, rekedtség,</i>			

Évfolyam: 7.

4. Tematikai egység: Zenehallgatás		Előzetes tudás: Metakommunikáció társakkal.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A zenét figyelmesen, érdeklődően hallgatni, a többször hallott részleteket felismerni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Klasszikus művek részleteinek meghallgatása.	Megfigyelési szempontok alapján néhány mű meghallgatása, egyes részletek megtanulása (Kodály: Esti dal meghallgatása gyermekkori feldolgozásban, Mozart: Varázsfuvola, János vitéz)	A zenét figyelmesen, érdeklődően hallgatni, a többször hallott részleteket felismerni.	
Szórakoztató zenei felvételek hallgatása (műdal, tánczene, diszkó zene, rock zene).	Türelem, egymás kedvencének meghallgatása, tiszteletben tartása.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/7, 7/10, Társadalmi ismeretek: 7/1, Tánc- és drámajáték 7/1, 7/2, 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: zeneszerző, opera, beat, rock, diszkó,			

Ábrázolás – alakítás

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Formázás különböző anyagokból	-
2. Építés	-
3. Papír formálása, alakítása	-
4. Vizuális ábrázolás	29
5. Komplex alakító tevékenység	28
6. Népünk művészete	8
7. Elemi ismeretek művészeti alkotásokról	-
Szabadon tervezhető órakeret	7

7. évfolyam

Évfolyam: 7.

4. Tematikai egység: Vizuális ábrázolás		Előzetes tudás: Megfelelő méretű eszköz kiválasztása.		Órakeret: 29
Tantárgyi fejlesztési célok: Élményeket megjeleníteni.				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Festés		Természeti képződmények és jelenségek ábrázolása. Színek kifejezőerejének hangsúlyozása. Színek tanulmányozása hangulat és érzelmkifejező szempontból. Szabad festési gyakorlatok egyéni és közös munka.		Irányítással összefüggést felfedezni a színek és érzelmek között.
Rajzolás-színezés		Környezetünk tárgyainak lerajzolása, színezése. Egy-egy élmény megörökítése emberalakkal, tárgyakkal megfelelő térbeli elrendezéssel. Élőlények differenciáltabb ábrázolása.		Saját élményeit rajzos formában megjeleníteni (megpróbálni irányítással).
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/1, Számolás-mérés: 7/2, Társadalmi ismeretek: 7/3, Életvitel és gyakorlat: 7/2, 7/3, 7/6,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: Természeti jelenségekkel kapcsolatos fogalmak bővítése. Érzelmekkel, hangulatokkal kapcsolatos fogalmak körének bővítése. A tárgyi környezet elemeinek megnevezése. Élőlények testfelépítésével kapcsolatos fogalmak körének bővítése.				

Évfolyam: 7.

5. Tematikai egység: Komplex alakító tevékenységek		Előzetes tudás: Tervezés és megvalósítás.	Órakeret: 28
Tantárgyi fejlesztési célok: Összefüggést felfedezni színek és érzelmek között.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Komplex alakító tevékenységek	Szárított növények festése mártással, csokorrendezés. Gyümölcsnyomda (félbevágott alma, körte, textilfestékekbe mártva.) Díszpárna-varrás, kitömés festett textíliából. Agyagedények készítése, festése. Só-liszt fali díszek évszakra jellemző motívumokkal és színekkel. Farsangi álarc készítése, díszítése. Préselt virág kompozíció.	Egyszerű tárgyakat készíteni irányítással.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/1, Életvitel és gyakorlat: 7/2, 7/6, Társadalmi ismeretek: 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Anyagok, eszközök, elkészítés <i>részfolyamatai</i> , elkészítendő tárgy, évszakok jellemzői. <i>Ünnepi jellegzetességek.</i>			

Évfolyam: 7.

6. Tematikai egység: <i>Népünk művészete</i>		Előzetes tudás: <i>Viselkedés a Múzeumban.</i>	Órakeret: 8
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Régi korok életét megismerni tárgyain keresztül.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Népművészeti alkotások szemlélése	Látogatás a Néprajzi Múzeumba (Budapest), a Szabadtéri Néprajzi Múzeumba (Szentendre) Néprajzi, népművészeti albumok szemlélése.	Megismerkedni irányítással néhány népművészeti alkotással.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 7/10, Információs eszközök használata: 7/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Hímzés, faragás, szövés, fazekasság,			

Hon-és népismeret

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	32
Szabadon tervezhető órakeret	4

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Az én világom	12
2. Találkozás a múlttal	20
Szabadon tervezhető órakeret	4

Évfolyam: 7

Évfolyam: 7.

1. Tematikai egység: Az én világom		Előzetes tudás: A tanult ismeretek felidézési, alkalmazási képessége.	Órakeret: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismeretalkotás az egyén helyéről és szerepéről a szűkebb és tágabb környezetben. Kooperatív technikák alkalmazása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
1.1. Családunk története A családi közösség, helyem a családban. Élettörténetem: Ki vagyok én?	Információgyűjtés a családról. Családi fényképekről beszélgetés. A család lerajzolása, családtagok megnevezése. Képgyűjtés az adott településről. Érdekességek gyűjtése az adott településsel kapcsolatban. Tablókészítés.	A tanuló nagyszülei és szülei életéről tájékozódik; képet alkot gyermek- és felnőttkorukról. Megbecsüli az idősebb családtagok tudását.	
1.2. Az én városom, falum Nevezetességei. Hagyományai.			
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció, Környezetismeret, Életvitel és gyakorlat, Ének-zene			
Kulcsfogalmak, fogalmak: család, unokatestvér, nagyszülő, családi ünnep, település, város, falu.			

Évfolyam: 7.

2. Tematikai egység: 2. Találkozás a múlttal		Előzetes tudás: Ünnepek, család, népdalok, népi játékok, költők és műveik	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Az időben való tájékozódási képesség fejlesztése. Kooperatív technikák alkalmazása.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
2.1. Élet régen és ma Házak, ruhák, ételek, munka	Fényképek gyűjtése a nagyszülőkről, beszélgetés a régmúlt idők mindennapjairól. Hasonlóságok és különbségek gyűjtése a modern idők mindennapjainak tükrében. Lehetőség szerint látogatás tájházban. Régi receptek gyűjtése. Az ünnepekhez kapcsolódó legfontosabb információk összegyűjtése, azokról való beszélgetés.	Ismeri a főbb ünnepeket és az azokhoz kapcsolódó szokásokat.	
2.2. Hagyományos és népi (vallási) ünnepeink Népszokások Húsvéti ünnepkör. Karácsonyi ünnepkör.	Egyszerűbb hagyományörző játékokkal való megismerkedés. Dallamfelismerés, zászlók közül a magyar kiválasztása, címer megfigyelése, felismerése.	Tudomása van közvetlen környezetének népszokásairól, népi játékaikról.	
2.3. Nemzeti ünnepek Hazánk, Magyarország – magyarok vagyunk. Nemzeti jelképeink (zászló, címer, Himnusz, Szózat). Nemzeti ünnepek, az ünnepek rövid összefoglalása.	Beszélgetés, képek nézegetése. Tárgyak, rajzok készítése az ünnepre.Ünnephez kapcsolódó helyszínek felkeresése (Nemzeti Múzeum, csaták helyszínei, híres szereplőkhöz kapcsolódó épületek, szobrok stb.).Műsor összeállítása az ünnepkel kapcsolatban. Versek, dalok.	Ismeri a nemzeti ünnepeket.	
2.4. Főbb magyar történelmi események Honfoglalás (Árpád, hét vezér). Államalapítás, István király, Mátyás király.	Október 23., március 15., május 1., augusztus 20.	Tudomása van a főbb magyar történelmi eseményekről.	
Települése történetéhez köthető esemény, uralkodó, híres ember. A XX. főbb eseményei.	Irodalmi művek, filmek kapcsolódó részletei, képzőművészeti alkotások (Regék Mátyás királyról) alapján: István király jelentősége; a leghíresebb magyar királyok, királynők, csaták, háborúk, hősök.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció, Számolás-mérés, Környezetismeret, Életvitel és gyakorlat, Ének-zene			
Kulcsfogalmak, fogalmak: nagyszülő, falu, város, háztartás, húsvét, karácsony, néphagyomány, hagyományörzés, közösség, ünnep, uralkodó, történelem			

Testnevelés

Évfolyam: 7.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	7.
1. Rendgyakorlat téri tájékozódás	22
2. Gimnasztikai gyakorlatok	30
3. Képességfejlesztő gyakorlatok játékos feladatok	35
4. Labdás gyakorlatok	40
5. Sportjátékok elemei	35
Szabadon tervezhető órakeret	18

7. évfolyam

Évfolyam: 7.

1. Tematikai egység: Rendgyakorlatok, téri tájékozódás		<i>Előzetes tudás: Kialakult szokások követése.</i>	Órakeret: 22
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Egyre pontosabban, fegyelmezettebben végezni a gyakorlatokat.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Sorakozás. Menetelés. Testfordulatok.	Segítséggel: sorakozó magasság szerint, járás egysoros, kétsoros, háromsoros oszlopban. Nyitódás, záródás, helyben járás, jelre elindulás, megállás, járás lábujjhegyen. Sarkon jobbra, balra fordulatok vezényszóra.	Önállóan sorakozni, ismerni az irányokat. Betartani az adott ritmust.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 7/2 Ének-zene 7/3			
Kulcsfogalmak, fogalmak: nyit, zár, jobb, bal			

Évfolyam: 7.

2. Tematikai egység: <i>Gimnasztikai gyakorlatok</i>		Előzetes tudás: <i>Törekvés az ütemtartásra.</i>	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Rövid betanult mozgások véggezni zene- és ritmuskísérettel.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mozgáselemek összekapcsolása.	Begyakorolt mozgáselemek összekapcsolása.	Egyszerű utasításokat megérteni.	
Kéziszer- és szabadgyakorlatok.	Helyben futás magas térdemeléssel, terpeszállás, törzshajlítás, bokaérintés.	Megtartani a feladatok sorrendjét.	
Gerincoszlop erősítő gyakorlatok.	Szalag, babzsák, labda, súlyzó használata.	Megfelelően használni a kézi szereket.	
	Négyütemű gyakorlatok.		
	Zenére, változó ritmusú négyütemű tartásjavító gyakorlatok.	Tartásjavító gimnasztikai gyakorlatokat végezni.	
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 7/3			
Kulcsfogalmak, fogalmak: négy ütem, a használt eszközök nevei, és a felmerülő fogalmak,			

Évfolyam: 7.

3. Tematikai egység: Képességfejlesztő gyakorlatok, játékos feladatok	Előzetes tudás: Balesetvédelmi szabályok ismerete.		Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Izomerősítő gyakorlatokat végezni hosszabb ideig.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Guggolás. Kúszás. Függeszkedés. Távolugrás. Guruló átfordulás. Állórajt. Roller, gördeszka, görkorcsolya, korcsolya, kerékpár, szánkó (a helyi adottságoknak megfelelő eszközök) használata.	Segítséggel: guggoló járás. Kúszás padok között. Bordásfal gyakorlatok. Egy lábról elrugaszkodás, távolugrás nekifutásból. Sorozatban guruló átfordulások. Álló rajtból-versenyfutás. Az eszközök szabályos használata, segítséggel.	Megérteni a szóbeli utasításokat. A fejlesztést segítő a szabadban is alkalmazható sporteszközök szabályos, balesetmentes használatát elsajátítani.	
Kapcsolódási pontok: Számlás-mérés: 7/2, Társadalmi ismeretek: 7/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: sorozat, állórajt, rugaszkodás,			

Évfolyam: 7.

4. Tematikai egység: Labdás gyakorlatok	<i>Előzetes tudás: Labdakezelés.</i>		Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Pontos labdaütogetés.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kislabda-dobás előkészítése. Átadások. Labdavezetés.	Kislabda dobása álló helyzetből. Célba dobás. Egykezes, kétkezes mellső átadások, különböző feladathelyzetekben. Váltott kézzel járás közben akadályok megkerülése, labdavezetések.	Megérteni, és betartani a szabályokat. 2-3 pattogatást végezni. Megfelelő mozgásmintát követni.	
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 7/3			
Kulcsfogalmak, fogalmak: egy kezes, két kezes, váltott kéz, mellső,			

Évfolyam: 7.

5. Tematikai egység: Sportjátékok elemei		Előzetes tudás: Igény kialakulása a rendszeres mozgásra.	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Hosszabb ideig sportszerszerűen játszani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kosárlabda. Pingpong, tollaslabda, szivacs labda. Tetszőleges labdajáték (kézilabda, zsinórlabda, röplabda, labdarúgás).	Segítséggel: alapállás, -megindulás, -megállás, labdavezetés kosárra dobás, védekezés, kapura lövés. Pingpongozás, átütés, szerválás. Tollaslabda /Szivacs labda ütögetése, társnak visszaütés. Egyszerűsített szabályokkal az alapok gyakorlása.	Betartani a sportjátékok elemei szabályait. Aktívan részt venni csapatjátékban.	
Kapcsolódási pontok: Társadalmi ismeretek: 7/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: kosárpalánk, kapu, gól, szerva,			

8. ÉVFOLYAM

Óraterv 8. évfolyam

Műveltségi terület	Tantárgy	Heti óraszám
Magyar nyelv és irodalom	Kommunikáció	5
	Olvasás - írás	2
Matematika	Számolás - mérés	3
Történelem és állampolgári ismeretek	Állampolgári ismeretek	1
	Etika	1
Egyéb	Életvitel és gyakorlat	5
Természettudomány és földrajz	Környezetismeret	2
Művészetek	Ének - zene	2
	Ábrázolás - alakítás	2
Technológia	Digitális kultúra	1
Egyéb	Osztályfőnöki	1
Testnevelés és egészségfejlesztés	Mozgásnevelés	5
Összesen		30

Kommunikáció

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Beszédfejlesztés, anyanyelv	30
2. Társadalmi érintkezési formák	35
3. Testünk és személyes teendők	-
4. Tájékozódás térben	-
5. Tájékozódás időben	-
6. Élőlények	-
7. Előkészület a felnőtt életre	30
8. Társas kapcsolatok	40
9. Ünnepek	-
10. Médiaismeret	27
Szabadon tervezhető órakeret	18

Évfolyam: 8.

Évfolyam: 8.

1. Tematikai egység: <i>Beszédfejlesztés. Anyanyelv.</i>		Előzetes tudás: <i>A tanult ismeretek felidézési, alkalmazási képessége.</i>	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A beszédigényt, beszédkedvet fokozni. Kialakítani az igényes verbális kommunikációt.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A magán és közéleti kommunikáció tipikus helyzetei, kifejezőmódjuk.	Szókincs- és témavariációk eltérő helyzetekben. Különböző hangnemű beszéd azonos tartalommal (unott, érdeklődő, gúnyos, gyűlölködő) hanghordozás és tartalom kapcsolata. Élőben, és magnetofonról hallgatott beszédmódok értékelése: motyogás, halk, hangos, érthető beszéd, hadarás.	Érthető beszédre törekedni. Reális környezetértékelés és önértékelés.	
Nyelvtani ismeretek rendszerezése. Hangtan: Mássalhangzók: egyjegyű-kétjegyű, rövid-hosszú.	Hangok/betűk csoportosítása változatos szempontok alapján.	A megtanult nyelvtani formákat helyesen használni.	
Szótan: Melléknevek fokozása. Alap- és középfok. Három változó jellemzése, a felsőfok gyakorlása.	Két tárgy, személy összehasonlítása. Három tárgy v. személy összehasonlítása.		
Igeragozás: egyes szám, többes szám. Személyes névmások, személyragok. Igeidők: jelen-, múlt- és jövőidő. A „fog” ige használata.	Igeidők használata egymás után, egymáshoz kapcsolva. A múlt, jelen és jövő összefüggéseinek felismerése.		
Mondattan: Bővített, és összetett mondatok alkotása. Állító- és tagadó mondatok megfogalmazása	Párbeszéd képek segítségével, játékos szituációkban. A cselekvést értékelő kérdésre állító, a valóságnak nem megfelelő kérdésekre tagadó mondatok fogalmazása.	Tiltó mondatot fogalmazni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 8/8, 8/9, 8/10, Információs eszközök használata: 8/1, 8/3, Tánc-drámajáték: 8/1, 8/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Magánélet, közélet körébe tartozó kifejezések. A gyakorolt nyelvtani formulákhoz kapcsolódó egyszerűsített kifejezések.			

Évfolyam: 8.

2. Tematikai egység: Társadalmi érintkezési formák		<i>Előzetes tudás: A megtanult szokásrendszerek önálló alkalmazása.</i>	Órakeret: 35
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Önmaga és mások viselkedését igazságosan és mértékletesen megítélni. Érzelmein uralkodni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Viselkedési szokások megbeszélése, elemzése. Az alkalmazkodás, beilleszkedési szokások kidolgozása, begyakorlása.</p> <p>Köszönési módok megbeszélése. (kinek, mikor, hogyan). Integetés, mint köszönési forma. Kézfogás. Puszi. Bemutakozás – bemutatás. Megszólítás (ismerős – idegen, fiatal – idős) Beszélgetés társaságban, véleményalkotás, tanácskérés, kérdés.</p> <p>Vendégségben. Vendégvárás, köszöntés, búcsúztatás, kínálás. Ajándék átadás és átvétel. Ajándék kiválasztásának szempontjai.</p> <p>Mozi, színház, koncert, táncos rendezvény látogatása. Felkérés táncra, elköszönés, udvarias visszautasítás.</p>	<p>A már gyakorolt viselkedési szokások átismétlése, gyakorlása szituációkban. A helyzetek megbeszélése, a helytelen viselkedés javítása.</p> <p>A köszönés módja és a köszönő felek közötti viszony megbeszélése.</p> <p>Bemutakozás módja – a felek közötti viszony szerinti változatok gyakorlása.</p> <p>Helyzetgyakorlatok.</p> <p>Illő öltözet, ruhatár használata, jegy bemutatása, hely megkeresése, viselkedés előadás alatt (zörgés zacskóval, viselkedés idegen szomszédal).</p>	<p>Az elsajátított viselkedésmódok szerint kulturált módon kapcsolatot tartani egyszerűbb helyzetekben.</p> <p>Összefüggéseket, hiányokat, ok-okozati összefüggéseket felfedezni két cselekvés között, előre látni a lehetséges következményeket.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 8/7, 8/8, 8/9, Társadalmi ismeretek: 8/1, 8/3, 8/4, Tánc-drámajáték: 8/1, 8/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A témák feldolgozása során felmerülő kifejezések és fogalmak tisztázása.			

Évfolyam: 8.

7. Tematikai egység: Előkészület a felnőtt életre.		<i>Előzetes tudás: Óvatosság kapcsolatok létesítése során.</i>	Órakeret: 30
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Önmaguk, egy helyzet, szituációk jellemzési képessége.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Magán, és hivatalos jelleg elkülönítése.</p> <p>Ismerkedés: bizalom, bizalmatlanság. Hol, kivel közölhetem személyes adataimat? (önkormányzat, orvosi rendelő, rendőrség, iskola)</p> <p>Hol, mikor, kinek írom alá a nevemet?</p> <p>Segítségkérés – személyi segítő.</p>	<p>Választás, megkülönböztetés (kinek szóló információt hallasz?).</p> <p>Személyes adatok és iratok kezelésének módja. Szituációs gyakorlatok a személyes iratok használatára (személyi igazolvány, bérlet, diákigazolvány, bankkártya, lakcím, lakáskulcs).</p> <p>Előfordulható helyzetek a helyes és helytelen cselekvésre.</p> <p>Helyzetgyakorlatok. Probléma megfogalmazása</p>	<p>Őszinte kapcsolatot kialakítani az általa kiválasztott felnőttel.</p> <p>Gondjait megosztani.</p> <p>Ismeretlen helyzetekben helyes viselkedési formát választani.</p>	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 8/7, 8/8, 8/9, Társadalmi ismeretek: 8/1, 8/3, 8/4, Információs eszközök használata: 8/1, 8/3, Tánc-drámajáték: 8/1, 8/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Konkrét helyzetekben felmerülő kifejezések és fogalmak tisztázása.			

Évfolyam: 8.

8. Tematikai egység: Társas kapcsolatok		<i>Előzetes tudás: Együttműködési készség barátságos, befogadó közegben</i>	Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Kommunikációs kifejezési formákat használni védett körülmények között, de ismeretlen szituációkban is. Az azonnali elfogadás helyett igényesség és egészséges távolságtartás másokkal szemben.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Különböző társasági körök. Osztályközösség, iskolai barátok, az intézmény dolgozói, családtagok, gyermekek, fiatalok más intézményekből.	Személyes tapasztalatok, saját kapcsolatok feltérképezése.	Tudni, hogy mit tehet mások előtt és mit nem. (diákszerelem megnyilvánulásai).	
Párkapcsolatok az iskolában. Diákszerelem.	A másik nemmel szembeni viselkedés alapszabályainak állandó megbeszélése. Elfogadható és nem megengedhető tényezők elemzése egy kapcsolatban.		
A telefonálás illemszabályai.	Telefonálás gyakorlása mesterségesen kialakított és valós helyzetekben.	Az átélt élményeket megfogalmazni a beszéd alaki és tartalmi eszközeinek felhasználásával.	
Viselkedés kötött és kötetlen élethelyzetben (szabadidőben).	Köszönés, hangoskodás, öltözködés, tisztálkodás.		
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 8/7, 8/8, 8/9, Társadalmi ismeretek: 8/1, 8/4, Életvitel és gyakorlat: 8/3, 8/4, 8/5, Ének-zene 8/1 8/2 8/3 Információs eszközök használata: 8/2, 8/3, Tánc-drámajáték: 8/1, 8/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szeretet, szerelem, intimitás,			

Évfolyam: 8.

10. Tematikai egység: Médiaismeret		Előzetes tudás: Időbeosztás.	Órakeret: 27
Tantárgyi fejlesztési célok: A tömegkommunikációs eszközök által közvetített információkat segítséggel értelmezni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Könyvtárhasználat. A kívánt könyv, kiadvány megkeresése, kiválasztása. Írott kommunikáció áttekintése: szórólapok, reklámok, terméktájékoztatók, korosztálynak megfelelő újságok, folyóiratok áttekintése.	Cím, író szerinti keresés – az abc rend szerinti tájékozódás. A termékek áttekintése, téma keresése, az olvasottak rövid összefoglalása (pl.: hogyan ajánlanád társaidnak az adott cikket, mért érdekes az adott információ? stb.).	Helyesen viselkedni a könyvtárban. A papíralapú termékeket helyesen, kímélően használni. Tudni: a könyv és folyóirat érték, kímélni kell! Baleset- és rongálásmentesen használni az eszközöket a megszabott keretek között.	
Elektronikus hordozók használata (lejátszás, be-, kikapcsolás)	Hangkazetta, CD, DVD, videó, számítógép működtetése önállóan felügyelettel.		
Mindennapos, szokásos médiahasználat (rádió, TV). A műsorok kiválasztásának szempontjai (korosztályos ajánlás, időpont, családi időbeosztás).	Műsorújságból kiválasztja a kívánt programot, az időpont megjegyzése, a látottak megbeszélése, kritika megfogalmazása (tetszett, nem, miért?).	Egyensúlyra, önkorlátozásra, alkalmazkodásra törekvés.	
Véleményalkotás, vitakészség alakítása.			
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 8/7, 8/8, 8/9, Társadalmi ismeretek: 8/1, 8/3, 8/4, Információs eszközök használata: 8/1, 8/2, 8/3, 8/4, Tánc-drámajáték: 8/1, 8/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A használat során előforduló kifejezések és fogalmak. olvasójegy, tagdíj, katalógus, kölcsönzési idő lejár, hír, tájékoztató, készlet erejéig érvényes, tartalomjegyzék, előfizetés, ingyenes lap,			

Olvasás – írás**Évfolyam: 8.**

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Beszédfejlesztés	-
2. Térorientációs gyakorlatok	-
3. Finommozgások fejlesztése	-
4. Szem-kéz koordinációjának fejlesztése	-
5. Emlékezet-, gondolkodás- és figyelemfejlesztése	-
6. Íráselemek tanítása	-
7. Betűtanítás	20
8. Olvasás	20
9. Írás	10
10. Értő olvasás	15
Szabadon tervezhető órakeret	7

8. évfolyam

Évfolyam: 8.

7. Tematikai egység: Betűtanítás (nagybetűk tanítása).		<i>Előzetes tudás: A kisbetűk megbízható ismerete.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Ismerni a nagybetűkkel kapcsolatos helyesírási szabályokat.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Nagybetűk ismertetése, egyeztetése kicsikkel.	Nagybetűk, írása vonalközbe.	Gyakrabban használt tulajdonneveket spontán helyesen (nagybetűvel) leírni.	
Nagybetűk gyakorlása.	Írás számítógépbe.	A számítógépet fegyelmezetten, figyelmesen és kímélően használni.	
Tulajdonnevek írása, olvasása.	Város- személy- utca- és intézmény-nevek másolása térképről, telefonkönyvből.	A térképen nagyobb, nevezetesebb helyeket kevés segítséggel megtalálni.	
Játék a betűkkel.	„szópóker”(4. betű:á, az 1.:k, a 2.:a, a3.:b, az 5.:t. stb.) közös fejtörő játék.	Képes 1-2 próbajáték után versenyben részt venni a szabályok megértésével, betartásával.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/1, Információs eszközök használata: 8/1, 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: tulajdonnevek, köznevek, rejtvények, találós kérdések, tájegységek, <i>megye</i> , város, község, hegy, tó, folyó. Fontosabb billentyűk megnevezése. Törd a fejed!			

Évfolyam: 8.

8. Tematikai egység: <i>Olvasás</i>		Előzetes tudás: Rövid beszámoló az olvasottakról kérdések alapján.		Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Kérdések megfogalmazása rövid (hallott) olvasott szöveg alapján.				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Mondatok olvasása, értelmezése.		Hiányos mondatok olvasása, befejezése kép alapján.		Képes kérdő mondat önálló megfogalmazására.
Néma olvasás.		Némán elolvasott kérdésre hangos válasz.		Aktívan részt venni közös feladatmegoldásban.
Tájékoztató szöveg olvasása.		Élelmiszerek csomagolásán olvasható szöveg (használati utasítás) elolvasása, értelmezése.		Az olvasott információt megérteni, a felhasználás során tudatosan alkalmazni.
Eligazodás a gyermeklexikonban.		Gyermeklexikon, ismeretterjesztő képeskönyvek (Ablak-zsiráf) címszavainak olvasása, megbeszélése.		Kérdéseket önállóan megfogalmazni.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/1, Számolás-mérés: 8/5, Társadalmi ismeret: 8/1, 8/4, Életvitel és gyakorlat: 8/2, 8/4, Információs eszközök használata: 8/3,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: Kérdőszavak a hiányzó mondatrészekre. Válasz alapján következtetés a kérdésre. Friss, romlandó, szavatossági idő. Miből készült? Mire való? (ismert tárgya címszó-szerű leírása).				

Évfolyam: 8.

9. Tematikai egység: Írás		<i>Előzetes tudás: Egyéni, olvasható, rendezett íráskép (nyomtatott vagy írott).</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A tulajdon neveket spontán felismerni, nagybetűvel írni tollbamondás során.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Nagybetűk írása sorközbe.	Kicsihez megfelelő nagybetű párosítása.	Egyeztetni a kis-és nagybetűket.	
Nevek másolása naptárból.	Kinek van névnapja... ? (dátumok alapján név keresése, másolása).	Képes eligazodni a naptárban, és a megfelelő nevet helyesen leírni.	
Szó kiemelése nagybetűvel.	Plakát készítése, egyes szavak csupa nagybetűs írása.	Plakátot tervezni, felismerni és kiemelni (nagybetűkkel) a fontos információkat.	
Nagybetűs feliratok megfigyelése utcán.	Nagybetűs információs táblák készítése (KIJÁRAT, ZÁRVA, 8. CSOPORT, stb.).	Önállóan olvasni, értelmezni, alkalmazni az olvasott információt.	
Tulajdonnevek felismerése, nagybetűs írása.	Diktált szavak között illetve szövegben tulajdonnév önálló felismerése, írása.		
Kapcsolódási pontok: Információs eszközök használata: 8/3, Ábrázolás-alakítás: 8/4, 8/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Mondat, cím, kezdőbetű. Naptár beosztása, tavaly, idén, jövőre. <i>Lényeges-lényegtelen</i> esemény, időpont, színhely. Utcai feliratok, információk „megfejtése”. Nagybetűvel írandó szavak köre.			

Évfolyam: 8.

10. Tematikai egység: Értő olvasás		Előzetes tudás: Az olvasottak globális megértése.	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: Olvasás és írás során a pontosság jelentőségét megérteni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Meseolvasás.	Mese közös olvasása, dramatizálása.	Aktívan részt venni dramatizált mese egybefüggő eljátszásában.	
Újságolvasás.	Rövid híradások, értelmezésük.	Rövid híreket elmondani néhány szóban.	
Tv híradó megnézése. Látottak visszakérdezése.	A hírek végighallgatása csendben. Felidézésének ellenőrzése, videóval.	Képes a híreket és személyes élményeit összekapcsolni hasonló helyszínnel, eseményekkel, illetve körülmények felidézésével.	
Közkeletű idegen szavak elolvasása.	Idegen nyelvű műsorok nézése a TV-ben. Idegen szavak keresése, magyarázata (Pepsi Cola HBO, Corvin stb.).	Felismerni, helyesen ejteni közkeletű idegen szavakat.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/1, 8/10, Számolás-mérés: 8/5, Társadalmi ismeret: 8/1, 8/4, Életvitel és gyakorlat: 8/2, 8/4, Információs eszközök használata: 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Szereplők, külső és belső tulajdonságok, Külföldi, belföldi hírek, közlemények. Az ország tájai. Magyar, külföldi, anyanyelv, idegen nyelv.			

Számolás-mérés

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt óraterv

Heti órakeret	3
Éves órakeret	108
Ebből kötött	97
Szabadon tervezhető órakeret	11

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Elemi tapasztalatok a tárgyak tulajdonságairól	-
2. Tájékozódás	10
3. Mennyiségek - Műveletek	40
4. Mértékegységek, méretek, pénz	30
5. Összefüggések felismerése	17
Szabadon tervezhető órakeret	11

Évfolyam: 8.

Évfolyam: 8.

2. Tematikai egység: Tájékozódás	<i>Előzetes tudás: Tájékozódás alaprajzon, térképen és naptárban.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Fokozódó önállósággal eligazodni a mindennapi élet idő- és térbeli viszonyai terén (gyakorlatok a tér- és időbeli összefüggésekkel kapcsolatban /időpontok, kor- és időtartam meghatározások/).</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
<p>Irányok gyakorlása</p> <p>Tájékozódás az iskola területén</p> <p>A térkép</p> <p>Napirend</p> <p>Tájékozódás a naptárban</p> <p>Óra</p> <p>Életkor</p>	<p>Útvonal „bejárása” táblán, majd önállóan kockás lapon (2 lépés előre, 3 jobbra, 1 fölfelé)</p> <p>Feladatlapon bal kéz –bal láb, bal fül stb. jelölése szemben és háttal álló emberen.</p> <p>Helyiségek megtalálása emelet és ajtószám alapján.</p> <p>Tanterem alaprajzának lerajzolása.</p> <p>Fénykép nézegetése különböző nagyításokban.</p> <p>Részletek összehasonlítása, arányok megfigyelése.</p> <p>Földgömb, Magyarország, Bp. térkép méretének összehasonlítása. Arányok, lépték.</p> <p>Égtájak megnevezése.</p> <p>Távolságok mérése, összehasonlítása.</p> <p>Heti rendszerességgel ismétlődő különórák, szakkörök időpontjainak számontartása.</p> <p>Tájékozódás napon, órán belüli időegységekben.</p> <p>Időmérések, számítások, különböző tevékenységek mérése („két perced van a következő feladatra”)</p> <p>Időpontok átszámításának gyakorlása (13.30=fél2)</p> <p>Időegységek periodikus változásainak megértése.</p> <p>Saját- és környezetből ismert személyek életkora.</p> <p>Beszélgetés emlékekről, jelenről, tervekről.</p> <p>Különböző életszakaszok nevei.</p>	<p>Az irányokat és a lépések számát együttesen figyelembe venni.</p> <p>Képes biztosan eligazodni, üzeneteket, küldeményeket megbízhatóan átadni az iskolán belül.</p> <p>Felismerni Magyarország és Bp. térképét. Alapvető ismeretek az égtájakról.</p> <p>Megbízhatóan tájékozódni a mindennapi tevékenységek szintjén.</p> <p>Önfegyelme, kitartása a feladatvégzés időtartamát növelni.</p> <p>A jövőre vonatkozóan reálisan tervezni.</p>
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/7, Környezetismeret: 8/4, Olvasás-írás: 8/9, Társadalmi ismeretek és gyakorlatok: 8/2, 8/3, Információs eszközök használata: 8/3,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: irányjelző szavak, bal, jobb, <i>menetirány szerint, tantermek, műhelyek irodák, kiszolgáló helyiségek, méretarány, lélek haszpték, égtájak, rövidítések, ÉK, DNy</i> , munka, pihenés, szórakozás, <i>hobby</i> , 1 órája, 1 óráig, <i>1 órán keresztül, 1 óra múlva</i> , egy hete, <i>két hónapja időbeli távolságok</i> , tanuló, dolgozó, nyugdíjas,		

Évfolyam: 8.

3. Tematikai egység: Mennyiségek - Műveletek		<i>Előzetes tudás: A számjegyek és műveleti jelek írása, olvasása.</i>	Órakeret: 40
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Becsléseket, méréseket és ellenőrzéseket végezni a tanult mértékegységekkel.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Számkör bővítése 100-ig	10-et tartalmazó halmazok létrehozása, a halmazokból 10-enkénti bővítéssel 100 kirakása, a mennyiség érzékelése. Műveletek kerek tízesekkel, kétjegyű számok növelése, csökkentése 10-esekkel.	Felismerni, kimondani, diktálásra leírni kétjegyű számokat, egymáshoz viszonyított értéküket megállapítani.	
Műveletek 100-as körben	1-100-ig táblázatban sorok, oszlopok értelmezése, összeadások, kivonások követése sor- és oszlop szomszédok. Tízes átlépés. Az eddig tanult műveletek gyakorlása egyre magasabb számkörben. Helyi érték jelentése! Egy, két és háromjegyű számok egymás alá írása. Írásbeli összeadás menete, maradék fogalma. Tagok (szám-oszlop) növelése. Írásbeli kivonás menete. Szorzás, osztás fogalma, próbálgatása, szorzótábla.	Kétjegyű számokat összeadni tetszőleges segítséggel. Képes írásbeli összeadásra (2 tag) írásbeli kivonásra (10-es átlépés nélkül).	
A számológép	Kétjegyű számok beütése, műveleti jelek használata. Négy alpművelet lényege, területei. Műveletek végzése, eredmények értelmezése.	Számológépen a 4 alpműveletet elvégezni, az eredményt ellenőrizni becsléssel.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 8/9, Életvitel és gyakorlat: 8/4, 8/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: számjegyek nevei, 10-es, 100-as helyi értéke, helyi érték, maradék, szorzás, osztás,			

Évfolyam: 8.

4. Tematikai egység: Mértékegységek, mérések, pénz		<i>Előzetes tudás: A pénz értéke.</i>	Órakeret: 30
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Elemi ismereteket elsajátítani a pénzről, értékéről, használatáról, elméletben és gyakorlatban (kisebb összegeket kiszámolni).</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Mérési gyakorlatok	Hosszúság, súly, térfogat becslése, mérése, növelése, csökkentése, összehasonlítása, váltása, műveletek mértékegységekkel. Receptekhez megadott mennyiségek kimérése.	A tanult mértékegységek terén alapvető jártassággal rendelkezni. Irányítással pontos mérést végezni.	
A pénz	Pénzérték felismerése, egymáshoz viszonyított értékük, váltásuk gyakorlása. Meghatározott összeg kirakása különböző érmékkel. Műveletek pénz-összegekkel, vásárlások eljátszása. Fizetés, visszaadás vásárlás. Közértben, árak megfigyelése, leírása. Pénztárblokk alapján áruk egyeztetése. Áruházi katalógusok olvasgatása. Árak leolvasása, összehasonlítása. Mit tudnál venni 20, 50, 100 Ft-ból?	Kiszámolni vásárlás eljátszásakor 20 Ft alatti, ill. 20 Ft-ból visszajáró összeget. Képes az árakat nagyságrendileg differenciálni (200 Ft alatti, 1000 Ft feletti /4 jegyű/ összegek).	
Jövedelem	Papírpénzek felismerése, nagyságrendjük. Fizetés, nyugdíj, járadék, segély, rendszeres- és alkalmi jövedelem.	Megtanulni a pénz megbecsülését, gondos megőrzését, beosztásának módját.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/7, 8/10, Olvasás-írás: 8/9, 8/10, Társadalmi ismeretek: 8/4, Életvitel és gyakorlat: 8/1, 8/4, 8/6, Tánc-drámajáték: 8/1, 8/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Mértékegységek és használati területük. vásárlás, árak, pénztárblokk, fizetés, visszajáró pénz, vásár, <i>akció árleszállítás, különböző jövedelemforrások,</i>			

Évfolyam: 8.

5. Tematikai egység: Összefüggések felismerése		Előzetes tudás: Feladatmegoldás megtervezése logikai úton, az eredmény értelmezése.	Órakeret: 17
Tantárgyi fejlesztési célok: Differenciált szöveges feladatokat egyre magasabb szinten elvégezni, ellenőrizni, önállóan javítani.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Figyelem fejlesztő játékok	Társasjátékok, vetélkedők, pontozásos versenyek. Melyik a könyv 6.o,12.sor 8.betűje? Memória-játék, puzzle. Gondoltam egy számot. Történetben hibák felfedezése (irreális időpont, mértékegység, életkor) Ábra kiszámolása, másolása négyzethálón. Egybefüggő sziluett kirakása mértani formákból 1 feladathoz több szituáció (12-ből 4 hazament, elolvadt, kiürült) 1 szituációhoz több feladat (hazament 12-ből 4, 5, 7) megfogalmazása.	- Felnőtt irányítása nélkül közös játékban részt venni a szabályokat betartani, konfliktusokat elkerülni. Feladatát kitartóan, igényesen végezni. Egyszerű logikai következtetéseket levonni.	
Szöveges feladatok	Több lépcsős feladatok megoldási terve, a lépések végrehajtása, rész-eredmények értelmezése. Az elvégzendő műveletek helyes megválasztása. Logikai következtetések (a pénzem felét félretettem, a másik feléből 18 és 22 Ft-ért vásároltam és 10 Ft-om maradt. Mennyi pénzem volt?	Képes logikai úton eljutni a feladat megtervezéséhez, a számolás után az eredményt értelmezni.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 8/9, 8/10, Információs eszközök használata: 8/3, 8/4, Tánc-drámajáték: 8/1, 8/2, Ábrázolás-alakítás: 8/4, 8/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szabály, sorrend, mértékegységek, mérőeszközök nevei, létszám, mennyiség, méret, időtartam fogalmak megfogalmazása, részeredmények, ellentétes műveletek (+,-),			

Állampolgári ismeretek

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	32
Szabadon tervezhető órakeret	4

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Személyi adatok, önismeret, társas kapcsolatok	5
2. Lakóhelyismeret – Közlekedésre nevelés	5
3. Történelmi ismeretek – Társadalmi ünnepek	10
4. Felkészülés a felnőtt létre – Állampolgári ismeretek	12
Szabadon tervezhető órakeret	4

Évfolyam: 8.

Évfolyam: 8.

1. Tematikai egység: Személyes adatok – Önismeret – Társas kapcsolatok	<i>Előzetes tudás: Saját és a közeli hozzátartozók adatainak (nevek, címek) ismerete.</i>		Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A személyes dokumentumok fontosságát ismerni és adatait körültekintően használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Személyes adatok, az azonosítás módja, igazolása (ujjlenyomat). Mi jellemző rám? Önismeret, jellemzés, jó- és rossz tulajdonságok. Szeretet, szerelem érzése. Helyes viselkedés – Érzelmi kapcsolatok férfi és nő között. Párkapcsolatok.	Születési anyakönyvi kivonat, diákigazolvány, személyi igazolvány, bizonyítvány nézegetése. Szituációs játékok az adatok gyakorlására. Beszélgetés, csoportosítás. Szituációs játék. Tulajdonságok megnevezése, csoportosítása, vélemények, észrevételek. Képek, könyvek, filmek, (filmrészletek) megtekintése. Videó felvétel készítése helyzetgyakorlatokról, a felvételek megtekintése és megbeszélése.	Személyi dokumentumait és annak fontosságát ismerni. Rá jellemző tulajdonságokat felsorolni és ismerni. A helyes viselkedés formáit, fordulatait ismerni, érzelmeit képes kezelni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/2, 8/8, 8/10, Információs eszközök használata: 8/2, 8/3, Ábrázolás–alakítás: 8/4, Tánc- és drámajáték: 8/1, 8/2, 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>születési anyakönyvi kivonat</i> személyi igazolvány, <i>személyes adatok, jellemzés.</i> tulajdonság, viselkedés, <i>bírálat,</i> dicséret, szeretet, szerelem.			

Évfolyam: 8.

2. Tematikai egység: Lakóhelyismeret – Közlekedésre nevelés		<i>Előzetes tudás: Tájékozódás domborzati térképen.</i>	Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Önállóan közlekedni ismert útvonalon, váratlan helyzetben segítséget kérni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Városunk – országunk. Tájékozódás a térképen.	Térkép használata, terepasztal használata, filmek megtekintése és megvitatása.	Lakóhelyét megtalálni, bejelölni a térképen.	
Szomszédos országok. Helyünk Európában és a világban.	„Vak térkép” színezése (felszíni viszonyok), Budapest helyének bejelölése, a szomszédos országok megnevezése (égtáj szerint is), zászlóik elhelyezése az országhatár mellett. Mezőgazdasági terület (síkság-zöld), hegyvidék (fakitermelés, bányá, turizmus).	A térkép jelzéseit ismerni, és alkalmazni.	
Földrajz és gazdaság összefüggése. Gazdasági tevékenységek jelzése a térképen.	Tanulmányi séta, csomópont felkeresése, közlekedési táblák, útjelzések megfigyelése, értelmezése.	Összefüggéseket segítséggel megtalálni, gondolatait röviden elmondani.	
A közlekedési szabályok átisméltése, pontos ismerete. A főbb közlekedési csomópontok ismerete.	Kerékpározás a közlekedési parkban, vagy gyér forgalmú helyszínen.	Ismerni a közlekedési csomópontok jellemzőit, az útvonalat és a járműveket, amelyekkel az iskolába jár.	
A kerékpárosokra vonatkozó szabályok.	A szabályok biztos ismerete és gyakorlása.	Ismerni a közlekedés legfontosabb szabályait.	
A tömegközlekedés feltételei, jegyváltás, menetrend. Próbálkozzon az önálló közlekedéssel, egyre távolabbi ponttól.	Térképen a szokásos közlekedési útvonalak áttekintése.		
Teendő váratlan közlekedési helyzetben.	Alternatív közlekedési lehetőségek megvitatása.	Körültekintően közlekedni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/10, Számolás-mérés: 8/2, 8/5, Ábrázolás-alakítás: 8/4, Testnevelés: 8/3, Tánc- és drámajáték: 8/1, 8/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: lakóhely, haza, <i>hazaszeretet</i> , gazdaság, gazdasági lehetőség, <i>jövedelem</i> , munka, közlekedési jelzések, táblák, térképjelek, rövidítések (külföldi gépkocsi felségjele), kerékpár felszereltség, csomópont, végállomás, információ, forgalomirányító, talált tárgyak Közlekedés során segítség, tájékoztatás kérésének módja,			

Évfolyam: 8.

3. Tematikai egység: Történelmi ismeretek – Társadalmi ünnepek		Előzetes tudás: A hazaszeretet és közösséghez tartozás élményének átélése. Mások ünnepeinek tiszteletben tartása.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: Történelmi alakokat, életüket és tetteiket megismerni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>A magyar történelem áttekintése, kapcsolódó filmek, filmrészletek megtekintése, a történelmi korba elhelyezni.</p> <p>Attila és a hunok. Honfoglalás (Árpád, hét vezér).</p> <p>Államalapítás Augusztus 20. István király jelentősége.</p> <p>A leghíresebb magyar királyok, királynők, csaták, háborúk, hősök. Kapcsolat a városi nevezetességekkel (Margit-sziget, királyi vár). A történelmi távlat érzékeltetése.</p> <p>Hazánk jelképei és ünnepei. Nemzeti ünnepek. Készülés az ünnepre: külsőségek, az ünnep tartalma. A Himnusz és Szózat ismerete.</p>	<p>Film megtekintése (Honfoglalás, István, a király, Egri csillagok, A kőszívű ember fiai, Egy magyar nábob, Regék Mátyás királyról), a látottak megbeszélése, időszalagon a kor bejelölése. Mondák olvasása Attiláról, a honfoglalásról. Beszélgetés, képek nézegetése. Szituációs játék. A koronázási jelképek megtekintése a Parlamentben. Kirándulás történelmi helyszínekre (Visegrád, Székesfehérvár). Irodalmi művek, filmek, kapcsolódó részletei, képzőművészeti alkotások gyűjtése adott eseményekhez. Időszalag.</p> <p>Vers és ének tanulása az adott ünnepekhez kapcsolódóan.</p>	<p>Ismerni a helyes viselkedés szabályait.</p> <p>Ismerni az ünnepekhez kapcsolódó legfontosabb tudnivalókat. Ismerni és tisztelni a híres uralkodókat, magyar hősöket.</p> <p>Készülni az ünnepekre.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/2, 8/10, Olvasás-írás: 8/10, Számolás-mérés: 8/2, Ének-zene: 8/2, 8/4, Ábrázolás-alakítás: 8/4, Információs eszközök használata: 8/2, 8/3, Tánc- és drámajáték: 8/1, 8/2, 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: honfoglalás, monda, vezér, haza, nemzeti jelkép,: zászló, címer, király, ezer év, uralkodás, Az idő fogalmának kiterjesztése. Himnusz, Szózat			

Évfolyam: 8.

4. Tematikai egység: <i>Felkészülés a felnőtt létre – Állampolgári ismeretek</i>		Előzetes tudás: <i>Tájékozottság a munkába állás lehetőségeiről.</i>	Órakeret: 12
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Állampolgári felelősségérzetet kialakítani, saját jogait és kötelességeit ismerni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Pályaválasztás. Szakiskola. Tájékozódás a szakmák köréről. Az iskoláskor utáni tervek. Munka, munkahely. Viselkedés, elvárások a munkahelyeken. Az önálló közlekedés gyakorlása. A balesetek elkerülése. Kulturált megjelenés, ápoltság. A pénz szükségessége, beosztása. Állampolgárok vagyunk. Mire jogosít a személyi igazolvány? Tagjai vagyunk a társadalomnak is. Viselkedés idegenekkel: udvariasság, türelem, alkalmazkodás, önzetlenség. Társadalomra káros tevékenységek – hazugság, lopás, szembesülés a következményekkel. Törvény, szabályok betartásának fontossága.	Beszélgetés, szituációs játék, képek nézegetése, csoportosítása. Képek, film, filmrészletek megtekintése, megbeszélése, helyes, nem helyes felismerése. A pénz értékének tudatosítása. Személyi igazolvány nézegetése, szituációs játék a használat gyakorlására (orvosnál, ügyfélszolgálatnál, postán, bankban, munkahelyen) Kapcsolódó dokumentumok (lakcímkártya, TB kártya, bankkártya). Írott és íratlan szabályok, iskolai szabályok, játékszabályok betartása, megszegése, következmények. (Példák saját élményekből, filmekből).	Fontossági sorrendet felállítani. Ismerni az általános balesetvédelmi szabályokat. Megérteni a munkafegyelem mibenlétét és fontosságát. Vásárlás során, pénzügyei intézésekor különbséget tenni fontos és nem fontos között. Ismerni és betartani az igazolványok használatának szabályait. Tudni, hogy a szabályokat be kell tartani.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/7, 8/8, 8/10, Olvasás-írás: 8/10, Számolás-mérés 8/2, 8/4, Életvitel és gyakorlat: 8/2, 8/3, Tánc- és drámajáték: 8/1, 8/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: szakiskola, szakma, <i>létfeltétel</i> , táplálkozás, lakás, ruházkodás, a pénz értéke, váltópénz, személyi igazolvány, állampolgár, sajátkezű aláírás, Törvény szabály, Igazságszolgáltatás, büntetés. <i>munkafegyelem</i> , baleset, figyelem			

Életvitel és gyakorlat

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Textilmunkák	45
2. Egyszerű háztartási munkák	37
3. Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	20
4. Vásárlás - Fogyasztóvédelem	10
5. Piktogramok értelmezése	5
6. Anyagok alakítása	45
Szabadon tervezhető órakeret	18

8. évfolyam

Évfolyam: 8.

1. Tematikai egység: Textilmunkák	<i>Előzetes tudás: Saját ízlésvilág megjelenése a munkadarabokon.</i>		Órakeret: 45
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A textilek alapanyagait, tulajdonságait, megmunkálhatóságát, kezelésének módját minél szélesebb körben megismerni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Textilfajták megkülönböztetése önállóan.	Anyagok válogatása, csoportosítása, megnevezése.	Megkülönböztetni a tanult textilfajtákat.	
Szállkihúzás, fonás.	Fonatok készítése, körmönfonás (karkötő). Eddigi tevékenységek önálló gyakorlása.		
Varrás: segítséggel lapos öltés elsajátítása. Tanult öltésformák alkalmazása önállóan, szegése kézzel.	Lapos öltés elsajátítása segítséggel. Varrás, különböző öltésformával (szabadon választott színek és motívumok).	A tanult öltésformákat önállóan alkalmazni. Két anyagot összevarrni, beszegni.	
Gombfelvarrás irányítással.	Gombfelvarrás (saját ruhára, babaruhára).	Gombot varrni.	
Szőnyegszövés rámán.	Irányítással szőnyegszövés rámán (szín, méret, anyag tetszőleges kiválasztása).	Kisebb darabot szőni.	
Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: 8/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Lapos öltés és annak alkalmazására vonatkozó fogalmak. Szövés fogalomkörének bővítése a <i>felhasználhatóság és díszítésre vonatkozóan</i> .			

Évfolyam: 8.

2. Tematikai egység: Egyszerű háztartási munkák		<i>Előzetes tudás: Biztos eszközhasználat munkavégzés során.</i>	Órakeret: 37
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Takarítási, mosási munkák végzéséhez szükséges tisztítószeresek fajtáit megismerni, és azokat gazdaságos használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Segítséggel gyümölcsök konyhai feldolgozása (saláták). Felnőtt irányítása mellett - önállóságra törekvéssel konyhai, háztartási gépek használata. Önállóan egyszerű hideg és meleg ételek elkészítése.</p> <p>Kultúrált étkezés. Ünnepi teríték.</p> <p>A nagytakarítás műveletei. Udvar, kert rendben tartása.</p>	<p>Gyümölcssaláta elkészítése (déli gyümölcsből, idény gyümölcsből), hámozás, darabolás, keverés, tálalás. Segítséggel az eddigi tevékenységek gyakorlása. Egy hideg és egy meleg étel elkészítése önállóan (melegítés, hűtés) lecsó, burgonyapüré, rántott sajt, rántott karfiol, krumplis tészta, puding, gyümölcsös rizs készítése, tálalás, díszítés. Tízórai, uzsonna, reggeli készítés (tea főzése, tojásrántotta, bundás kenyér, szendvics-krém készítése: májpástétom, körözött, vajkrém, díszítés zöldségekkel).</p> <p>Terítés, tálalás, mosogatás, rendrakás. Ünnepi dekoráció, teríték kellékei (gyertya, szalvéta, virág).</p> <p>Nagytakarítás műveleteinek gyakorlása, alkalmazása segítséggel (portalanítás, ablaktisztítás, felmosás, textilek tisztítása). Hókotrás, lapátolás. Avar seprés, gyűjtés. Szemétszedés, udvar tisztántartása.</p>	<p>Önállóan egy-egy hideg, illetve egyszerű meleg ételt elkészíteni.</p> <p>Az eddigi munkafolyamatokat alkalmazni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/7, Számolás-mérés: 8/4, 8/5, Társadalmi ismeretek: 8/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eddigi fogalmak használata. Bővítés: gyümölcssaláták, ételek neve, elkészítéséhez szükséges fogalmak. <i>Receptek gyűjtése.</i> Ide vonatkozó eszközök, munkafolyamatok, használt tisztítószerekre vonatkozó fogalmak folyamatos bővítése.			

Évfolyam: 8.

3. Tematikai egység: Személyes szükséglettel kapcsolatos teendők	<i>Előzetes tudás: Tervezés és mérlegelés munkavégzés során.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A mindennapi háztartási munkákat kreatívan végezni, a piktogramokat, használati utasításokat figyelembe venni.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Ruhaválogatás alapján mosás előkészítése. Mosás-teregetés. Vasalás. Hajtogatás, tiszta ruhanemű elhelyezése. Szennyes ruha elkülönült kezelése.	Előző évfolyam anyaga alapján és a piktogramok értelmezése alapján ruhaválogatással (alapanyag, szín). Mosás előkészítése, kézi és gépi mosás önállóan (vízhőfok, mosószer, öblítő), szárítási és teregetési lehetőségek. Vasalás önállóan (hőfokszabályozás) a vasalási tájékoztató figyelembe vételével. Hajtogatás, szekrényrend, tiszta ruhák megkímélése. Szennyes ruha gyűjtése külön (jól szellőző, kímélő elhelyezés).	A kezelési és használati utasításokat értelmezni, és a munkákat annak figyelembe vételével végezni. Törekedni az ápolts, gondozott megjelenésre.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 8/7, Olvasás-írás 8/10 Társadalmi ismeretek 8/4,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: A tanulói tevékenységhez szükséges fogalmak, azok folyamatos bővítése.		

Évfolyam: 8.

4. Tematikai egység: Vásárlás - Fogyasztóvédelem		<i>Előzetes tudás: Körültekintő vásárlás.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Néhány tételt kiválasztani és megvásárolni segítségével.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Irányítással alapanyagok vásárlása a konyhai tevékenységhez.</p> <p>Saját célra ruha, cipő vásárlása (méret, minőség legyen megfelelő). A kezelési útmutató jelzéseinek értelmezése.</p> <p>Csere lehetősége.</p>	<p>Recept alapján készülő ételhez alapanyagok beszerzése (vásárlási-fizetési tevékenység), azok tárolási lehetőségének megismerése (szavatossági idő, összetétel megkeresése).</p> <p>Saját testméreteinek ismerete (magyar, külföldi számozás), a ruhanemű kezelési utasításának tanulmányozása, jelentésük tisztázása, a vásárlás mérlegelése (évszaknak, szükségletnek megfelelő-e, van-e pénze a vásárlásra?) A készletek megtekintése (más üzletek, prospektusok, akciók).</p> <p>A csere szükségességének esetei, feltételei, módja (blokk, időhatár betartása), visszavétel, levásárlás.</p>	<p>Egyféle tételt önállóan, néhány tételt irányítással vásárol. Kívánságát és kifogásait megfogalmazni.</p> <p>A ruhák jelzéseit megtalálni, értelmezni.</p> <p>A vásárlói jogokat megismerni.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/7, Olvasás-írás: 8/10, Tánc- és drámajáték: 6/1, 6/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Eddigi fogalmak, azok bővítése az anyagok eltarthatóságát, tárolását illetően. Kezelési útmutató jelentése.			

Évfolyam: 8.

5. Tematikai egység: <i>Piktogramok értelmezése</i>		Előzetes tudás: <i>Ismeretek alkalmazása valós helyzetekben.</i>	Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A tájékozódás fontosságát megérteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A környezetben található jelzések gyűjtése, megismerése, megismerése minél szélesebb körben (élelmiszereken, tisztítószeren, ruhaneműk kezelési útmutatóján, utakon, járműveken, épületekben).	Megismert jelek megmutatása, értelmezése, egyeztetése, válogatása, csoportosítása. Különböző termékeken található jelzések értelmezése. Tájékoztató és veszélyt jelző utasítások (vegyszer, gyógyszer, elektromosság) számontartása és jelentőségének tudatosítása. Tanulmányi séta az utcán található jelzések gyűjtésére: Közlekedési táblák jelzéseinek áttekintése, meglévő ismeretek rendszerezése (tájékoztató táblák, tiltó táblák). Közlekedési eszközökön, épületekben (liftben) fellelhető jelzések gyűjtése, értelmezése.	A tanult piktogramokat felismerni. A veszélyt jelentő feliratok, ábrák jelentőségét tudatosítani.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/7, 8/10, Olvasás-írás: 8/10, Társadalmi ismeretek: 8/4, Tánc- és drámajáték: 8/1, 8/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Piktogramok jelzéseivel, használati útmutatóival kapcsolatos fogalmak.			

Évfolyam: 8.

6. Tematikai egység: Anyagok alakítása		<i>Előzetes tudás: Kreativitás és formakövetés.</i>	Órakeret: 45
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az alkalmazott anyagok tulajdonságait megismerni, az alkotás örömét átélni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Természetes anyagok és műanyagok alakíthatósága és tulajdonságai. Tárgyak készítése különböző alkalmakra.	A felhasznált anyagok csoportosítása, rendszerezése változó szempontok szerint (megmunkálhatóság, funkció, eredet). Üvegfestés, gyöngyfüzés, papírmásé készítése (ajándék, farsangi maszk). Agyagozás, tűzzománc készítése segítséggel különböző mértani formák, elemei figurák készítése (gyöngy, gyümölcsök, ékszer). Képek, plakátok, ajándéktárgyak készítése (grafikai program alkalmazása, az alkotás kinyomtatása).	A megismert eljárások alkalmazásával sík- és térbeli tárgyakat alkotni.	
Kapcsolódási pontok: Ábrázolás-alakítás: 8/5, Információs eszközök használata: 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A megmunkálás során eddig használt fogalmak bővítése a felhasználhatóságra, és a díszítő elemként való használatra vonatkozóan.			

Digitális kultúra

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	32
Szabadon tervezhető órakeret	4

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Számítógép-kezelés	8
2. Irodatechnikai készülékek	5
3. Dokumentumkészítés	5
4. Játékprogramok	14
Szabadon tervezhető órakeret	4

8. évfolyam

Évfolyam: 8.

1. Tematikai egység: Számítógép-kezelés	<i>Előzetes tudás: Szakszerű és biztonságos számítógép-használat.</i>		Órakeret: 8
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A számítógépes környezetben való viselkedés szabályait ismerni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A számítógéppel való foglalkozások rendje, a legfontosabb biztonsági tudnivalók. Az önállóság fokának emelése.	Megfigyelés, gyakorlás az eszközzel. A számítógép kezelése, a programokkal való tevékenység megadott lehetőségek szerint. Alkotómunka megfelelő szoftverekkel.	Ismerni a számítógépes környezetben való viselkedés szabályait. A tanult tevékenységeket egyre nagyobb biztonsággal és örömmel végezni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 7/1 Olvasás-írás: 7/8, 7/9, 7/10 Számolás-mérés: 7/2, 7/5			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A felmerülő új kifejezések, billentyű megnevezések.			

Évfolyam: 8.

2. Tematikai egység: Irodatechnikai készülékek	<i>Előzetes tudás: Megbízható telefonhasználat (vezetékes, mobil).</i>		Órakeret: 5
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Az eszközöket szakszerűen használni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Telefon, fax.	Telefonos szolgáltatások lekérése (pontos idő, faxhang).	Ismerni a kulturált telefonálási szokásokat.	
Fénymásoló. Nyomtató.	A szakszerű használat elsajátítása. Saját munkáról másolat, nyomtatvány készítése (meghívó, levél, plakát).	Segítséggel fénymásolatot, nyomtatványt készíteni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció 8/2, 8/7, 8/8, 8/10, Számolás-mérés: 8/2, 8/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: kézi-beszélő, telefonzsinór, Fax, fénymásolópapír, festék, a gépek jelzéseinek jelentéstartalma,			

Évfolyam: 8.

3. Tematikai egység: <i>Dokumentumkészítés</i>		Előzetes tudás: <i>Választás a célnak megfelelő lehetőségek közül.</i>		Órakeret: 5
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Eligazodni ismert programokban.</i>				
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag		Tanulói tevékenység		Elvárt teljesítmény
Készség fejlesztő, didaktikai célú szoftverek. Saját munkák összegyűjtése, megjelenítése. Oktatási célú programok használata.		Tanulás, gyakorlás önállóan vagy választott társsal. A szöveg átalakítása, változtatása egyéni ötlet alapján. Saját dokumentum készítése, mentése, kinyomtatása. A programoktól függően olvasás, írás, számolás. Tanulás, gyakorlás (egyéni vagy választott társsal).		Aktivitás és egyre nagyobb önállóság a programok kezelésében.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/1, 8/7, 8/8, 8/10, Olvasás-írás: 8/8, 8/9, 8/10, Számolás-mérés: 8/2, 8/5, Ábrázolás-alakítás: 8/4, 8/5,				
Kulcsfogalmak, fogalmak: szóköz, sorváltás, betűméret,				

Évfolyam: 8.

4. Tematikai egység: Játékprogramok		Előzetes tudás: A számítógépes függőség megelőzése, a játékidő kontrollálása.	Órakeret: 14
Tantárgyi fejlesztési célok: Az ismert programokat önállóan használni. A nemkívánatos programokat elutasítani, kerülni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Játék-, illetve tantárgyi alkalmazásokhoz kapcsolódó programok.	Gyakorlás tanári segítséggel, fokozódó önállósággal. Választott program önálló alkalmazása, az időbeli korlátozás elfogadása, figyelembe vétele.	Képes az általa használt játékprogramot megnevezni. A különböző játékprogramok használatát elsajátítani egyéni szinthez mért nehézségi fokon.	
Kapcsolódási pontok: Olvasás-írás: 8/8, 8/9, 8/10, Számolás-mérés: 8/2, 8/5, Ábrázolás-alakítás: 8/4,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: A programok használata során felmerülő kifejezések.			

Környezetismeret

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Az emberi test	20
2. Egészségmegőrzés - Egészséges életmód	20
3. Élő természet - Élőlények és környezetük	10
4. Élettelen környezet – környezeti ártalmak	15
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 8.

Évfolyam: 8.

1. Tematikai egység: Az emberi test		<i>Előzetes tudás: Segítség kérése szükséges esetekben.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A nemek közötti különbségeket és, a nemi szerepeket megismerni. A szocializációs szintet fejleszteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Testrészek.</p> <p>Érzékszervek, érzékelés, funkciójuk, védelmük, az önállóság fokozása.</p> <p>Segédeszközök védelme és fontossága.</p> <p>Betegség témakör bővítése: Tüdőgyulladás, mumpsz, vese betegségek májgyulladás.</p> <p>A betegségek megelőzéséhez szükséges védőoltások szükségessége. Az elsősegélynyújtás elemeinek gyakorlása szituációs helyzetgyakorlatokban.</p> <p>Az orvos vagy felnőtt értesítésének módja. Telefonálás gyakorlása.</p> <p>Az ügyeleti rendszer bemutatása, szükségessége.</p>	<p>Tájékozódás saját és társai testén.</p> <p>Könyvben és maketten a csontváz és belső szervek nézegetése, felismerése, magyarázata.</p> <p>Szemüveg, hallókészülék használata, tisztítása, tárolása.</p> <p>Saját tapasztalat alapján az említett betegségek tünetei. Szerepjáték (betegségek tünetei, életmód tanácsok terápia, diéta, megelőzés). Saját tapasztalatok, oltási könyv fontossága.</p> <p>Helyzetgyakorlatok, szerepjáték,</p> <p>Telefon használatának gyakorlása (telefonszám kikeresése. telefonálás önállóan).</p> <p>Tanulmányi séta.</p>	<p>Saját testrészeiről, érzékszerveiről biztos ismeretek szerezni.</p> <p>Érzéseit, tapasztalatait megfogalmazni.</p> <p>Együttérzés a betegekkel, ismerni, hogy fontos a látogatás és kapcsolattartás a hosszú betegségek alatt.</p> <p>Helyzet-felismerési képességet kialakítani. Törekvés a kapkodás, a pánik elkerülésére.</p> <p>Kívánságok megfogalmazása.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/10, Olvasás-írás: 8/10, Számolás-mérés: 8/2, Társadalmi ismeretek: 8/2, Információs eszközök használata: 8/3, Tánc- és drámajáték: 8/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: segítségkérés, segítségadás, ijedtség, <i>kapkodás</i> , félelem, <i>ügyelet</i> , orvosi ügyelet, ügyeleti gyógyszerár			

Évfolyam: 8.

2. Tematikai egység: Egészségmegőrzés – Egészséges életmód		<i>Előzetes tudás: Serdülőkori változások elfogadása.</i>	Órakeret: 20
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A higiéniai szabályokat, törvényszerűségeket megismerni, a helyes szokásokat kialakítani. Az egészségkárosítást, a balesetvesélyeket felismerni, elkerülni, életkorának és értelmi szintjének megfelelően segítséget kérni, és segítséget nyújtani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
A test tisztán tartása. A serdülőkor jellemzői. Szexualitással kapcsolatos ismeretek. A test edzése, a mozgáshiány ártalmai. Elhízás elkerülése. Fogyás. Ideális súly. Helyes, helytelen táplálkozás. Kerülendő élelmiszerek és üdítők (ismeretlen eredetű fogyasztószer, fogási módszerek kerülése). Veszélyforrások (dohányzás, szeszes italok, AIDS, a napozás káros hatásai).	Önálló mosdás, fürdés, hajmosás, hajszárítás, megfelelő sorrendben. Saját tapasztalatok megfogalmazása, kapcsolatos tevékenységek gyakorlása. A nemek közötti külső- és belső különbségek számbavétele. A családban, környezetben szerzett tapasztalatok megvitatása, vélemények ütköztetése. Rendszeres mozgás, testedzés, gyakorlatsorok megtanulása, elvégzése napi rendszerességgel. A súlyfelesleg káros hatásainak számbavétele, példák gyűjtése, rendszeresség, a testsúly figyelemmel kísérése, a mért értékek lejegyzése, összehasonlítása, önnevelés, az akaraterő fontossága. Egészségtelen, veszélyes szokások számbavétele, elkerülésének fontossága, védekezés módja (válogatás, csoportosítás).	Tisztálkodásban, ápoltságban magas szintű önállóság. Az egészséges életmóddal összefüggő teendőket elsajátítani, a helyes gyakorlatot elfogadni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/10, Olvasás-írás: 8/10, Számolás-mérés: 8/2, Életvitel és gyakorlat: 8/2, 8/3, 8/4, Információs eszközök használata: 8/3, Testnevelés: 8/3, 8/4, 8/5, Tánc- és drámajáték: 8/2,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>serdülés, nemi jellemzők, súlyfelesleg, önfegyelm, magasság és súly közötti helyes arány.</i>			

Évfolyam: 8.

3. Tematikai egység: Élő természet – Élőlények és környezetük		<i>Előzetes tudás: A sokféleség elfogadása.</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Növény- és állatvilágot megismerni (élőhely, hasznuk, káruk), ismerni az ember szerepét megóvásukban.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
<p>Növények, állatok, emberek (földrészeken élő emberek bőrszín és arcforma alapján különböznek csak tőlünk).</p> <p>Megfigyelés: a környezet hatása az élőlényekre, összefüggések felfedezése.</p> <p>A föld tájainak növényei, állatai. Sarkvidék, hegyvidék, sivatag, őserdő.</p> <p>Az ember szerepe az élő természet megóvásában. Tájvédelmi körzet, védett növény, állat fogalma.</p> <p>Az élőlényekre veszélyes és káros hatások.</p>	<p>Albumok, filmrészletek, interneten szerzett anyag alapján csoportosítás, válogatás.</p> <p>Tápláléklánc összeállítása.</p> <p>Tájak és jellegzetes élőlények (összefüggés az éghajlat és növény- állatvilág között). Állatkert, botanikus kert meglátogatása, megfigyelések, képek gyűjtése (fotózás), a tapasztalatok tablóba, albumba rendezése.</p> <p>Vigyázz környezeted élővilágára!</p> <p>A természet erőforrásainak számbavétele, a saját teendők megvitatása (takarékoskodás, természetvédelem, hulladék megfelelő tárolása).</p>	<p>Kis segítséggel tájékozódni a tanult ismeretek alapján, térképen és könyvekben.</p> <p>Megérteni, hogy fontos takarékoskodni az erőforrásokkal (víz, villany, gáz), a szelektív hulladékgyűjtés, és a veszélyes anyagok elkülönítése fontos természetvédelmi feladat.</p>	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/10, Olvasás-írás: 8/10, Számolás-mérés: 8/2, Társadalmi ismeretek: 8/2, Információs eszközök használata: 8/3, Ábrázolás-alakítás: 8/4, 8/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: bőrszín, arctervezés,			

Évfolyam: 8.

4. Tematikai egység: Élettelen környezet – környezeti ártalmak		<i>Előzetes tudás: Egyszerű összefüggések felismerése.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Környezetvédő szemléletet kialakítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Víz, levegő, talaj védelme. Élettelen anyagok érzékelhető tulajdonságainak megfigyelése (föld, víz, levegő, ásványok, fémek, fa). Változások megfigyelése (olvadás, oldódás, égés). A víz körforgása (folyékony, szilárd, légnemű). A felszíni vízfolyások (forrás, patak, folyó, tó). A felszíni formák (hegy, tűzhányó, síkság). Tájékozódás a térképen. Magyarország domborzati térképe, tájegységek, jellemzői. Környezetszennyező anyagok, tevékenységek, megelőzés.	Anyaggyűjtés (kép, film, internet), rendszerezés. Tanulmányi séta, kísérletek. Könyv és videó megtekintése. Tanulói kísérlet elvégzése, következtetés, tapasztalat levonása. Csoportosítás, térkép nézegetése. Térképjelek megismerése. Térkép színezése. Anyaggyűjtés, a megelőzésben saját teendők számbavétele (takarékoskodás a természet erőforrásaival, az erdőket pótolni, közlekedési ártalmakat csökkenteni /füst, használt gumi, olaj/, anyagtakarékoság, hulladékgyűjtés).	Elemi tájékozottság az élettelen környezettel kapcsolatban. Saját megfigyeléseiről beszámol. Aktivitás kísérletek végzésekor. Ismerni a környezetszennyezés fogalmát, a környezetet károsító anyagokat, a bennük rejlő veszélyeket (szénmonoxid).	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/10, Olvasás-írás: 8/10, Számolás-mérés: 8/2, Társadalmi ismeretek: 8/2, Információs eszközök használata: 8/3, Ábrázolás-alakítás: 8/4, 8/5,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>környezeti ártalom, környezetvédelem, térkép, földgömb, atlasz, tűzhányó, vulkán, földrengés.</i>			

Ének - zene

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt órakeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Gyermekdalok - Népdalok	15
2. Ünnepekörök dalai	15
3. Ritmus és hallásfejlesztés	15
4. Zenehallgatás	20
Szabadon tervezhető órakeret	7

Évfolyam: 8.

Évfolyam: 8.

1. Tematikai egység: Gyermekdalok - Népdalok		<i>Előzetes tudás: Szövegek megértése.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Verbális memóriát fejleszteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Magyar népdalok.	Ütempáros dallamok, gyermekjáték és népszokás dallamai.	Népdalokat énekelni önállóan.	
Más népek dalai.	Ismerkedjen meg más népek dalaival.	Más népek dalaiból énekelni egyet-egyet.	
Műdalok (Pál, Kata, Péter jó reggelt, Ég a város, ég a ház is, Künn az ágon újra szól a víg kakukkmadár, - kánonok)	Kánonok, közismert dalok éneklése közösen, egyénileg, változatos hangszerkísérettel.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/2, 8/3, Társadalmi ismeretek: 8/1, 8/2, Tánc- és drámajáték 8/1, 8/2, 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: emelkedő, ereszkedő dallamvonal, kötetlen, kötött ritmus, <i>cseh, román, palóc, francia, kánon,</i>			

Évfolyam: 8.

2. Tematikai egység: <i>Ünnepkörök dalai</i>		Előzetes tudás: <i>Aktualitás.</i>	Órakeret: 15
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>A nemzeti identitást erősíteni, a Himnusz és a Szózatot ismerni, és az elhangzásukkor illő viselkedést elsajátítani.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Családi ünnepek dalai.	Jeles napok dalainak ismerete. Családi élet ünnepeihez kapcsolódó dalok tanulása.	Ismerni az ünnepeknek megfelelő dalokat, verseket.	
Ballagási dalok	Az ünnepélyes ballagásra előkészületek, közismert, elfogadott dalok megtanulása, éneklése menet közben.	Átérezni az ünnepélyes alkalmakat, az ünnep jelentőségét.	
Nemzeti ünnepek és az ezekhez kapcsolódó zeneművek megismerése, egyes darabok megtanulása.	Tolcsvai: Talpra magyar, Szörényi-Bródy: István a király,		
Az ünnepekre tanult ének- és zenedarabok ismétlése.	A tanultak számbavétele, csoportosításuk ünnepek, ritmusuk, hangulatuk, hangfekvésük, személyes, érzelmi okokból.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/8, 8/10, Társadalmi ismeretek: 8/3, Tánc- és drámajáték 8/1, 8/2, 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Karácsony, húsvét, pünkösd, anyák napja, születésnap, <i>keresztelő, lakodalom</i> , ballagás, búcsú, megható, <i>Nemzeti érzés, magyarság</i> , ünnep, kedvenc, felejtés, emlék,			

Évfolyam: 8.

3. Tematikai egység: Ritmus és hallásfejlesztés		<i>Előzetes tudás: Pontosság a közös zenélésben.</i>	Órakeret: 15
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Irányítás mellett egyszerű ritmust utánozni, hangszerrel kísérni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Ritmikai és dinamikai gyakorlatok.	Magas és mély hang után éneklése.	Hangmagasság-különbségeket észlelni.	
Fékező és ingerlő gyakorlatok.	Tá-ti-ti grafikus lejegyzése. Serkentő, nyugtató hatású zene hallgatása.	Ritmusképletet lejegyezni és visszaolvasni.	
Tempóérzékeltető gyakorlatok.	Tempókülönbség kifejezése.	Észrevenni a lassú és gyors zene között különbséget.	
Hang- és hallásfejlesztés.	Dallambújtatás. Daltöredékből dal felismerése.	A hangszereket felismerni és megszólaltatni.	
Ritmushangszerek használata.	Falusi emberek által készített hangszerek (köcsögduda, doromb, furulya).	Észrevenni az ének és a hangszer közötti változtatást.	
Kapcsolódási pontok: Testnevelés: 8/1, 8/2, Tánc- és drámajáték 8/1, 8/2, 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>ritmusképlet, alkalmazás, kirakás koronggal kotta, kottavonal, ritmus, feszített ritmus, lassú tempó, nádsíp, furulya, duda furulya, dallam, doromb, lassú ének, gyors,</i>			

Évfolyam: 8.

4. Tematikai egység: Zenehallgatás		Előzetes tudás: Zene hallgatása huzamosabb ideig (értelmi képességének megfelelően).	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: A zenei ízlést formálni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Klasszikus zenedarabok hallgatása hanghordozóról, esetleg koncerten. Ismert, népszerű darabok hallgatása.	<ul style="list-style-type: none">- Zenedarabok kiválasztása, a már hallottak felismerése.- Színházi előadás megtekintése (kellő előkészítés után), A látottak felidézése.- Kedvencek többszöri meghallgatása. A tanulmányok során megismert darabok többszöri meghallgatása, ismertebb részletek közös dúdolása, éneklése.	Kellő figyelemmel hallgasson zenét. Hallás után ismerje fel a dalokat és énekelje el.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/7, 8/10, Társadalmi ismeretek: 8/1, Tánc- és drámajáték 8/1, 8/2, 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: részlet, teljes mű,			

Ábrázolás – alakítás

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	2
Éves órakeret	72
Ebből kötött	65
Szabadon tervezhető órakeret	7

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Formázás különböző anyagokból	-
2. Építés	-
3. Papír formálása, alakítása	-
4. Vizuális ábrázolás	20
5. Komplex alakító tevékenység	24
6. Népünk művészete	8
7. Elemi ismeretek művészeti alkotásokról	14
Szabadon tervezhető órakeret	7

8. évfolyam

Évfolyam: 8.

4. Tematikai egység: Vizuális ábrázolás		Előzetes tudás: Több technikát ismerni.	Órakeret: 20
Tantárgyi fejlesztési célok: Természetábrázolás.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Festés	Természeti képződmények, jelenségek ábrázolása. Jelentős események (ünnepek), személyes élmények (család, hétközi program) megörökítése. Szabad festési gyakorlatok. Színkeverés: piros-kék, piros-sárga, kék-sárga.	A feladatokat növekvő önállósággal végezni.	
Rajzolás-színezés	Az élővilág és tárgyi környezet elemeinek differenciáltabb ábrázolása élmények alapján, többféle technikával.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/1, Számolás-mérés: 8/2, Társadalmi ismeretek: 8/3, Életvitel és gyakorlat: 8/2, 8/3, 8/6,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Természeti- és tárgyi környezettel kapcsolatos fogalmak fokozatos körének bővítése. Ünnepi szimbólumok.			

Évfolyam: 8.

5. Tematikai egység: Komplex alakító tevékenységek		Előzetes tudás: <i>Kreatív anyagválasztás.</i>	Órakeret: 24
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Személyre szóló ajándéktárgyat készíteni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Anyagvizsgálat Tárgyak (játékok, képek) készítése	Anyagok válogatása anyagfajták és használhatóság szerint. Őszi falevél kompozíció. Gesztenyebábok. Terménymozsaik. Agyagedények készítése. Babaház készítése kartondobozból. Bababútor különböző dobozokból. Fonalbábu készítés. Ujjbáb pingpong labdából.	Felismerni és szétválogatni a különböző anyagfajákat (irányítással). Egyszerű tárgyakat készíteni irányítással.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/1, Életvitel és gyakorlat: 8/2, 8/6, Társadalmi ismeretek: 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Az anyagok, <i>részfolyamatok</i> , tulajdonságok, <i>fogalmak körének bővítése.</i>			

Évfolyam: 8.

6. Tematikai egység: <i>Népünk művészete</i>	Előzetes tudás: <i>A népművészeti tárgyak kíméletes használata.</i>	Órakeret: 8
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Lakókörnyezetében népművészeti alkotásokat keresni.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény
Népművészeti alkotások szemlélése.	Látogatás a Néprajzi Múzeumba (Budapest), a Szabadtéri Múzeumba (Szentendre), és egyéb népművészeti gyűjtemények helyszínén. Néprajzi, népművészeti albumok nézegetése.	Népművészeti alkotásokat szemlélni irányítással.
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/10, Társadalmi ismeretek: 8/2, 8/3, Életvitel és gyakorlat: 8/2, Információs eszközök használata: 8/3,		
Kulcsfogalmak, fogalmak: Hímzés, faragás, fazekasság, szövés, fonás, mézesbáb, népi mesterségek megnevezése, <i>alapanyagai</i> .		

Évfolyam: 8.

7. Tematikai egység: Elemi ismeretek művészeti alkotásokról		<i>Előzetes tudás: Saját véleményét megfogalmazni.</i>	Órakeret: 14
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Művészeti alkotások közül kedvenct kiválasztani indoklással.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Művészeti alkotások szemlélése.	Múzeumlátogatás, képzőművészeti albumok nézegetése, beszélgetés az alkotásokról. Reprodukciók, képek gyűjtése, tabló készítése.	Művészeti alkotásokat szemlélni irányítással.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/10, Életvitel és gyakorlat: 8/2, Társadalmi ismeretek: 8/2, 8/3, Információs eszközök használata: 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Festészet, szobrászat, építészet <i>jellegetességei</i> .			

Etika

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	1
Éves órakeret	36
Ebből kötött	32
Szabadon tervezhető órakeret	4

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Éntudat – Önismeret	12
2. Társas tudatosság és társas kapcsolatok	10
3. A társas együttélés	10
Szabadon tervezhető órakeret	4

8. évfolyam

Évfolyam: 8.

1. Tematikai egység: Értudat – Önismeret	<i>Előzetes tudás: Személyes tulajdonságok ismerete, egészséges életmód ismerete</i>	Órakeret: 12
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A tanuló azonosítja saját személyiségének néhány elemét; ismer test-lelki egészséget őrző tevékenységeket és felismeri a saját egészségét veszélyeztető hatásokat. megfogalmazza a saját intim terének határait</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
<p><i>Én és mások</i> Emberek közti hasonlóságokat és különbségeket felismerni. A jó és a rossz tulajdonságokat felismerni. Önmagát és társait jellemezni (Reális önismeret). Felelősséggel viselkedni (a kritika elviselése, kiállás a saját vélemény mellett, sérelmeiről beszélni).</p> <p><i>Fejlődés és szükségletek</i> Ismerni; miben tér el egymástól gyermek, felnőtt és idős ember – testi, lelki tulajdonságok változása. Megfogalmazni a kapcsolatokra vonatkozó igényét.</p> <p><i>Egészség és betegség</i> Ismeri az egészséges ember állapotának jellemzőit. Tudni; hogyan lehet vigyázni az egészségre. Ismerni az egészséget veszélyeztető okokat. Felismerni és kommunikálni saját maga beteg állapotát.</p>	<p>- Saját tulajdonságok számbavétele, feltérképezése. Irányított, beszélgetés, rajzolás, emberekről képek nézegetése interneten. Tulajdonságok csoportosítása különböző szempontok szerint (megváltoztatható tulajdonság: hajszín, állandó, csak egy emberre jellemző tulajdonság: ujjlenyomat).</p> <p>- Külső és belső tulajdonságok számbavétele, fénykép nézegetése: régi – új, mi változott? - Önbírálat, kritika elfogadása, vélemény megvédése Sztuációs gyakorlatok.</p> <p>-Egészség-betegség Beszélgetés, csoportosítás, szituációs játék, - Jó – rossz, helyes – helytelen, szokások viselkedés. Bemutató helyzetgyakorlatokban, állásfoglalás, reakció megbeszélése.</p>	<p>Kommunikáció:, szókincsbővítés, médiaismeret, non-verbális kommunikáció. Osztályfőnöki óra: beilleszkedés, alkalmazkodás. Környezetismeret: az emberi testtel kapcsolatos ismeretek. Ábrázolás-alakítás: portré, önarckép készítése.</p> <p>Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>testi, lelki tulajdonság, viselkedés, jellemzés, önismeret</i> illik – nem illik, bocsánatkérés, megbocsátás, tiszteletlenség, vita</p> <p><i>változás-életkorok, egészség-betegség</i></p> <p>Differenciálás Képességeknek megfelelő feladatok.</p>
Elvárt teljesítmény: A tanuló tisztában van a testi –lelki egészség megőrzésének jelentőségével, és tudja, hogy maga is felelős ezért. Tudatában van annak, hogy az emberek sokfélék, és elfogadja a testi és lelki vonásokban megnyilvánuló sokszínűséget.		

Évfolyam: 8.

2. Tematikai egység: Társas tudatosság és társas kapcsolatok	<i>Előzetes tudás: Külső és belső tulajdonságok köre, saját tulajdonságok ismerete</i>	Órakeret: 10
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: A tanuló helyének és szerepének átláttatása különböző kortárs-, illetve szimpátia-kapcsolatokban. Olyan kommunikációs technikák megismertetése, amelyek segíthetnek a barátság ápolásában és az esetleges konfliktusok feloldásában.</i>		
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:
<p>Számbavenni <i>kapcsolatait</i> Szorosabb, lazább kapcsolatait azonosítani (Családi – iskolai kapcsolatok (osztálytársak, szakköri társak, stb.)</p> <p>Jellemezni <i>baráti kapcsolatait</i> (Barátság, titok, őszinteség, hazugság, tisztelet, egymás segítése. Egymásra utaltság a kapcsolatokban. Fájdalom okozása és annak következményei. Bocsánatkérés, megbocsátás.)</p> <p>Ismerni <i>a kapcsolat ápolásának</i> módját. (A szeretet. A szeretet kimutatásának formái. A figyelmesség szerepe. Milyen szerepe van a kapcsolat ápolásában a személyes találkozásoknak, a telefonnak, az internetnek és a közös programoknak?)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Érzelmek közlése, megértése képről, gesztusból, mimikából, testbeszédéből. - Saját külső és belső tulajdonságok megfigyelése és megfogalmazása, önjellemezés. Online feladatok, internetes lehetőségek, szituációs gyakorlatok. - Társak, környezet jellemzése.. - Adott alkalomnak megfelelő külső megjelenés ápoltság, öltözködés jelentősége. Online feladatok, internetes lehetőségek, szituációs gyakorlatok. -Milyen az igazi barát, mi engedhető meg az iskolában. - Csoportos beszélgetés:, barátság, szerelem megkülönböztetése - Szituációs- szerepjátékok - Kapcsolattartás eszközei -Videók, filmrészletek megtekintése 	<p>Kommunikáció: olvasás-írás, médiaismeret, konfliktuskezelés. Digitális kultúra: anyaggyűjtés, filmrészletek. Osztályfőnöki óra: Családi, baráti, osztálytársi kapcsolatok</p> <p>Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>Barát, ismerős, rokonszenv, ellenszenv, barátság, őszinteség, hazugság, szeretet, tisztelet, közömbösség, harag, fájdalom, megértés, sértés, megbocsátás.</i></p> <p>Differenciálás: Analog feladatok megoldása, pozitív példa utánzása.</p>
Elvárt teljesítmény: Képességeinek tükrében gondolkodik saját személyiségjegyein. Képes különféle szintű kapcsolatok kialakítására és ápolására.		

Évfolyam: 8.

3. Tematikai egység: A társas együttélés		Előzetes tudás: Az egyéni és közösségi értékek felismerése.	Órakeret: 10
Tantárgyi fejlesztési célok: A közösséghez való tartozás fontosságának megéreztetése. A csoporttagok közötti összetartozás érzésének jelentőségére való figyelemfelhívás. Egy-egy személy csoporton belüli helyzetének felismertetése. A csoporton belüli konfliktuskezelés és kárenyhítés néhány technikájának gyakorlati megismertetése. Alapvető tisztelet kialakítása más – tőlünk teljesen független – csoportokkal szemben.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Kapcsolódási pontok:	
<p><i>Közösségek</i></p> <p>Ismerni a csoport fogalmát. (Csoporthoz való tartozás, az ember és az emberi kapcsolatok fejlődése, bővülése az egyéni élet során.)</p> <p><i>A család</i></p> <p>A család fogalma, tagjai, szerepek a családban.</p> <p><i>Megkülönböztetni a mi csoportunkat mások csoportjaitól</i></p> <p>Csoporttagok összekapcsolódásának oka, tevékenysége, szokásai jellemzői, hasonlóságok és különbségek.</p> <p>Társadalmi normákat ismerni, elfogadni, a kíváncsi, az elfogadható és az elfogadhatatlan magatartást felismerni.</p> <p>Közösségek – erőt adó és negatív hatású közösség körének áttekintése.</p> <p>Megértés más viselkedésével kapcsolatban.</p> <p>Verbális és nem verbális jelek (mimika, testtartás, testbeszéd) felismerése és tudatos alkalmazása.</p>	<p>- Önálló vélemény megfogalmazása, felvállalása az adott csoportban.</p> <p>- Lehetőségek és következmények megbeszélése példákon keresztül.</p> <p>- Saját kapcsolati háló megrajzolása (családban, iskolai közösségben).</p> <p>- A közösségi élet szabályainak (törvények, házirend, napirend, munkarend) megismerése, cselekvés ezeknek megfelelően (Hogyan tudja az egyén segíteni a csoportot? Miképpen tudja a csoport segíteni az egyént?).</p> <p>Beszélgetések fényképek, filmek, internetes csatornák adatai lehetőségei alapján.</p>	<p>Kommunikáció: olvasás-írás, szókincsbővítés, konfliktuskezelés, nem verbális kommunikáció</p> <p>Állampolgári ismeretek: szituációs gyakorlatok.</p> <p>Életvitel és gyakorlat: család-háztartás-munkamegosztás</p> <p>Kulcsfogalmak, fogalmak:</p> <p><i>csoport, közösség, összetartás, beilleszkedés, idegen, kirekesztés, általánosítás, előítélet, hiba, vétség, bűn, megbocsátás, jóvátétel, felelősség. törvény, szabály,</i></p> <p>Megbeszéltek helyzetek helyes megoldásához szükséges formulák (pl.:térjen ki a konfliktusok elől, ne válaszoljon).</p> <p>Differenciálás</p> <p>A képességeknek megfelelő egyszerűbb helyzetek megbeszélése.</p>	
Elvárt teljesítmény: Fontos számára a közösséghez való tartozás érzése; képes elfogadni a közösségi normákat.			

Testnevelés

Évfolyam: 8.

A tanterv teljesítéséhez javasolt órakeret

Heti órakeret	5
Éves órakeret	180
Ebből kötött	162
Szabadon tervezhető órakeret	18

A tantárgy témáinak feldolgozására javasolt időkeret

Tematikai egység / Évfolyam	8.
1. Rendgyakorlat téri tájékozódás	22
2. Gimnasztikai gyakorlatok	30
3. Képességfejlesztő gyakorlatok játékos feladatok	35
4. Labdás gyakorlatok	40
5. Sportjátékok elemei	35
Szabadon tervezhető órakeret	18

8. évfolyam

Évfolyam: 8.

1. Tematikai egység: Rendgyakorlatok, téri tájékozódás		<i>Előzetes tudás: Ritmus érzékelése.</i>	Órakeret: 22
<i>Tantárgyi fejlesztési célok: Egyenletes és kétütemű ritmust követni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Járások.	Irányítással: menetelés helyben járással, igazodás, sorbontás, jobb, baloldal érzékelése.	Törekedni a gyakorlatok egyre pontosabb végrehajtására.	
Sorakozó.	Magasság szerint sorakozó, jelentés vezényszavak.		
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 8/2, Ének-zene 8/3			
Kulcsfogalmak, fogalmak: Jobb, bal, magas, alacsony,			

Évfolyam: 8.

2. Tematikai egység: <i>Gimnasztikai alapformák</i>		Előzetes tudás: <i>Egyszerűbb mozgáselemek ismerete.</i>	Órakeret: 30
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Vezényszavakat ismerni és követni.</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Két-három mozgáselem összekapcsolása. Szakkifejezések alkalmazása. Gerincoszlop erősítő gyakorlatok.	Négy ütemre végzett gyakorlatok (alapállás, ugrás terpeszbe, kar- oldalsó középtartásba, taps fej fölött, vissza alapállásba, mellső középtartás, oldalsó középtartás, terpesz). Zenére, változó ritmusú négyütemű tartásjavító gyakorlatok.	Az alapgyakorlatokat huzamosabb ideig végezni. Tartásjavító gimnasztikai gyakorlatokat végezni.	
Kapcsolódási pontok: Ének-zene: 8/1, 8/3,			
Kulcsfogalmak, fogalmak: terpeszállás, oldalsó középtartás, mellső középtartás, magas tartás			

Évfolyam: 8.

3. Tematikai egység: Képességfejlesztő gyakorlatok		Előzetes tudás: Hátizom- és hasizom erősítő gyakorlatok.	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Ismert gyakorlatok önállóan végezni.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Távolugrás. Függeszkedés. Gurulóátfordulás. Kúszás. Mászás.	Segítséggel: helyben rugózásból elrugaszkodás. Függeszkedés kötélén vagy bordásfalon. Guruló átfordulás hátra. Irányítással: kúszás akadályok között, mászás akadályon át.	Egyre hosszabb ideig együttműködni a tartásjavító és izomerősítő gyakorlatokban.	
Futás. Egyensúlyozó járás. Roller, gördeszka, görkorcsolya, korcsolya, kerékpár, szánkó (a helyi adottságoknak megfelelő eszközök) használata.	30-60 m-es versenyfutás állórajtból. Pad merevítőjén egyensúlyozás. Az eszközök szabályos használata egyre önállóbban, a közlekedési szabályokra figyelemmel.	A fejlesztést segítő a szabadban is alkalmazható sporteszközök szabályos, balesetmentes használatát elsajátítani.	
Kapcsolódási pontok: Számolás-mérés: 8/2, Társadalmi ismeretek: 8/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: méter, időmérés, stopperóra			

Évfolyam: 8.

4. Tematikai egység: <i>Labdás gyakorlatok</i>		Előzetes tudás: <i>Biztos labdafogás.</i>	Órakeret: 40
Tantárgyi fejlesztési célok: <i>Egyre biztosabban vezetni a labdát (kézzel, lábbal).</i>			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kislabda dobás.	Irányítással: dobóterpeszből kidobás, célba dobás (helyből, lendületből), alsó, felső dobás.	Képes a megfelelő mozgásmintát követni.	
Labdavezetés.	Lassú futás közben labdavezetés (akadályok megkerülése) az ügyesebb kézzel (lábbal).	Egyre biztosabban labdát vezetni.	
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/2, 8/7, 8/8			
Kulcsfogalmak, fogalmak: <i>labdavezetés</i>			

Évfolyam: 8.

5. Tematikai egység: Sportjátékok elemei		Előzetes tudás: Sportjátékok szabályainak ismerete.	Órakeret: 35
Tantárgyi fejlesztési célok: Mérkőzéseket lejátszani egyszerűsített szabályokkal.			
Fejlesztési feladat - Ismeretek - Tananyag	Tanulói tevékenység	Elvárt teljesítmény	
Kosárlabda (kézilabda, zsinórlabda, röplabda).	Irányítással: alapállás, megindulás, megállás, labdavezetés, átadás, kosárra dobás, kapura dobás.	Minél pontosabban betartani a szabályokat. Kulturált szurkolás.	
Labdarúgás.	Kapura lövés, labdavezetés, átadás.		
Tollaslabda.	Szivacslabda ütögetése.		
Pingpong.	Pingpongozás, átütés az asztal másik oldalára.		
Kapcsolódási pontok: Kommunikáció: 8/2			
Kulcsfogalmak, fogalmak: kétkezes mellső átadás, szerválás			